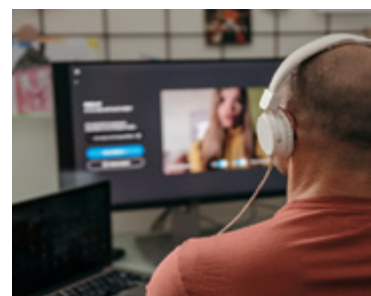
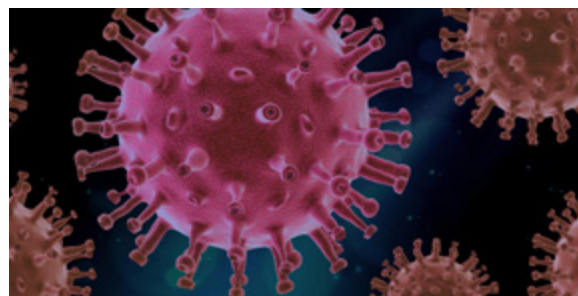

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Årsredovisning 2020

för Länsstyrelsen i Västmanlands län

Årsredovisning 2020

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Diarienumr: 111-7172-2020

Kontaktperson: Åsa Sars

Foto: Länsstyrelsen i Västmanlands län,
Scandinav bildbyrå, Pixabay

Länsstyrelsen – en samlade kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Innehållsförteckning

Landshövdingen har ordet	5
Årsredovisningens innehåll	11
Årsredovisningens kapitelindelning.....	11
Redovisning av återrapportering och uppdrag i årsredovisningen.....	11
Förklaring av begrepp	11
Grunder för bedömningar.....	12
Resultatredovisning	13
Om Länsstyrelsen	13
Läget i länet	36
Redovisning av verksamhetsområden	40
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25).....	41
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	45
Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34).....	52
Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	58
Energi och klimat (42)	64
Kulturmiljö (43)	69
Krishantering och skydd mot olyckor (45).....	75
Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet (50–58).....	87
Areella näringar (60–62)	104
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)	113
Året i siffror.....	128
Övrig rapportering	142
Finansiell redovisning	147
Resultaträkning	147
Balansräkning	148
Anslagsredovisning.....	150
Tilläggsupplysningar och noter	151
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen	170
Bilagor	171

Landshövdingen har ordet

Coronapandemin

År 2020 blev ett exceptionellt år. Ett år med en världsomfattande pandemi som ingen hade förutspått och planerat för. Världen befinner sig i ett extraordinärt läge. Coronaviruset upptäcktes i slutet av 2019 och den 31 december 2019 fick Världshälsoorganisationens (WHO) lokala kontor i Kinainformation om att en ny typ av lunginflammation dykt upp i staden Wuhan. Den 7 januari 2020 kunde kinesiska myndigheter identifiera viruset som en ny typ av coronavirus. Spridningen av viruset tog sedan fart och spreds till andra delar av Kina och sedan till övriga kontinenter runt om i världen. Den 11 mars 2020 meddelade WHO att spridningen av coronaviruset klassas som en pandemi. Det första fallet i Sverige upptäcktes den 31 januari. Coronapandemin har utsatt hela världen för enorma utmaningar och här hemma i Sverige har landet befunnit sig i en mycket speciell situation i snart ett år.

Länsstyrelserna som högsta regionala civila beredskapsmyndighet med ansvar för samordning av krisberedskapen i länet, har fått ställa om till stabsläge. Det har inneburit en febril verksamhet med att samordna arbetet och stödja insatser och kommunikation hos stat, regionen, kommuner och andra aktörer för att på bästa sätt hantera det allvarliga läget och säkerställa att viktiga samhällsfunktioner fungerar. Under mars 2020 beslutade vi landshövdingar att snabbt inrätta ett gemensamt samordningskansli för hantering av pandemin. Syftet är att samordna länsstyrelsernas arbete genom att vara det samlande organet för länsstyrelsernas operativa arbete, framtagande av gemensamma lägesbeskrivningar samt föra dialog med tjänstemännen på Regeringskansliet och berörda centrala myndigheter. Det nationella samordningskansliet har hanterat en rad olika remisser rörande hanteringen av covid-19. Bland annat har Länsstyrelsen i Västmanland, efter förankring med 21 länsstyrelser och beslut av landshövdingarna, lämnat in ett gemensamt remissyttrande om pandemilagen den 18 december.

Som en följd av coronapandemin fick Länsstyrelsens övriga verksamheter också anpassas. Länsstyrelsen hade därför under året fokus på att kontinuerligt anpassa interna riktlinjer och arbetssätt utifrån rådande rekommendationer, exempelvis gällande arbete hemifrån, möten och resor. Under 2020 arbetade majoriteten av medarbetarna hemifrån, helt eller delvis. Digitala möten har blivit vardag och digitaliseringen har påskyndats.

Trots de omprioriteringar som myndigheten har behövt göra under året har verksamheten i stort löpt enligt plan, även om formerna har anpassats. Nedan ges exempel på flera värdefulla insatser inom områden som sedan beskrivs mer i detalj inom årsredovisningen i sin helhet.

Energi, miljö och klimat

Länsstyrelsen klimatuppdrag består i att samordna energi- och klimatomställning, men också i att samordna anpassningen till ett förändrat klimat. Arbetet är utåtriktat och bedrivs i hög utsträckning genom egeninitierade aktiviteter; ofta med sökta externa medel. Samverkan inom länets Miljö- och klimatråd, som leds av Länsstyrelsen, är därför av stor betydelse. Inom rådet bedrivs för närvarande sexton projekt. Men genom rådet förankras också Länsstyrelsens eget arbete hos centrala aktörer i länet. Under 2020 har coronasituationen haft stor påverkan på arbetet. Den har förändrat förutsättningarna för samverkan och utåtriktade aktiviteter, bland annat genom att mötena skett digitalt samt den operativa verksamheten inte kunnat bedrivas i önskad omfattning.

Planering enligt plan- och bygglagen har varit föremål för flera projekt med målsättningen att höja kunskapen hos både politiker och tjänstemän om hur klimatsmart planering kan ske med de instrument som lagstiftningen erbjuder, men också genom de nya verktyg för simulering av utsläpp som tagits fram. Detta har också bidragit positivt till Länsstyrelsens egen hantering av planärenden. Ett exempel är ett vindkraftsprojekt som handlat om att skapa förankring, ökad kunskap och bästa möjliga samrådsprocess för vindkraftsutbyggnad. Vidare har utbyggnaden av solel gynnats, inte bara på grund av det ekonomiska stöd som Länsstyrelsen hanterat, utan även av särskilda informationsinsatser riktade mot framförallt små och medelstora företag. För att bidra till ökad klimatanpassning i länet har även frågor om vattenhushållning och vattenplanering givits extra uppmärksamhet, exempelvis genom utbildning för kommunerna i klimatanpassad dricksvattenplanering och framtagande av metoder för ökad vattenhållning i landskapet.

Ett omfattande saneringsarbete gällande markföroreningar har under 2020 inletts vid Sala silvergruva. Saneringsarbetet kommer att pågå i tio år och genomförs även för att bidra till de nationella miljö kvalitetsmålen, Gifrfri miljö och Levande sjöar och vattendrag. Som alltid är det ett arbete som kräver noggranna analyser och som kommer ske i flera steg. Gruvdriften har dock pågått under många hundra år, så i det perspektivet är tio år en relativt kort tid.

För tredje året i rad har Västmanlands miljö- och klimatråd delat ut årets miljö- och klimatpris. Miljö- och klimatpriset instiftades för att uppmärksamma en enskild person eller en organisation som på ett förtjänstfullt sätt bidragit till att främja länets miljö- och klimatarbete. Priset utdelades den här gången till Elektriker'n i Dingtuna, med motiveringen att företaget har visat att även ett litet företag kan bidra stort i hållbarhetsarbetet genom en helhjärtad satsning på hållbarhetsfrågorna. Företaget fokuserar på elbilsaddning och solcellsinstallationer, kombinerat med lokala satsningar som till exempel elbilens dag i Dingtuna.

Naturvård

Arbetet med en regional skogsstrategi som påbörjades 2018 har fortsatt under 2020 och genomförs inom ramen för länets Miljö- och klimatråd. Länsstyrelsen leder arbetet i samverkan med Skogsstyrelsen, Sveriges Lantbruksuniversitet, Mellanskog och Lantbrukarnas Riksförbund. För att få en större bredd i arbetet har även Region Västmanland och Sveaskog inkluderats i denna samverkan under 2020. Under året har fyra fokusgrupper bildats. Sveaskog, Region Västmanland, Skogsstyrelsen samt Skogsmästarskolan i Skinnskatteberg är huvudman för varsin fokusgrupp medan Länsstyrelsen utgör en samlade plattform för hela skogsstrategin. Ett förslag på skogsstrategi har tagits fram under 2020 och kommer att skickas på remiss i början av 2021. Strategin beskriver hur aktörer i Västmanlands län vill jobba med ett gemensamt skogsprogram framöver.

Länsstyrelsen är projektägare för det nationella projektet Life-Taiga med inriktning på naturvårdsbränning, med totalt 14 medverkande länsstyrelser. Projektet som startade 2015 gick under 2020 in på sitt sista år. Under 2020 har totalt 830 hektar skog bränts genom naturvårdsbränning. I detta ingick bland annat landets största enskilda naturvårdsbränning någonsin, då 460 hektar brändes på en enda dag i Färnebofjärdens nationalpark. Detta goda resultat uppnåddes tack vare en för Europa helt ny teknik – antändning via helikopter med hjälp av brandampuller. Totalt har det inom projektet bränts drygt 2 500 hektar sedan starten 2015, vilket överträffat projektets mål på knappt 2 000 hektar. Projektets lyckade resultat har väckt stort intresse både inom och utanför landet. En effekt av detta är att Länsstyrelsen, som projektledande län ansöker om ett nytt och större projekt inom samma verksamhetsområde, där 16 andra länsstyrelser och nationella myndigheter i Finland ingår.

Länsstyrelsen i Västmanland är en av sju länsstyrelser som deltar i projektet GRIP on LIFE under ledning av Skogsstyrelsen. Projektet syftar till att förbättra miljön och förutsättningarna för djur och växter som lever i vattendrag och våtmarker i skogslandskapet. Genom ny kunskap och nya metoder hjälper projektet till att

säkra framtiden för landets bäckar, älvar, sjösystem och våtmarker. I Västmanlands län ligger fokus på de övre delarna av Hedströmmens avrinningsområde. Under 2020 har arbetet med att lägga igen diken kommit igång. Olika metoder testas, både manuellt och med grävmaskin. Arbeta pågår också med att förbättra förutsättningarna för flodpärlmusslan och med att gynna löv i en ekopark i Malingsbo.

Under hösten 2020 har Länsstyrelsen skapat ytor med öppen sand för att hjälpa pollinerande insekter i Kungsörs och Skinnskattebergs kommun. Åtgärderna är en del av regeringens treåriga satsning för att gynna vilda pollinatörer. Många insekter, svampar, blommor och andra växter är beroende av solbelysta öppna sandytor för sin överlevnad. Sandblottor skapas genom att marktäcknet tas bort på ett antal begränsade ytor med hjälp av grävmaskin. På Sveaskogs marker utanför Riddarhyttan har flera sandblottor skapats i två omgångar under hösten. Även Stengärdets naturreservat utanför Kungsör har fått ett antal blottor.

Vatten

Det EU-finansierade projektet LIFE IP Rich Waters syftar till att påskynda genomförandet av vattendirektivet i Sverige, framför allt åtgärdsprogrammet för vatten i Norra Östersjöns vattendistrikt. Under året har bland annat arbetet med att anlägga tre vattenparker i Västerås, Uppsala och Smedjebacken inletts. Det har också blivit tydligt att den faunapassage vid Turbinbron i centrala Västerås som invigdes i juni 2019 verkligen fungerar. Redan i slutet av april hade cirka 200 fiskpassager registrerats, bland annat gädda, flodnejonöga och flera stora aspar.

Sjögull är en snabbt växande invasiv art som kan täcka stora delar av en sjö eller ett vattendrag. Växten förändrar och utarmar ekosystemet. Mälaren är drabbad i stor utsträckning och därför driver Mälarens vattenvårdsförbund tillsammans med flera aktörer ett projekt för att bekämpa utbredningen av sjögull.

Kulturmiljö

Inom den stora miljöaneringen av Sala silvergruva arbetar Länsstyrelsen aktivt med att se till att kulturmiljövärdena kopplade till fornlämningar och byggnadsminnen beaktas vid genomförandet av åtgärderna. En kontinuerlig dialog mellan alla inblandade parter i projektet för arbetet vidare.

Länsstyrelsen har under året fortsatt samverkansprojektet för att aktualisera och förnya de kommunala planeringsunderlagen gällande kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Inom Västerås kommun har arbetet fortsatt varit inriktat på att ta fram ett förnyat kunskapsunderlag främst för modernismens bebyggelse, vilket bland annat har resulterat i en uppmärksam arkitekturguide. Modernismens bebyggelse var också i fokus då Länsstyrelsen och Västmanlands museum under februari månad genomförde ett avslutande seminarium för det fleråriga projektet kring Modernismen i Västmanland. Seminariet var välbesökt; drygt 100 personer kom för att lyssna på engagerande föredrag och för att diskutera modernismens arkitektur och bevarande.

Istället för övriga planerade fysiska arrangemang har Länsstyrelsen under året satsat på att genomföra andra typer av insatser i syfte att tillgängliggöra länets kulturmiljöer. Länsstyrelsen har främst arbetat vidare med att öka tillgänglighet till kulturreservatet Bråfors bergsmansby i Norbergs kommun. Här har informationsskyltarna uppdaterats, ett informationsrum har inrättats och informationen om vandringslederna har förnyats. Under året har det glädjande nog också skett en markant ökning av besökare till reservatet.

Länsstyrelsen har i samverkan med Fagersta kommun, Vretarna byalag och fastighetsägare rustat drygt 50 slaggstenspelare efter Trummelsbergs bruks kolhus. Arbetet har skett i flera etapper sedan 2015 och har varit en del av Länsstyrelsens satsning på Bergslagens ruinlandskap. Det ska lägga grunden för ett långsiktigt arbete med att vårda och tillgängliggöra ett urval ruiner från länets omfattande tidigare industriella verksamhet.

Under året har det genomförts omfattande arkeologiska utgrävningar vid E18 och V 56 inför breddningen av vägarna. Vid utgrävningarna har man framförallt hittat gravar och gravfält.

Landsbygdsutveckling

Arbetet med länets livsmedelsstrategi har fortsatt med inriktning på en aktörsanalys av livsmedelskedjan för att analysera förutsättningarna för att öka livsmedelsproduktionen i länet. Den tillhörande handlingsplanen till livsmedelsstrategin har utvärderats och framtagande av ny handlingsplan pågår. Ett arbete för att stärka samverkan om frågor kring livsmedelsstrategier i Östra Mellansverige har påbörjats. Inom ramen för detta har projektansökningar tagits fram för att genomföra förstudier inom investeringskapital och bildandet av en plattform för samarbete.

Bostadssituationen

Bostadsmarknadsanalysen för 2020 visar att det fortfarande råder underskott i stora delar av länet. Efter en i stort sett oförändrad situation under flera år går det att skönja en viss förbättring av bostadsmarknadsläget i delar av länet. 2020 var det sju av tio kommuner som uppgav underskott på bostäder. Det är trots detta svårt för många att etablera sig på bostadsmarknaden på grund av det höga prisläget eller de höga hyresnivåerna på nyproducerade bostäder. En stor utmaning är därför att hitta lösningar för de som inte har råd eller möjlighet att köpa eller hyra en nyproducerad bostad. Det är en fråga som behöver lösas genom samverkan mellan många olika aktörer.

Krisberedskap och civilt försvar

Länsstyrelsen har under hanteringen av coronapandemin uppvisat förmåga att vid en allvarlig kris som berör länet eller medför behov av samverkan med kommuner eller andra aktörer, omgående kunna upprätta en ledningsfunktion för samordning och information. Myndigheten har i hög utsträckning främjat samverkan mellan kommuner, landsting, statliga myndigheter, näringsliv och andra aktörer i länet.

Länsstyrelsen har varit starkt sammanhållande för krisberedskapen inom sitt geografiska område bland annat genom samlade regionala lägesbilder, stöd till de aktörer som är ansvariga för krisberedskapen i länet och ett aktivt regionalt råd för krisberedskap och näringsliv.

Arbetet med totalförvarsplanering har under året fortsatt tillsammans med Försvarsmakten inom Mellersta Militärregionen och med ingående länsstyrelser, Polismyndigheten och Trafikverket.

Social hållbarhet

Jämställdhet

Länsstyrelsens interna arbete med jämställdhetsintegrering har varit framgångsrikt under 2020. Arbetet blir alltmer integrerat i myndighetens styrnings- och ledningsprocesser. Strategin jämställdhetsintegrering bygger på att integrera jämställdhetsperspektivet i myndighetens ordinarie kärnprocesser. Verksamheter som har jämställdhetsintegrerats är bland annat integrationsuppdragen, totalförvarsövning 2020 samt flera projekt som drivs av länets miljö- och klimatråd.

Jämställdhetsrådet bedrev sitt arbete under året enligt plan och lyckades även utdela årets jämställdhetspris till Tjejjouren Ronja och Ronjapodden. Av 14 inkomna nomineringar valdes fem finalister. De fem organisationerna har alla på olika sätt bidragit till måluppfyllelse av länets jämställdhetsstrategi. Finalisterna visades på Länsstyrelsens Youtube-kanal och i sociala medier för att uppmuntra och inspirera till jämställdhetsarbete i länet.

Kvinna in i Sverige

Det av Europeiska Socialfonden (ESF) beviljade projektet Kvinna in i Sverige fortsatte under 2020. Projektet riktar sig till de kvinnor som levt i Sverige i tio till femton år, men aldrig haft ett jobb. Målet är att öka självförsörjningsgraden och självförtroendet hos deltagarna. Det ska också öka deras kunskap om det svenska samhället och språket. Resultaten från projektet visar att under första halvåret 2020 hade 39 kvinnor gått vidare till exempelvis studier eller visstidsanställningar. Den pågående pandemin gjorde att de fem deltagande kommunerna delvis fick ställa om sin verksamhet. De medverkande kvinnorna fick fler uppgifter och delades in i mindre grupper. Flera av kommunerna höll kontakten med kvinnorna via bland annat WhatsApp eller Teams. Detta ökade kvinnornas digitala kunskaper, något som är viktigt för att komma närmare studier eller arbete.

Brottsförebyggande

Det regionala brottsförebyggande nätverket LänsBrå har under året samverkat kring gemensamma problem för tryggheten, delat erfarenheter och idéer för att möta gemensamma svårigheter och utveckla det brottsförebyggande arbetet i länet. LänsBrå har tagit fram extra lägesbilder utifrån covid-19. Tack vare det har trender och tendenser kunnat följas och förebyggande insatser har satts in på rätt plats i rätt tid.

Trygga Platser är ett projekt som startade i början av året och är ett samarbete mellan Länsstyrelsen i Västmanland, Länsstyrelsen i Dalarna, Svenska Stads kärnor och Vinnova. Syftet med projektet är att öka trygghet och trivsel vid platser som upplevs otrygga. Projektet verkar för att utveckla metoder med platssamverkan där aktörer genom ett strukturerat samarbete arbetar med trygghetskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder i ett område utifrån lokala behov. Trygga platser kommer att genomföras i Sala och Hallstahammars kommuner i Västmanlands län och i Avesta och Falun i Dalarnas län.

Projektet EST, Effektiv samordning för trygghet, i Fagersta som ingår i Länsstyrelsen Dalarnas nationella uppdrag mot sociala risker, har avslutats under året och blivit en del av kommunens ordinarie arbetssätt. Med stöd från Länsstyrelsen i Västmanland har projektet utvecklat välfungerande metoder för bättre samverkan mellan aktörer i kommunen, vilket bland annat har bidragit till effektivare insatser och resursanvändning. Under året har Länsstyrelsen även initierat en utvärdering av projektet för att synliggöra fungerande arbetssätt och möjliggöra spridning, inom länet och till andra län.

Barnrätt

Barnperspektivet är ständigt närvarande i Länsstyrelsens verksamhet. Under hanteringen av covid-19 har barns upplevelser och utsatthet särskilt beaktas. Ett exempel är informationsbroschyren Hjälptillhjälp som skickats till alla skolor i länet.

Under året har Länsstyrelsen fortsatt att utveckla och implementera Västmanlandsmodellen vilket innebär att inom ramen för myndighetens djurskydd även upptäcka utsatta barn och vuxna. Modellen är numera en självklar del av Länsstyrelsens ordinarie arbete. Den har utvärderats och bedöms vara nytänkande, samhällsnyttig och kostnadseffektiv.

Länsstyrelsen har även infört en tradition med att årligen arrangera en barnrättskonferens. Årets konferens hade temat praktisk tillämpning av barns rättigheter och hur de som möter barn i sin vardag kan bidra för att stärka barns rättigheter. Dagen lockade cirka 250 personer från skola, fritid, socialtjänst, civilsamhälle, rättsväsende och hälso- och sjukvård. Majoriteten bedömde att dagen gav dem det verktyg som behövs för att arbeta med barns rättigheter och att innehållet i konferensen kommer till användning i deltagarnas arbete.

Medarbetare

År 2020 har varit ett år där organisation och medarbetare har ställt om till ett alltmer digitaliserat arbetssätt. Coronapandemin har medfört distansarbete och nya förutsättning för hur arbetet bedrivs på både individuellt och i samverkan. Ett arbete har startats för att förbereda för det nya normala, då pandemin klingat av. Detta innebär exempelvis att se över möjligheter till digitala lösningar och visst distansarbete även fortsättningsvis.

Länsstyrelsen fortsätter att arbeta aktivt med förebyggande insatser inom arbetsmiljö och hälsa som till exempel tidig rehabilitering, kontinuerlig ergonomisk rådgivning och systematisk uppföljning av sjukfrånvaro. Rekrytering är en av Länsstyrelsens viktigaste strategiska frågor, inte minst då myndigheten regelbundet får nya uppdrag. Under 2020 har en utökning av uppdrag inom naturvård medfört att antalet medarbetare har ökat. En utbildning inom kompetensbaserad rekrytering har genomförts för chefer och HR, för att på så sätt skapa en gemensam bild kring rekryteringen. Under året har en enklare form av medarbetarenkät genomförts. Resultatet pekade på att myndigheten har en god arbetsmiljö, hög arbetstrivsel och ett gott ledarskap. Det framkom även att myndigheten behöver arbeta vidare med frågor kopplat till arbetsbelastning och livsbalans. Detta arbete sker genom löpande prioriteringar och en tät dialog mellan chef och medarbetare. Under 2020 har huvudskyddsombudet initierat införandet av en ny skyddsombudsorganisation. Den nya organisationen har utvecklats tillsammans med arbetsgivaren och de fackliga parterna har utsett nya skyddsombud.

Finansieringssituationen

Finansieringsmodellen för länsstyrelsen är mycket komplex. Detta gör att det ekonomiska utfallet är känsligt för alla typer av förändringar, som sjukfrånvaro, föräldraledighet, vakanser som inte genast återbesätts eller förändringar i tilldelning av externa medel. Även omfattande händelser som till exempel covid-19 och tillkommande uppdrag med anledning av Länsstyrelsens roll i hanteringen av covid-19 har påverkan på ekonomin. Då myndighetens verksamhet finansieras genom många olika anslag och organisationer ställer det höga krav på planering och prioritering, ända ner på individnivå. För varje resurs görs en budget med finansiering från en eller flera finansieringskällor. Då medel från de olika finansörerna är förknippade med olika typer av villkor för hur de får användas minskar möjligheten ytterligare att parera vid förändringar.

Vid utgången av år 2020 hade myndigheten ett anslagssparande motsvarande cirka 2,6 miljoner kronor. Det rör sig dels om ett underskridande av länsstyrelsegemensamma utvecklingsmedlen då utvecklingsprojekt inte har kunnat genomföras i planerad omfattning på grund av pandemin, dels regeringsbeslut i ett sent skede om utökning av förvaltningsanslaget som kompensation för ökade kostnader för Länsstyrelsens insatser med anledning av coronapandemin.

Länsstyrelsen har under året haft en av sina största utmaningar i form av hantering av coronapandemin. Länsstyrelsen har utifrån sitt områdesansvar samordnat och stöttat de berörda aktörerna i länet rörande deras operativa arbete kring hanteringen av pandemin. Samtidigt har verksamheten också haft många möjligheter att jobba med. Länsstyrelsen har därför tack vare sina kompetenta chefer och medarbetare i samverkan med berörda aktörer i länet haft stort fokus på hanteringen av pandemin samt tagit vara på möjligheterna, hanterat och klarat sina uppdrag och uppsatta mål på ett bra sätt och med gott resultat. Jag vill därför passa på att framföra ett stort tack till alla chefer, medarbetare och samverkansparter för goda insatser under 2020.

Minoo Akhtarzand

Landshövding i Västmanlands län

Årsredovisningens innehåll

Syftet med detta avsnitt är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp, mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper avseende finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken Tilläggsupplysningar och noter i avsnittet Finansiell redovisning.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av delarna:

- Landshövdingen har ordet
- Årsredovisningens innehåll
- Resultatredovisning
- Övriga återrapporteringskrav
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Resultatredovisningen inleds med ett avsnitt som vi kallar *Om Länsstyrelsen*. Här beskrivs länsstyrelsens övergripande mål och uppdrag, hur vi jobbar med den strategiska styrningen samt verksamhets- och organisationsutveckling. Sedan följer *Läget i länet*, där en regional lägesbild med utgångspunkt i hållbarhetsbegreppen; de miljömässiga, sociala och ekonomiska perspektiven, presenteras. Efter detta följer avsnittet *Redovisning av verksamhetsområden*, där återrapporteringskrav och uppdrag redovisas uppdelat på verksamhetsområden som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen.

Redovisning av återrapportering och uppdrag i årsredovisningen

Resultatredovisningen utgår från den länsstyrelsegemensamma strukturen med verksamhetsområden, som också ligger till grund för verksamhets- och ärenderedovisningen. I inledningen av varje avsnitt anges vilka instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag eller andra återrapporteringsgrunder som besvaras i avsnittet. Redovisningen lämnas dock samlat för verksamhetsområdet, och specificeras inte per uppdrag.

Därefter följer en redogörelse för området mål och uppdrag samt en beskrivning av verksamhetens huvudprocesser, det vill säga genom vilket/vilka arbetssätt verksamheten huvudsakligen bedrivs.

Resultatet återges genom att uppnådda prestationer och effekter beskrivs och slutligen bedöms, med bland annat stöd av indikatorer. Avsnittet innehåller även en tabell med verksamheten i siffror som visar årsarbetskrafter, viss ärendestatistik och uppgifter om kostnader, finansiering och transfereringar.

Förklaring av begrepp

Här följer förklaringar och definitioner på några av de begrepp som vi använder oss av i resultatbeskrivningarna.

Huvudprocesser. Länsstyrelsen har valt att använda ett antal huvudprocesser för att beskriva vilken typ av arbetsinsatser som bedrivs inom de olika verksamhetsområdena. Skiljelinjerna mellan processerna är inte i alla delar uppenbar och indelningen ger inte en hundra procentigt heltäckande kategorisering, men bidrar till att ge en tydligare bild av verksamheten som bedrivs och underlättar i resonemang kring vilka resultat som uppnåtts och vilka bedömningar som görs av dessa.

De huvudprocesser myndigheten utgår från är:

- Tillstånd och prövning
- Tillsyn och kontroll
- Förvaltning och skydd
- Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande

I enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) har länsstyrelsen tagit fram **resultatindikatorer** som ska användas som stöd för bedömningar av resultaten inom respektive verksamhetsområde. Under året har ett särskilt uppdrag genomförts som syftar till att ta fram länsstyrelsegemensamma indikatorer.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av verksamhetsnära mål som har en tydlig koppling till de egna arbetsinsatserna, men också av nationella och mer övergripande mål för länet där länsstyrelsens insatser som enskild myndighet ingår som en del i påverkan på måluppfyllelsen. I uppdraget att ta fram gemensamma indikatorer har fokus legat på prestationer/leveranser och sådana effekter i länet som till relativt hög grad beror på länsstyrelsens eget arbete.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av myndighetens insatser inom verksamheten, i förhållande till verksamhetens mål och uppdrag.

Grunder för bedömningar

För varje verksamhetsområde bedöms resultatet av genomförda insatser i förhållande till verksamhetsområdets mål, syfte och inriktning. Bedömningarna motiveras med stöd av indikatorer och övriga resultatbeskrivningar. De bedömningsnivåer som används är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller endast i begränsad omfattning når de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten i all väsentlighet uppnår de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten i alla delar uppnår de uppsatta målen med god marginal.

Resultatbedömningen kan även innehålla en bedömning av trend och riktning i ett regionalt perspektiv. Det kan beskrivas i termerna av positiv utveckling, negativ utveckling eller oförändrad.

Resultatredovisning

Om Länsstyrelsen

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
5 § p 1–7	1A1 1A13-1A14 1C4	3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 7 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Mål och uppdrag

Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället. Utifrån de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar myndigheten för en hållbar utveckling i länet.

Länsstyrelsen ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen genomförs i länet och samordnar den statliga verksamheten. När det gäller länets utveckling ska Länsstyrelsen ta tillvara och arbeta för både enskilda människors och samhällets intressen. Uppdrag och arbetsuppgifter spänner över flera samhällsområden, vilket också framgår i resultatredovisningen. Regeringen beslutar huvudsakligen om uppgifter och uppdrag i länsstyrelseinstruktionen och i regleringsbrevet.

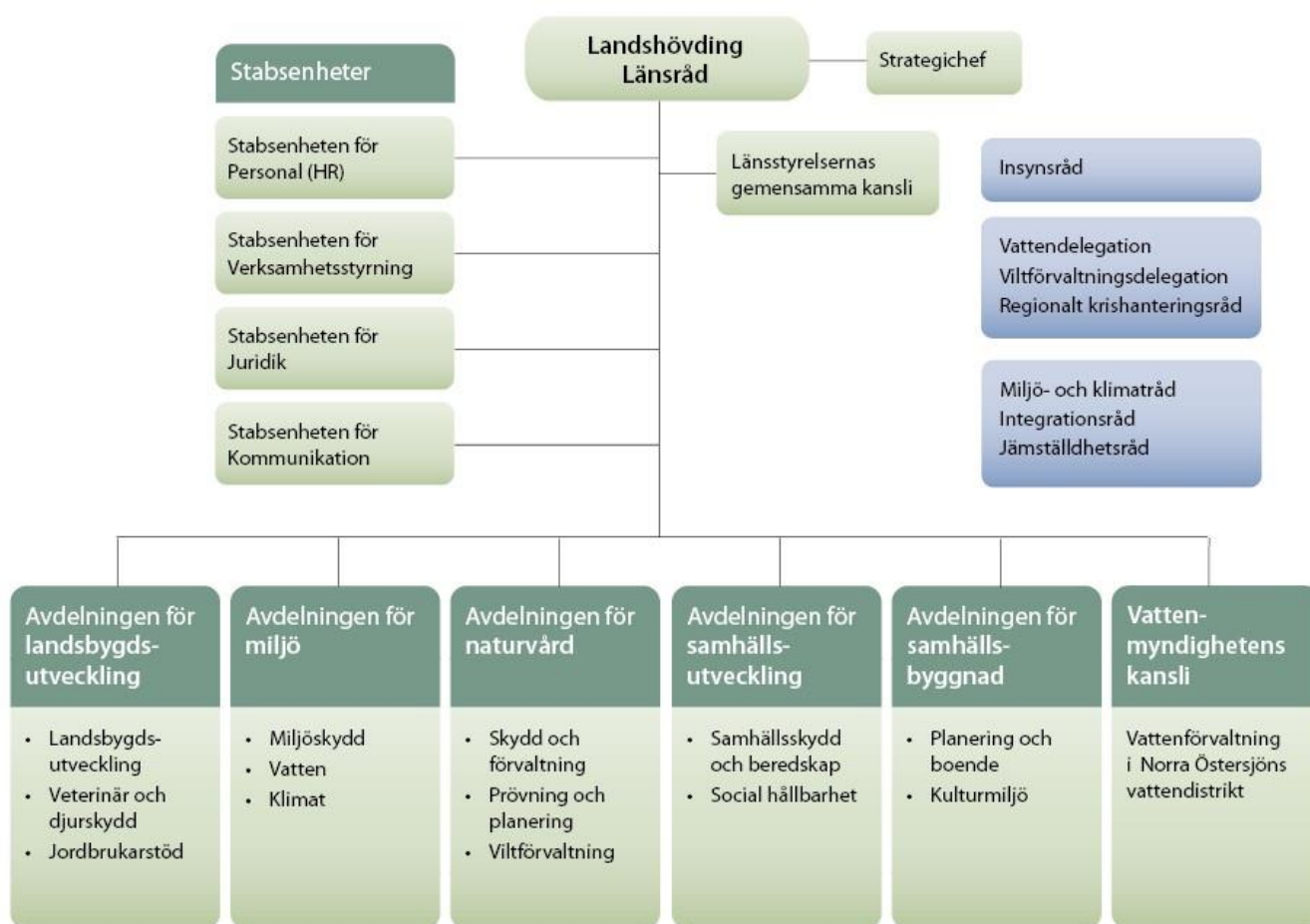
Utifrån det breda och komplexa uppdraget ställs krav på att Länsstyrelsen ska fungera som en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta tvärsektoriellt med många sakfrågor.

Organisation och medarbetare

Organisation

Länsstyrelsens organisation per 31 december 2020

Länsstyrelsen är vid utgången av 2020 organiserad i sex avdelningar, som ansvarar för kärnverksamheten och fyra stabsenheter som ansvarar för verksamhetsstöd inom sina respektive områden. Under året skedde en mindre omorganisation då avdelningen för Stöd och utveckling upplöstes och ersattes av fyra stabsenheter. Funktionen strategichef inrättades.

Länsstyrelsen har ett insynsråd och två delegationer, Viltförvaltningsdelegationen och Vattendelegationen. Länsstyrelsen organiserar och ansvarar för fem samverkansråd,

- regionalt krishanteringsråd
- miljö- och klimatråd
- integrationsråd
- jämställdhetsråd
- samverkansråd för statliga myndigheter

Landshövdingen är ordförande i samtliga råd.

Länsstyrelsen är värdlän för länsstyrelsernas gemensamma kansli. Länsstyrelsens ledning har under 2020 bestått av landshövding Mino Akhtarzand samt länsråd Ulrica Gradin.

Från och med mitten av mars aktiverades Länsstyrelsens krisledningsarbete och en krisledningsstab inrättades. Krisledningsstaben organiserades utifrån en standardiserad stabsmetodik. Detta innebär att organisationen innefattat 9 funktioner, förutom stabschef. Exempel på funktioner är lägesbild, analys, samverkan och kommunikation.

En av avdelningscheferna, tillsattes som krisledande chef, och har ansvaret för stadsorganisationen. Stabsorganisationens storlek har varierat utifrån pandemins utveckling och behov av insatser. Under våren var cirka 40 medarbetare engagerade i arbetet och under hösten minskade insatserna något då arbetsformer och samverkan etablerats.

Ingen extra personal har anställts för detta arbete utan medarbetare har prioriterats om från annan verksamhet. Under året har motsvarande cirka 9 årsarbetskrafter lagts inom krishanteringen av coronapandemin. Resurserna som prioriterats till stab har påverkat resurstillgången i övrig verksamhet, vilket beskrivs i respektive avsnitt.

Förutom arbete i krisledningsstab sker en del av arbetet kopplat till Coronapandemin i ordinarie linjeverksamhet, exempelvis stöd till kommunens tillsyn över restaurangverksamhet.

Ledningsgrupp

I ledningsgruppen ingår landshövding (ordförande), länsråd, avdelningschefer, strategichef samt stabsenhetschefer.

Ledningsgruppen omformades då stabsenheterna bildades i september 2020. I ledningsgruppen ingick, innan omorganisationen, landshövding (ordförande), länsråd, avdelningschefer, personalchef och chefen för kommunikationsenheten var adjungerad.

Länsstyrelsegemensamma verksamheter

Länsstyrelserna har sedan 2009 successivt etablerat gemensamma funktioner för ett antal stödverksamheter. Dessa är:

- Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning (Västra Götaland)
- Telefonistorganisation (Kronoberg)
- Samordnad löneservice (Kronoberg)
- Ekonomiadministration (Örebro)
- Organisation för dataskydd och informationssäkerhet (Stockholm)

För att åstadkomma en effektiv utveckling och förvaltning av IT-systemen har länsstyrelserna sedan 2015 en etablerad portföljstyrning som hålls ihop via ett gemensamt kansli placerat vid Länsstyrelsen i Västmanland. Kansliets roll, utöver funktionen för portföljhantering, är också att fungera som kansli åt länsrådsmötet och den länsrådsgrupp som tillsammans med IT-organisationens chef utgör styrgrupp för utvecklings- och förvaltningsportföljen.

Styrningen av den gemensamma verksamheten sker i olika led. Ytterst står landshövdingar och länsråd för övergripande strategiska ställningstaganden. Landshövdingemötet beslutar om årlig rambudget för den gemensamma utvecklings- och förvaltningsportföljen och länsrådsmötet beslutar om utvecklingsprojekt som ska ingå i utvecklingsportföljen. Varje förvaltningsobjekt i portföljen har i sin tur en styrgrupp sammansatt av medarbetare både från den aktuella verksamheten och från IT-avdelningen. Förvaltningsobjektet är också knutet till den gruppering av länsråd som samordnar frågor inom det aktuella verksamhetsområdet.

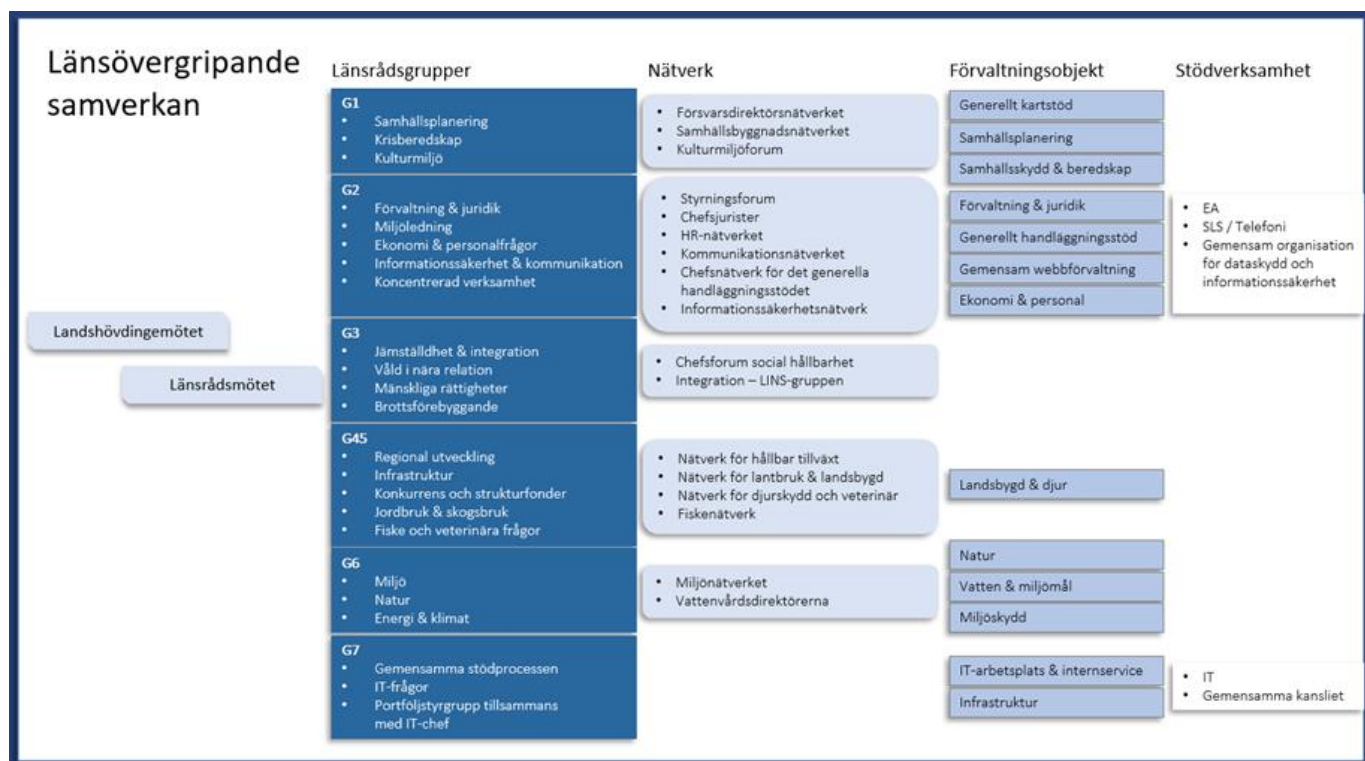
Kopplat till varje sådan länsrådsgrupp finns ett eller flera nätverk av chefer och/eller handläggare som jobbar operativt på uppdrag av länsråden. Dessa saknätverk med företrädare för samtliga länsstyrelser är viktiga referensgrupper till förvaltningsobjekten, och påverkar förvaltningsinriktning och systemutveckling genom att förmedla verksamhetens behov.

Behovet av utvecklingsinsatser kopplas också till en gemensam digital strategi samt en gemensam målkarta som bland annat omfattar nedanstående strategiska mål. Under 2019–2020 har en nyttorealiseringsprocess tagits fram som implementeras i samma takt som nya utvecklingsprojekt startas.

- Kontakten med länsstyrelserna är enkel och effektiv
- Länsstyrelserna främjar samarbete och innovation
- Länsstyrelsernas gemensamma förvaltning och utveckling är effektiv
- Förtroendet för länsstyrelserna är stort

För att effektivt driva länsstyrelsernas digitaliseringsarbete startades programmet Nationell digital samordning 2020. Programmet omfattar flera parallella spår inom arbetssätt/processer, ledning/styrning, användare, information/data samt förutsättningsteknik. Exempel på programmets innehåll är projektet för en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess samt arbetet med att ta fram metodik och verktyg för att ensa handläggningsprocesser, vilket är en grundförutsättning för att kunna använda digitala verktyg.

Utöver ovanstående har länsstyrelserna alltid ett antal initiativ som måste genomföras på grund av beroenden till andra myndigheters uppdrag. För 2020 är det exempelvis anpassningar till Boverkets nya handläggningssystem och olika uppdrag samordnat av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG).

Länsstyrelsegemensamt arbete med Agenda 2030

Länsstyrelserna ska enligt regleringsbrevsuppdrag 1.1 ”med utgångspunkt inom respektive myndighets ansvarsområde redovisa hur de har utvecklat sitt arbete med att bidra till att genomföra de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030”.

Länsstyrelserna har sedan hösten 2017 ett gemensamt arbete kring Agenda 2030. Under 2018 och 2019 utvecklades och förtydligades arbetet och en tydlig verksamhetsplan togs fram. Inom ramen för det gemensamma arbetet finns en styrgrupp, en referensgrupp där länsstyrelsernas chefsnätverk är representerade samt ett arbetsutskott som utför mycket av det operativa arbetet. Förutom dessa grupper finns utsedda kontaktpersoner vid alla 21 länsstyrelser.

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 har som syfte att stödja länsstyrelserna i arbetet med regleringsbrevsuppdraget avseende Agenda 2030 och fylla rollen som en regional huvudaktör i arbetet med de Globala målen.

Under 2020 har flera aktiviteter anordnats utifrån den handlingsplan som lades fast inför året. Aktiviteterna har bland annat handlat om kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning och externa dialoger i syfte att vidareutveckla och fördjupa länsstyrelsernas arbete med Agenda 2030. Konkreta exempel på gemensamma aktiviteter är:

- Framtagande och introduktion av ett processtöd för länsstyrelsernas arbete som innehåller bland annat GD-forums hållbarhetsbarometer och som är ett stöd för länsstyrelsernas interna och externa arbete med Agenda 2030. Länsstyrelsen i Jönköpings län är pilotlän för att testa verktyget som kommer att utvärderas efter årsskiftet 2020/2021. Flera länsstyrelser har under året arbetat med GD-forums hållbarhetsbarometer i syfte att kartlägga angelägna utvecklingsområden för att ytterligare integrera Agenda 2030 i myndighetens interna och externa verksamhet.

- Länsstyrelsegemensam konferens för länsledningar, länsstyrelsernas kontaktpersoner för Agenda 2030, chefer och strateger som berörs av arbetet med Agenda 2030. Syftet med konferensen var att förmedla kunskap och bidra till erfarenhetsutbyte och samordning mellan länsstyrelserna i arbetet med Agendan samt synliggörande av hur länsstyrelsernas verksamhet kan bidra till att uppnå de Globala målen.
- Tematiska föreläsningar utifrån fokusområdena i regeringens handlingsplan för Agenda 2030 med syfte att stärka kompetensen inom länsstyrelserna.
- Kommunikationsinsatser, exempelvis nyhetsbrev om Agenda 2030.
- Samverkan och dialog med andra aktörer såsom FN-förbundet, Statskontoret, SCB och RKA1. Länsstyrelserna finns även representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen, och dess operativa arbetsgrupp.

Det länsstyrelsegemensamma arbetet har resulterat i fördjupad kunskap om de globala målens koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och metoder länsstyrelserna emellan och en bättre omvärldsbevakning. Den nationella samordningen har även bidragit till att länsstyrelserna på ett samlat sätt kunnat möta och föra dialog med olika aktörer och till ökad förmåga att göra avvägningar mellan de tre dimensionerna ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Bedömningen är att resultaten i allt väsentligt uppnår målen för det länsstyrelsegemensamma arbetet. För den regionala redovisningen av Agenda 2030 hänvisas till rubrikerna Strategisk styrning och planering respektive Integrering av sektorsövergripande områden.

Länsstyrelsegemensamt arbete med informationssäkerhet

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med informationssäkerhet redovisades den 15 september 2020 i regleringsbrevsuppdraget 3B27. Här följer en sammanfattning och kortare komplettering.

Under 2020 har den länsstyrelsegemensamma funktionen för informationssäkerhet (GFIS) blivit operativ i nära samarbete med den befintliga nationella organisationen för dataskydd (NOD). Ett samarbete som har sina givna förutsättningar i att de båda organisationernas mål och verksamhet sammanfaller inom ramen för informationssäkerhet. Detta medför att resurser och kompetens kan samutnyttjas i syfte att verkställa uppdragen som är utvecklade från landshövdingebeslutet den 11 oktober 2018.

Under 2020 har verksamheten särskilt inriktats på att analysera och skapa förutsättningar för ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Syftet är att skapa ett ledningssystem för informationssäkerhet som ensar och enar de 21 länsstyrelserna och dess gemensamma IT-förvaltning såväl internt som externt. Under året har flera insatser initierats för detta av den gemensamma funktionen, tillsammans med länens informationssäkerhets- och dataskyddsamordnare, bland annat avseende kravställning, ansvarsfördelning, utvecklingsarbete, och uppföljning. På grund av att merparten av informationssäkerhetssamordnarna, med anledning av den rådande pandemin, har avdelats för arbete med krisberedskap har många av dessa insatser bromsats eller helt avstannat.

Ett stort arbete har bedrivits med att producera och implementera ”Användarriktlinjer för informationssäkerhet”. Syftet med användarriktlinjerna är att skapa nytta och öka möjligheterna för både

---

¹ Rådet för främjande av kommunala analyser.

medarbetarna och förvaltningsorganisationen att göra rätt. En viktig del av informationssäkerheten är dataskyddsfrågorna, det vill säga reglerna som styr hur myndigheten behandlar personuppgifter. I likhet med många organisationer har dataskyddet haft ett stort fokus sedan ikraftträdandet av EU:s nya dataskyddsförordning våren 2018, och länsstyrelserna har sedan dess en nationell organisation som leder och stödjer de 21 myndigheterna att följa regelverket. Arbetet under 2020 har i hög grad gått ut på att integrera de frågor och de resurser som avsatts nationellt med det ordinarie informationssäkerhetsarbetet som sker regionalt.

Som stöd för förvaltningsobjekten har NOD/GFIS varit mycket aktiva i arbetet med informationsklassning och riskanalyser inom de olika förvaltningsobjekten. Utgångspunkten i detta arbete är länsstyrelsernas gemensamma modell för informationsklassning som utarbetades och beslutades under 2019.

Under januari-november 2020 har den gemensamma funktionen hanterat 189 personuppgiftsincidenter varav 19 rapporterats till Datainspektionen i enlighet med bestämmelserna i dataskyddsförordningen.

Program för kontinuitet och resiliens (PKR)

Länsstyrelsen i Uppsala län har under perioden 2018–2020 lett ett länsstyrelsegemensamt treårigt utvecklingsprogram (PKR) i syfte att utveckla delar av länsstyrelsernas samlade förmåga inom krisberedskap och totalförsvaret. PKR omfattar ett antal olika projekt och har utifrån fem effektmål och femton mer konkreta program mål utvecklat förmågor inom områdena informationssäkerhet, kontinuitetsplanering, hantering av lägesbilder, delning av information med hög säkerhetsskyddsklass samt förmåga till regional ledning från en alternativ ledningsplats.

Strävan inom PKR har varit att både stärka förutsättningarna för digitaliseringen av länsstyrelsernas verksamhet, samtidigt som det civila försvarets behov av tekniskt stöd tillgodoses. PKR har bidragit till att stärka länsstyrelsernas samlade förmåga avseende informations- och IT-säkerhet, signalskydd samt säkerhetsskydd, den administrativa hanteringen av skyddsvärd information och metoderna för att akkreditera och införa tekniska system som densamma. PKR har dessutom bidragit till att stärka signalskydds- och säkerhetsskyddsförmågan i landets kommuner och regioner. Bedömningen är att 13 av PKR:s 15 program mål i olika grad har uppfyllts.

Strategin inom PKR har varit att, i samverkan med verksamhetsföreträdare och länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning, utveckla lösningar som sedan införs regionalt av varje länsstyrelse. Samtliga länsstyrelser har i olika grad deltagit i arbetet och samråd har hållits med andra berörda statliga myndigheter såsom MSB, SÄPO, FRA samt delar av Försvarmakten. Resultatet blir länsstyrelsegemensamma arbetssätt och säkerhetstekniska lösningar. PKR har också bidragit till anpassningar av den länsstyrelsegemensamma organisationen samt tydliggjort ansvarsförhållanden i densamma. Även kommuner och regioner är mottagare av resultat från PKR:s utvecklingsarbete. Dialog har förts med SKR och samverkan har skett med stöd av den överenskommelse om arbetet med civilt försvar som slutits mellan MSB och Sveriges kommuner och regioner (SKR).

En omfattande informationsklassning har inletts under året. Den hanteras inom myndigheternas gemensamma verksamhetssystem utifrån en gemensam klassningsmodell som fastställts inom ramen för PKR. Klassningsarbetet har letts av Länsstyrelsen i Stockholms län. Tekniska investeringar och systemstöd som del i att uppnå kontinuitet och resiliens är också nödvändiga komponenter för uppbyggnaden av länsstyrelsernas totalförsvärförmåga, men framförallt grundförutsättningar för digitaliseringen av länsstyrelsernas övriga verksamheter. Arbetet drivs i ett särskilt projekt och under 2020 har tekniska lösningar för säker mobiltelefoni och säker inloggning börjat införas på länsstyrelserna i syfte att underlätta för länsstyrelsernas medarbetare att följa olika säkerhetskrav.

Utökat ansvar för signalskydd i det egna länet

Projektet Säkra kommunikationer (SKOM) har omhändertagit flera delar av länsstyrelsernas uppdrag i regleringsbrevet 2018 med att inom arbetet med civilt försvar prioritera stärkta arbetsformer, inklusive utrustning och tekniska system, för att i samverkan med andra möta de höga krav på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap.

Informationssystemet Signe kryptodator är ett tekniskt verktyg utvecklat inom PKR, som möjliggör ett utbyte av begränsat hemlig information mellan länsstyrelser och andra civila regionala totalförsvarsaktörer i det egna länet. Signe kryptodator har varit en viktig katalysator för att stärka den samlade regionala säkerhetsskyddsförmågan bland länsstyrelser, kommuner och regioner. Merparten av dessa organisationer har under 2020 infört Signe. För att bli föremål för tilldelning av Signe måste mottagaren uppfylla särskilda säkerhetsskydds krav som har tagits fram i samråd med SKR I organisationer som inledningsvis saknar godkänd signalskyddschef, har Länsstyrelsen även tagit signalskyddschefsansvaret och aktörerna har då blivit en del av respektive länsstyrelses signalskyddsorganisation. Ett 50-tal personer har utbildats för att regionalt kunna utbilda i handhavandet av signalskyddsutrustning, däribland Signe.

Den samlade målgruppen för Signe har omfattat verksamhetsutövare med varierad erfarenhet av att hantera säkerhetsskyddsklassificerade handlingar. För att uppnå en gemensam lägstanivå har länsstyrelserna med stöd av projektet genomfört regionala säkerhetsskyddsutbildningar för olika personalgrupper inom kommuner och regioner.

Även medarbetarna på länsstyrelserna som arbetar med registraturfrågor har i flera omgångar utbildats i hantering av säkerhetsskyddsklassificerade handlingar enligt metodik för delning som tagits fram inom projektet Säkra kommunikationer. Utbildningarna har också innehållit moment kopplade till nya verksamhetsstöd för dokumentation och digital spårning. Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning har infört en särskild kvalitetsprocess (ackreditering) som väsentligt stärkt den egna förmågan att utveckla och förvalta IT-stöd för skyddsvärd information.

Mottagarorganisation för att vidmakthålla förmågor från PKR

En viktig uppgift för PKR har varit att säkerställa att förmågeökningarna kan vidmakthållas över tid. Ett särskilt fokus har därför varit på att identifiera eller skapa mottagarorganisationer för leveranserna och att hitta finansiering för de förvaltningskostnader varje förmågeförändring medför. Under 2019 etablerades ett förvaltningsobjekt för samhällsskydd och beredskap inom länsstyrelsernas gemensamma förvaltningsorganisation. Nya gemensamma nätverk för verksamhetsområdena kopplade till säkerhet och totalförsvarsrelaterade frågor har inrättats, till exempel frågor kopplade till samband och ledning. Några av de befintliga har också anpassat sina arbetsformer för att kunna utgöra stöd till förvaltningsorganisationen.

Påverkan av covid-19

Utvecklingsprogrammets genomförande har påverkats både negativt och positivt av covid-19. Införande på länsstyrelser och andra regionala aktörer har fått lägre prioritet och planerna har omarbetats i flera fall, vilket betyder att införandet av flera av de centrala leveranserna kommer att pågå under 2021. PKR som ramverk är därför planerat att i viss omfattning fortsätta under 2021. Pandemin har dock varit en viktig drivkraft i att öka förmågan inom några av utvecklingsområdena bland annat hur samhällsviktig verksamhet på Länsstyrelsen ska identifieras och prioriteras, hur bortfall av personal ska hanteras samt arbetet med att ta fram och dela lägesbilder i händelse av samhällsstörning. I vissa län har kryptodatorn Signe använts för att dela känslig information mellan de regionala aktörerna, vilket påskyndat införandet. Även Socialstyrelsen har tillkommit som nationell användare av Signe.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Länsstyrelsen fortsätter att arbeta aktivt med förebyggande insatser inom arbetsmiljö och hälsa som till exempel tidig rehabilitering, kontinuerlig ergonomisk rådgivning samt systematisk uppföljning av sjukfrånvaro.

Under 2020 har huvudskyddsombudet initierat införandet av en ny skyddsombudsorganisation. Skyddsombudsorganisationen har utvecklats tillsammans med arbetsgivaren och de fackliga parterna har utsett nya lokala skyddsombud. Den nya organisationen innebär att det finns ett lokalt skyddsombud knutet till varje avdelning respektive enhet samt ett huvudskyddsombud. Genom att utveckla skyddsombudsorganisationen har arbetsmiljöfrågor fått ytterligare fokus på avdelnings och enhetsnivå. På så sätt kan Länsstyrelsen fånga upp risk för ohälsa på ett tidigt stadium.

Den totala sjukfrånvaron ligger kvar på samma nivå som 2019. Korttidsfrånvaron har sjunkit från 1,8 procent till 1,4 procent, medan långtidsfrånvaron ökat från 3,4 procent till 3,7 procent. Detta beror delvis på att flera medarbetare drabbats av sjukdomar och olyckor som inte varit arbetsrelaterade. Länsstyrelsen har intensifierat sitt arbete med både långtids och korttidsjukfrånvaron, vilket har fått till resultat att korttidsjukfrånvaron fortsätter att sjunka. Även den del av långtidsjukfrånvaron, som Länsstyrelsen kan påverka, har en positiv utveckling med flera medarbetare åter i arbete. Arbetet med långtidsjukfrånvaron fortsätter, med en förhoppning om att den ska minska.

Länsstyrelsen bedriver ett aktivt rehabiliteringsarbete där sjukfrånvaron följs upp med rehabiliteringsplaner på individnivå. Länsstyrelsen har god kontakt med företagshälsovården i det förebyggande arbetet.

Flera friskvårds- och hälsofrämjande aktiviteter har genomförts under året. Exempel på aktiviteter som ordnats är mindfulness, yoga och tabata. Dessutom har Länsstyrelsen ordnat flera prova-på-aktiviteter för att ytterligare stimulera friskvårdande aktiviteter. Medarbetareuppmuntras att värna om sin hälsa och erbjuds en friskvårdstimme per vecka på ordinarie arbetstid. Länsstyrelsen ger också ett ekonomiskt bidrag för olika friskvårdsaktiviteter.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen styrs av Länsstyrelsens verksamhet samt de förändringar som myndigheten förväntas stå inför. Länsstyrelsen ska vara en attraktiv arbetsgivare där kvalitet, effektivitet och resultat är avgörande för att nå verksamhetsmålen. Länsstyrelsen är en kunskapsintensiv organisation där medarbetarnas kompetens är en förutsättning för att lösa uppdrag och nå goda resultat.

Kompetensförsörjningen ska stödja kompetensutvecklingen utifrån Länsstyrelsens behov och målbilder. Under 2020 har alla chefer genomgått en utbildning i Kompetensbaserad rekrytering, för att skapa en gemensam bild och öka kunskapen kring kompetensförsörjning. Kompetensen vid Länsstyrelsen är fortsatt mycket hög och väl anpassad till mål, uppdrag och förutsättningar. Länsstyrelsen kan oftast rekrytera efterfrågad kompetens, men ibland uppstår svårigheter att rekrytera vissa kompetenser på grund av en stark arbetsmarknad i regionen. Myndighetens löner är jämställda. Som tidigare år har kompetensförsörjningen varit i fokus där anpassning skett utifrån Länsstyrelsens ekonomi.

Länsstyrelsens personalomsättning har under 2020 varit något lägre än 2019. 21 medarbetare har tillsvidareanställts under året och 10 har slutat sin anställning, varav 2 är pensionsavgångar. Detta innebär att antalet medarbetare vid Länsstyrelsen har ökat något under året.

Introduktionen har förstärkts för att de nya medarbetarna ska introduceras i Länsstyrelsens verksamhet och den statliga värdegrunden. De nya medarbetarna tycker att de blir väl mottagna och att de får en bra

introduktion till arbetsplatsen. Medarbetarna är också stolta över att arbeta på Länsstyrelsen och pratar överlag gott om Länsstyrelsen som arbetsgivare.

Länsstyrelsens arbetsuppgifter spänner över många olika sakområden. Målsättningen är att ha personal som har en generalistkompetens, men som också har spetskunskaper inom delar av området. Generalistkompetens är viktig då verksamheten ständigt förändras och arbetsuppgifter försvinner eller tillkommer. Länsstyrelsen uppmuntrar intern rörlighet, dels för att kunna behålla och utveckla medarbetare, dels för att minska sårbarheten vid omställning av nya uppdrag och arbetssätt.

Sjukfrånvaro

Kön	Ålder	2020			2019		
		Antal anställda*	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda*	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	≤29	-	-	-	-	-	-
	30–49	33,4	1,1		36,7	1,7	42,9
	50≥	25,5	5,6	60,6	22,9	3,7	29,2
	Alla	61,6	2,9	48,5	61,3	2,5	33,9
Kvinnor	≤29	-	-	-	-	-	-
	30–49	74,3	6,2	70,1	73	6,5	76,1
	50≥	52,8	4,9	69,1	45,5	6,3	74,4
	Alla	130,4	6,1	72,5	124,1	6,3	74
Samtliga	≤29	-	-	-	-	-	-
	30–49	107,7	4,6	66,7	109,7	4,9	72,8
	50≥	78,3	5,1	69,2	68,4	5,5	65,3
Summa		192	5,1	69,2	185,4	5,1	68,5

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

¹⁾ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Den totala sjukfrånvaron ligger kvar på 5,1 procent precis som 2019. Korttidsfrånvaron har sjunkit från 1,8 procent till 1,4 procent, medan långtidsfrånvaron ökat från 3,4 procent till 3,7 procent. Detta beror delvis på att flera medarbetare drabbats av sjukdomar och olyckor som inte varit arbetsrelaterade.

Det finns alltför få anställda under 29 år för att det ska gå att redovisa sjukfrånvaron i denna grupp. * Enligt 7 kap 3 § FÅB (2000:605) framgår att uppgifter för grupper med högst 10 anställda inte ska lämnas och inte heller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Strategisk styrning och planering

Länsstyrelsen arbetar aktivt för att de nationella målen och de globala hållbarhetsmålen enligt Agenda 2030 ska få genomslag i länet. En grundläggande prioritering är uppdrag som finns i Länsstyrelsens instruktion och regleringsbrev och uppdrag som beskrivs i lagar och förordningar. Länsstyrelsen prioriterar insatser och aktiviteter för en gynnsam utveckling av länet och arbetar med att skydda och bevara sådant som är av värde och nytta för medborgare och natur.

Läget i länet i relation till nationella mål bildar utgångspunkt för inriktning och avvägning mellan olika intresseområden. Många aspekter är inarbetade i det dagliga arbetet och beaktas i all kärnverksamhet.

För att tydliggöra uppdrag och målsättningar har Länsstyrelsen beslutat om en vision och övergripande mål som tillsammans är grunden för myndighetens styrning, planering och verksamhetsuppföljning

Länsstyrelsens vision

Vi samverkar för att utveckla ett hållbart Västmanland för nuvarande och kommande generationer.

Övergripande mål

Länsstyrelsen ska:

- Ha goda relationer med uppdragsgivare, samverkansparter och invånare.
- Vara lösningsorienterad och samtidigt garantera en rättssäker myndighetsutövning.
- Ha effektiv verksamhet med ekonomi i balans.
- Ha ett öppet arbetsklimat med engagerad och kompetent personal.
- Vara drivande för en hållbar utveckling i länet.

Med utgångspunkt i vision och övergripande mål tas ett målkort fram för myndigheten. Målkortet innefattar gemensamma mål inom de fyra perspektiven:

- kund och omvärld
- verksamhet
- medarbetare
- ekonomi.

Nyckeltal har identifierats för de gemensamma målen. Respektive avdelning arbetar utifrån målkortet och formulerar avdelningsmål som bidrar till de gemensamma målen och bedömer vilken nivå som avdelningen kan nå för respektive nyckeltal. Individuella målkort formuleras tillsammans med medarbetarna där respektive medarbetares bidrag till avdelningsmål och gemensamma mål tydliggörs.

Ansvar för respektive uppdrag i regleringsbrevet fördelas och delegeras till aktuell avdelningschef. I de fall flera avdelningar arbetar med ett uppdrag utses ansvarig avdelning som samordnar arbete och rapportering.

Hela arbetet genomförs inom ramen för verksamhetsplaneringsarbetet och resulterar i en dokumenterad överenskommelse mellan landshövdingen och respektive avdelningschef om årets mål och nyckeltal. Avdelningschefen delegeras en budget för genomförandet.

Under året sker uppföljning av verksamhet och ekonomi tertiälvís, både skriftligt och i muntliga dialoger med landshövding och länsråd. Uppdragen i regleringsbrevet följs särskilt. I den ekonomiska uppföljningen ingår att lämna prognos för helårsresultat.

Även tvärperspektiven integreras i styrningen på detta sätt då alla avdelningar har målsättningar och aktiviteter för de tvärperspektiv som är relevanta för respektive verksamhet.

Myndigheten arbetar aktivt med att synliggöra och integrera arbetet med Agenda 2030-målen i verksamheten. Länsstyrelsen har på uppdrag av landshövdingen under 2020 vidareutvecklat och förstärkt den interna organisationen kring arbetet med Agenda 2030. Målsättningen är att Agenda 2030 ska utvecklas till att bli en tydlig och integrerad del av Länsstyrelsens ordinarie verksamhet där positiva synergieffekter mellan olika verksamhetsområden identifieras och stärker arbetet.

En viktig komponent för att skapa en långsiktighet i arbetet är ett starkt verksamhetsstöd. Arbetet med Agenda 2030 utgår ifrån en styrgrupp som leds av Landshövdingen. Styrgruppen fastställer inriktningen på uppdraget och följer kontinuerligt upp det arbete som bedrivs. En samordningsfunktion med chefen för miljöavdelningen, strategichef och utredare bistår styrgruppen med att säkerställa en enhetlighet och ett gott samspel i det dagliga arbetet. Detta görs genom löpande samordning mellan de tre perspektiven miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet samt verksamhetsstöd. Alla avdelningschefer och stabsenhetschefer på Länsstyrelsen är engagerade i arbetet för att säkerställa att förutsättningar skapas för en integrering av Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten och att positiva synergieffekter mellan dessa tas tillvara och stärker hållbarhetsarbetet.

Höstens aktiviteter inleddes med en kick-off med Länsstyrelsens ledningsgrupp och den tidigare beredningsgruppen för Agenda 2030. Syftet var att presentera den nya organisationen med roller och ansvarsområden, mötesstruktur samt uppdrag och målsättningarna för 2020. Se vidare avsnitt Integrering av sektorsövergripande områden. Se även avsnitt under rubrikerna Mål och uppdrag respektive Integrering av sektorsövergripande områden.

Detta sätt att styra organisationen mot gemensamt uppsatta mål bedöms fungera väl och ge gott underlag för rapportering till uppdragsgivare, både vad gäller verksamhet och ekonomi. På myndigheten används tertiär rapporteringarna aktivt för att prioritera och säkerställa resultat. Det är särskilt viktigt med goda underlag då tillkommande eller förändrade uppdrag ska hanteras och omsättas i verksamheten. En väl fungerande process har varit extra värdefullt under 2020 då verksamheten behövt anpassas till att även hantera pandemisituationen.

Under året har verksamheten präglats av den stora extra uppgift som hanteringen av coronapandemin innebär. Det har varit nödvändigt att anpassa långsiktig planering och verksamhetsplaneringen för år 2020, utifrån behovet av arbetsinsatser kopplat till arbetet för att bekämpa coronapandemin.

Då arbetet i krisledningsstab genomförts med ordinarie resurser har omprioriteringar skett för att bemanna krisledningsstaben. Under året har löpande dialog skett med verksamhetsansvariga för att bemanna stabsfunktionerna, men samtidigt klara ordinarie uppdrag så väl som möjligt. Ett strukturerat planerings- och prioriteringsarbete har skett löpande. De prioriteringar som gjorts i verksamheten har genomförts så att myndighetsutövning och uppdrag från regleringsbrevet har kunnat upprätthållas så väl som möjligt, medan utvecklingsuppdrag och egeninitierad verksamhet behövt prioriteras ned.

Särskilda, veckovisa möten, för rapportering av coronaarbetet och dess konsekvenser för verksamhet och bemanning har skett i ledningsgruppen. Utifrån detta har myndighetsgemensamma beslut fattats.

Vid flera tillfällen under året har också ledningsgruppen diskuterat prioritering i verksamheten utifrån strukturerade analyser framtagna i samband med tertialuppföljningar.

Det gemensamma arbetet med rapportering och prioritering har bidragit till att myndigheten kunnat hantera uppgifter kopplat till pandemin och samtidigt upprätthållit ordinarie verksamhet på ett ändamålsenligt sätt. De prioriteringar som skett till förmån för arbete i krisledningsstab redovisas i respektive verksamhetsavsnitt.

En särskild grupp, Coronagruppen, har arbetat med frågor gällande pandemins påverkan på egen verksamhet och arbetsmiljö, exempelvis riktlinjer för distansarbete och möten. Även detta har bidragit i den gemensamma styrningen av myndighetens arbete för att hantera rådande situation på bästa sätt.

I april fattade landshövdingarna beslut om att inrätta ett nationellt samordningskansli för hantering av gemensamma frågor kopplade till pandemihantering. Det nationella samordningskansliet har också fungerat som länk mellan Regeringskansliet och andra nationella myndigheter och länsstyrelserna. Länsstyrelsen i Västmanland har haft en aktiv roll i den nationella kansliets arbete, bland annat genom länsrådets medverkan.

Integrering av sektorsövergripande områden

Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) 5 § tar upp ett antal sektorsövergripande områden som ska hanteras i myndighetsarbetet. Dessa gäller:

- jämställdhet
- könsuppdelad statistik
- barnperspektiv
- tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- mänskliga rättigheter
- folkhälsa
- förenkla för företag.

Här lyfts även övriga sektorsövergripande områden som ska beaktas i all verksamhet.

Jämställdhet

Länsstyrelsens interna arbete med jämställdhetsintegrering har varit framgångsrikt under 2020. Arbetet blir alltmer integrerat i myndighetens styrnings- och ledningsprocesser och ledningsgruppen har fått utbildning av särskilt sakkunnig i jämställdhet. Strategin jämställdhetsintegrering bygger på att integrera jämställdhetsperspektivet i myndighetens ordinarie kärnprocesser, i verksamhetsplaneringen, i budgetprocessen, i genomförandet och i uppföljningen. I årets processer finns jämställdhetsperspektivet med i direktiven för verksamhetsplanering och i uppföljningen.

I takt med att chefer och medarbetare får ökad kunskap ser Länsstyrelsen positiva effekter genom att efterfrågan på stöd ökar. Nedan följer några goda exempel på processer som jämställdhetsintegrerats under 2020:

- Totalförsvarsövningen 2020 har genomförats av ett jämställdhetsperspektiv där alla samverkansaktörer fått utbildning i jämställdhet och perspektiven har integrerats i övningsmaterial. Effekten har varit tydlig genom att jämställdhetsperspektivet konsekvent har lyfts i de scenarion som handlat om krigs- och krisberedskap.
- Länsstyrelsen har under året bedrivit ett särskilt utvecklingsarbete ”Samhällsplanering med sociala mervärden” där utbildningar i jämställdhet har skett internt och externt. Länsstyrelsen har haft utbildning och samverkan med samhällsplaneringsenheterna i Köpings och Västerås kommuner under 2020. De kommunanställda har därmed fått nya perspektiv på hur social hållbarhet kan integreras i stadsbyggandet.
- Inom miljöavdelningen har tre utvecklingsprojekt fått stöd i jämställdhetsintegrering. Ett projekt handlar om att bryta mansnormer i åkeribranschen. Ett annat är ett Vinnovaprojekt som fokuserar på jämställd representation inom klimatområdet. Det tredje projekt syftar till att stötta en miljöförening med kvinnor som bygger små hus på en trailer, så kallade tiny houses.
- Regeringsuppdraget med naturnära jobb har fått stöd i jämställdhetsintegrering som bland annat syftar till att få utrikesfödda kvinnor att delta och trivas i branscher där mansnormer råder.

Länsstyrelsen har fortsatt att utveckla sitt redan fungerande arbete med att jämställdhetsintegrera integrationsuppdragen och fördela utvecklingsmedlen så att de når både kvinnor och män, och att ge stöd i föräldraskapsuppdraget. Genom att rikta medlen till de mest utsatta så har sociala orättvisor minskat.

Länsstyrelsens särskilt sakkunniga i jämställdhet ingick i myndighetens stab för hantering av covid-19 och säkerställde att krisledningsarbetet hade ett jämställdhetsperspektiv. Det omfattade bland annat analyser av orsaker till utrikesfödda mäns överdödlighet och könskonsekvenser på arbetsmarknaden.

Sedan pandemin började har Länsstyrelsen särskilt beaktat risken för en ökning av mäns våld mot kvinnor i länet. Lägesavstämningar har skett veckovis med kommunernas samtliga kvinnofridssamordare. Syftet med lägesavstämningarna är att få en aktuell lägesbild, sprida information och goda exempel och att genomföra insatser. Barnperspektivet har ständigt varit närvarande. Informationskampanjer har varit ett viktigt verktyg. Länsstyrelsen har tillsammans med länets kommuner och Region Västmanland tagit fram en informationskampanj som riktar sig särskilt till våldsutövande personer. Ett annat exempel är kampanjen ”Tillsammans mot våld” där Länsstyrelserna tillsammans med Jämställdhetsmyndigheten tagit fram och genomför spridningsinsatser i hela länet.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Det rättighetsbaserade arbetssättet får successivt allt större fäste hos Länsstyrelsens chefer och medarbetare. I takt med ökade kunskaper om tvärperspektiven i länsstyrelseinstruktionens 5 § ökar också efterfrågan på stöd från Länsstyrelsens interna expertfunktioner. Under 2020 har det skett en markant ökning. I takt med att Länsstyrelsens medarbetare ökar sina kunskaper om olika gruppers utsatthet så ökar också viljan att tillgodose deras rättigheter. Det återspeglas i riktad information till specifika grupper, fler invånardialoger, konsekvensanalyser och i arbetet för att få med underrepresenterade grupper i samverkansråd. Under det pågående krisarbetet har det rättighetsbaserade arbetssättet varit påtagligt. I samverkan med andra aktörer i länet har Länsstyrelsen nått utsatta grupper med rätt krisinformation på översatt och lättillgängligt språk, dialoger har skett kring olika utsatta gruppers behov (exempelvis med hemlösa), gedigna konsekvensanalyser har tagits fram och alternativa händelseförlopp har utvecklats i syfte att skydda de mest utsatta. Månadsvisa lägesavstämningar har skett med kommunernas ANDTS-samordnare i syfte att få lägesbild, information samt spridning av goda exempel.

Barnrätt

Länsstyrelsen i Västmanland har sedan ett antal år, inom ramen för myndighetens djurskyddsärenden, haft särskilt fokus på att uppmärksamma barn enligt den så kallade Västmanlandsmodellen. Modellen innebär att i samband med djurskyddskontroller där djur som varit illa upptäckts, uppmärksamma och anmäla om det i familjen finns barn som kan ha behov av insatser från socialtjänsten. Genom orosanmälningar till socialtjänsten och en god samverkan uppmärksammar Länsstyrelsen på detta sätt årligen ett tjugotal utsatta barn. Även utsatta vuxna uppmärksammas och ges stöd exempelvis genom att kontakt förmedlas till andra myndigheter. Länsstyrelsen har under 2020 vidareutvecklat och prövat rutinerna för orosanmälningar enligt socialtjänstlagen.

Länsstyrelsen samordnar ett nätverk för frågor kring våld i nära relationer och djur i länet med representanter från socialtjänsten, polismyndigheten, åklagarkammaren, djursjukvården och civilsamhället. Nätverkets uppdrag är att:

- öka samordning och samverkan
- utveckla metoder
- ta fram gemensamma rutiner och metoder
- sprida kunskap om våld i nära relationer och våld mot djur.

Effekter från nätverkets insatser är exempelvis att Västmanland har lyckats få våldsutövare häktade för djurplågeri när brottet utförts för att skrämja och hota dennes partner. Länet har även ökat antalet åtal och fällande domar för djurplågeri och våld i nära relationer. Andra exempel är att Socialtjänsten har ändrat metoder i ärenden där våldsutsatta är djurägare och att våld mot djur beaktas som en betydande riskfaktor i kriminalvårdens personutredningar.

Med stöd av utvecklingsmedel från Socialstyrelsen gjordes en extern utvärdering under år 2020. Den konstaterade att Västmanlandsmodellen är framgångsrik i att öka samverkan mellan myndigheter och att den har skapat en ny arena för att upptäcka och ge stöd och skydd till utsatta barn och vuxna. Modellen är även kostnadseffektiv. Med liten budget har modellen gett betydande resultat och samhällsnytta.

Förenkla för företag

Länsstyrelsen bedriver generellt ett ständigt utvecklingsarbete för att förenkla både för företag och allmänhet. Det handlar om en ökad tillgänglighet via e-tjänster, digitala ansökningsförfaranden för stöd, uppföljning av tillgänglighet via telefon genom mätningar av besvarade respektive missade samtal från den gemensamma växeln i Kronoberg.

Information om verksamheten och nyheter presenteras i flera kanaler. Ett tydligt fokus finns på att använda klarspråk, så att det ska vara enkelt att förstå informationen.

Länsstyrelsen arbetar fortlöpande med att informera om aktuell lagstiftning, vilka tillstånd, samråd och ansökningar som berör länets företagare. Målsättningen är att arbeta förebyggande genom att i god tid erbjuda både skriftlig information och dialog kring aktuella frågor och ärenden. Den externa webbplatsen är en viktig kanal för dessa frågor. För att underlätta för företag erbjuder Länsstyrelsen tidiga samråd, så kallade församråd och besök på Länsstyrelsen.

Vid ansökan om förprövning erbjuds besök för att gemensamt föra en dialog kring det aktuella ärendet. Ansökan går igenom och den sökande får snabb respons på om det är något i ansökan som måste kompletteras. Återkoppling vid ärende som inte är komplett sker omgående.

Inom den verksamhet som berör miljöfarlig verksamhet sker en nära dialog och rådgivning till berörda företag via telefon eller på möten kring aktuella tillstånds- och tillsynsfrågor under hela året. Frågan om en ändring är anmälningspliktig eller ej diskuteras oftast innan en anmälan lämnas in till Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen arbetar med vägledning på många olika sätt, till exempel genom utbildningar för länets kommuner, så att de i sin tur kan svara på frågor som ställs av företagare.

Den förväntade handläggningstiden kommuniceras till företag via Länsstyrelsens webbplats och i samband med kontakter när ärendet inleds.

Ytterligare en viktig aspekt för företag och allmänhet är att ärendehantering sker effektivt och i enlighet med fastställda målsättningar för handläggningstid.

Informationssäkerhet

Länsstyrelsen har under året fortsatt sitt arbete med att införa ett ledningssystem för informationssäkerhet i enlighet med Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om informationssäkerhet för statliga myndigheter (MSBFS 2020:6). Målet för aktiviteterna är att Länsstyrelsens information hanteras på rätt sätt i det dagliga arbetet och vid olika störningar och att Länsstyrelsen ska ha en god informationssäkerhetsnivå som följs upp regelbundet. Arbetet med informationssäkerhet har bedrivits i nära samarbete med den länsstyrelsegemensamma funktionen för informationssäkerhet (GFIS) och nationella organisationen för dataskydd (NOD), där Länsstyrelsen även har bidragit med personalresurser. Se vidare rubriken Länsstyrelsegemensamt arbete med informationssäkerhet ovan.

En betydande del av årets insatser kopplat till det systematiska arbetet med informationssäkerhet har varit att utveckla styrande dokument för bland annat hanteringsregler, rutiner och fysisk säkerhet. Detta har sedan integrerats med säkerhetsskyddet på myndigheten. Vidare har fokus varit på att höja medarbetarnas medvetande om säkerhet och ett flertal interna och externa utbildningsinsatser har genomförts.

Miljöledning

Länsstyrelsen har i uppdrag att vara en förebild i miljöarbetet och arbeta i samverkan med andra aktörer för att utveckla ett långsiktigt hållbart Västmanland. Myndigheten har stort fokus på att identifiera och åtgärda verksamhetens påverkan på miljön. Detta genomförs inom ramen för det interna miljöledningsarbetet, i enlighet med förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. Länsstyrelsen har nu varit miljödiplomerad under ett år, vilket innebär att myndigheten lever upp till kraven enligt föreningen Svensk Miljöbas standard. Länsstyrelsen har tagit fram långsiktiga mål för 2030 och utifrån dem tagit fram en handlingsplan med kortsiktiga tydliga mål och konkreta aktiviteter. Några exempel på aktiviteter är att:

- en färdplan för fossilfri fordonsflotta har påbörjats
- Länsstyrelsen har deltagit i det nationella projektet Fossilfria Länsstyrelser
- Länsstyrelsen har tagit fram en ny mötes- och resepolicy
- interna rutiner har förbättrats.

Mycket av det arbete som kopplar till miljöledning genomförs i den dagliga verksamheten. Med anledning av pågående pandemi har delar av arbetet avstannat. Genom Länsstyrelsens uppdaterade handlingsplan för 2021–2023 planeras dessa aktiviteter till nästa år tillsammans med nya åtgärder.

Agenda 2030

Samverkan om hållbar utveckling i länet

Länsstyrelsens arbete med Agenda 2030 har pågått sedan mitten av 2017. Länsstyrelsen initierar och driver aktiviteter och delprojekt i bred samverkan med aktörer i länet enligt de globala målen och Agenda 2030. Detta görs bland annat genom de tre råden miljö- och klimatrådet, integrationsrådet och jämställdhetsrådet.

Miljö- och klimatrådet bildades 2016 för att samverka kring miljöfrågor i länet och för att skapa engagemang kring länets miljöfrågor på alla nivåer i samhället. Medlemmar i rådet är företag och organisationer som genom sin verksamhet har stor betydelse för länets miljöutveckling. Visionen är att Västmanland ska vara en miljö- och klimatförebild år 2030. Se vidare redovisning av Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet (50–58).

Integrationsrådet samverkar kring nyanländas etablering och mottagande av ensamkommande barn sedan 2016. I rådet ingår drygt 20 aktörer från olika delar av samhället och rådet leds av landshövdingen. Se vidare redovisning av verksamhetsområden Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85).

Jämställdhetsrådet, som bildades 2017, är en pådrivande kraft i länets jämställdhetsarbete. Organisationerna i rådet verkar gemensamt för att uppfylla regeringens jämställdhetspolitiska mål på regional nivå. Rådet leds av landshövdingen och består för närvarande av runt 30 aktörer.

Nationellt länsstyrelsegemensamt arbete

Länsstyrelsen i Västmanlands län deltar aktivt i den länsstyrelsegemensamma organisationen för Agenda 2030 genom en representant i det nationella arbetsutskottet och en representant i referensgruppen. Se vidare redovisning i avsnittet Organisation och medarbetare.

Hållbarhetsbarometern

Hållbarhetsbarometern är ett verktyg med 21 frågor som tagits fram av GD-forum, ett forum där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen. Verktyget syftar till att göra en självskattning av nuläget av hållbarhetsarbetet på en myndighet. Resultatet visar på styrkor och inom vilka områden som det finns utvecklingspotential. Målgruppen är främst myndigheters ledningsgrupper.

Länsstyrelsens ledningsgrupp har besvarat frågorna i Hållbarhetsbarometern som är det första arbetssteget i det processtöd som tagits fram som grund för länsstyrelsernas arbete med att fördjupa arbetet med Agenda 2030. En sammanställning gjordes av resultatet i fyra delar:

1. Ledning och styrning
2. Planering och uppföljning
3. Kompetens och resurser
4. Kommunikation och samverkan.

Resultatet visade att det finns ett engagemang och ett starkt stöd från länsledningen för arbetet med Agenda 2030. Det finns också en central arbetsgrupp som samordnar och driver arbetet framåt. Till utvecklingsområdena hör att ta fram en kommunikationsstrategi och handlingsplan för Agenda 2030 och att integrera Agenda 2030 ytterligare i verksamhetsplan och verksamhetsuppföljning.

En workshop genomfördes i oktober för att diskutera och tillvarata resultatet av Hållbarhetsbarometern. I övningen deltog ansvariga och biträdande chefer för de tre hållbarhetsperspektiven, strategichef, stabshetschefer och HR-chef. Syfte var att identifiera en gemensam lägesbild av myndighetens arbete med Agenda 2030, enas om en gemensam målbild för det interna arbetet och att identifiera prioriterade områden och aktiviteter för 2021. Tanken är att inom ett år göra om Hållbarhetsbarometern för att följa utvecklingen.

Handlingsplan 2021–2023 – struktur och fortsatt arbete

Med utgångspunkt från prioriteringarna som gjordes utifrån resultatet av Hållbarhetsbarometern har uppdrag och arbetssätt konkretiserats för de olika hållbarhetsperspektiven i form av en handlingsplan. Arbetet med handlingsplanen kommer att konkretiseras ytterligare under 2021. Strukturen är i nuläget främst inriktad på den interna verksamheten, i enlighet med den interna uppdragsbeskrivningen för arbetet med Agenda 2030, men planen är att utöka samverkan med andra aktörer framöver. Indelningen är utformad i enlighet med uppdelningen av frågorna i Hållbarhetsbarometern.

De aktiviteter som prioriterades vid workshoppen om Hållbarhetsbarometern i oktober har lagts in i handlingsplanen, sorterade efter de fyra områdena ovan. Tanken är att arbetet med handlingsplanen ska ske löpande och omfatta en treårsperiod.

Länsstyrelsens insatser för att bidra till de globala målen enligt Agenda 2030 redovisas även inom respektive verksamhetsområde i föreliggande årsredovisning. Myndighetens kärnverksamhet täcker i stort sett alla mål i agendan.

Nulägesanalys Agenda 2030 för Västmanlands län²

En regional nulägesanalys för Agenda 2030 har tagits fram för Västmanlands län. Syftet med analysen har varit att skapa en bild av hur länet förhåller sig till de globala målen. Analysen omfattar ett 80-tal indikatorer som täcker samtliga 17 globala mål, förutom mål 14 Hav och marina resurser och mål 17 Genomförande och globalt partnerskap. Analysen baseras på statistiska jämförelser på övergripande nivå för länets utveckling jämfört med riket samt mellan länets tio kommuner. Målet är att nulägesanalysen ska bidra till en förstärkt samverkan i länet för en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. Analysen lanserades i januari 2021. Av resultaten framgår att länet presterar bra inom bland annat mål 7 Hållbar energi för alla och inom mål 11 Hållbara städer och samhällen. De största utmaningarna finns sammantaget för följande mål:

- Mål 1 Ingen fattigdom
- Mål 2 Ingen hunger
- Mål 3 Hälsa och välbefinnande
- Mål 4 Minska ojämlikhet
- Mål 10 Fredliga och inkluderande samhällen
- Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna
- Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Detta är ett resultat som är helt i linje med Sverige i sin helhet. Statistiska centralbyråns (SCB) senaste årsrapport Lämna ingen utanför – statistisk lägesbild av genomförandet av Agenda 2030 i Sverige, ger en liknande bild av läget i Sverige i sin helhet.

Förbundet Agenda 2030

Länsstyrelsen är medlem i och ingår i styrelsen för den regionala organisationen Förbundet Agenda 2030. Förbundet samlar länets kommuner, Region Västmanland, företag och ideella organisationer och har totalt 80 medlemmar. Genom sin medverkan kan Länsstyrelsen förmedla kunskap inom hållbar utveckling och förstärka de insatser som görs inom förbundet på olika sätt för att utveckla länet i enlighet med Agenda 2030.

---

² Nulägesanalys Agenda 2030 Västmanlands län. Sweco 2020.

Verksamhetsöversikt

Länsstyrelsen i Västmanland	2020	2019	2018
Medarbetardata			
Antal anställda*	192,0	185,4	176,3
Antal årsarbetskrafter	177,3	166,2	160,7
- varav årsarbetskrafter män	59,4	57,3	55,2
- varav årsarbetskrafter kvinnor	117,9	108,9	105,5
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	12 573	12 045	10 990
Antal beslutade ärenden	12 514	13 793	10 509
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1 120	1 009	1 043
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan inkl. OH	217 271	202 109	201 662
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	76 519	68 288	66 286
- varav verksamhetskostnad – andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	79 682	69 896	69 569
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	740	647	617
- varav OH	60 331	63 278	65 190
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	71 815	39 783	59 515

* Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Kommentar till tabellen medarbetar-, verksamhets- och ekonomidata

Antal ökade årsarbetskrafter och anställda

Antalet årsarbetskrafter och antal anställda har ökat i förhållande till år 2019. Det beror främst på tillkommande medel inom samhällsskydd och beredskap och natur- och miljöområdet, se respektive avsnitt.

Ärenden

Antalet inkommande ärende har ökat i förhållande till år 2019. Det har skett en ökning inom flera verksamhetsområden och ingen enskild ärendekategori kan identifieras.

Antalet beslutade ärenden har minskat i förhållande till år 2019. Det beror på att resurser inom ärendehantering har omprioriterats till arbetet med Länsstyrelsens stabsarbete med anledning av coronapandemin.

Ökade verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna har ökat i förhållande till år 2019 med anledning av ökad medelstildelning både avseende förvaltningsanslaget med till exempel extra medel för pandemihantering. Därutöver har den bidragsfinansierade verksamheten ökat till följd av tillkommande sakanslag inom natur- och miljöområdet, se respektive avsnitt.

Minskade OH-kostnader

OH-kostnader har minskat till följd av prioritering av resurser till stabsarbete med anledning av coronapandemin. Det har inneburit minskade resurser till myndighetsövergripande verksamhet.

Lämnade bidrag

Lämnade bidrag har ökat på grund av utbetalning av bidrag till partners som ingår i projektet LIFE IP Rich Waters.

Läget i länet

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
2§ p 3		

Samverkan

Tillståndet och utvecklingen i länet är beroende av ett bra samarbete mellan Länsstyrelsen och aktörer samt omvärlden. Länsstyrelsen har en bred samverkan med kommunerna, Region Västmanland, andra statliga myndigheter, näringslivet och olika typer av organisationer. Den etablerade och goda samverkan inom ett brett samhällsområde har visat sig vara värdefullt i hanteringen av pandemin.

Länsstyrelsen samordnar olika samhällsintressen och samverkar med berörda aktörer inom alla sina verksamhetsområden och uppdrag. I syfte att få helhetsperspektiv och ett ökat sektorsövergripande arbete har landshövdingen bildat fyra samverkansråd i länet; ett miljö- och klimatråd, ett integrationsråd, ett jämställdhetsråd och ett regionalt krishanteringsråd. Rådens ledamöter fattar strategiska inriktningsbeslut i länsövergripande frågor för att målen på respektive politikområde ska få genomslagskraft på länsnivå. Ledamöterna i råden representerar kommunerna, Region Västmanland, statliga myndigheter, näringsliv, fackförbund, räddningstjänster, SOS Alarm AB, Sveriges Radio och civilsamhälle. (Se också redovisning av Agenda 2030 ovan.)

Länsstyrelsen sammankallar kommunstyrelseordförandena och kommunchefer i länets kommuner, ordföranden i regionstyrelsen samt länets riksdagsledamöter till möten två gånger per år för att samverka kring angelägna frågor för länet. Detta partnerskap har sedan starten kallats för SUV som står för Samordning för utveckling av Västmanlands län och leds av landshövdingen. Under år 2020 genomfördes inget möte under våren, beroende på att hanteringen av coronapandemin prioriterades i alla berörda organisationer.

Fyra gånger per sammankallar Länsstyrelsen samverkansrådet för statliga myndigheter. Syftet med rådet är att stärka den statliga samordningen, öka gemensamma insatser samt att främja länets utveckling. Vårens möte genomfördes inte på grund av hanteringen av den omfattande hanteringen av pandemin hos myndigheterna. Därefter har mötena genomförts digitalt. Vattendelegationen för Norra Östersjöns vattendistrikt³ har haft fem möten och länets Viltförvaltningsdelegation⁴ har haft fyra möten under året.

³ Se vidare avsnitt Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet under rubriken 15 § länsstyrelseinstruktionen – Vattenmyndigheten.

⁴ Se vidare avsnitt Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet under rubriken Prestationer och effekter sam Vilt- och rovdjursförvaltning.

Det regionala krishanteringsrådet⁵, består av de högsta beslutsfattarna eller tjänstemännen i U-Sam och leds av landshövdingen. Utifrån rådande situation till följd av pandemin har landshövdingen haft regelbundna möten med krishanteringsrådet, i huvudsak i digital form. Under våren var mötena veckovisa och under hösten varannan vecka. Landshövdingen har också samlat länets näringsliv till regelbundna möten för att följa läget för näringslivet och utbyta erfarenheter för att gemensamt mildra konsekvenserna av pandemin. Även dessa möten hölls i digital form veckovis under våren och varannan vecka under hösten.

Sociala perspektivet

Västmanlands län, liksom riket, har utmaningar i fråga om ojämlikhet, ökning av våldsbrott och minskad upplevd trygghet. Ojämlikheten kan här avse exempelvis skillnader i inkomst och hälsa, skillnader mellan könen och skillnader mellan kommuner inom Västmanlands län.

Överlag ligger Västmanlands län på ungefär samma nivå som riket när det gäller indikatorer inom hälsa och välbefinnande. Detsamma gäller utvecklingen över tid. Till det positiva hör bland annat att antibiotikaförsäljningen minskar, liksom andelen kvinnliga rökare. Psykisk ohälsa har dock ökat i både länet och riket, likaså andelen med diabetes typ 2.

Utveckling över tid visar på en svagt positiv trend för andelen män som tar ut föräldrapenning samt heltidsarbetande kvinnor i relation till män. I offentlig sektor, regioner och kommuner, minskar skillnaderna mellan könen med avseende på andelen som arbetar heltid, men det är fortfarande betydligt vanligare att kvinnor deltidsarbetar. Kvinnor har i regel lägre inkomster än män, vilket kan beror på flera faktorer såsom graden av deltidsarbete, graden av föräldraledighet, lägre kapitalinkomster än män och i vilka yrken och branscher som kvinnor respektive män är sysselsatta inom.

Vid årsskiftet 2018/2019 levererades den statistikbok med könsuppdelad statistik som Länsstyrelsen tar fram i samverkan med Statistiska centralbyrån, (SCB). Analysen av statistiken visar att utvecklingen går i en mer jämställd riktning, men förändringstakten är långsam.

Under år 2020 har utvecklingen inom det sociala området följts särskilt med anledning av pandemin. Utökade insatser har genomförts för att stödja kommunerna i deras arbete mot mäns våld mot kvinnor har gjorts.

Ekonomiska perspektivet

Västmanlands län och riket har haft en stabil ekonomisk tillväxt mätt i BRP per invånare. Andra kvartalet 2020 hade Västmanlands län 276 849 invånare⁶ som är en ökning med 1 642 personer jämfört med samma period 2019.

Sett utifrån en längre tidsperiod är utvecklingen i huvudsak positiv vad det gäller unga som varken arbetar eller studerar och långtidsarbetslöshet bland 25–64 åringar. Andelen långtidsarbetslösa i åldrarna 25–64 år har under de senaste åren ökat både för kvinnor och män. Under året har arbetslösheten ökat ytterligare och en trolig förklaring är pandemins effekter i form av varsel och uppsägningar etc. Andelen unga som är öppet arbetslösa eller inom program med aktivitetsstöd har ökat jämfört med 2019, precis som för riket som helhet.

---

⁵ Se vidare avsnitt Krishantering och skydd mot olyckor.

⁶ Källa: Statistiska Centralbyrån

En möjlig förklaring är att de så kallade instegsjobben minskat på grund av pandemins effekter inom besöks- och restaurangnäring. Med andra ord finns mer att göra för att intensifiera arbetet med att motverka utanförskapet i samhället.

Jämfört med genomsnittet i Sverige har Västmanlands län en högre andel barn och unga som lever i ekonomiskt utsatta hushåll. Men nivån är ungefär samma idag som för 10 år sedan⁷. Även andelen vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd är högre i Västmanlands län jämfört med riket.

Statistiken visar att kvinnorna blir allt mer högutbildade jämfört med männen i både Västmanlands län och i riket. Utbildningsnivån är generellt sett något lägre i Västmanlands län jämfört med riket som helhet⁸.

Av kommunernas svar i bostadsmarknadsenkäten⁹ framgår att situationen i stort sett är samma som den har varit under de senaste fem åren. Det vill säga att nio av tio kommuner i Västmanlands län har fortsatt underskott på bostäder. De nyproducerade bostäderna har höga priser respektive hyresnivåer som hushåll med låga inkomster ofta inte har råd med. Den främsta utmaningen är därför inte byggvolymen i sig utan att hitta lösningar för de som inte har råd eller möjlighet att köpa eller hyra en nyproducerad bostad. En frågeställning som kommunerna inte ensamma kan hantera utan behöver lösa i samverkan med samtliga aktörer på bostadsmarknaden.

Miljömässiga perspektivet¹⁰

De största utmaningarna i ett globalt perspektiv är, både för Västmanlands län och Sverige, att säkra en hållbar konsumtion och produktion, bekämpa klimatförändringarna och att säkerställa en bevarad biologisk mångfald. Inom de flesta Agenda 2030 mål är utvecklingen svagt positiv. För Agenda 2030 mål 7 Hållbar energi för alla presterar Västmanlands län bättre än riket. Länet presterar bra och har haft en positiv utveckling inom vissa mål som mål 6 Rent vatten och sanitet, men det finns framtida utmaningar som behöver hanteras exempelvis utmaningar med torka och översvämningar.

Västmanlands vattenanvändning ligger på en lägre nivå än Sveriges vattenanvändningsnivå. Jämfört med år 2000 har vattenanvändningsnivån minskat för både Västmanlands län och Sverige.

Andelen grundvattenförekomster med god status av samtliga vattenförekomster är något högre i Västmanlands län jämfört med Sverige. Däremot bedöms vattenkvaliteten hos sjöar och vattendrag vara sämre i länet jämfört med riket som helhet.

För att fler personer ska kunna leva hållbart i våra städer och samhällen krävs det att det finns en infrastruktur som möjliggör detta. Västmanlands län har kommit långt i miljöanpassningen av infrastrukturen, då andelen förnybara drivmedel i buss är 100 procent medan riket har en andel på 86 procent¹¹. Västmanlands län är det enda län i Sverige där hela bussflottan körs på förnybara drivmedel. Även

---

⁷ Nulägesanalys Agenda 2030 Västmanlands län. Sweco 2020.

⁸ Nulägesanalys Agenda 2030 Västmanlands län. Sweco 2020.

⁹ Bostadsmarknadsanalys 2020 Västmanlands län. Länsstyrelsen 2020.

¹⁰ Nulägesanalys Agenda 2030 Västmanlands län. Sweco 2020.

om växthusgaserna har minskat i Västmanlands län, så har inte utvecklingen varit i en tillräcklig takt för att nå de nationella klimatmålen.

Västmanlands län är ett av de län i Sverige där andelen kvinnor och män med närhet till grönområde 200 meter från bostaden är som högst. Av den totala mängden män och kvinnor som bor i en tätort i Västmanlands län har 97 procent av både kvinnor och män 200 meter eller mindre till ett grönområde¹². Intresset för naturvårds- och friluftslivsfrågor är stort i länet och många av länets skyddade områden är mycket välbesökta. I Hälleskogsbrännans naturreservat, som bildades efter den stora skogsbranden 2014, har Länsstyrelsen färdigställt en besöksanläggning med bland annat ett utsiktstorn inne i området. Under året har drygt 44 000 personer vandrat upp till utkikstornet.

Länsstyrelsens samlade bedömning är att endast miljö kvalitetsmålen Frisk luft och Grundvatten av god kvalitet är nära att nås till år 2020. Övriga miljö kvalitetsmål bedöms vara svårare att nå.

---

¹² Nulägesanalys Agenda 2030 Västmanlands län. Sweco 2020.

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen i Västmanlands län bedriver följande verksamheter.

Verksamhet	Benämning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende
42	Energi och klimat
43	Kulturmiljö
45	Krishantering och skydd mot olyckor
50–58	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet
60–62	Areella näringar
70, 80–85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)

Redovisning i avsnittet omfattar verksamheterna:

- Övrig förvaltning
- Trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
• 3§ p 1 • 18 §	• 1B1 • 1D10	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Viltförvaltning

Länsstyrelsen har i uppdrag att genomföra viltförvaltningen på regional nivå. Arbetet och målen utgår från de av regeringens beslutade propositionerna kopplade till viltförvaltning, lagar och förordningar som styr viltförvaltningen, Naturvårdsverkets nationella strategi för svensk viltförvaltning och de regionala övergivande riktlinjer för länets viltförvaltning som besluts av Viltförvaltningsdelegationen.

Allmänna val

Länsstyrelsen ansvarar för att genomföra den slutliga rösträkningen i de allmänna valen och att genomföra efterträdarval. Under året har inget allmänt val hållits. Länsstyrelsen har i stort sett enbart arbetat med efterträdarval till kommun- och regionfullmäktige.

Trafikföreskrifter

Länsstyrelsen arbetar med att besluta om lokala trafikföreskrifter och tillfälliga lokala trafikföreskrifter. Handläggning av ärendena sker enligt bestämmelserna i trafikförordningen. Trafikföreskrifter är normföreskrifter riktade till en bred allmänhet.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Tillstånd och prövning

Länsstyrelsen ansvarar för att utfärda lokala trafikföreskrifter med stöd av trafikförordningen. Med anledning av införandet av den nya förvaltningslagen införde Länsstyrelsen en ny rättslig hantering av trafikföreskrifter. Länsstyrelserna har tillsammans kommit fram till att vare sig enskilda individer eller myndigheter kan ansöka om att få frågan om behov av trafikföreskrifter prövad. Det är myndigheten som självständigt har att besluta om det finns anledning att inleda ett ärende. Detta kommer leda till en mer effektiv och rättssäker hantering av ärendegruppen. Länsstyrelserna har under året fortsatt att samverka med andra myndigheter i frågan och uppmärksammade under hösten 2020 regeringen på behov av förtydligande om möjligheten att överklaga sådana normbeslut som utgörs av trafikföreskrifter.

Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande

Länsstyrelsens hela verksamhet inom viltförvaltning är starkt präglad av olika former av samverkan och kunskapsfrämjande. Inom viltförvaltning är utgör Viltförvaltningsdelegationen (VFD) den främsta plattformen för dialog och samverkan. Inom VFD, som träffas fyra gånger per år, diskuteras viltförvaltning på ett övergripande plan. VFD beslutar även i vissa frågor, till exempel om övergripande riktlinjer för viltskador, älg- och kronhjortsförvaltning och förvaltning av stora rovdjur. Ledamöterna representerar olika intressen i länet och vilka intressen som ska delta styrs genom förordningen (2009:1474) om viltförvaltningsdelegationer.

Länsstyrelsen samverkar även brett med många andra aktörer som berörs av viltförvaltningen som till exempel Skogsstyrelsen, jägarorganisationer och markägareorganisationer. Andra viktiga samverkanspartners är älgförvaltningsgrupperna och representanter för älg- och kronhjortsskötselområden.

Utöver detta så har Länsstyrelsen omfattande och direkt samverkan med enskilda markägare, främst i samband med att förebygga viltskador.

Verksamhetens resultat

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	1,4	1,2	1,9
Årsarbetskrafter kvinnor	2,5	3,1	3,9
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	742	794	766
Antal beslutade ärenden	742	828	742
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	2	1
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	11 719	10 974	13 602
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	9 040	7 588	8 261
- varav verksamhetskostnad – andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	355	622	1 606
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	529	474	407
- varav OH	1 795	2 290	3 329
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	248	398	357

Minskningen av antal ärenden jämfört med 2019 kan till del förklaras med att andelen ansökningar om tävling på väg drastiskt minskat på grund av reglerna om offentliga tillställningar med kopplat till coronapandemin.

Lämnade bidrag avser förebyggande åtgärder för att förebygga skador av fredat vilt samt ersättningar för skador på växande gröda på åker orsakade av svanar, gäss och tranor. Variationen i bidragsbelopp är liten och styrs i stor utsträckning av fåglarnas flyttningssmönster som varierar mellan åren.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal ärenden om efterträdarval	Platina ¹⁾	77	68	67

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Länsstyrelsen redovisar ovan resultatindikatorer för andelen ärenden om efterträdarval. Länsstyrelsen konstaterar att andelen ärenden om efterträdarval har ökat i förhållande till den tid som förflutit sedan valåret 2018. En orsak till detta kan vara en naturlig följd av att förtroendevaldas personliga förhållanden och möjlighet att stanna kvar vid uppdraget kan ändras när en längre tid förflutit sedan valet. Länsstyrelsen avgör i regel ärenden om efterträdarval inom två veckor från det att ärendet kommit in.

Prestationer och effekter

Med anledning av införandet av den nya förvaltningslagen har Länsstyrelsen enats om en ny rättslig hantering av trafikföreskrifter. Länsstyrelserna har tillsammans kommit fram till att vare sig enskilda individer eller myndigheter kan ansöka om att få frågan om behov av trafikföreskrifter prövad. Det är myndigheten som självständigt har att besluta om det finns anledning att inleda ett ärende. Detta kommer leda till en mer effektiv och rättssäker hantering av ärendegruppen. Länsstyrelserna har samverkat med andra myndigheter i frågan och har uppmärksammat regeringen på behov av förtydligande om normföreskrifters eventuella överklagbarhet.

Viltförvaltningsdelegationen (VFD) sammanträdde vid fyra tillfällen under året. I VFD finns även ett arbetsutskott bestående av Länsstyrelsens vilthandläggare och ledamöter från intressena naturvård, jakt och viltvård, ägare/brukare av jordbruksmark, skogsnäringen och lokalt näringsliv och turism. Länsstyrelsen märker en ökad polarisering mellan jägare och markägare när det gäller betesskador orsakade av klövvilt och därför gjordes ett omfattande arbete i bred dialog för att arbeta fram nya övergripande riktlinjerna för älgförvaltning. Samtliga intressen slöt upp bakom de nya riktlinjerna, som nu är mer tydliga och utförliga när det gäller de mål som älgförvaltningen syftar till. Effekten av detta arbete bedöms vara ökad förståelse mellan intressena, bättre dialog och på sikt även lägre betesskador i skogen samtidigt som länet får en älgstam av hög kvalitet.

En annan viktig fråga som Länsstyrelsen prioriterar är att förebygga skador av betande gäss, svanar och tranor. Västmanlands län befinner sig i en region där stora mängder av dessa arter samlas under vår och höst. Att begränsa dessa skador och ersätta drabbade markägare är en prioriterad fråga för Länsstyrelsen och VFD, vilket också tydliggörs i de nya övergripande riktlinjerna för viltskademedel som beslutats av VFD under året. Länsstyrelsen arbetar aktivt med att förebygga skador av fåglar genom att teckna avtal med markägare om så kallade avledningsåkrar, vilket innebär att markägare får ersättning för att upplåta åkrar där betande fåglar kan vara ostörda. Effekten är att skadorna minskar i området kring avledningsåkrarna samtidigt som lantbrukaren får ersättning för att hålla och sköta en avledningsåker. Markägare får även gratis låna skrämseleutrustning till utsatta åkrar och samtidigt får markägare rådgivning för hur man effektivast kan skrämra fåglarna. De markägare som hellre vill köpa in egen skrämseleutrustning får bidrag till detta. I de fall skador ändå uppstår genomför Länsstyrelsen besiktningar av uppstådd skada och ersättningar betalas ut till de drabbade. Effekten av Länsstyrelsens arbete med att förebygga skador orsakade av betande fåglar är att drabbade brukare inte lider ekonomisk skada då ersättningen uppgår till 100 procent vid skadetillfället. Effekten av förebyggande åtgärder genom skrämsele och avledningsåkrar är mindre skador på utsatta åkrar. Dock är effekten svår att mäta i direkta summor då det inte går att bedöma hur stora skadorna skulle ha varit utan dessa åtgärder.

En viktig samverkan sker med älgförvaltningsgrupperna som består av utsedda ledamöter som representerar länets tre älgförvaltningsområden. Länsstyrelsen arbetar aktivt och nära tillsammans med ledamöterna för att stötta dem i deras arbete att samordna älgskötselområdena. En gång per år anordnar Länsstyrelsen ett gemensamt möte tillsammans med alla ledamöter där viktiga frågor kan diskuteras. Genom dessa träffar får också ledamöterna en chans att utbyta erfarenheter med varandra. Effekten av denna samverkan är att rollerna tydliggörs mellan Länsstyrelsen, älgförvaltningsgrupperna och älgskötselområdena. Effekten blir också att vi får en gemensam hållning i hur administrationen kring älgförvaltningen ska genomföras och Länsstyrelsen har märkt att vi får en ökad effektivitet i administrationen.

Lagstiftningen gällande kronhjortsförvaltningen är inte lika utförlig som lagstiftningen kopplad till älgförvaltningen och det finns inga motsvarande ledamöter att samverka med som i älgförvaltningsgrupperna. Länsstyrelsen ser dock en stor potential i att öka samverkan i kronhjortsförvaltningen av länets kronhjortspopulation som ökar ganska kraftigt, med lokala skador som följd, och därför genomfördes ett samverkansmöte där alla kronhjortsskötselområden bjöds in till information och dialog. På mötet deltog även LRF och Svenska Jägareförbundet. Av länets 30 skötselområden deltog 21, vilket tydligt visar på det stora intresset av att samverka och utbyta erfarenheten kring kronhjortsförvaltningen. Utvärderingen av mötet visade att deltagarna såg stor nytta av mötet och att deltagarna önskade sig fler liknande träffar framöver.

Resultatbedömning

Den samlade bedömning är att myndigheten genomfört årets verksamhet med ett samlat gott resultat.

Inom trafikföreskrifter har Länsstyrelsen haft en väl fungerande verksamhet där arbetet bedrivs i enlighet med regeringens mål och inriktning. Länsstyrelsen har avgjort de ärenden som kommit in i god takt. Ärenden om efterträdarval har i stort sett avgjorts inom Länsstyrelsens uppsatta handläggningstid om två veckor.

Inom viltförvaltningen har Länsstyrelsen haft en väl fungerande verksamhet, trots pandemin, där arbetet bedrivs i enlighet med regeringens mål och inriktning. Arbetet i viltförvaltningsdelegationen präglas av god dialog och är ett forum för kunskapsspridning och diskussioner. Löpande uppdateras övergripande riktlinjer för viltförvaltningen och under 2020 genomfördes en omfattande revidering av de övergripande riktlinjerna för älgförvaltningen. Länsstyrelsen har haft omfattande dialog och utbildningar för representanter för kronskötselområdena och för älgförvaltningsgrupperna i syfte att få en effektivare administration för såväl Länsstyrelsen som för representanterna för skötselområdena. Myndigheten har ett väl inarbetat arbete med att förebygga skador orsakade av fredat vilt där Länsstyrelsen bland annat lånar ut skyddsvästar för hundar, och ger bidrag för att förebygga skador av rovdjur och betande fåglar som gäss, svanar och tranor. Länsstyrelsen arbetar även intensivt med att sätta ut skrämselfåglar för att förebygga skador av fredade betande fåglar och markägare som, trots detta, får skador har fått sina grödskador besiktade och ersättning har betalats ut.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)

Redovisningen i avsnittet omfattar verksamheten:

- Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
• 3§ p 2	• 1D2-1D3	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsens arbete utgår från de krav och mål som bland annat finns i Europaparlamentets och Rådets förordning EU 2017/625, i regleringsbrev, i Sveriges nationella kontrollplan för livsmedelskedjan (NKP), i nationella föreskrifter om kontroll och i länsstyrelsernas egna mål och nyckeltal. Fleråriga kontrollplaner finns fastställda för kontrollen av foder och livsmedel i primärproduktionen samt för djurskydd.

Målet är att genom verksamhetens arbete bidra till att uppnå säkra livsmedel, ett gott djurskydd och att skydda människors och djurs hälsa.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamheten bedrivs främst genom offentlig kontroll av foder- och livsmedelsföretagare inom primärproduktionen:

- djurskydd
- djurhälsopersonal
- animaliska biprodukter
- hygienföreskrifter
- veterinärmedicinska läkemedel.

Huvuddelen av kontrollerna utgörs av riskbaserade planerade kontroller, förutom dessa utförs även kontroll efter anmälan.

Verksamheten har också uppgifter gällande:

- förprovning av djurstallar
- tillstånd för djurhållning och offentlig förevisning av djur
- revision av kommunernas livsmedelskontroll
- registervård.

Verksamheten bidrar även till att öka kunskapsnivån hos de olika aktörerna genom samverkan och olika informations- och kommunikationsinsatser.

Verksamhetens resultat

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	1,0	1,0	0,4
Årsarbetskrafter kvinnor	6,1	5,7	6,7
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 362	1 214	1 178
Antal beslutade ärenden	1 325	1 236	1 137
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	12	0
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	9 778	8 925	9 296
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	6 568	5 583	5 562
- varav verksamhetskostnad – andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	83	0	0
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	121	80	146
- varav OH	3 006	3 262	3 588
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	0	0	0

Verksamhetskostnad

Bidragsfinansierad verksamhet:

Länsstyrelsen arrangerade och deltog i en studieresa till Polen med syfte att öka kunskapen om att förebygga och förbereda hantering av epizootisjukdomen afrikansk svinpest. Medel från Jordbruksverket bekostade en del av projektet som planering, föreläsare och lokaler. Resterande del utgörs av fakturerade deltagaravgifter. Se vidare under rubriken Allmänna veterinära frågor.

OH-kostnader

OH-kostnaderna är lägre i år på grund av att kostnaderna för den myndighetsövergripande verksamheten har minskat. Detta beror på arbete inom krishantering med pandemin i länet och nationell samordning.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillsyn och kontroll				
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (Mål 100 %)	PRIMÖR ¹⁾	80%	-	-
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll	DUS ²⁾	673	640	621
Andel anmälningsärenden avslutade inom tre månader (90 dagar)	Platina ³⁾	98%	97%	99%
Andel kontrollrapporter för djurskyddskontroller som är meddelade inom 21 dagar	Platina ³⁾	91%	93%	91%

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

2) Ärendehanteringssystem, Jordbruksverket

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Data saknas i tabellen för åren 2018 och 2019 vad gäller andel utförda tilldelade primärproduktionskontroller. Det beror på att 2020 var första året som varje länsstyrelse tilldelades ett visst antal primärproduktionskontroller genom Livsmedelsverkets riskbaserade urval. Tidigare gjorde varje länsstyrelse sitt eget uttag både vad gällde antal planerade kontroller och inom vilka branscher kontroll skulle utföras.

Nya siffror har även lagts in för åren 2018 och 2019 eftersom kategorin djurtransportörer inte ingår i den totala andelen kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur i denna redovisning.

Prestationer och effekter

Länsstyrelsernas livsmedelskontroll

Inför verksamhetsåren 2020–2022 har länsstyrelserna tilldelats 10 miljoner kronor per år i riktade medel för kontroll inom området primärproduktion av livsmedel och foder. Utöver detta har ytterligare 5 miljoner kronor tillförts år 2020 för finansiering av gemensamma utvecklingsinsatser inom området. Nationellt har målet satts att kontrollera 1 000 företag inom primärproduktionen. Kontrollerna innebär att företagare inom primärproduktionen blir uppmärksammade på krav som ställs inom produktionen, en viktig insats för att upprätthålla en produktion som ger säkra livsmedel. Utvecklingsinsatsen syftar till att länsstyrelserna ska kunna ta över foderregistret från Jordbruksverket.

Länsstyrelsernas kontroller i primärproduktionen av livsmedel utgår från Livsmedelsverkets riskbaserade urval. Verket gör urvalet utifrån branscher och fördelar ut antalet kontroller per län. Respektive länsstyrelse i sin tur gör, utifrån tilldelningen, ett riskbaserat urval av företag inom respektive bransch för sitt län och utför kontroller utifrån branschspecifika checklistor. Kontrollresultaten registreras i Primör och vid foderkontroll även i Jordbruksverket system, Konrad.

Länsstyrelserna har utfört 793 (81 procent) av de planerade kontrollerna inom primärproduktion-Livsmedel och 566 kontroller av primärproduktion-Foder. Den pågående pandemin har inneburit att målet 1000 utförda kontroller på nationell nivå inte uppnåtts. Flera län har fått omprioritera resurser till stabsarbetet och likaså har län undvikit kontrollbesök med hänsyn till rekommendationer om social distans.

Även utvecklingsinsatserna har påverkats av den rådande pandemisituationen. Överföring av kontrollsystemet tillsammans med utveckling av detsamma, ger förutsättningar för en nationell likabehandling av primärproducenterna i registrering och kontroll. Utbildningar från Livsmedelsverket har

spelats in på länsstyrelsernas initiativ, men på grund av rådande pandemi har inga övriga utbildningsinsatser kunnat genomföras.

Övergripande information med anledning av pandemin, covid-19

Med anledning av situationen med coronapandemin har tre personer från funktionen Veterinär och Djurskydd tidvis arbetat i Länsstyrelsens stab. Nedlagt arbete i stab motsvarar cirka 0,75 årsarbetskrafter under 2020 och det har minskat resurserna inom detta område i motsvarande utsträckning och har påverkat arbetet inom hela verksamhetsområdet. Även nationella och regionala restriktioner har påverkat kontrollverksamheten negativt.

Kontroll av livsmedel i primärproduktionen

Länsstyrelsens mål utgår från målen i den nationella kontrollplanen. Länsstyrelsen har prioriterat livsmedelskontrollens operativa mål 20 gällande att förhindra och reducera bildning av mykotoxin vid spannmålstorkning. Från och med 2020 görs ett nationellt riskbaserat uttag utifrån vilka branscher inom primärproduktionen som ska kontrolleras och önskvärt antal kontroller. Alla länsstyrelser tilldelas ett antal kontroller utifrån det nationella uttaget men gör själva uttaget av de enskilda objekten. I Västmanland har huvuddelen av livsmedelsanläggningarna spannmålsproduktion som huvudinriktning vilket också avspeglas i det nationella kontrolluttaget där 20 av totalt 29 tilldelade kontroller ska utgöras av spannmålskontroller.

Målet att utföra de nationellt tilldelade kontrollerna nåddes inte, totalt utfördes 26 fullständiga livsmedelskontroller varav 21 var uttagna utifrån den nationella tilldelningen och 5 var tvärvillkorskontroller. De kontroller som utförts har visat på god efterlevnad av lagstiftningen med få avvikelser.

Kontroll av foder i primärproduktionen

Länsstyrelsens mål inom kontroll av foder i primärproduktionen är att utföra foderkontroll vid samtliga kontroller av livsmedel där det även förekommer foderproduktion. Enligt det nationella kontrolluttaget skulle det innebära cirka 24 foderkontroller. Då Länsstyrelsen inte uppnått målet gällande livsmedelskontroller har inte heller målet för foderkontroller uppnåtts. 2020 har totalt 21 kontroller av foder utförts, varav 8 tvärvillkorskontroller och 13 planerade kontroller. Vid samtliga kontroller har fullständig kontroll utförts.

Resultatet av kontrollerna har visat få avvikelser, de som förekommit har rört risker för kontaminering av fodret såsom otät förvaring, risk för skadedjur och trasiga ytor. Även avvikelser gällande registrering har noterats. Länsstyrelsen har följt upp att åtgärder vidtagits.

För kontrollen av foder och livsmedel i primärproduktionen har Länsstyrelsen i Västmanland tillgång till en halv årsarbetskraft. Under 2020 uppstod resursbrist då den handläggare som arbetar med kontroller fick prioritera stabsarbete, vilket drabbade kontrollområde foder och livsmedel. Förutom stabsarbete har handläggaren även deltagit som en av två länsstyrelserepresentanter i ett nationellt projekt kallat Primär till Primör med syfte att integrera Jordbruksverkets foderregister i Primör. Detta arbete har prioriterats och är finansierat via förvaltningsorganisationen. Totalt har ungefär 10 procent av arbetstiden lagts på projektet.

Under hösten kunde en intern resursförstärkning bidra till att antalet kontroller av spannmål i primärproduktionen till stor del klarades av.

Djurskydd

Djurskyddet i länet bedöms fungera väl. Myndigheten har hög andel obefogade anmälningar och andelen konstaterade brister vid planerade kontroller är väldigt låg.

Kontroll av djurskydd

Länsstyrelsen i Västmanland genomförde under året 49 normalkontroller (rutinkontroller) och 71 kontroller efter anmälan. Den planerade kontrollen har varit riskbaserad utifrån den nationella klassificeringen (STORK).

Länsstyrelsen uppfyllde inte målet att antalet normalkontroller ska vara minst lika många som antalet anmälningskontroller, det vill säga en kvot på ett eller mer, enligt den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan. Fler anmälningskontroller än normalkontroller utfördes i länet och kvoten blev 0,69 under 2020.

Enligt 2020 års uppgifter har Västmanland cirka 673 kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur, vilket är i samma nivå som 2019. Under 2020 utförde Länsstyrelsen 34 kontroller vilket motsvarar 5,1 procent. Det nationella målet att kontrollera minst 10 procent av alla livsmedelsproducerande djurhållare uppfylldes inte.

Pandemin är den främsta orsaken till att Länsstyrelsen inte uppnått målen. Kontroller i fält har begränsats under en stor del av året till följd av restriktioner och rekommendationer om social distans och endast de mest akuta anmälningarna har kontrollerats fysiskt.

100 procent av inkomna anmälningsärenden har handlagts inom 90 dagar. Andelen anmälningskontroller utan anmärkning har i år sjunkit från 47 till 28 procent, vilket är en stor sänkning jämfört med föregående år och ligger nu nära det nationella målet på 25 procent.

Länsstyrelsens kontrollarbete ska verifieras genom parallellkontroller. Detta har inte varit möjligt att genomföra under året på grund av coronapandemin.

95 procent av de ansökningar om tillstånd för djurhållning som inkommit har handlagts inom 90 dagar från komplett ansökan.

100 procent av de ansökningar om förprovning som inkommit har handlagts inom 56 dagar från komplett ansökan.

Tillsynslagen

Länsstyrelsen ansvarar för handläggning av ärenden enligt lagen (SFS 2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, den så kallade tillsynslagen, verkställande av omhändertaganden enligt nämnd lag och enligt djurskyddslagen (SFS 2018:1192). För Länsstyrelsens del har det inneburit en ökning av antalet anmälningar och uppföljningar med 80 ärenden, till totalt 224 ärenden, vilket är en ökning med 55 procent sedan 2019. Nedlagd tid för verkställighet har även ökat då antalet verkställighetsärenden ökat sedan övertagande av uppgifter från Polisen. Under 2020 skedde 50 omhändertaganden.

Allmänna veterinära frågor

Ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar

Länsstyrelsen följer fortlöpande sjukdomsläget i länet främst genom att följa rapportering från Statens veterinärmedicinska anstalt och Jordbruksverket.

Under 2020 har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med att uppdatera epizootiplanen. Utifrån regeringsuppdraget gällande att förebygga och förbereda hantering av epizootisjukdomen afrikansk svinpest har Länsstyrelsen arbetat vidare med information, både internt och externt. Den planerade studieresan till Polen genomfördes i februari med totalt 20 deltagare från länsstyrelserna, Statens veterinärmedicinska anstalt, Jordbruksverket, Livsmedelsverket, praktiserande svinhälsoveterinärer och jägarförbunden. Besöket på plats i Polen bidrog till att öka kunskapen om hur hantering av afrikansk svinpest kan ske i praktiken och var mycket uppskattat av alla deltagare.

Zoonoser

Under 2020 har 15 fall av salmonella på katt rapporterats i länet, vilket är betydligt färre än 2019 då det förekom ett sextiototal fall.

Smittsam bisjukdom

Även under 2020 har några fall av amerikansk yngelröta på bin rapporterades in.

Kontroll av animaliska biprodukter

Ingen kontroll har utförts under 2020 framförallt på grund av pandemin då den kontroll som planerades inte kunde genomföras digitalt.

Kontroll av djurhälsa och smittskydd, veterinärmedicinska preparat och restsubstanser

Länsstyrelsens mål är att utföra kontroll av hygienplaner vid samtliga kontroller av djurhälsopersonal, vilket har följts förutom vid en kontroll. Vid kontrollerna diskuteras bland annat val av antibiotika och problematiken kring antibiotikaresistens. Kunskapen och medvetenheten om att det är viktigt med goda hygienrutiner för att förhindra smittspridning är god hos de besökta klinikerna och få avvikelser har noterats.

Målet för kontrollen av djurhälsopersonal uppfylldes och samtliga 16 veterinärer som beviljar villkorad läkemedelsanvändning har kontrollerats genom dokumentationskontroll. De få avvikelser som upptäckts har följts upp och åtgärdats. På grund av restriktioner till följd av pandemin och resursbrist till följd av stabsarbete och sjukskrivning uppfylldes inte målet om tio fysiska kontroller. Sju fysiska kontroller utfördes fördelat på tre kontroller av veterinärer som förskriver läkemedel till livsmedelsproducerande djur och häst, tre veterinärer som förskriver läkemedel till övriga djur och en legitimerad djursjukskötare. Resultatet av kontrollerna visar att lagstiftningen i hög grad efterlevs. De få brister som noterats har diskuterats vid kontrollen och resulterat i skriftliga påpekanden som kommer att följas upp.

Länsstyrelsen följer läget vad gäller smittsamma djursjukdomar och har vid flera tillfällen under året informerat om aktuella sjukdomar i nyhetsbrev till lantbrukare och praktiserande veterinärer.

Kontroller av läkemedel på gård samordnas oftast med annan kontroll som djurskyddskontroll eller primärproduktionskontroll. Under året utfördes fyra av tio planerade kontroller och de visade få avvikelser vad gäller förskrivning, val av, förvaring och hantering av läkemedel. Mindre brister i dokumentationen har noterats och de har oftast åtgärdats omgående.

Revision av den lokala livsmedelskontrollen

De revisioner som startades upp hösten 2019 gällande Västra Mälardalens Myndighetsförbund och Skinnskattebergs kommun avslutades under våren 2020, då tillfredsställande åtgärdsplaner skickades in.

De två revisioner som planerats att genomföras under 2020 har skjutits upp på grund av pandemin. Det gäller revision av Sala/Heby kommuner där Länsstyrelsen kommer att göra revision i samverkan med Länsstyrelsen i Uppsala, då Heby kommun tillhör Uppsala län. Den andra kommunen som var tänkt att revideras är Surahammars kommun och här har en dialog påbörjats med kommunen. En intern samverkan sker med Länsstyrelsens miljöavdelning om de delar som kan granskas gemensamt.

Länsstyrelsen bedömer att revisionerna är ett bra tillfälle för dialog och diskussioner om livsmedelskontroll och för att upptäcka och påtala bristande förutsättningar för en god kontrollverksamhet. Även kommuner som fungerar bra kan drabbas av resursbrist och speciellt små kommuner, vilket snabbt kan leda till att ingen

kontroll utförs. Vikten av samverkan på olika sätt diskuteras vid alla revisioner. Kommunerna är i stort positiva till revisionerna och ser dem som en del i sitt förbättringsarbete och hittills har ingen kommun i länet vägrat att låta sig revideras av Länsstyrelsen. Den utredning som nu pågår och som kan mynna ut i att länsstyrelserna ska debitera kommunerna för revisionerna kan komma att ändra på detta, vilket vore olyckligt.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens samlade bedömning är att det finns utvecklingsbehov inom områdena livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor på grund av att coronapandemin har begränsat verksamheten. Verksamhetens mål har därmed inte uppfyllts helt då det har utförts färre kontroller än planerat, däremot har omfattningen av de enskilda kontrollerna som utförts inte påverkats.

Då arbetet inom livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor bidrar till produktion av säkra livsmedel, en god djurhälsa och att ett gott djurskydd upprätthålls samt att läkemedel används och hanteras säkert och återhållsamt är det viktigt att arbetet kan upprätthållas, även då förutsättningarna för arbetet förändras. Under 2020 har coronapandemin påverkat arbetssituationen framförallt genom att de fysiska kontrollerna inte kunnat utföras enligt ordinarie rutiner. Ett resultat av detta är att det skett en utveckling av nya arbetssätt, framförallt genom fler digitala möten och kontroller. Det behöver utvärderas om det förändrade arbetssättet påverkat effekten av kontrollarbetet och om det kan implementeras i det ordinarie kontrollarbetet och bidra till att verksamheten blir mindre sårbar.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)

Redovisningen i avsnittet omfattar verksamheterna:

- Regional tillväxt (30)
- Infrastrukturplanering (34)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
• 3§ p 3-4	• 1C1-1C2	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Regional tillväxt

Länsstyrelsen ska enligt förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion främja länets utveckling. Insatser görs genom samverkan i regionala uppdrag för att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin och det regionala strukturfondsprogrammet. Länets nya regionala utvecklingsstrategi "Ett livskraftigt Västmanland" beslutades i juni 2020. Den övergripande och långsiktiga strategin pekar ut hur länets aktörer tillsammans - Region Västmanland, kommunerna, länsstyrelsen, näringsliv, myndigheter, universitet, folkbildning, föreningsliv och civilsamhälle - vill möta länets utmaningar och utveckla länet. Strategin är styrande för Region Västmanlands verksamhet, vägledande för länets kommuner och Länsstyrelsen och inspirerande för företag, lärosäten, folkhögskolor, kulturinstitutioner och civilsamhället. Inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret hos Region Västmanland styr strategin prioriteringarna av de statliga regionala utvecklingsmedel som Region Västmanland och Länsstyrelsen hanterar.

Visionen är "Ett livskraftigt Västmanland". Till visionen kopplas två trender som påverkar utvecklingen: Hållbar utveckling och Digitalisering samt tre insatsområden: Ett välmående Västmanland, Ett tillgängligt Västmanland och Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt. Till insatsområdena kopplas 20 mål. Regionen har tagit fram ett webbaserat uppföljningssystem och indikatorer för att kunna följa utvecklingen framåt i länet.

Länsstyrelsens bidrag till den hållbara regionala utvecklingen är betydligt bredare än det regionala tillväxtarbetet. Många delar i länsstyrelsernas kärnverksamhet och uppdrag bidrar till både hållbar utveckling och tillväxt i länet.

Länsstyrelsen ingår i Strukturfondspartnerskapet för det operativa programmet för europeiska regionala utvecklingsfonden i Östra Mellansverige (ÖMS ERUF). Syftet är att besluta om medel för projekt som bidrar till att uppfylla programmets mål. Länsstyrelsen kan genom sin medverkan i partnerskapet bidra med kompetens, förslag och synpunkter på genomförandet av det regionala strukturfondsprogrammet till gagn för länets utveckling.

Västmannarådet och affärsplan Västmanland

Västmannarådet är ett samrådsorgan, som är sammansatt av ledande företrädare för Länsstyrelsen, näringsliv, politik, Mälardalens högskola och Västmanlands kommuner. Rådet leds av regionstyrelsens ordförande. Västmannarådet samordnar aktiviteter i samarbete med deltagande organisationer och företag för att stärka länets konkurrenskraft. En ny affärsplan för Västmanland för kommande period fram till 2030 är under framtagande. Länsstyrelsen kan genom sin medverkan i Västmannarådet bidra med kompetens, förslag och synpunkter på insatser för att stärka länets konkurrenskraft vilket är positivt för länets utveckling.

Hållbar utveckling – ”Omställning Västmanland”

Region Västmanland har i uppdrag av Tillväxtverket att integrera hållbar utveckling i det regionala tillväxtarbetet. Länsstyrelsen deltar i arbetet genom att bidra med erfarenhet och kompetens. En kartläggning av länets tidigare och nuvarande arbete med integrering av miljömässiga, sociala och ekonomiska perspektiv i det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet har tagits fram. Kartläggningen utgjorde grund till projektet ”Omställning Västmanland”.

Projekt ”Strukturbild”

Region Västmanland samverkar med Länsstyrelsen och länets kommuner för att ta fram en strukturbild för länet med fokus på tillgänglighet. Syftet är att strukturbilden ska användas som underlag för det framtida planeringsarbetet för länets infrastruktur.

Partnerskap för landsbygdsutveckling

Länsstyrelsen är samordnande aktör för partnerskapet för landsbygdsutveckling för länets landsbygdsprogram. I partnerskapet ingår Region Västmanland, länets kommuner och lokala aktörer. Syftet med partnerskapet är att följa upp landsbygdsprogrammets handlingsplan, dela nyheter och att vara ett forum för gemensam diskussion om aktuella frågor för landsbygdsutvecklingen i Västmanland.

Infrastruktur

Fysisk planering

Länsstyrelsens roll inom infrastrukturområdet är sedan årsskiftet 2016/2017 att delta i den fysiska planeringen av infrastrukturen, då de strategiska processerna flyttade över till Region Västmanland. I den fysiska planeringen arbetar Länsstyrelsen framförallt genom att svara på remisser och ärenden från andra organisationer. Länsstyrelsen är beslutande myndighet inom vissa delar av processen avseende framtagande av väg- och järnvägsplaner och remissinstans i vissa ärenden med koppling mot infrastrukturplanering.

IT och bredband

Länsstyrelsen samverkar om länets bredbandsutveckling tillsammans med regionala bredbandskoordinatorer på Region Västmanland och bredbandsansvariga inom länets kommuner. Länsstyrelsen deltar i möten med andra regioner och myndigheter som Jordbruksverket och Post- och telestyrelsen anordnar. Mötena syftar till gemensamt kunskapsutbyte och dialog som bidrar till en ökad samsyn.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamhetsområdena regional tillväxt och infrastrukturplanering karaktäriseras av huvudprocessen samverkan, samordning och kunskapsfrämjande. Genom samarbeten som beskrivs under mål och uppdrag bidrar Länsstyrelsen till en väl fungerande struktur för att främja arbeten och projekt som direkt bidrar till hållbar regional tillväxt. Samverkan prioriteras högt av Länsstyrelsen eftersom det ger kännedom om de olika uppdrag och verksamheter som respektive organisation bedriver.

Länsstyrelsen har också löpande yttrat sig och tagit ställning till inkomna ärenden om den fysiska planeringen i infrastrukturärenden. Tvärspektoriell samverkan kring ärendena sker bland annat genom

plansamråd samt i en intern grupp till denna med representanter från avdelningarna för samhällsbyggnad, miljö och naturvård. Se vidare under avsnitt 12 Hållbar samhällsplanering och boende.

Verksamhetens resultat

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	0,4	0,1	0,0
Årsarbetskrafter kvinnor	0,2	0,7	0,8
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	44	31	27
Antal beslutade ärenden	33	32	25
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	1
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	962	1 299	1 203
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	93	268	513
- varav verksamhetskostnad – andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	542	669	236
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	327	362	454
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	5 244	7 508	6 938

Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen har minskat från året innan. Minskningen beror på färre utbetalningar av 1:1-medel under 2020 än under 2019.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Andel hushåll med fast bredband om minst 100 Mbit/s	Post- och telestyrelsen		93	90
Andel arbetsställen med fast bredband om minst 100 Mbit/s	Post- och telestyrelsen		84	80
Antal serviceutförare för dagskasseinsättning	PIPOS ¹⁾	25t	24	35
Medelavstånd till närmaste dagskassehantering/ dagskasseinsättning (km)	PIPOS ¹⁾	4,3	4,6	4,0
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande ²⁾				
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Innovation och företagande)	Platina ³⁾	1	2	3
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Attraktiva miljöer och tillgänglighet)	Platina ³⁾	2	3	2
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Kompetensförsörjning)		-	-	-
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Internationellt samarbete)		-	-	-
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Övriga insatser)		-	-	-

1) Tillväxtverkets plattform för geografiska analyser

2) Antal projekt med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Post- och telestyrelsen har inte uppdaterade uppgifter för bredband för år 2020, därför saknas uppgifter. Länsstyrelsen utgår från projekt med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under samverkan, samordning och kunskapsfrämjande i tabellen ovan. Pågående projekt saknas för kompetensförsörjning, internationellt samarbete och övriga insatser.

Prestationer och effekter

Regional tillväxt

Arbete under året

Den pågående coronapandemin har orsakat svårigheter för flera företag i länet och landshövdingen har därför regelbundet bjudit in till samverkan mellan länets näringslivsaktörer, företagsfrämjande aktörer, kommuner, regionen, banker och näringslivsorganisationer. Samverkan har syftat till att sammanställa en gemensam lägesbild för länets näringsliv och att utbyta information. Landshövdingen informerar vidare till regeringen om aktuellt läge i länet, så att rätt åtgärder kan sättas in för att stötta länets företag.

Regional utvecklingsstrategi

Under året har en ny regional utvecklingsstrategi beslutats, se vidare under mål och uppdrag. Dessvärre har inte mycket utvecklingsarbete enligt planen kunnat genomföras i år på grund av rådande coronapandemi.

Regional livsmedelsstrategi

Arbetet med den regionala livsmedelsstrategin fortgår, se vidare under avsnittet areella näringar.

Projekt med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

Under 2020 löpte tre pågående projekt som är beviljade medel från anslaget 1:1:

- Projektet Svartådalens friluftsområde som drivs av Svartådalens bygdeförening och fokuserar på att bevara, vårda och utveckla natur- och kulturmiljöer.
- Projektet BRUK 2.0 bidrar till att vidareutveckla ett urval av kulturmiljöer i länet kopplade till Bergslagens kulturarv. Bergslagens kulturmiljöer och turism är prioriterade i den regionala utvecklingsstrategin. Båda projekten arbetar för att utveckla en hållbar besöksnäring och att bevara, använda och utveckla länets natur- och kulturmiljöer för att skapa en mångfald av attraktiva miljöer och upplevelser i Västmanland.
- Projektet Energiomställning i åkerier och bussbolag är ett flerårigt projekt inom insatsområdet effektiva transporter i syfte att minska vägtrafikens miljöpåverkan.

Utifrån den regionala utvecklingsstrategin och länets landsbygdsprogram har prioritering gjorts utifrån projektens målsättning om utveckling av besöksdestinationer, jobb och tillväxt samt energiomställning inom delar av länet som har behov av ökad sysselsättning. Satsningarna har främst skett på landsbygden. De tre pågående projekten bidrar till att uppnå målen i den regionala utvecklingsstrategin.

Det förväntade resultatet av projekten med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder bidrar till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin och i det regionala strukturfondsprogrammet.

Projekt inom betaltjänst

Länsstyrelsen har under året ansökt om och fått beviljat projektmedel av Post- och telestyrelsen för arbete med regionalt utvecklingsarbete för grundläggande betaltjänst. Kurser inom grundläggande IT kunskap har bedrivits av Studieförbundet Vuxenskolan på uppdrag av och med medverkan av Länsstyrelsen och Region Västmanland. Till viss del har kursverksamheten påverkats av pågående pandemi, men kurser med högst 8 deltagare har ändå genomförts under året. Kurserna riktar sig framförallt till äldre personer som behöver ökad kunskap om digitala betaltjänster för att minska det digitala utanförskapet.

Infrastruktur

Länsstyrelsen har genomfört sina uppdrag inom infrastrukturplanering enligt de krav som ställs i lagstiftningen. Under delar av 2020 har vissa ärenden prioriterats bort där Länsstyrelsens medverkan inte har varit nödvändig. Anledningen är en ansträngd personalsituation i samband med hantering av coronapandemin.

Bredband

Tillgången till bredband varierar mellan landsbygd och tätort i länet. Tillgången till bredband i tätort uppgår till 89 procent, medan endast 40 procent av hushållen utanför tätort och småort har tillgång till bredband. Nästan alla beviljade utbyggnadsprojekt på landsbygden har under 2020 försenats av olika anledningar som till exempel dålig efterfrågan, problem med markavtal, entreprenörer som gått i konkurs och bristfälligt utförda arbeten som krävt åtgärder. En annan bidragande orsak är att det blir svårare och mer kostsamt att bygga ut bredband, eftersom avstånden blir allt större mellan anslutningarna.

Resultatbedömning

Det regionala tillväxtarbetet har ett utvecklingsbehov, även om uppdragen inom området har uppfyllts. Samverkan i form av fysiska möten har inte kunnat ske under året på grund av coronapandemin. Länsstyrelsens medel för regionala tillväxtåtgärder är mycket begränsade för att genom insatser och arbetssätt uppnå målen för den regionala utvecklingspolitiken.

Utbetalning av medel för projekt inom anslag 1:1, beviljade stöd inom landsbygdsprogrammet och genomförandet av handlingsplanen inom livsmedelsstrategin förväntas bidra till fler arbetstillfällen, innovationsutveckling och ökad turism i Västmanlands län.

Länsstyrelsens samlade bedömning av resultatet inom området infrastruktur är gott. Planerade möten har skett i digital form och ärenden där Länsstyrelsens medverkan bidragit har kunnat prioriteras.

Länsstyrelsen bedömer att verksamheten med bredbandsstöd påtagligt har bidragit till att bredbandstäckningen har förbättrats, även om ökningen i procent inte är så stor längre.

Den regionala samverkan som finns i länet har en positiv inverkan på länets tillväxt utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Samarbetet genom den regionala utvecklingsstrategin ger också goda förutsättningar för att kunna bo, arbeta och leva i ett livskraftigt Västmanland.

Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)

Redovisningen i avsnittet omfattar verksamheterna:

- Hållbar samhällsplanering och boende (40)
- Stöd till boende och energiåtgärder (41)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
• 3§ p 5 • 5§ p 9		• Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm)

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Verksamheten har för 2020 brutit ned nationella mål och de uppgifter som finns inom lagstiftningen som berör hållbar samhällsplanering och boende till att innefatta:

- Verka för bra och väl underbyggda fysiska planer där statliga och allmänna intressen samordnas och är väl avvägda.
- Verka för att behovet av bostäder och tekniska investeringar tillgodoses på ett rättssäkert sätt och att statliga investeringar ger största möjliga nytta.
- Öka kunskapen kring plan-, bygg- och bostadsfrågor i Västmanlands län, genom regional samverkan.
- Verka för att den interna kunskapsnivån ska höjas kring Länsstyrelsens roll i samhällsplaneringen och kulturmiljöarbetet.
- Att Länsstyrelsens digitala kartstöd förvaltas, används och utvecklas ändamålsenligt.
- Att de digitala verktyg som erbjuds ska nyttjas till dess fulla potential.

Länsstyrelserna samverkar nationellt inom samhällsbyggnadsnätverket. Nätverkets syfte är att arbeta för nationell likvärdighet och likabehandling, struktur och tydlighet i externa dialoger, nyttjande av skalfördelar, effektivitet, tvärsektorielt samarbete och verksamhetsutveckling.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamheten inom samhällsplanering och boende innefattar fyra olika verksamhetsområden:

- Inom fysisk planering utgår Länsstyrelsens roll från huvudprocesserna tillstånd och prövning, förvaltning och skydd samt samverkan, samordning och kunskapsfrämjande.
- Verksamheten inom bostadsförsörjning består av samverkan, samordning och kunskapsfrämjande.
- Ärenden inom investeringsstöd omfattar främst huvudprocessen tillsyn och kontroll.
- Verksamheten innefattar även GIS-samordning (Geografiska informationssystem), som är en stödprocess till hela Länsstyrelsens verksamhet.

Rådet för hållbara städer

(Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18)

I december 2017 inrättade regeringen Rådet för hållbara städer, ett forum bestående av elva statliga myndigheter samt SKL och länsstyrelserna. Rådet har i uppgift att stötta kommunerna i arbetet med mål 11 i Agenda 2030 som behandlar långsiktigt hållbar stads- och samhällsutveckling. Rådet ska verka till maj 2022. Fram till dess ska en samlad åtgärdslista bestående av genomförda och planerade åtgärder som främjar en hållbar stadsutveckling presenteras på webbplatsen Hållbar Stad varje år.

Uppdraget från regeringen till Rådet för hållbara städer är att stärka kommunernas förutsättningar att utveckla levande och hållbara städer och samhällen. Utgångspunkterna är mål 11 i FN:s hållbarhetsmål Agenda 2030, Strategi för levande städer – politik för en hållbar stadsutveckling och propositionen Politik för gestaltad livsmiljö. I dessa mål och strategier lyfts behovet av att se till helheten och hur sociala, ekologiska och ekonomiska frågor hänger samman. Hur vi planerar, bygger och utvecklar våra städer och samhällen påverkar i princip samtliga delmål i Agenda 2030.

Varje år ska rådet dessutom redovisa vilka åtgärder de ser som strategiskt viktiga för arbetet med hållbara städer, men som helt eller delvis ligger utanför de deltagande myndigheternas ansvarsområden. Rådet ska även lämnas förslag på eventuella stadsutvecklingsfrågor som behöver utredas.

Den 26 februari 2020 lämnade rådet sin årliga rapportering av uppdraget till Regeringskansliet.

Rådets medlemmar har under år 2020 samverkat kring ett trettiotal åtgärder. Sex samverkansåtgärder har avslutats under året och övriga fortsätter under 2021. Flera möten har hållits med rådets referensgrupper: kommungruppen, forsknings- och innovationsgruppen och Näringslivsgruppen. Rådet har också initierat respektive diskuterat samverkan med bland annat satsningarna Viable Cities och Horisont Europa. Länsstyrelserna leder tre av rådets åtgärder och är deltagare i ett flertal av övriga genomförda åtgärder.

Rådet har även arrangerat ett antal gemensamma konferenser. I januari 2020 arrangerade Vinnova och rådet konferensen ”Hur mobiliserar vi för ett hållbart samhälle?” på ArkDes¹³. På konferensen medverkade bland annat internationella experter, och en övning i arbetsmetoden Mission genomfördes. I oktober 2020 genomförde Formas och rådet en digital mål 11-vecka ”Så når vi Agenda 2030-målen om hållbara städer och samhällen”. Totalt hölls 19 sessioner, 19 organisationer medverkade och cirka 2000 personer deltog varav många från kommuner. I december 2020 anordnade Länsstyrelsen i Uppsala län och rådet en digital, regional konferens på temat omställningskraft. Länsstyrelserna planerar att genomföra liknande konferenser i samarbete med rådet under 2021.

Rådets gemensamma webbplats www.hallbarstad.se har under året utvecklats i syfte att få en mer ändamålsenlig sida där kommunerna och andra aktörer lättare ska hitta aktuellt material inom hållbar stadsutveckling. Den nya webbplatsen lanserades i december 2020.

Länsstyrelserna har i rådets arbete med god framgång poängterat vikten av att få en samlad och tydlig stat gentemot kommunerna samt betonat vikten av att Agenda 2030, i synnerhet mål 11, står i fokus för rådets arbete. Utifrån uppdraget och uppsatta mål bedömer länsstyrelserna resultatet som utmärkt.

---

¹³ Statens centrum för arkitektur och design, <https://arkdes.se>

Verksamhetens resultat

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	4,3	3,5	3,5
Årsarbetskrafter kvinnor	3,9	3,6	3,4
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 294	1 164	1 059
Antal beslutade ärenden	1 290	972	1 093
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	2	14
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	12 747	10 343	8 228
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	6 424	5 268	3 311
- varav verksamhetskostnad – andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	2 917	1 825	1 618
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	1	0
- varav OH	3 406	3 248	3 300
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	0	0	0

Under 2020 har årsarbetskrafterna ökat, primärt i syfte att hantera den växande ärendebalansen avseende solcellstödet. Beslutstakten har därmed ökat 2020 jämfört med 2019.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal överprövade detaljplaner som hävts	Platina ¹⁾	0	0	0
Förvaltning och skydd				
Antal antagna översiktsplaner samt ändringar och tillägg till ÖP	Platina ¹⁾	2	0	1
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Antal underlag som skickas till kommuner enligt plan- och bygglagen 3 kap. 26 § ²⁾	Platina ¹⁾	0	-	-
Antal antagna detaljplaner	Platina ¹⁾	29	35	46

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

2) Avseende indikatorn för underlag till kommuner enligt PBL är den ny för 2020 i den meningen att tidigare år redovisades den i form av en sammanfattande beskrivning.

Länsstyrelsens arbete med tidiga dialoger för att planupprättare och Länsstyrelsen ska ha samma bild av förutsättningar för respektive detaljplan innebär fortsatt att få planer överprövas. Antalet antagna detaljplaner har stadigt sjunkit de senaste åren, dock är tendensen något ökande när det gäller pågående ärenden. Under de senaste åren upplevs detaljplanerna generellt sett mer komplexa till sin natur än tidigare år.

Prestationer och effekter

Verksamheten har under 2020 varit hårt ansträngd till följd av att resurser prioriterats för stabsarbete kopplat till coronapandemin. Därutöver har ärendeflödet varit högre än under ett normalår. Detta har lett till längre svarstider för ärenden till förmån för att nå upp till det första målet som redovisats ovan, att verka för bra och väl underbyggda fysiska planer där statliga och allmänna intressen samordnas och är väl avvägda.

Under året har verksamheten aktivt nyttjat den prioriteringsordning som togs fram inom Länsstyrelsen i början av 2020 för att prioritera bland ärenden. Förändringar gällande regleringsbrevsuppdrag har också gjorts på nationell nivå. Två av uppdragen har fått förändrade svarstider och blivit framflyttade från den sista januari 2021 till den första september 2021. Under året har GIS-samordningen införlivats i verksamheten samt utökats i omfattning, vilket innebär att de fyra sista målen som presenteras ovan har kunnat ges ett större fokus i den löpande verksamheten.

Arbetet bidrar också till måluppfyllelsen avseende de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030. Framför allt berörs mål 11 Hållbara städer och samhällen. Stödhanteringen till radonsanering och bostadsstöd visar ett gott resultat. Även i detta avseende bidrar myndighetens rådgivning, information och handläggning av bostadsstödsärendena till att behovet av bostäder tillgodoses i länet. Länsstyrelsen har i arbetet kring bostadsförsörjning under året uppnått ett gott resultat med att nå ut till aktörer samt i media med aktiviteter från årets verksamhetsplan. Under året har Länsstyrelsen vidare medverkat på flertalet nätverksträffar inom de olika verksamhetsområden som finns under Hållbar samhällsplanering och boende.

Eftersom komplexiteten i projekt och ärendehantering inom hållbar samhällsplanering ökar är nationell samverkan av stor vikt för att mer effektivt nå målen inom samhällsplanering och boende. Projekten PBL handläggarstöd och digital samverkansplattform är en viktig del i länsstyrelsernas arbete för en digital samhällsbyggnadsprocess. Samhällsbyggnadsnätverket har under det gångna året höjt kompetensen bland ansvariga chefer och förberett länen på leveranser från projekten. Dialog och samverkan kring digitalisering ökar förutsättningarna för att länsstyrelserna bättre kan möta kraven och förväntningarna på en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess.

I syfte att förbättra nationell likvärdighet och likabehandling tar nätverket fram gemensamma rutiner och mallar. Ett exempel från 2020 är nationella mallar och rutiner för samråd om lovbefriade åtgärder för totalförsvaret enligt 9 kap. 15 § PBL.

Länsstyrelserna samverkar aktivt inom energi- och bostadsstöden och har under året även samverkat i genomförandet av arkitekturpolitiken. Representanter från nätverket deltar i Boverkets arbete med gestaltad livsmiljö och nationellt erfarenhetsutbyte ökar kompetens och möjligheter för länen att utveckla arbetet med arkitektur, form och designpolitiken.

Fysiska planer

Länsstyrelsen Västmanland har veckovisa möten som kallas plansamråd, där handläggare och experter från olika sakområden träffas för att lyfta aktuella planer och frågeställningar. Till plansamråden bjuds också kommuner in, eller har möjlighet att delta på eget initiativ. Region Västmanland, Trafikverket och Lantmäterimyndigheten får löpande inbjudningar till plansamråden. Länsstyrelsens roll att samordna statens intressen innebär att andra statliga myndigheter, vid behov, har inkluderats som remissinstans för fysisk planering. Under 2020 har nya rutiner införlivats i den interna hanteringen av fysiska planer. Det har effektiviserat hanteringen och tydliggör Länsstyrelsens roll gentemot planupprättarna i de olika skedena under planprocessen. När kommunerna initierar samråd om, eller granskning av, en översiktsplan eller fördjupad översiktsplan bjuder Länsstyrelsen alltid in berörda statliga myndigheter till samordning av statens synpunkter.

Länsstyrelsen har i uppdrag att tillhandahålla regionala planeringsunderlag som kan användas i den kommunala planeringen med översiktsplaner, detaljplaner, områdesbestämmelser och riktlinjer för bland annat bostadsförsörjning. Under 2020 har den nationella samlingsplattformen för planeringsunderlag, Planeringskatalogen, övergått från projekt till förvaltning. Länsstyrelsen har i vissa ärenden införlivat planeringskatalogen i den interna processen i syfte att verka för bra och väl underbyggda planer och nyttja de digitala verktyg som finns i större utsträckning.

Tillsynsvägledning

Under 2020 har Länsstyrelsen arbetat fram en ny tillsynsvägledningsplan som är tänkt att gälla 2021–2023 och som innehåller aktiviteter för respektive år. Planen beslutas i januari 2021.

Överklagade lov och förhandsbesked

Ärendehantering ska genomföras på ett rättssäkert och effektivt sätt. Länsstyrelsen har under året arbetat med handläggning av överklagade bygglov och enligt upprättade rutiner. Målen för handläggningstiderna har uppfyllts.

Prövning av detaljplaner enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har under året inte överprövat några kommunala beslut att anta en detaljplan enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen. Länsstyrelsen har genom tidig dialog och vägledning bidragit till rättssäkra planprocesser, där målsättningen är att avvägningsfrågor ska avgöras tidigt i processen. Metodiken som använts kring de tidiga dialogerna bygger i grunden på det arbetssätt som togs fram mellan länsstyrelserna och SKR, ”Tidig dialog ökar bostadsbyggandet”. Metodiken bygger på att identifiera och få en samsyn kring kritiska frågor i respektive ärende tidigt i processen.

Statliga stöd för ökat bostadsbyggande och energiproduktion

Länsstyrelsen har under 2020 handlagt stöd för olika typer av investeringar. Totalt har Länsstyrelsen betalat ut cirka 69 miljoner kr under året i stödpengar. Myndigheten har betalat ut stöd till 516 solcellsanläggningar, 12 anläggningar för lagring av egenproducerad el, 89 ärenden om radon samt stöd till nyproduktion av 90 äldre lägenheter och 72 hyresbostäder och renoverings- och energieffektiviseringsstöd. Ändringar i förordningar kring vissa stöd har föranlett behov av vissa förändringar i arbetssätt.

GIS-samordning

Under inledningen av 2020 gjordes insatser för att förbättra samverkan om geodata mellan Länsstyrelsen, Lantmäteriet och Försvarmakten, som gav bättre kunskap om arbetsformer inom respektive organisation.

GIS-samordningen har, som så mycket annat, under året blivit lidande av att arbetet med covid-19 har tagit mycket resurser (omprioritering av arbetstid till stabsarbete). En GIS-samordnare på heltid har dock rekryterats under året som innebär att GIS-samordningen förstärkts till totalt cirka 1,5 årsarbetskrafter. Ambitionen med detta är att öka möjligheterna att nyttja de digitala kartstöden effektivt inom Länsstyrelsens olika verksamheter.

Däremot har ingen periodisk geodatagranskning genomförts detta år, bland annat på grund av väntan på gemensamma riktlinjer för länsstyrelserna vad gäller informationsklassning av geodata.

Projekt

Under 2020 har projektet Klimatsmart samhällsplanering med sociala mervärden avslutats. Projektet har bidragit till en förbättrad förståelse och dialog med aktörer i länet samt lyft kunskapsnivån kring frågorna som kommer att införlivas i ärendehantering framgent för Länsstyrelsen. Projektet har inneburit att verksamheter som är parter i samhällsbyggnadsprocessen och ingått i projektet har fått en bättre förståelse för varandras roller och förbättrad samverkan.

Resultatbedömning

Årets arbete inom hållbar samhällsplanering och boende har på ett gott sätt bidragit till Länsstyrelsens uppsatta mål inom området. Arbetet kring avvägningar mellan intressen i den fysiska planeringen har kontinuerligt utvecklats för att skapa såväl intern som extern förståelse kring ställningstaganden och rådgivning. En bidragande orsak till detta är att rutiner har utvecklats och fastställts inom organisationen kring processen för fysiska planer och internremittering. Inom ärendena kring investeringsstöd har det varit ett fortsatt stort inflöde av ärenden som ställer stora krav på en effektiv och rättssäker hantering. Den har säkerställts genom att aktivt arbeta med framtagande och uppföljning av rutiner.

Under året har Länsstyrelsen inte haft samma möjlighet att genomföra seminarier och träffar med aktörer i länet som tidigare. Dialogen med aktörerna har anpassats utifrån rådande situation med coronapandemin och har varit mer ärendespecifik och genomförts via olika projekt inom klimatsmart samhällsplanering. På grund av en hög ärendemängd och att personella resurser har arbetat med andra uppgifter under året, har prioriteringar mellan ärendeslag varit i fokus. Anpassningar har behövts göras löpande under året i och med förändringar i förordningar och lagstiftning, exempelvis de olika investeringsstöden och ny process som styrs i lagstiftningen kring en rullande översiktsplanering. Utifrån den prioriteringsordning som togs fram med verksamhetsplanen 2020 har prioriteringarna gjorts med ett förväntat utfall utifrån bedömda konsekvenser som verksamheten haft kring de mål som satts upp för året.

Energi och klimat (42)

Redovisningen i avsnittet omfattar verksamheten:

- Energi och klimat (42)

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
• 3§ p 6 • 5§ p 8		—

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Den sammanhållande visionen för klimatarbetet i länet är att skapa ett hållbart samhälle för nuvarande och kommande generationer. Västmanland ska vara en miljö- och klimatförebild år 2030. Detta uppnås genom att alla, enskilt och tillsammans, tar ansvar för att genomföra de åtgärder som krävs. Övergripande mål för klimatarbetet i Västmanland för att uppnå visionen handlar om att bidra till att begränsa den globala temperaturökningen till 1,5 grader för att trygga livsbetingelserna.

Länsstyrelsens arbete utgår ifrån de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030, nationella mål för området och länets klimatstrategi, som beslutades 2019 i bred samverkan inom Västmanlands miljö- och klimatråd med sikte på år 2045. Klimatstrategin ska fungera som en utgångspunkt för alla berörda aktörer och bidra till att föra klimatarbetet framåt framförallt genom att:

- vägleda och inspirera berörda aktörer i det direkta klimatarbetet, men även i arbetet med att integrera klimataspekter i andra processer.
- skapa engagemang och ingjuta mod att genomföra nödvändiga åtgärder.
- vara klagörande och informativ och därmed utgöra en källa till kunskap, som kan ge upphov till både insikt och bidra till att säkerställa kvalitet i klimatarbetet.
- utgöra en plattform för beskrivning av länet utifrån det kunskapsläge som råder vid strategins beslutande.
- utgöra grunden för Länsstyrelsens prioritering av egna åtgärder och åtgärder som stöds på olika sätt.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamhetens uppdrag består till stor del av samverkan, samordning och kunskapsfrämjande insatser. En viktig del är också prövning och utbetalning av till exempel klimatinvesteringsstöd samt att bidra till att åtgärder genomförs genom att driva eller delta i projekt för riktade insatser i länet.

Verksamhetens resultat

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Energi och klimat (42)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	2,2	2,0	2,5
Årsarbetskrafter kvinnor	3,2	5,7	3,4
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	60	59	121
Antal beslutade ärenden	55	39	119
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	0	1
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	9 081	11 216	8 894
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	304	460	671
- varav verksamhetskostnad – andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	6 369	7 248	5 408
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	2 408	3 508	2 816
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	1 725	2 061	1 467

Andelen årsarbetskrafter inom energi och klimat var totalt sett lägre 2020 än föregående verksamhetsår. Detta är en följd av att Länsstyrelsens personal inom energi och klimat bland annat har engagerats inom Länsstyrelsens stabsarbete föranlett av coronapandemin.

Att söka externa medel inom energi- och klimatområdet är en medveten satsning inom Länsstyrelsen. Detta stärker och växlar även upp arbetet inom länets gemensamma miljö- och klimatråd. Minskningen i verksamhetskostnader följer av den lägre tillgängliga personalstyrkan under året.

Ärendemängden inom arbetet med energi och klimat följer tydligt antalet inkomna ansökningar inom Klimatklivet de senaste åren. Länsstyrelsens bidragsutbetalningar inom energi- och klimat härrör helt till projekten Fossilfritt 2030, Klimatsmart fysisk samhällsplanering med sociala mervärden samt Vindkraft i Västmanland.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare	Naturvårdsverket	1,19 (33)	1,12 (31)	3,66 (100)

Prestationer och effekter

I hög utsträckning har uppdragen fullföljts genom egeninitierade aktiviteter, varav flera med stöd av medel som erhållits utöver den finansiering som tillhandahålls genom dispositionsrätt. Uppdragen har omfattat följande:

- genomföra de regionala energi- och klimatstrategierna
- främja fossilfria transporter för personer och gods
- genomföra de regionala planerna för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel
- effektiva klimatinvesteringar i länet och synergieffekter mellan olika åtgärder
- öka andelen förnybar energi i länet
- integrera klimataspekter i Länsstyrelsens sakområden, inklusive Region Västmanlands arbete med infrastruktur och regional tillväxt.

Det specifika energi- och klimatarbetet har, som tidigare år, bedrivits enligt indelningar och prioriteringar i länets klimatstrategi. Utöver de uppdrag som följer direkt av regleringsbrev har Länsstyrelsen genomfört flera egeninitierade aktiviteter med stöd av externa medel som myndigheten på eget initiativ har erhållit. Nedan följer en kortfattad sammanställning av dessa projekt.

- Incitament för energieffektivisering: Projektet syftar till att lyfta in energifrågor i miljötillsynen i små och medelstora företag. Effekten av detta projekt, som fortfarande pågår, har blivit att miljöhandläggarna i stat och kommun i Västmanland lärt sig mer om energi, ökat sin kunskap om hur miljöbalken kan tillämpas för att bidra till energieffektivisering samt fått lära sig tekniker för motiverande samtal. Företagen i målgruppen har besökts och fått rådgivning om energieffektivisering. Den långsiktiga effekten om energieffektivisering går inte att utläsa än.
- Klimatsmart fysisk planering, med syfte att utarbeta metoder och förutsättningar för fysisk planering att bli så klimatsmart som möjlig. Effekten har blivit att planhandläggarna i länet fått lära sig om hur plan- och bygglagen kan användas för minskad klimatpåverkan och att de nu har möjlighet att göra simuleringar av utsläpp i samband med planering. Den eftersträlvade effekten om minskad klimatpåverkan uppträder på lång sikt.
- Klimatsmart planering med sociala mervärden: Projektet syftar till att utarbeta sätt att integrera klimatsmart planering med sociala aspekter av planering, så som trygghet och jämställdhet. Totalt medverkar nio kommuner i fyra län. Effekten har blivit att planhandläggare och politiker i de engagerade kommunerna kommit att lära sig metoder att kombinera sociala mervärden med klimatnytta och detta har visat sig fungera på ett bra sätt som hävstång för ökad klimatnytta.
- Framtidens Solel 2.0, är en fortsättning på Framtidens Solel 1.0 med syfte att få små och medelstora företag att installera solel. Effekten har blivit ett ökat intresse för installation av solceller hos målgruppen. Detta har uppnåtts genom bland annat solsafaris.

- Godstransporter och klimat, som genomförs i nära samverkan med åkeribranschen och syftar till att minska branschens klimatpåverkan och öka konkurrenskraften. Genom att projektet drivs tillsammans med åkeribranschen, som tidigare varit svår nå med denna typ av insatser, har material som tagits fram och insatser som genomförts hittills kunnat nå fram och erhållit acceptans hos målgruppen. De slutliga projektresultaten följs upp i samband med avslut.
- Vindkraftsprojekt, som syftar till dialog med berörda parter, bildande av nätverk och med detta som bas framtagande av en regional vindkraftsstrategi. Effekten har blivit en ökad kunskap hos målgruppen och gynnande förutsättningar för dialog mellan parter, som företräder potentiellt motstridiga intressen. Projektet har drivits tillsammans med Förbundet Agenda 2030 inom ramen för länets miljö- och klimatråd.

Klimatanpassningsarbetet redovisas enligt förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete i särskild ordning, se ovan, samt utifrån länsstyrelseinstruktionen. Dessa går i praktiken ofta i varandra och distinktionen dem emellan kan vara flytande. Klimatanpassningsarbetet enligt länsstyrelseinstruktionen bedrivs i hög utsträckning i projektform och under året har verksamheten bestått av följande:

- Nätverk för kommunala kontaktpersoner för klimatanpassning har startats. Samtliga kommuner har utsett en kontaktperson. Nätverksträffarna syftar till erfarenhetsutbyte, samordning och kompetensutveckling. Länsstyrelsens ambition är att i möjligaste mån tillgodose de önskemål om innehåll som kommunernas representanter har. Under året har det varit hälsa, etik i anpassningsarbetet och värme. Effekten av nätverket är att det ger kommunerna efterfrågad kompetensutveckling och att Länsstyrelsen upprätthåller förståelse för de olika förutsättningar som råder för arbetet med klimatanpassning i länets kommuner och vilka behov som finns. Förutsättningar och behov skiljer sig mycket åt mellan länets kommuner.
- Tillsammans med Livsmedelsverket har en utbildning i Klimatanpassad dricksvattenplanering genomförts. Målgruppen var kommunala tjänstemän, men också politiker. En av effekterna är att metoden som lärdes ut och de verktyg som presenterades kommer att utgöra viktiga pusselbitar i fullföljandet av uppdraget om att säkerställa dricksvattenförsörjning vid höjd beredskap och därvid beakta klimatanpassning.
- Samverkan med Region Västmanland har initierats. Länsstyrelsens ambition är god samverkan inom området klimatanpassning med regionen. Detta har kommit att kretsa kring hälsa och luftmiljö och denna samverkan är under utveckling. Gällande luftmiljö sker samverkan inom ramen för länets luftvårdsförbund, som Länsstyrelsen administrerar.
- Problematiken kring Hjälmarens reglering avspeglar i viss mån ett förändrat klimat med förändrade avrinningsmönster och avrinningsmängder. Länsstyrelsen har därför tillsammans med Länsstyrelsen Örebro uppdragit åt en konsult att genomföra en förstudie om klimatanpassning av regleringen. Detta utgör en viktig pusselbit i det fortsatta arbetet med Hjälmarens reglering.
- I Sala och Norberg pågår ett projekt om multifunktionella lösningar för klimatanpassad hantering av översvämning och dammsäkerhet där exempelvis gestaltning och rekreation utgör tilläggsvärden. Projektet är av pilotkaraktär och målet är en metod för framtagande av åtgärd, med stora inslag av visualisering.

- Inom ramen för projektet LIFE IP Rich Waters bedrivs ett klimatanpassningsprojekt. Under året har metoder och verktyg för att väga in aspekter av förändrat klimat i klassning och prioritering av föroreningsskadade områden vidareutvecklats i dialog med sakkunniga. Arbetet pågår, men har redan lett till fördjupad samverkan mellan dem som arbetar med klimatanpassning respektive förorenade områden. Därutöver har projektet inneburit arbete med frågor om hantering av vatten med hjälp av åtgärder i landskapet. En effekt av detta är bland annat att en omfattande ansökan till Vinnova har tagits fram om återvätning i kombination med ökad kollagring. Tyvärr beviljades inte ansökan, men ett resultat av den är fördjupad och fortsatt samverkan med bland annat RISE¹⁴ och att ansökan delvis utgör grund för nya projektansökningar. En annan effekt är en studie om Svartåns avrinningsområde, nedan.
- Studie om Svartåns avrinningsområde avseende förändrat kolinnehåll i marken över tid har genomförts. Hypotesen är att ökad kollagring kan kombineras med att förstärka grön infrastruktur och bidra till ökad vattenhållning i landskapet. Studien är precis avslutad, men en förväntad effekt är att den ska utgöra en ingående förutsättning i arbetet med den våtmarkssatsning som Länsstyrelsen kommer att arbeta med under 2021 och framåt.
- Länsstyrelsen har medverkat i ett projekt om Svartåns avrinningsområde i samverkan med Svartåns vattenråd och Västerås stad. Projektet syftar till att först fördjupa förståelsen av den översvämningsproblematik som råder och därefter med berörda parter studera vilka olika lösningar som är aktuella. Detta istället för att direkt diskutera lösningar. Projektet har skapat en god dialog mellan parter i en fråga som tidvis varit konfliktfylld.
- Under året har arbetet med Mälaren om 100 år återupptagits. Arbetet handlar om hur Mälaren på lång sikt påverkas av ett stigande världshav. Länsstyrelserna bedrev ett omfattande arbete inom detta under åren 2011–2015 som bland annat resulterade i att regeringen vid två tillfällen tillskrevs om behovet av en större, multidisciplinär utredning i frågan. Då frågan enligt Länsstyrelsen inte hanterats i alla dess avseenden har arbetet återupptagits genom en genomgång av statliga utredningar och motsvarande och att en uppdatering av det vetenskapliga läget genomförts av SMHI. Slutsatsen har blivit att frågan fortfarande äger aktualitet och behöver återaktualiseras i sin helhet.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens bedömning är att uppdrag inom området energi och klimat fullföljts mycket väl, trots pandemin, och har utgått från länets förutsättningar och uppsatta mål för verksamheten. Resultatet bedöms därför vara utmärkt.

Detta har skett genom att utföra de preciserade uppgifter som ålagts Länsstyrelsen i kombination med att uppdragen i hög utsträckning även fullföljts med egeninitierade aktiviteter. Dessa aktiviteter har bidragit till att involvera, vägleda och inspirera berörda aktörer i det direkta klimatarbetet och också till att integrera klimataspekter i andra processer och öka kunskapen och genomföra åtgärder för att minska klimatpåverkan och öka klimatanpassningen.

---

¹⁴ RISE står för Research Institutes of Sweden, <https://www.ri.se/sv>

Kulturmiljö (43)

Redovisningen i avsnittet omfattar verksamheten:

- Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
• 3§ p 7	• 1A12	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsens kulturmiljöarbete utgår från den kulturpolitiska inriktning som beslutas av riksdag och regering. De nationella kulturmiljömålen bildar en naturlig utgångspunkt för Länsstyrelsens verksamhet och Länsstyrelsen har under året fortsatt att utveckla kulturmiljöarbetet med inriktning mot de nationella målen. Många aspekter är inarbetade i det dagliga arbetet och beaktas i handläggning, projekt och övriga insatser. Det är av stor vikt att de nationella målen för det statliga kulturmiljöarbetet även är kända för andra kulturarvsaktörer i länet inom alla sektorer omfattande såväl kulturområdet som planering, byggande och boende, men även i frågor som rör samhällsskydd och beredskap. Länsstyrelsen samverkar inom flera sakintressen i hela samhällsbyggnadsprocessen för att lyfta kulturarvsfrågorna och för att visa på den resurs som länets kulturmiljöer kan vara för arbetet med att utveckla ett hållbart Västmanland.

Det välutvecklade tvärsektoriella samarbetet inom Länsstyrelsen är ett gott exempel på detta. Andra insatser av större betydelse är Länsstyrelsens arbete med att stödja kommunerna i framtagandet av aktuella kunskapsunderlag för de kommunala kulturmiljöerna och för länets kulturmiljöer av riksintresse. Ytterligare exempel på samverkande insatser under året är de omfattande arkeologiska utgrävningar som genomförts med anledning av breddningen av V56 och E18. Utifrån de nationella kulturmiljömålen bidrar kulturmiljöarbetet även till att uppnå de Globala målen för Agenda 2030.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamhetens uppdrag präglas av myndighetsutövning genom tillstånd och prövning av ärenden enligt kulturmiljölagen gällande fornlämningar, byggnadsminnen och kyrkliga kulturminnen. Den interna samverkan utgör också en betydande del av verksamheten. En annan viktig del av verksamheten är hanteringen av kulturmiljövårdsanslaget där prövning och utbetalning av bidrag till byggnadsvårdsåtgärder dominerar samt förvaltningen av det statliga kulturreseptatet Bråfors. Andra betydelsefulla insatser för verksamheten är att bidra eller delta i projekt för riktade insatser i länet. Uppdraget består också av att samverka i kulturarvsfrågor med en stor mängd regionala aktörer samt olika former av kunskapsfrämjande insatser.

Verksamhetens resultat

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Kulturmiljö (43)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	0,4	0,4	0,3
Årsarbetskrafter kvinnor	7,2	7,6	7,1
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	955	921	993
Antal beslutade ärenden	959	904	974
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	10	7	4
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	11 649	12 588	12 641
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	5 392	6 081	6 588
- varav verksamhetskostnad – andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	3 196	2 713	2 358
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	3 060	3 794	3 694
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	8 919	6 644	360

Årsarbetskrafterna har minskat till följd av att det saknats personella resurser på kulturmiljöfunktionen. Detta beror i huvudsak på personalomsättning och fördröjning av ersättningsrekryteringar. Under delar av året har även ytterligare resurser saknats på grund av uppdrag inom andra avdelningar, däribland arbetsuppgifter med koppling till pandemin. Därutöver har Länsstyrelsens personal från kulturmiljöområdet deltagit i det tvärsektorielle arbetet på Länsstyrelsen. Det handlar främst om insatser inom områden som Hållbar planering och boende (40*), Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52*) och Vattenverksamhet (53*).

Antal ärenden

Det totala antalet ärenden inom kulturmiljöområdet har ökat något jämfört med tidigare år. Ökningen återfinns huvudsakligen bland ärenden rörande byggnadsminnen och byggnadsvård. Den fortsatta stora ärendemängden ställer höga krav på en effektiv och rättssäker hantering med ensade processer och rutiner. Här har digitaliseringen en viktig roll, inte minst de nya handläggarstöd för vilka det fortfarande kvarstår en del utvecklingsarbete.

Handläggningstider

Beslutstakten för kulturmiljöärendena ligger i paritet med föregående år. När det gäller fornlämningsärenden som rör ansökan om ingrepp i fornlämning (VÄS 43111) har denna ärendegrupp prioriterats till förmån för andra ärendegrupper inom VÄS-kod 431, då det handlar om att möjliggöra för samhällsbyggnadsprocessen. Eftersom Länsstyrelsen under delar av året haft en halv arkeologitjänst mindre jämfört med år 2019, har ärendegruppen gällande avverkningsärenden (4313) även i år nedprioriterats till förmån för just ansökningar om ingrepp i fornlämning. Funktionen har även haft personalomsättning inom gruppen byggnadsantikvarier.

De minskade personella resurserna samt pandemin och dess påverkan på Länsstyrelsens verksamhet som helhet, har medfört en fördröjd handläggningstid av vissa ärendegrupper inom kulturmiljö.

Sex av ärendena äldre än två år utgörs av ansökningar om byggnadsminnesförklaring. Dessa ärenden är ofta komplicerade och kräver lång handläggningstid för att bland annat kunna utreda de kulturhistoriska värden en anläggning har och ta fram förslag till skyddsbestämmelser som alla berörda kan enas kring. De ärenden som återstår har nedprioriterats till förmån för andra och kulturmiljövårdande insatser, varför det slutliga avgörandet i dessa ärenden har fördröjts. Länsstyrelsen arbetar sedan en tid tillbaka aktivt med att avsluta äldre ärenden gällande byggnadsminnesförklaringar. På grund av förändringar i personalstyrkan samt pandemin under året har Länsstyrelsen inte haft möjlighet att avsluta ärendena enligt planen för år 2020. Övriga ärenden har också försenats med hänvisning till personella resurser och pandemin. Ärendena beräknas avslutas under år 2021.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal internremisser med kulturmiljöperspektiv	Platina ¹⁾ och egen dokumentation	282	238	342
Antal beslut om fornlämningsförklaringar	Platina ¹⁾	0	0	0
Tillsyn och kontroll				
Antal egeninitierade tillsynsinsatser (avverkningsärenden)	Platina ¹⁾	0	0	0
Antal egeninitierade tillsynsinsatser (byggnadsminnen)	Platina ¹⁾	0	1	1

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Antalet internremisser med kulturmiljöperspektiv är en uppskattning utifrån antalet ärenden inom de VÄS-koder där kulturmiljöfunktionen deltar, registrerade uppgifter om deltagande i Platina samt egen dokumentation.

De egeninitierade tillsynsinsatserna gällande byggnadsminnen avser den årliga byggnadsminnesträff som Länsstyrelsen arrangerar för ägare och förvaltare av byggnadsminnen. På grund av pandemin kunde inte träffen genomföras år 2020.

Prestationer och effekter

Intern samverkan och tvärsektorielt arbete

En stor del av Länsstyrelsens kulturmiljöarbete utgörs av handläggning av ärenden avseende förändringar i landskapet. Det finns etablerade arbetsgrupper och samrådsrutiner för flera olika sakområden där kulturmiljökompetens deltar för att säkra att kulturmiljön tas tillvara i samhällsbyggnadsprocessen.

- **Vattenanknutna kulturmiljöer** - som ett led i samverkan och för stöd i dessa processer har Länsstyrelsen under tidigare år tagit fram kunskapsunderlag för länets vattenanknutna kulturmiljöer. Med aktuella kunskapsunderlag om de kulturhistoriska värdena kan kulturmiljövården på ett konstruktivt sätt delta i samråd kring planerade åtgärder. Därmed ökar förutsättningarna att säkerställa att värdefulla kulturmiljöer beaktas i samband med restaureringar av vattendrag, vattenförvaltningens arbete med åtgärdsplaner och de aktuella prövningarna med hänvisning till den nationella planen för omprövning av vattenkraft. Under året har en omfattande samverkan skett inför den kommande prövningsplanen och berörda kulturmiljövården redovisas på de startmöten som har initierats.
- **Hållbar samhällsplanering** – Kulturmiljöperspektiven är en viktig del för en hållbar samhällsplanering och ingår som en självklar aspekt i detta arbete. Länsstyrelsen Västmanland har veckovisa möten som kallas plansamråd. Samråden beskrivs ytterligare under uppgift *12 Hållbar samhällsplanering och boende*. Plansamråden är ett viktigt forum för att kulturmiljöfrågorna ska inkluderas i samhällsbyggnadsprocessen. I processen ingår även frågor kring gestaltad livsmiljö som en integrerad del. Länsstyrelsen har i kontakt med kommunerna lyft den vägledning kring kommunala arkitekturstrategier som Boverket har tagit fram. Där möjlighet ges och ryms inom verksamhetens uppdrag deltar Länsstyrelsen i olika samarbeten kring form och arkitektur. En medarbetare inom verksamheten har under året ingått i juryn för Arkitekturpriset som varje år delas ut av Sveriges Arkitekter Västmanland.
- **Landsbygdsutveckling** - Inom Länsstyrelsen samverkar representanter från Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion med avdelningen för landsbygdsutveckling angående bidragsinsatserna för att utveckla kulturarvet i länet. Möjligheterna till samfinansiering har dock varit begränsade i år då det inte funnits några kvarstående bidragsmedel inom Landsbygdsprogrammet.
- **Grön infrastruktur och friluftsliv** - Representanter från Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion deltar aktivt i arbetet med uppdragen kring grön infrastruktur och friluftsliv. Även i arbetet med skyddad natur ingår kulturmiljöperspektiven som en viktig utgångspunkt i arbetet. Det leder till att kulturmiljöaspekterna beaktas och tas tillvara i planerade åtgärder.
- **De nationella kulturmiljömålen och miljö kvalitetsmålen** - kompletterar varandra väl och bildar tillsammans en plattform för ett ändamålsenligt kulturarvsarbete, vilket i sin tur bidrar till ett hållbart samhälle. Företrädare för kulturmiljöfunktionen deltar främst i myndighetens miljömålsarbete genom uppföljning och indikatoruppdatering. Samtidigt bidrar en stor del av den löpande verksamheten inom kulturområdet till måluppfyllelsen i miljö kvalitetsmålen när det gäller kulturmiljöaspekterna. Detta gäller framför allt Levande sjöar och vattendrag, God bebyggd miljö, Levande skogar och Ett rikt odlingslandskap.

Som ovan redovisats har Länsstyrelsen många välfungerande samarbeten inom de olika verksamheternas ansvarsområden och det tvärssektoriella arbetet är väl utvecklat. Det behövs alltjämt metodutveckling för hur olika sakområdens intressen vägs mot varandra i skilda processer och prövningar till exempel i den fysiska planeringen, i samband med miljöåtgärder samt för prövning av vattenverksamhet. Utvecklingsarbetet pågår dock kontinuerligt i varje ärende.

Förbättrade kunskapsunderlag

Förbättrade kunskapsunderlag inom hela kulturmiljöområdet, såväl övergripande som kategoriinventeringar, är ett av flera betydelsefulla verktyg för att kulturarvet ska kunna bevaras, användas och utvecklas samtidigt som människor får ökad kunskap och förståelse och därmed ökade möjligheter att vara delaktiga i kulturmiljöarbetet. Aktuella och ändamålsenliga kunskapsunderlag är också en förutsättning för att förvaltningen av landskapet ska präglas av en helhetssyn där kulturmiljön tas tillvara och ses som en resurs i samhällsutvecklingen.

Länsstyrelsen arbetar aktivt med att på flera olika sätt främja kommunernas kulturmiljöarbete. Det saknas dock resurser kring antikvarisk kompetens i flera av länets tio kommuner. I en kommun finns kommunantikvarie och i ytterligare en kommun finns antikvarisk kompetens på bygglovssidan. Med bland annat hänvisning till den begränsade tillgången till egen antikvarisk kompetens har Länsstyrelsen bedömt det som värdefullt att det finns uppdaterade kunskapsunderlag kring de kulturhistoriskt värdefulla miljöerna i länet. Länsstyrelsen har därför sedan tidigare påbörjat ett samarbete med Västmanlands läns museum och flera kommuner för att aktualisera och förnya de kommunala planeringsunderlagen avseende bebyggelse och landskap. Projektet är uppbyggt som ett trepartssamarbete mellan Länsstyrelsen, aktuell kommun och Västmanlands läns museum. Insatserna under 2020 har bland annat omfattat arbeten i Västerås, Sala och Skinnskattebergs kommuner. Inom Västerås kommun har arbetet i år fortsatt varit inriktat på att ta fram ett förnyat kunskapsunderlag främst för modernismens bebyggelse och bland annat resulterat i en uppmärksammas arkitekturguide.

Under året har Länsstyrelsen också slutfört framtagandet av förnyade kunskapsunderlag gällande riksintresseområdena Sala silvergruva och Sala bergstad i Sala kommun samt Badelunda i Västerås kommun.

Regional kulturarvsstrategi

Under 2020 har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med att utveckla det regionala kulturarvsarbetet i länet. Under året har implementeringen av remissversionen av den gemensamma regionala kulturarvsstrategin fortsatt inför antagandeprocessen. Syftet med strategin är att kulturarvet i Västmanland ska vara inkluderande, tillgängligt och angeläget för de som bor och verkar i länet och för besökare. Ett av syftena med processen att ta fram en kulturarvsstrategi är att stärka nätverken och samverka mellan olika aktörer i länet som arbetar med kulturarvsfrågorna.

Kulturmiljövårdsanslaget

Ett viktigt verktyg i arbetet med att bidra till de nationella målen är även Länsstyrelsens arbete med kulturmiljövårdsanslaget. Länsstyrelsen Västmanland har för år 2020 förfogat över drygt 13 miljoner kronor från kulturmiljövårdsanslaget. Bidragsmedlen har använts till att vårda, informera om och förbättra tillgängligheten till länets kulturhistoriska miljöer. Åtgärderna bidrar till att kulturarvet bevaras, används och utvecklas. Länsstyrelsen arbetar aktivt med att belysa en mångfald av kulturmiljöer och för att skapa ökad förståelse och delaktighet i kulturmiljöarbetet för att därigenom öka möjligheten till att bevara, använda och utveckla det västmanländska kulturarvet. Länsstyrelsen försöker i möjligaste mån samordna insatserna med andra utgiftsområden i syfte att växla upp bidragsmedlen och nå största möjliga kulturmiljönytta.

Det innebär att insatser som på olika sätt främjar tillgängliggörandet av kulturarvet prioriteras bland ansökningarna till kulturmiljövårdsanslaget.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens samlade bedömning av årets kulturmiljöarbete är att insatserna, trots coronapandemin, på ett gott sätt har bidragit till måluppfyllelse av såväl Länsstyrelsens mål som de nationella målen för kulturmiljöarbetet. Liksom föregående år genomsyras verksamheten av en allt större medvetenhet om de nationella kulturmiljömålen och vikten av att kulturmiljöperspektivet finns med redan från början i de olika processer och sakområden som Länsstyrelsen verkar inom. Det märks tydligt då kulturmiljöperspektiven efterfrågas allt mer i samhällsbyggnadsprocessen. Det gäller alla former av ärenden rörande markanvändning däribland samhällsplanering, infrastruktur samt ett ökat antal miljöåtgärder (som till exempel restaurering av vattendrag, prövning av vattenverksamhet och sanering av förorenad mark).

Krishantering och skydd mot olyckor (45)

Redovisningen i avsnittet omfattar verksamheten:

- Krishantering och skydd mot olyckor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
• 3§ p 8 • 7§	• 3B7 • 3B9	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsen är geografiskt områdesansvarig myndighet enligt förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap och den högsta civila totalförsvarsmyndigheten inom länet. Med krisberedskap avses förmågan att genom utbildning, övning och andra åtgärder och genom den organisation och de strukturer som skapas före, under och efter en kris förebygga, motstå och hantera krissituationer. Personalen vid myndigheten ska få den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter i samband med krissituationer. En planlagd utbildnings- och övningsverksamhet i syfte att uppnå detta mål ska genomföras.

Genom sin verksamhet ska länsstyrelsen minska sårbarheten i samhället, bevaka att risk- och beredskaps-hänsyn tas i samhällsplaneringen samt utveckla en god förmåga att hantera sina uppgifter under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Länsstyrelserna ska verka för att:

- regionala risk- och sårbarhetsanalyser sammanställs
- nödvändig samverkan inom länet och med närliggande län sker kontinuerligt
- under en kris samordna verksamhet mellan kommuner, regioner och myndigheter
- informationen till allmänheten och företrädare för massmedia under sådana förhållanden samordnas.

Enligt Förordning (2017:870) om länsstyrelsernas krisberedskap och uppgifter vid höjd beredskap ska Länsstyrelsen ha en tjänsteman i beredskap med uppgift att initiera och samordna det inledande arbetet vid allvarliga kriser som berör länet. Vidare ska Länsstyrelsen ha förmåga att vid en allvarlig kris, som berör länet eller medför behov av samverkan med kommuner eller andra aktörer, omgående kunna upprätta en ledningsfunktion.

Länsstyrelsen ska särskilt ansvara för att en samlad regional lägesbild sammanställs vid krissituationer, stödja de aktörer som är ansvariga för krisberedskapen i länet när det gäller planering, risk- och sårbarhetsanalyser samt utbildning och övning. Myndigheten ska också ha ett regionalt råd för krisberedskap och skydd mot olyckor, i vilket representanter för Länsstyrelsen och berörda aktörer i krishanteringssystemet bör ingå, för att skapa nödvändig samordning och följa upp kommunernas tillämpning av lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Enligt regleringsbrevet (3B7) ska Länsstyrelserna i arbetet med civilt försvar särskilt prioritera några områden, exempelvis planering för stöd till Försvarsmakten under höjd beredskap avseende försörjning av kritiska förnödenheter, egendom och tjänster, stärkta arbetsformer, inklusive utrustning och tekniska system för samverkan med höga krav på sekretess och robusthet samt ett utvecklat samarbete med näringslivet.

Enligt regleringsbrevet (3B9) ska Länsstyrelserna redovisa vidtagna åtgärder för att stödja kommunerna med att påbörja beredskapsplaneringen för det civila försvaret.

I enlighet med Lagen om skydd mot olyckor ska Länsstyrelsen genom rådgivning och information stödja kommunerna i deras verksamhet enligt denna lag. Tillsyn över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen utövas av en kommun inom kommunens område och av Länsstyrelsen inom länet.

Länsstyrelsen lyder under säkerhetsskyddslagen och ska därmed göra en säkerhetsskyddsanalys.

Länsstyrelsen har, utifrån säkerhetsskyddslagen, ett särskilt ansvar gällande tillsyn, föreskrifter och rådgivning när det gäller enskilda verksamhetsutövare som bedriver andra säkerhetskänsliga verksamheter. Länsstyrelsen har även rätt att meddela föreskrifter.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamhetens uppdrag består till stor del av samverkan, samordning och kunskapsfrämjande insatser. Detta avseende planering, stöd, utbildning och övning för de aktörer som är ansvariga för krisberedskapen i länet.

Verksamhetens resultat

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Krishantering och skydd mot olyckor (45)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	8,5	6,1	3,6
Årsarbetskrafter kvinnor	9,4	4,4	3,5
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	200	161	129
Antal beslutade ärenden	174	142	121
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4	2	2
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	26 020	15 849	13 870
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	11 510	4 382	4 342
- varav verksamhetskostnad – andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	6 034	5 945	4 607
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	8 475	5 522	4 920
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	0	150	0

Länsstyrelsen har genom anslaget 2:4 Krisberedskap kunnat finansiera Totalförsvarsövning 2020 och det sammanhållna fyraåriga projektet¹⁵. Myndigheten har kunnat anställa flera personer på projektanställningar och verksamheten har utökats jämfört med tidigare år.

Belastningen på förvaltningsanslaget har ökat betydligt jämfört med 2019 och 2018 som ett resultat av att medarbetare avdelats till arbete med att hantera coronapandemin. Personalen belastar förvaltningsanslaget i ökad utsträckning i stället för att finansieras med externa medel så som var planerat. Projektfinansieringen sträcker sig över olika tidsperioder och är styrd genom olika villkor, vilket försvårar planering, uppföljning och långsiktig kontinuitet i verksamheten. Genom tillfällig projektfinansiering har rekrytering möjliggjorts, därav ökningen i antal ärenden. Exempelvis har genom projektfinansieringen fler kunskapshöjande åtgärder genomförts och fler har därmed tagit del av dessa än tidigare år.

Prestationer och effekter

Länsstyrelsen har genom hanteringen av coronapandemin, under en lång tidsperiod, utövat sitt geografiska områdesansvar. Genom covid-hanteringen har Länsstyrelsen prövats i stabsorganisering av krisberedskapsorganisation, tillämpning av stabsmetodik och *Gemensamma grunder för samverkan och ledning*.

Länsstyrelsen har agerat som en samordnande kraft mellan lokal, regional och nationell nivå samt upprätthållit effektivt informationsflöde mellan dessa nivåer. Hanteringen av coronapandemin har inneburit ett unikt tillfälle för utvärdering och förbättring under pågående samhällsstörning, erfarenhetsutbyte, ökad

¹⁵ <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/krisberedskap--civilt-forsvar/finansiering/lansstyrelsers-sammanhallna-projekt/>

personkännedom och kunskapsöverspridning mellan organisationer, vilket bland annat skapat bättre förståelse för varandras roller, ansvar och uppdrag.

Genom pandemin har Länsstyrelsen knutit viktiga kontakter och stärkt samarbetet med näringslivet. Länsstyrelsen har under pågående hantering genomfört utvärderingar för att omhänderta erfarenheter i syfte att vara en lärande organisation och ett lärande län.

Detta har sammantaget inneburit en utveckling för länet och Länsstyrelsen i positiv riktning. Det har stärkt myndighetens förmåga att hantera samhällsstörningar och det fortsatta utvecklingsarbetet av totalförsvaret för att kunna hantera höjd beredskap.

Med anledning av coronapandemin har ett anpassat arbete skett i länet för ordinarie verksamhet relaterat till krisberedskap och civilt försvar. Arbetet har dock fortsatt att utveckla och stärka kommunernas och länets samlade förmåga till krisberedskap samt återuppbyggnaden av totalförsvaret. Arbetet som bedrivits utifrån Länsstyrelsens geografiska områdesansvar har gett ett gott resultat samt utvecklat och ökat länets förmåga att hantera ytterligare en omfattande framtida samhällsstörning.

Utbildningar och övningar har genomförts, men inte enligt ursprunglig plan. Uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap, skydd mot olyckor samt civilt försvar har skett, men inte i den planerade utsträckningen. Gemensam planering tillsammans med Försvarmakten har skett, men inte i den omfattning som hade varit önskvärt under normala förhållanden. Införande av signalskyddssystem Signe har påbörjats, men inte spridits fullt ut enligt plan. Användning och utveckling av befintlig ledningsplats har skett samt utarbetande av rutiner för att flytta till alternativ ledningsplats.

De som deltagit i årets utbildnings- och övningsverksamhet har genomgående gett verksamheten högt eller mycket högt betyg. De föreläsare och övningsledare som engagerats har haft god ämneskompetens och pedagogisk förmåga. Utvärderingsresultaten visar på utveckling av flera betydande förmågor inom krisberedskap och civilt försvar. Några exempel är förbättrad lednings- och samverkansförmåga, samband- och kommunikationsförmåga och ökade specifika kunskaper, exempelvis inom juridik vid höjd beredskap och säkerhetsskydd. Utbildnings- och övningsverksamheten har bidragit till ökad kunskap både i teorin och praktiken hos såväl organisationerna som de enskilda individerna inom U-Sam. En följeffekt av utbildningarna och övningarna är att tjänstemän och förtroendevalda har stärkt sitt samarbete och fördjupat kunskaperna om varandras organisationer. I förlängningen bedöms detta leda till effektivare och snabbare gemensam hantering av framtida samhällsstörningar. Det finns fortfarande utvecklingspotential gentemot privat verksamhet exempelvis näringslivet, civilsamhället och frivilligorganisationer.

Länsstyrelsens geografiska områdesansvar

Arbetet i länet sker främst genom länssamarbetet U-Sam som syftar till ökad förmåga genom god krisberedskap samt planering och förberedelse för höjd beredskap. I U-Sam ingår samtliga länets kommuner, räddningstjänster, Försvarmakten, Länsstyrelsen, Polismyndigheten, Region Västmanland, SOS Alarm Sverige AB, Sveriges Radio Västmanland och Västra Mälardalens kommunalförbund. U-Sam leds av det regionala krishanteringsrådet. Ordförande i rådet är landshövdingen och rådsmedlemmarna är högsta beslutande person från respektive aktör. Kommuncheferna från samtliga kommuner ingår sedan 2019 i styrgruppen. Inom U-Sam finns ett antal arbetsgrupper som arbetar på styrgruppens uppdrag. Utöver arbetsgrupperna finns ett antal nätverk för erfarenhetsutbyte, kunskaphöjande åtgärder, utökade kontaktnät och ökad personkännedom.

Länsstyrelsen har under 2020 vid sidan av hanteringen av coronapandemin fortsatt arbetet med att stärka kommunernas och länets förmåga inom civilt försvar och förmågan att hantera en samhällsstörning om än i lägre omfattning än planerat.

Länsstyrelsens organisation för tjänsteman i beredskap har initierat två regionala larmövningar och en större startövning med scenario "Nedfall" under året. Genom övningarna har larmrutinerna för sammankallning av U-Sam säkerställt och U-Sam:s parter har prövat interna larm-/informationskedjor och övat start av egen krisledningsorganisation för hantering av samhällsstörning. Länsstyrelsens tjänsteman i beredskap (TiB) har utöver ordinarie veckovisa omvärldsbevakningsmöten även genomfört samverkansmöten med länets aktörer under hanteringen av samhällsstörningen covid-19. TiB har agerat vid ett trettiotal larm om inträffade händelser.

Krisberedskap

Länsstyrelsen har under 2020 parallellt med hantering av coronapandemin fortsatt att utveckla arbetet med att stärka kommunernas och länets samlade förmåga till krisberedskap samt återuppbyggnaden av totalförsvaret. Detta har skett exempelvis genom workshop avseende stabstjänst och stabsorganisering med kommunerna, genomgång programmeringsunderlag Rakel med kommunerna, kommunuppföljning, införande av SMHI:s nya vädervarningssystem, framtagande av regional risk och sårbarhetsanalys (RSA) samt intern RSA. Tillsammans bedöms dessa åtgärder öka länets förmåga att hantera kriser.

Regionala krishanteringsrådet

Regionala krishanteringsrådet är U-Sam:s högsta beslutande organ och består av länets högsta politiska och tjänstemannanivå. Regionala rådets uppgift, att inrikta och styra U-Sams arbete, har resulterat i tre fokusområden som har bevakats och utvecklats under 2020. Inriktningen för 2020 har varit:

- säkerhetsskydd
- räddningstjänst under höjd beredskap
- en prioritering av övningar före teoretisk utbildning.

Medverkan från länets högsta politiska nivå möjliggör inriktning och prioritering för det gemensamma arbetet. Det ger en delaktighet från högsta politiska nivå ner till tjänstemän där länet tillsammans kan uppnå gemensam effekt inom aktuella utvecklingsområden.

Arbetsgrupper

Under 2020 har arbetet i de arbetsgrupper och nätverk som lyder under regionala rådet och styrgruppen inte bedrivits i den utsträckning och omfattning som initialt var planerad för 2020, beroende på pandemin. Stora framsteg har gjorts i länet utifrån pandemihanteringen medan andra utvecklingsområden fått stå tillbaka.

Arbetet har generellt höjt den regionala krishanteringsförmågan, stärkt samverkan och förmågan till samordning samt höjt kompetensen i länet. Under 2020 har arbete skett i följande arbetsgrupper.

Arbetsgruppen Samordning

Arbetsgruppen har träffats digitalt regelbundet under året och med syfte att stärka förmågan till samordning.

Arbetsgruppen Utbildning och övning

Arbetsgruppen har planerat och genomfört flertalet av de beslutade länsgemensamma utbildningarna och övningarna i enlighet med gemensam utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam, exempelvis har en stor utbildningsinsats om hantering av hemliga handlingar samt en utbildning i räddningstjänst under höjd beredskap genomförts. Fördjupningskurser i kommunikationssystemen WIS och Rakel har anordnats. Arbetsgruppen har även framarbetat en gemensam utbildnings- och övningsplan för U-Sams parter avseende åren 2021–2022.

Effekten av genomförda och planerade utbildningar är att stärka både kunskaper och färdigheter för att öka den samlade krisberedskapsförmågan.

Under januari 2020 har tre kommuner i länet och Länsstyrelsen övat den egna organisationen under ledning av Länsstyrelsen inom ramen för TFÖ 2020. Genom övningens utvärdering har styrkor, brister och utvecklingsområden identifierats. Dessa har resulterat i åtgärder som framtagits av var och en av de övande organisationerna. Erfarenhetsåterföring från denna delövning har genomförts av Länsstyrelsen under året och till del har åtgärdsuppföljning påbörjats.

Länsstyrelsen deltog i samverkansövningen Geltic Bear under början av året som motspel. Övningen syftar till att öva hemvärnsbataljonernas staber i samverkan med civila aktörer.

Med anledning av coronapandemin har ett antal utbildningar och övningar ställts in eller framflyttats. Exempelvis har inga utbildningar i krisstöd genomförts, inte heller den inplanerade regionala samverkansövningen (RSÖ) eller den årliga totalförsvarsdagen i länet. Några delövningar inom Totalförsvarsövning 2020 har, av den nationella övningsledningen, framflyttats till nästkommande år. Även utbildningen Signalskydd för kommuner, med införandet av Signe, har fördröjts och kommer att slutföras 2021.

Arbetsgruppen Rakel

Västerås stad är sammankallande för Arbetsgrupp Rakel med stöd av Länsstyrelsen. I februari genomfördes en kompetensutvecklingsdag på Försvarsmaktens Ledningsstridsskola för sambands- och Rakelansvariga med syftet att teoretiskt och praktiskt fördjupa sina kunskaper samt utbyta erfarenheter. Arbetsgruppen har under året arbetat vidare med den framtagna sambandsplanen och inventerat och rapporterat länets Rakeltäckning till MSB.

Arbetsgruppen Krisstöd

Under 2020 färdigställdes den krisstödshandbok som tagits fram av U-Sam:s krisstödsgrupp. Syftet med handboken är att skapa likartad hantering i länet för att underlätta samverkan mellan kommunernas krisstödsgrupper och Region Västmanlands krisstödsverksamhet vid en händelse. Handboken ska fastställas av styrgruppen för U-Sam under 2021.

Arbetsgruppen Kriskommunikation

Arbete har påbörjats med att ta fram samordnade kommunikationsunderlag för elavbrott. Gruppens arbete ökar möjligheten för länets aktörer att arbeta proaktivt och förbereda sin kriskommunikation inför kommande samhällsstörningar. Det proaktiva arbetet har gett tydlig effekt under hanteringen av coronapandemin. Arbetet har utgått från de rutiner för samordnad kommunikation som tidigare har tagits fram av arbetsgruppen.

Nätverk

Under 2020 har erfarenhetsutbyte och kunskapshöjande åtgärder skett i följande nätverk:

Räddningstjänstnätverket

Räddningstjänstnätverket består av räddningstjänstcheferna från de räddningstjänster som finns i länet och en representant från Länsstyrelsen. Under året har nätverket fokuserat på informationsdelning kopplat till hur respektive räddningstjänst anpassar sin verksamhet utifrån att alla ska ingå i en större systemledning från och med 2021-01-01.

Frivillignätverket

Västerås stad är sammankallande av frivillignätverket med stöd från Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har under året ingått i ett projekt under ledning av MSB och COMBITECH som har i syfte att ta fram en vägledning och metodstöd för länsstyrelser för att starta regionala frivilliga resursgrupper. Målet är att bli klar med vägledningen under första kvartalet av 2021.

Älvsamordningsgruppen

Älvsamordningsgruppen har haft ett möte gällande redovisning av Salas dammsystem och påbörjat arbete med beredningsplan för dammsäkerhet.

Kriskommunikationsnätverket

Västmanlands kriskommunikationsnätverk har haft ett intensivt arbete med att samordna länets kommunikation under coronapandemin:

- Första kommunikativa lägesbilden för länet togs fram den 4 mars. Kommunikativ lägesbild sammanställdes varje vecka fram till och med den 4 maj. Därefter varannan vecka till och med vecka 38. Efter vecka 38 togs den in vid behov.
- Nätverket har sedan den 12 mars arbetat med dokumentet ”Samordnad kommunikation: Coronavirus/covid-19”. Budskapen har utgått från nationell nivå – Folkhälsomyndigheten, MSB och Socialstyrelsen, och regional nivå – Region Västmanland.
- Den 17 mars genomfördes det första kommunikationssamordningsmötet för länet. Mötena skedde sedan regelbundet.
- Samverkan har skett kring informationsmaterial och många har varit generösa att dela med sig.
- Ett exempel på behov av samordning var språkfrågan, som tidigt lyftes i nätverket, och togs vidare till nationell nivå.

Trots den pågående coronapandemin, har ett antal aktiviteter ordnats för nätverket under året, bland annat en introduktionsträff för nya medlemmar, en erfarenhetsträff utifrån arbetet med pandemin och en distansutbildning om informationspåverkan.

Effekterna av kriskommunikationsnätverkets arbete är att den samlade förmågan att arbeta med kriskommunikation stärkts ytterligare.

Krisberedningsveckan drevs i betydligt mindre skala under 2020 än tidigare.

Säkerhetsskyddsnätverket

Säkerhetsskyddsnätverket har under året fortsatt med implementering av rutiner gällande incidentrapportering. Respektive aktör i länet har fortsatt arbeta med säkerhetsskyddet genom exempelvis säkerhetsskyddsanalyser, placering i säkerhetsklass av personal, utbildning i säkerhetsskyddade upphandlingar och framtagande av rutiner gällande hemliga handlingar.

Kommunuppföljning

Under 2020 blev planeringen av uppföljningen av kommunernas arbete i enlighet med lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser (2006:544), ändrad med anledning av coronapandemin. Länsstyrelsen kunde inte genomföra alla planerade uppföljningsmöten. Myndigheten har dock följt upp kommunernas arbete genom regelbundna samtal med kommunernas beredningsansvariga och/eller säkerhetschef och genom inläsning av de dokument som kommunerna är ålagda att anta. Länsstyrelsen har också genomfört några uppföljningsmöten bestående av förmöte och officiellt möte.

Vid de möten som genomfördes deltog även Försvarmakten som ett led i det samarbete länets aktörer har med Försvarmakten för att lära sig mer om varandras roller, uppdrag och ansvar. Responsen på mötena har varit bra från de kommuner som Länsstyrelsen har besökt. Länsstyrelsen planerar att återuppta uppföljningsmöten under 2021.

Myndighetens risk- och sårbarhetsanalys

Arbetet med att göra risk- och sårbarhetsanalys (RSA) har genomförts med lägre ambitionsnivå än planerat, bland annat beroende på prioritering av hanteringen av coronapandemin. Utgångspunkten har varit den tidigare genomförda RSA:n som har följts upp och uppdaterats. Myndigheten ser ett behov av att utveckla ett mer sammanhållet arbete på detta område som också inkluderar systematisk uppföljning av planerade och vidtagna åtgärder.

Skydd mot olyckor

Under 2020 har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med att bygga upp förmåga kopplat till skydd mot olyckor. Länsstyrelsen har under året genomfört ett tillsynsbesök tillsammans med Länsstyrelsen i Dalarnas län av Södra Dalarnas räddningstjänstförbund.

Länsstyrelsen har deltagit, tillsammans med fyra av länets kommuner, i Räddsams årligen återkommande operativa stabsövning. Länsstyrelsen har genom detta ökat sina kunskaper om Räddsams stabsfunktioner, stabsrytm och överlämningar mellan skiftbyten samt förmågan att ta emot samverkanspersoner och experter i räddningstjänstens stab.

Seveso

Länsstyrelsen redovisar årligen tillsyn, intäkter och kostnader för Sevesoverksamheter till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Detta styrs i enlighet med Förordningen (2016:986) om avgifter för tillsyn av åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. MSB sammanställer och gör en årlig uppföljning av utförd Seveso tillsyn och resultatet redovisas till regeringen i april varje år.

Länsstyrelsen anordnade en samverkansträff där samtliga miljökontor och räddningsförbund som har tillsyn över en Sevesoverksamhet var representerade. Under samverkansträffen diskuterades den genomförda Sevesotillsynen 2019 och uppdatering om vad som var på gång inom verksamheterna och kommunerna. Dessutom deltog Länsstyrelsens säkerhetsskyddschef för att informera om säkerhet, säkerhetsskydd och sekretess.

Särskilt om covid-19

På regional nivå har Länsstyrelsen arbetat aktivt med stöd till regioner och kommuner och fungerat som en länk mellan den nationella och den regionala och lokala samordningen. Länsstyrelsernas gemensamma samordningskansli för hanteringen av coronapandemin har möjliggjort en länsövergripande samordning som bidragit till snabba beslutsvägar och ett effektivt informationsflöde mellan länsstyrelserna och andra aktörer. Ett gemensamt arbete med att omhänderta erfarenheter från hanteringen av pandemin har påbörjats och underlaget kommer bland annat att användas i utvecklingen av myndigheternas krigsorganisationer.

I Västmanland tillämpades en stabsmetodik som är relativt oprövad av länsstyrelserna, med undantag för Länsstyrelsen Gotland som också tillämpar samma metodik. Det nationella gemensamma arbetssättet vid samhällsstörningar, Gemensamma grunder för samverkan och ledning, har varit utgångspunkten i hanteringen av pandemin. Den initiala bedömningen är att metodiken har effektiviserat Länsstyrelsens arbete med hanteringen av covid-19.

Samhällsstörningen covid-19 har inte bara ställt krav på eller påverkat samhällets förmåga att bedriva vård. I länet har en stor mängd andra frågor behövt hanteras för att dämpa och mildra effekterna av covid-19, som till exempel antal bårhusplatser, psykisk ohälsa, eventuell skolstängning, trängsel i kollektivtrafiken och eventuella konsekvenser vid värmebölja samt konsekvenser för näringsliv och effekter på arbetsmarknad.

Civilt försvar

Länsstyrelserna bedriver ett aktivt arbete i uppbyggnaden av totalförsvaret. En betydande del av arbetet handlar om att bygga upp den egna förmågan i syfte att stärka myndigheten som högsta civila totalförsvarsmyndighet. Under 2020 har mycket av den planerade verksamheten på totalförvarsområdet fått stå tillbaka till följd av coronapandemin. Det innebär emellertid inte att utvecklingen av totalförsvaret har stått stilla. Länsstyrelsernas anseende och förtroende som samordnande regional myndighet har stärkts i samband med coronapandemin.

Länsstyrelsen har under 2020 fortsatt utveckla det civil-militära samarbetet. Även arbetet med civilt försvar har i stor utsträckning skett inom U-Sam. Samarbetet mellan Länsstyrelsen och Försvarsmakten har under året utvecklats och konkretiserats i en positiv riktning. Arbetet med totalförvarsfrågor sker dels i den inom militärregion Mitt (MRM) gemensamma arbetsgruppen totalförsvaret där samtliga i MRM ingående länsstyrelser deltar, dels mellan Försvarsmakten och Länsstyrelsen inom ramen för U-Sam.

Länsstyrelserna har under 2020 arbetat med länsstyrelsernas egen krigsorganisation och krigsplacering samt hur länsstyrelserna kan stödja kommuner och regioner. Länsstyrelsen har under 2020 ej genomfört någon tillsyn av enskilda verksamhetsutövare enligt säkerhetsskyddsförordningen.

Länsstyrelserna i Dalarna, Stockholm, Södermanland, Uppsala och Västmanlands län samt Militärregion Mitt (MRM) har under år 2020 fortsatt med arbetet enligt målen i den högre regionala grundsynen för MRM. Länsstyrelsen har deltagit i samplanering med MRM och de andra länsstyrelserna inom MRM:s geografiska område. Arbetet har skapat stärkta arbetsformer mellan länsstyrelsenivån och MRM med effekten att samplanering inom ett antal områden har beslutats. Effekten har sammantaget blivit att Länsstyrelsen Västmanland har ökat förmågan till samverkan med Försvarsmakten samt förmågan till ledning och samordning inom det egna länet.

Särskilt om stöd till kommunerna (RB 3B9)

Länsstyrelsen har under året främst bedrivit arbetet med att stödja länets kommuner med att påbörja beredskapsplaneringen för civilt försvar genom samarbetet i U-Sam. Regelbundna träffar med länets beredskapssamordnare har skett genom utbildningar, övningar, arbetsgruppsmöten, nätverksträffar, omvärldsbevakningskonferenser och kommunbesök samt kontinuerliga enskilda kontakter. Effekter av utbildningarna och övningarna är förbättrad lednings- och samverkansförmåga, samband- och kommunikationsförmåga och ökade specifika kunskaper exempelvis inom stabsmetodik och säkerhetsskydd. Utbildnings- och övningsverksamheten har bidragit till ökad kunskap både i teorin och praktiken hos såväl organisationerna som de enskilda individerna inom U-Sam.

Utifrån den kommunuppföljning som gjorts (redovisas ovan) är Länsstyrelsens sammanlagda bedömning av länets kommuner att de lever upp till de åtagande de har enligt ovanstående dokument. Vissa kommuner har kommit längre i sitt arbete med krisberedskap (kontinuitetshantering) och vissa lite längre i sitt arbete med civilt försvar.

Utöver detta arbetar Länsstyrelsen även med att ge stöd till kommunerna genom att utveckla och fördjupa samarbetet med länets och landets frivilliga försvarsorganisationer. Syftet är att stärka länets förmåga att motstå olika sorters händelser (kris och höjd beredskap). Fokus ligger främst på att stärka personalförsörjningen hos länets aktörer.

Ett annat stöd som Länsstyrelsen har gett till kommuner vad gäller civilt försvar är arbetet och uppdraget med Totalförsvarsövningen. Under hösten 2019 och hela 2020 har Länsstyrelsen varit både spelledare och utvärderare för länets alla kommuner under några övningens delar. Detta har gjort att Länsstyrelsen har fått en överblick av länets förmåga, brister och utvecklingsområden inom civilt försvar. Utvärderingarna visar att länet behöver mer kunskap om totalförsvarsjuridik, andra aktörers roller och uppdrag vid höjd beredskap, mer kunskap om vilka uppdrag som tillkommer till myndigheten och öka sin beslutsförmåga i höjd beredskap eller andra händelser.

Arbetet med det sammanhållna projektet syftar till att stärka krisberedskapsförmågan i länet och stötta kommunerna, Region Västmanland, men även övriga lokala och regionala aktörer i arbetet med krisberedskap och civilt försvar. Länsstyrelsen har under året genom "Det sammanhållna projektet" fått mer resurser, vilket bidragit till att Länsstyrelsen kunnat utveckla arbetet på ett positivt sätt.

Särskilt om stöd till Försvarsmakten (RB 3B7)

Totalförsvarsplanering har under året skett tillsammans med Försvarsmakten inom ramen för U-Sam och inom ramen för MRM. Gemensam totalförsvarsplanering har fortsatt under året. Effekten av detta arbete bedöms bli att Försvarsmaktens såväl som det civila samhällets resurser kan användas på ett mer effektivt sätt.

Försvarsmakten var inbjuden att vara med under kommunernas och Länsstyrelsens distribuerade övning kopplat till Totalförsvarsövningen 2020. Syftet var att öka Försvarsmaktens förståelse för civilt försvar och omvänt att få ökad förståelse för Försvarsmaktens roll, ansvar och uppdrag. Försvarsmakten har även deltagit på de kommunuppföljningsmöten som Länsstyrelsen är ålagda att göra.

Särskilt om stärkta arbetsformer för samverkan vid höjd beredskap (RB 3B7)

I syfte att utveckla och förstärka arbetsformerna har Länsstyrelsen fortsatt utbilda egen personal i stabsmetodik, totalförsvarsjuridik, säkerhetsskydd och signalskydd. Införande av signalskyddssystem Signe (se nedan) har påbörjats genom utbildning av egen personal, anskaffning av utrustning och påbörjat införande i länet.

Som ett led i att öka robustheten har samtliga länsstyrelser samordnat sig för att kunna stärka utrustning och tekniska system. Länsstyrelserna har genom ett länsgemensamt projekt vid namnet säkra kommunikationer (SKOM) och programmet för kontinuitet och resiliens (PKR) utvecklat ett koncept benämnt Signe. Konceptet stärker signalskyddet hos länsstyrelser, kommuner, regioner och andra samarbetspartners inom det civila försvaret, och skapar ett tryggare sätt att skyddat kunna utbyta uppgifter dem emellan.

Under året har Nätverk Mitt fortsatt arbeta inom polisregion Mitt där Säkerhetspolisen, Försvarsmakten, Polismyndigheten och länsstyrelserna Gävleborg, Uppsala och Västmanland träffats för att diskutera incidenter och lägesbilder utifrån säkerhetsskyddsperspektivet. Effekterna av nätverket är att förtroendet mellan aktörerna stärkts och kvaliteten på underlag gällande hotbilsarbetet utvecklats.

I Västmanland har arbetet inom U-Sam och säkerhetsskyddsnätverket fortskridit för att utveckla arbetsformer för samverkan vid höjd beredskap. Under 2020 har fokus varit säkerhetsskyddad upphandling med säkerhetsskyddsavtal (SUA) och säkerhetsskyddsanalys.

Särskilt om ledningsplatser (RB 3B7)

Utvecklingen av egen skyddad ledningsplats har tillsammans med MSB fortskridit under 2020.

Under 2020 har Länsstyrelsen även testat att flytta sin ledningsplats till en alternativ sådan i samband med en övning. I samband med detta testades den tekniska utrustning som behövs för att kunna leda staben från en alternativ ledningsplats med gott resultat.

Särskilt om utvecklat samarbete med näringslivet (RB 3B7)

Länsstyrelsen Västmanland har under året prioriterat tillgänglig tid för samverkan med näringslivet till att hantera coronapandemin. I huvudsak har samverkan med näringslivet skett genom de kontinuerliga möten Landshövdingen har haft med olika näringslivschefer i Västmanland. Inom ramen för ökad totalförsvarsförmåga finns fortsatt ett utvecklingsbehov kopplat till samverkan med näringslivet.

Resultatbedömning

Arbetet till följd av coronapandemin har varit utmanande, men fungerat med gott resultat. Länsstyrelsens arbete i stab har utvecklats positivt. Speciellt då händelsen har kunnat användas för att träna och utveckla myndighetens krisberedskaps- och krisledningsorganisation. Flera medarbetare har haft möjligheten att utbilda sig i stabsmetodik och att tillämpa den i skarpt läge, vilket bidragit till ett gott resultat.

Årets utbildnings- och övningsverksamhet inom flera områden har visat på en utökad förmåga, förståelse och kunskap kring frågorna och förbättrat möjligheten att hantera en samhällsstörning eller höjd beredskap. Genom utbildning och övningar har länets samlade krisberedskaps- och totalförsvarsförmåga höjts och därmed bedöms resultatet som bra.

Länsstyrelsen bedömer att det arbete som bedrivits utifrån de prioriterade områdena i arbetet med civilt försvar har bidragit till att ett gott resultat uppnåtts i sin helhet.

Länsstyrelsen anser att det arbete som bedrivits kopplat till stärkta arbetsformer för samverkan möter de höga krav som ställs vid höjd beredskap. Bedömningen är att arbetet har bidragit till ett gott resultat. Länsstyrelsen möter de krav som finns gällande utrustning och tekniska system. Länsstyrelsen har under året stärkt säkerhetsskyddet och samverkansformerna för att bättre möta kraven på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap.

Länsstyrelsen påpekar att det arbete som bedrivits kopplat till planering för att kunna verka från alternativ och/eller skyddad ledningsplats utvecklats i en positiv riktning, men att det fortfarande finns utvecklingsbehov.

Länsstyrelsen ser utvecklingspotential gällande utökad och förbättrad samverkan med näringslivet, civilsamhället och frivilligorganisationer. Länsstyrelsen bedömer att det arbete som ändå bedrivits till följd av pandemin bidragit till ett utvecklat samarbete, men att utvecklingsbehov kvarstår.

Länsstyrelsen bedömer att det arbete som bedrivits utifrån Länsstyrelsens geografiska områdesansvar har gett ett gott resultat samt utvecklat och ökat länets förmåga att hantera sina uppgifter under fredstida krissituationer och höjd beredskap. Genomförda kunskaps- och kompetenshöjande insatser i form av övningar, utbildningar och rådgivningar har bland annat resulterat i ett mer strukturerat och effektivt arbetssätt inom U-Sam för att hantera vardagen och samhällsstörningar, vilket bedöms som ett gott resultat.

Den verksamhet som Länsstyrelsen bedrivit under 2020 har bidragit till att minska sårbarheten i samhället. Länsstyrelsen har genom utförd verksamhet bevakat att risk- och beredskapshänsyn tagits i samhällsplaneringen. Vidare har Länsstyrelsen fokuserat på att bygga upp och förstärka en fungerande samverkansstruktur genom U-Sam på regional och lokal nivå för att skapa goda förutsättningar och möjligheter till gemensam hantering av fredstida kriser, vilket även främjar civilt försvar.

Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet (50–58)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

- Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)
- Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)
- Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)
- Vattenverksamhet och vattenförvaltning (53)
- Mineralfyndigheter (54)
- Miljöfarlig verksamhet (55)
- Övrigt miljö- och hälsoskydd (56)
- Förorenade områden, efterbehandling (57)
- Restaurering (58)

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
• 2§ p 5 • 3§ p 9 • 6§ • 15§	• 1A2–1A7 • 1B1	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsen arbete utgår ifrån den nationella politikens inriktning, nationella mål och strategier samt internationella konventioner och andra internationella överenskommelser. Inom naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet är de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030 samt riksdagens fastställda miljö kvalitetsmål extra väsentliga vägvisare. Dessa ger en långsiktig målbild för det miljöarbete som bedrivs på Länsstyrelsen och fungerar som en vägledning i myndighetens dagliga miljöarbete.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Tillstånd och prövning

Länsstyrelsen hanterar ansökningar om tillstånd och dispens inom naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet. För frågor om områdesskydd och artskydd är Länsstyrelsen prövningsmyndighet. För tillståndsprövningar av vattenverksamhet och miljöfarlig verksamhet är miljöprövningsdelegationen respektive mark- och miljödomstolen prövningsmyndigheter. I det inledande samrådet enligt 6 kap. miljöbalken har Länsstyrelsen en rådgivande roll. I prövningen bevakar Länsstyrelsen allmänna intressen genom de yttranden som lämnas. Länsstyrelsen är även en yttrandeinstans i en mängd andra myndigheters prövningar.

Tillsyn och kontroll

Länsstyrelsen bedriver en omfattande tillsynsverksamhet inom naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet. Tillsynen är både operativ och informativ. Den bedrivs genom löpande kontroll av pågående verksamheter, hantering av anmälningar om samråd enligt 12 kap. miljöbalken och anmälningar om vattenverksamhet och genomförande av tillsynsinsatser. Tillsynsarbetet syftar både till att förebygga överträdelser, anmäla misstanke om miljöbrott samt ställa krav på rättelse i de fall detta är befogat.

Förvaltning och skydd

Länsstyrelsens arbete med förvaltning av arter och värdefull natur inbegriper många olika arbetsområden. I skyddade områden är utgångspunkten för arbetet de fastställda skötsel- och bevarandeplaner som finns för respektive område. Förvaltning av skyddade områden innebär:

- förvaltning av arter och naturtyper
- skötsel och anläggning av friluftslivsanordningar
- information om skyddade områden
- uppföljning av utförda åtgärder, naturtyper och arter.

Arbetet med åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP) utgår från fastställda åtgärdsprogram och många av förvaltningsåtgärderna inom ÅGP sker i nära samverkan med markägare, kommuner och andra myndigheter som exempelvis Trafikverket.

Rovdjursförvaltningen utgår från propositionen En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) med det långsiktiga målet att varg, björn, järv, lo och kungsörn ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus enligt art- och habitatdirektivet, samtidigt som tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn tas. Rovdjursförvaltningen omfattar många delar och har sin utgångspunkt i den regionala förvaltningsplanen för stora rovdjur som beslutats av länets Viltförvaltningsdelegation. I förvaltningsarbetet ingår exempelvis arbete med att förebygga skada på tamdjur och hundar, information till allmänheten och licensjakt efter lodjur och varg för att minska tätheter av revir.

Länsstyrelsens arbete med att skydda av värdefulla områden innebär en tydlig arbetsgång där värdefull natur först identifieras. Det sker ofta genom naturvärdesinventeringar eller genom att markägare på eget initiativ kontaktar Länsstyrelsen. Processen är sedan att Naturvårdsverket godkänner objekten som sedan värderas. Efter värdering sker en förhandling med markägare och ersättning betalas ut innan ett formellt beslut om skydd fattas. I arbetet med skydd ingår också att stötta kommunerna i deras arbete med att fatta beslut om kommunala naturreservat samt att i dialog med Skogsstyrelsen samverka kring våra myndigheters olika roller när det gäller skydd av natur och arter.

Länsstyrelsens arbete med vattenförvaltningen genomförs av beredningssekretariatet som står för expertkompetensen på länsnivå och bistår vattenmyndigheten i samordningen av arbetet. Beredningssekretariatet genomför miljöövervakning av länets vatten och utför påverkansanalys, statusklassning och analys av behov av åtgärder för dessa. Vidare tar beredningssekretariatet fram förslag till miljökvalitetsnormer och åtgärder för att nå normerna.

Vattenmyndighetens kansli samordnar arbetet med vattenförvaltning i Norra Östersjöns vattendistrikt. Kansliet tar fram underlag och bereder ärenden för vattendelegationen. En stor del av arbetet genomförs tillsammans med de andra regionala vattenmyndigheterna. Bland annat tar vattenmyndigheterna fram gemensamma instruktioner och uppdrag för beredningssekretariatets arbete och kvalitetssäkrar det arbete som gjorts.

Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande

Länsstyrelsens hela verksamhet inom naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet är starkt präglad av olika former av samverkan. För att uppnå miljökvalitetsmålen och generationsmålet och syftena med miljöbalken krävs en bred samverkan med samhällets olika aktörer i olika konstellationer beroende på vilket av målen och uppdragen som ska genomföras. Många av verksamhetsområdets uppdrag innefattar att verka för att

andra aktörer ska se sin del i detta och vilja bidra. Exempel på samverkansaktörer är centrala myndigheter, andra länsstyrelser, Region Västmanland, kommunerna i länet samt ideella organisationer. Genom informations- och utbildningsinsatser, samverkansmöten med mera verkar Länsstyrelsen inom en mängd områden. En del av dessa beskrivs nedan.

- Länsstyrelsen bedriver en aktiv och adaptiv tillsynsvägledning om miljöbalken och anslutande lagstiftningar och förordningar i nära samverkan med kommunerna i länet. Länsstyrelsen anordnar tillsammans med kommunerna handläggartreffar, samverkansmöten, utbildningsinsatser och gemensamma tillsynsaktiviteter.
- Länsstyrelsen har ett antal uppdrag för att värna den biologiska mångfalden genom att säkerställa ett fungerande ekosystem, exempelvis genomförande av handlingsplanen för grön infrastruktur och arbete med att förebygga introduktion och spridning av invasiva främmande arter. För att nå framgång i dessa uppdrag bedrivs ett brett och förutsättningslöst informations- och dialogarbete med andra myndigheter, kommuner, organisationer och enskilda. Syftet är att väcka intresse och öka medvetandegraden för dessa frågor.
- Länsstyrelsen arbetar brett, i dialog med boende och verksamma på landsbygden, för att öka kunskapen om våra stora rovdjur samt hitta sätt för rovdjuren och människor att samexistera på landsbygden. Länsstyrelsens viktigaste samverkansorgan inom rovdjursförvaltningen är Viltförvaltningsdelegationen (VFD). Inom VFD, som träffas fyra gånger år, diskuteras rovdjursförvaltningen på ett övergripande plan med representanter från olika intressen i länet. VFD är även beslutande i frågor som rör övergripande riktlinjer för rovdjursförvaltning.
- Vattendelegationen är besluts- och samverkansorgan för vattenförvaltningsfrågor i Norra Östersjöns vattendistrikt. I delegationen finns en väldigt bred kompetens, vilket krävs för att kunna bedöma underlagen till och konsekvenserna av de beslut man har i uppdrag att fatta. Ledamöterna utgör en blandning av beslutsfattande företrädare och expertis med inriktning mot juridik, miljöskydd och miljövard, VA-frågor, jordbruk, näringsliv och forskning.
- Länsstyrelsen har ett samordnade uppdrag för genomförandet av friluftslivets år 2021.

Verksamhetens resultat

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet (50–58)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	26,0	25,8	27,6
Årsarbetskrafter kvinnor	36,1	32,6	31,8
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 994	1 705	1 742
Antal beslutade ärenden	1 915	1 665	1 758
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	43	35	43
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	94 210	89 528	94 151
<i>varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH</i>	20 455	21 687	19 881
- <i>varav verksamhetskostnad – andra anslag (sakanslag) exkl. OH</i>	0	0	0
- <i>varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	48 145	40 166	44 418
- <i>varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	90	92	64
- <i>varav OH</i>	25 521	27 583	29 788
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	46 193	18 420	47 139

Årsarbetskrafter och OH

Genom de ökade anslagen som tilldelats myndigheten inom naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet så har både personalstyrkan och OH ökat jämfört med 2019.

Ärenden

Det ökade antalet inkomna och upprättade ärenden beror på att en stor mängd samråds- och anmälningssärenden inkommit till Länsstyrelsen under året. Då dessa är lagstadgat tidsbegränsade har de fått prioritet framför övriga ärenden, vilket bidragit till att antalet ej beslutade ärenden äldre än 2 år ökat.

Bidragsutbetalningar

Skillnaden i bidragsutbetalning beror på att Länsstyrelsen har gjort stora utbetalningar till samtliga samarbetspartners inom LIFE IP Rich Waters efter godkänd interimrapport.

Bidragen för de lokala naturvårdsprojekten har fått extra medel att fördela inom områdena våtmarker och pollinering med cirka 2 000 000 kr.

Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns Vattendistrikt har betalat ut ett extra bidrag på 3 000 000 kr till åtgärder mot övergödning.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal av det totala antalet miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är äldre än 10 år	Nikita ¹⁾	126 av 185 (68 %)	104 av 182* (57 %)	97 av 181* (54 %)
Tillsyn och kontroll				
Andel tillsyn (tim) totalt i förhållande till länet behovsutredning (%)	LISA ²⁾ och behovsutredning	67	76	75
Andel miljötillsyn (tim) i förhållande till länet behovsutredning (%)**	LISA ²⁾ och behovsutredning	75	80	69
Andel vattentillsyn (tim) i förhållande till länet behovsutredning (%)	LISA ²⁾ och behovsutredning	40	72	80
Andel naturtillsyn (tim) i förhållande till länet behovsutredning (%)	LISA ²⁾ och behovsutredning	84***	52	66
Andel tillsyn förorenade områden (tim) i förhållande till länet behovsutredning (%)	LISA ²⁾ och behovsutredning	102	91	92
Täckningsgrad för tillsyn miljöfarlig verksamhet (miljötillsynsavgift/kostnad, %)	LISA ²⁾ och behovsutredning	97	81	86
Förvaltning och skydd				
Antal besökare i nationalparker och av länsstyrelsen utvalda naturreservat	Egen besöksräkning	50 000	40 500	37 000
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Genomsnittligt genomförd tillsynsvägledning per kommun (timmar)	LISA ²⁾	154	185	165

1) Länsstyrelsens system

2) Länsstyrelsens ledningsverktyg som hämtar data från ärendehanteringssystemet Platina och Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

* Uppgifterna för 2018–2019 är inte helt jämförbara med 2020 eftersom ett antal gamla tillstånd återkallas årligen. Detta på grund av att tillstånd där tillståndsplikt upphört 2018–2019 inte redovisas i rapporten som har tagits ut 2020. Statistiken kommer att bli mer jämförbar när kommande årsredovisningar görs.

** Miljötillsyn innefattar vht 555, 565, 566, 567 samt LAV och GRÖT.

*** Andelen naturvårdstillsyn år 2020 i förhållande till behovsutredningen är missvisande eftersom den tillsyn som utförts inte fördelats enligt vad som anges i behovsutredningen. Andelen genomförd händelsestyrd tillsyn utgör 21% mer än vad behovsutredningen anger. Detta har medfört att endast 29% av behovet av planerad tillsyn kunnat genomföras.

Den nedåtgående trenden för vattentillsyn har flera anledningar. Till viss del beror den på utveckling av behovsutredningsmodellen för vattenskyddsområden, som gjort att behovet ökat markant över åren. Under 2018 och 2019 gjorde Länsstyrelsen en satsning på tillsyn av vattenskyddsområden och drev pilotprojekt för att se hur tillsynen bäst skulle genomföras. Dessa satsningar visade på att det finns oklarheter i hur arbetet med tillsynen ska bedrivas. En lämplig metod för detta arbete saknas i dagsläget och mer tillsynsvägledning behövs inom området. Mot bakgrund av detta har Länsstyrelsen lagt mindre tid på tillsyn av vattenskyddsområden under 2020.

Under 2018 och 2019 bedrev Länsstyrelsen även egeninitierad tillsyn på kraftverk och dammar som en förberedelse för den kommande omprövningen av vattenkraften för moderna miljövillkor. Det arbetet har under 2020 övergått till samordning och samverkan för att genomföra den nationella planen för omprövning av vattenkraften, vilket inte redovisas som tillsyn.

Prestationer och effekter

2 § länsstyrelseinstruktionen - tillsyn

Länsstyrelsens tillsyns- och tillsynsvägledningsarbete inom område 50–58 omfattas av regleringsbrevsuppdraget 3D6, vilket redovisas i särskild ordning till Naturvårdsverket med kopia till regeringen (Miljödepartementet).

Regional miljösamverkan

Länsstyrelsen Västmanland är sedan början av 2020 en del av den regionala miljösamverkan "Mitt miljösamverkan". I Mitt miljösamverkan deltar förutom Länsstyrelsen i Västmanlands län även Länsstyrelserna i Uppsala och Dalarnas län samt kommunerna i dessa län. Samverkan syftar till att stärka kompetensen hos länens tillsynsmyndigheter inom miljöbalkens- och livsmedelslagstiftningens områden samt ge bättre resursutnyttjande, leda till samsyn och utveckling av tillsynsmetoder. Länsstyrelsen har en aktiv roll inom både styrgruppen och ägargruppen och har under året skapat förutsättningar för att kommunerna i Västmanlands län ska delta från och med nästa programperiod 2021 - 2023. Det är nu klart att alla kommuner, förutom en, kommer att delta från Västmanland län från och med 2021.

Överlåten tillsyn

Länsstyrelsen har påbörjat uppföljning av kommunernas tillsyn som en inledning på arbetet med att se över fördelningen av tillsynen utifrån gällande överlåtelsebeslut från 1990-talet. På grund av coronapandemin har Länsstyrelsen påbörjat arbetet med två kommuner istället för fyra, vilket var planen. En av kommunerna har stora resursbrister och den andra kommunen har sådana personalomsättningar att det är svårt att klara av tillsynen. Länsstyrelsen kommer att vidta åtgärder i båda fallen.

3 § Länsstyrelsen har uppgifter i fråga om 9. naturvård, samt miljö- och hälsoskydd

LIFE Taiga

Projekt Life-Taiga är ett nationellt naturvårdsprojekt inriktat på naturvårdsbränning och omfattar totalt 14 länsstyrelser med Västmanlands län som projektägare. Projektet gick under 2020 in på sitt sista år. Syftet med projektet är att i stor skala och med geografisk spridning genomföra naturvårdsbränningar för att stärka den biologiska mångfalden som är knuten till skogar som har brunnit.

Under 2020 har totalt 830 hektar skog bränts genom naturvårdsbränning. I detta ingick bland annat landets största enskilda naturvårdsbränning någonsin, 460 hektar bränt på en enda dag i Färnebofjärdens nationalpark. Detta goda resultat uppnåddes via tillämpande av en för Europa helt ny teknik, antändning via helikopter med hjälp av brandampuller. Totalt har det inom projektet bränts drygt 2 500 hektar sedan starten 2015, vilket överträffat projektets mål på knappt 2 000 hektar. Projektet har präglats av ett starkt och tydligt samarbete mellan projektet, räddningstjänster runt om i landet samt med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Detta har resulterat i en ökad kunskap och kapacitet för att kunna bekämpa större skogsbränder. Den förväntade effekten är att arter som är knutna till skog som har brunnit ökar och den biologiska mångfalden i den här typen av miljöer därmed ska öka.

Projektets lyckade resultat har väckt stort intresse både inom och utanför landet. En effekt av detta är att Länsstyrelsen tillsammans med 16 andra länsstyrelser och nationella myndigheter i Finland och Lettland under början av nästa år kommer att ansöka om ett nytt och större projekt inom samma verksamhetsområde.

GRIP on LIFE

Länsstyrelsen har en aktiv roll inom projektet GRIP on LIFE som arbetar med att förbättra miljön och förutsättningarna för djur och växter som lever i vattendrag och våtmarker i skogslandskapet. Samtidigt kan användningen av naturresurser fortsätta utan att påverka viktiga vattenmiljöer negativt. Genom ny kunskap

och nya metoder hjälper projektet till att säkra framtiden för landets bäckar, älvar, sjösystem och våtmarker. Länsstyrelsen i Västmanland är en av sju länsstyrelser som deltar i projektet som pågår under perioden 2018–2023 och som leds av Skogsstyrelsen. Fokusområde i Västmanland är övre delarna av Hedströmmens avrinningsområde. Samverkan med aktörer med stor effekt på vattenmiljöerna är central. Under 2020 har arbetet med att lägga igen diken kommit igång. Olika metoder testas, både manuellt och med grävmaskin. Uppföljning av effekterna sker genom vattenkemisk provtagning och flödesmätare. Tillsammans med Skogsmästarskolan i Skinnskatteberg (SLU) har en workshop organiserats om hur man på konstgjord väg kan hjälpa flodpärlmusslor att föröka sig. Ett fältlabb är under uppbyggnad samt utveckling av ett informationscenter för flodpärlmussla med informationsskyltar som snart är helt klart. I samarbete med Sveaskog pågår arbetet med att gynna löv i en ekopark Malingsbo. Där pågår även arbetet med att etablera en "Vattenslinga" - en stig med skyltar som bland annat berättar om skogsbrukets hänsyn till vatten.

Bidragssamordning inom förorenade områden inklusive sanering inför bostadsbyggande

Länsstyrelsen samordnar arbetet med föroreningsskadade områden i länet och tar årligen fram ett regionalt program för avhjälpande av föroreningsskadade områden. Programmet är ett underlag för att säkerställa att Länsstyrelsen och kommunerna i länet gör rätt prioriteringar i tillsynen av föroreningsskadade områden och söker statliga bidrag för sanering av de högst prioriterade områdena där ansvar saknas. Under året har Länsstyrelsen förmedlat statliga bidrag till utredningar av åtta objekt och åtgärder för tre objekt, varav en avser uppföljning av tidigare genomförda åtgärder. Arbetet medverkar till ökad kunskap om föroreningsskadorna, hur de kan avhjälpas samt att föroreningsskadade områden åtgärdas.

Under 2020 har Länsstyrelsens strategiska arbete för att öka antalet ansökningar om bidrag för sanering inför bostadsbyggande minskat då medarbetare prioriterats för arbete i stab på grund av pandemin. Länsstyrelsen har trots detta aktivt deltagit i arbetet med att ta fram två ansökningar inför bostadsbyggande varav en nu är igång. Den andra ansökan har uppdaterats och väntas inkomma Länsstyrelsen under 2021. Under 2021 förväntas ytterligare en ansökan inkomma.

Arbete med åtgärdssamordning och tillgängliggörande av dataunderlag för åtgärder mot övergödning

Mälarens vattenvårdsförbunds kansli har sitt säte på Länsstyrelsen i Västmanland, och är en av de organisationer som får bidrag från Havs- och vattenmyndigheten för arbete med åtgärdssamordning inom projektet LEVA (Lokalt engagemang för vatten). Bidraget är beviljat för 2019–2020 för arbete i Sagåns avrinningsområde och påbörjades i februari 2019. Arbetet har under 2020 fortsatt inriktats på flödesbegränsande åtgärder, för att minska erosion av åkermark och därmed utflöde av fosfor till Mälaren, vilket är ett av de stora problemen i Sagån. Arbetet har visat sig mycket framgångsrikt och ett arbetssätt har tagits fram där en åtgärdssamordnare med tät kontakt med myndigheter och andra instanser, som kommuner, hjälper den ideella föreningen Sagåns vattenråd att genomföra åtgärder. Projektet har lett till kostnadseffektiva åtgärder, ett effektivt sätt att hantera projektmedel och kunskapsspridning mellan aktörer.

Arbetet inom LEVA samordnas nationellt av Havs- och vattenmyndigheten med flera aktiviteter för kompetenshöjning och erfarenhetsutbyte. Åtgärdssamordnaren för Sagån har deltagit i de flesta av dessa aktiviteter. Havs- och vattenmyndigheten har beviljat förlängning av projektet till och med december 2021.

De länsstyrelser som är vattenmyndigheter har tillsammans genomfört regeringsuppdraget att uppdatera och tillgängliggöra geografiska dataunderlag för åtgärder mot övergödning. Arbetet har genomförts under en treårsperiod med målet att under 2020 tillgängliggöra ett uppdaterat åtgärdsunderlag på en samlad webbsida. Underlaget är kopplat till en kartfunktion, men det ska också gå att hämta rapporter, statistik och liknande från webbsidan. 2020 års arbete har främst handlat om att slutföra och uppdatera de kartunderlag som togs fram 2019. Webbkartorna, som är tänkta att vara till hjälp för placering och prioritering av åtgärder mot övergödning i landskapet är publicerade på webben. De nås även via Vattenmyndigheternas webbsida och

via Vatteninformationssystem Sverige, VISS. På grund av coronapandemin har arbetet med att utbilda handläggare i användandet av de olika kartfunktionerna försvårats och försenats. Utbildningarna och spridningen av regeringsuppdraget kommer därför att fortsätta under våren 2021. Den slutliga rapporteringen av regeringsuppdraget lämnas till Regeringskansliet i januari 2021.

Arbetet med att förebygga introduktion och spridning av invasiva främmande arter

Invasiva främmande arter utgör ett stort och ökande problem i samhället på många olika nivåer. För att frågan ska kunna bevakas och hanteras brett av Länsstyrelsen, har under 2020 ett omfattande arbete genomförts för att förankra frågan inom hela Länsstyrelsens verksamhet. Åtgärder har vidtagits för att öka medvetenheten hos medarbetare inom Länsstyrelsen, texter om invasiva främmande arter har införts i olika beslutsunderlag och ett rutindokument har tagits fram som stöd för handläggare som ska hantera inkomna tips eller ärenden. Detta förväntas medföra att invasiva främmande arter förs upp på agendan när så är relevant.

Ett samarbete har inletts med Vattenmyndigheten (tillsammans med kommuner och Länsstyrelsen i Södermanlands län) avseende ett pågående projekt gällande bekämpning av sjögull i Mälaren, där arten hotar att spridas i skyddade områden. Vidare har en samverkansgrupp etablerats för de länsstyrelser som omger Mälaren. Gruppen kommer huvudsakligen hantera vattenlevande arter, men utgör även ett stöd för övriga frågor om invasiva främmande arter. Detta kommer i förlängningen leda till att frågan hanteras på ett likartat sätt runt Mälaren.

Eftersom invasiva främmande arter är en relativt ny fråga i samhället behövs stora insatser för att öka medvetenheten hos allmänheten och de olika aktörer i samhället som berörs av arterna. En kommunikationsplan har tagits fram, men många av de planerade samverkansaktiviteterna har tyvärr fått ställas in då coronapandemin begränsat möjligheterna att träffas. Genom alternativa mötesformer och informationskanaler har ändå viss samverkan kunnat påbörjas med länets kommuner, både på höstens kommunekologträff och genom särskilda träffar med Surahammars och Hallstahammars kommuner. Samverkan har även skett med boende i Virsbo med anledning av den nya snigelart som upptäcktes där under 2019. Efter kartläggning i samarbete med lokalbefolkningen kunde konstateras att det inte fanns något behov av bekämpning av arten. Utskick har gjorts till trädgårdsbranschen för att bjuda in till dialogmöten, som förhoppningsvis kan komma till stånd i början av 2021. För att nå allmänheten har Länsstyrelsen medverkat i radio och TV vid fyra tillfällen och därmed bidragit till ökad information till allmänheten. Flera inlägg via Facebook och en nyhet på Länsstyrelsens webbplats har gjorts som information till allmänheten. Texter i Länsstyrelsens nyhetsblad för information till allmänheten och lantbrukare Länsnytt och Landsbygdsnytt. Detta har resulterat i ett antal telefonsamtal till samordnaren för invasiva arter.

Sammanfattningsvis upplever Länsstyrelsen att ovan nämnda insatser har gett en effekt genom en ökad medvetenhet hos samhället i stort, vilket bland annat märks genom ökat intresse från olika aktörer i samhället. Exempelvis har Länsstyrelsen fått in ett tips om en utsläppt vattenlevande sköldpadda som kunde tas omhand.

Länsstyrelsen har startat arbetet med att inventera vilka främmande invasiva arter som finns inom länets naturreservat. Totalt har 18 arter, varav två är upptagna på EU-listan, inventerats i 27 olika områden. Kunskapsläget om arternas utbredning inom skyddad natur har förbättrats avsevärt. Detta ger en bra bild av nuläget, vilket är nödvändigt för att kunna göra rätt prioriteringar i det fortsatta arbetet med bekämpningsåtgärder. Länsstyrelsen har även vidtagit aktiva bekämpningsåtgärder i ett flertal områden.

Bland annat har åtgärder vidtagits för att bekämpa parkslide och jätteloka. Länsstyrelsen har inte överlåtit ansvaret för att vidta åtgärder till någon av länets kommuner. Det beror på att det i dagsläget inte finns någon kommun som har begärt detta. I samband med att dialogen med länets kommuner fortskrider kan detta komma att ändras under kommande år.

Regionala handlingsplaner för grön infrastruktur

I arbetet med grön infrastruktur följer Länsstyrelsen den regionala handlingsplan som beslutades. Fokus under året har varit att stödja kommunerna i deras arbete med grön infrastruktur med fokus på tätortsnära natur, sprida information om grön infrastruktur och synliggöra ekosystemtjänster för allmänheten, delta i nationellt arbete för att stärka grön infrastruktur samt att väva in arbetet i Länsstyrelsens linjeverksamhet.

Samtliga kommuner i länet har bjudits in till dialog kring tätortsnära grön infrastruktur och hittills har dialogmöten hållits med sex av länets 10 kommuner. Syftet med dessa dialoger är att, utifrån kommunernas förutsättningar, bygga upp en långsiktig samverkan mellan Länsstyrelsen och respektive kommun. Responsen har varit mycket god och uppföljningsmöten har påbörjats. Grön infrastruktur har även lyfts in som ett prioriterat ämnesområde i dialogen kring klimatsmart samhällsplanering.

För att synliggöra vad begreppet grön infrastruktur är och varför det är viktigt har Länsstyrelsen bland annat medverkat i SVT, deltagit i dataspelskonventet Northspaw via Expectrum och förbättrat Länsstyrelsens storymap om grön infrastruktur. Alla dessa aktiviteter har gett god respons. För att höja medvetandegraden inom Länsstyrelsen om grön infrastruktur har Länsstyrelsen genomfört en intern informationssatsning, vilket har lett till att grön infrastruktur har lyfts inom ett flertal områden, bland annat samhällsplanering, pollinering och friluftsliv. Den förväntade effekten av detta arbete är att grön infrastruktur blir implementerad i vid bemärkelse i olika processer och åtgärder som genomförs och planeras.

Eftersom arbetet med grön infrastruktur i nuläget främst handlar om kunskap, information, samt dialog med kommuner så bedöms inte äganderätt och markvärden påverkas av Länsstyrelsens insatser.

Arbetet med nationella planen för omprövning av vattenkraft samt översyn av bevarandeplaner för de Natura 2000-områden som berörs av den nationella planen för omprövning av vattenkraft (NAP)

Den nationella planen för vattenkraften antogs av regeringen den 25 juni 2020. Redan innan dess påbörjade Länsstyrelsen arbetet med att organisera arbetet internt och mellan länsstyrelserna (bland annat genom att delta i den nationella länsstyrelsegemensamma NAP-gruppen). Länsstyrelsen har sammanställt sitt befintliga underlag till omprövningarna och tagit fram målbilder för de prövningsgrupper som ligger tidigt i planen. Efter att beslutet om planen togs har Länsstyrelsen arbetat med att informera berörda kraftverksägare om den kommande processen och kallat till startmöten inom de två prövningsgrupper som kommer först i planen. Arbetet har lett till att Länsstyrelsen är förberedd och rustad för det kommande stora arbetet. Det har också gett kraftverksägarna möjlighet att få inblick i och förbereda sig för arbetet. Det är Länsstyrelsens förhoppning att arbetet lagt grunden för en bra samverkan och dialog, och därmed i förlängningen en effektivare prövning.

Under 2020 har de länsstyrelser som är Vattenmyndigheter uppdaterat underlag och påbörjat arbete med att se över klassificeringar för sådana vattenförekomster där det finns verksamheter som omfattas av den nationella planen. Samråd om förslag till miljö kvalitetsnormer (MKN) för dessa vattenförekomster, liksom förslag till eventuella ytterligare kraftigt modifierade vatten (KMV) på grund av vattenkraft, kommer att ske under perioden 1 mars-30 april 2021

Länsstyrelsen har deltagit i samverkansmöten med Havs- och vattenmyndigheten om arbetet med omprövning av vattenkraften enligt den nationella planen och sammanställt bedömningar av i vilken

utsträckning länets Natura 2000-områden påverkas av vattenkraften. Detta har redovisats till Havs- och vattenmyndigheten. Länsstyrelsen har även jobbat med att bedöma påverkan från vattenkraften särskilt i Natura 2000-områdena Strömsholm och Gnien. Då Länsstyrelsen inväntar riktlinjer för arbetet från Havs- och vattenmyndigheten har inte bevarandeplanerna kunnat uppdateras.

Samordning och ledning av det regionala arbetet avseende naturvård med mera

Länsstyrelsen för en kontinuerlig dialog med myndigheter, kommuner, föreningar, större markägare och enskilda i syfte att samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik inom naturvårdsområdet. Här nedan redovisas genomförda åtgärder.

Naturvård och biologisk mångfald

Under året har Länsstyrelsen arrangerat eller stöttat genomförandet av regionala samverkansträffar med länets kommuner. Syftet med träffarna är dels att öka samverkan mellan Länsstyrelsen och kommunerna, dels att öka samverkan mellan kommunerna. Ökad samverkan leder till ett mer rättssäkert och likriktat naturvårdsarbete inom länet. Ökad samverkan innebär också en plattform för mer erfarenhetsutbyte där goda exempel kan diskuteras och spridas vidare. Länsstyrelsen samverkar även med omgivande län inom områdesskyddsarbetet och inom arbetet med prövning och tillsyn för att uppnå ett mer likriktat arbete, både på övergripande nivå samt i enskilda ärenden.

I syfte att öka samverkan i naturvårdsarbetet och effektivisera arbetet med formella och frivilliga avsättningar har nätverks- och arbetsmöten med bland annat Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, andra länsstyrelser och ett flertal större markägare genomförts. Förutom att samverkan rent konkret bidrar till en bättre måluppfyllelse genom ökade naturvårdsambitioner, exempelvis större arealer frivilligt avsatt skog, utmynnar den också i en ökad förståelse och en mer likriktad och ensad myndighetsutövning. Samverkan med Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen och andra länsstyrelser sker även inom övrigt naturvårdsarbete på Länsstyrelsen. Myndigheternas samverkan är en förutsättning för ett effektivt arbete så att etappmålen enligt miljö kvalitetsmålen om biologisk mångfald kan nås.

Ett exempel på den samverkan som har skett under året är att Länsstyrelsen har anordnat en regional områdesskyddsträff med temat granbarkborre, i syfte att främja erfarenhetsutbyte och kunskap i ämnet. Träffen där länsstyrelserna runt Mälaren samt Örebro län deltog resulterade i ökad kunskap och kännedom om problematiken kring frågorna.

Länsstyrelsen har under 2020 fortsatt arbetet med en regional skogsstrategi som påbörjades 2018. Arbetet genomförs inom ramen för Miljö- och klimatrådet och leds av Länsstyrelsen i samverkan med Skogsstyrelsen, Sveriges Lantbruksuniversitet, Mellanskog och Lantbrukarnas Riksförbund. Under 2020 har även Region Västmanland och Sveaskog inkluderats i denna samverkan i syfte att få en större bredd i arbetet. Under året har huvudfokus varit att fortsätta stärka samverkan mellan olika aktörer i länet och att bygga en grund för fortsatt arbete de kommande åren. Under året har fyra fokusgrupper startats upp och Sveaskog, Region Västmanland, Skogsstyrelsen samt Skogsmästarskolan i Skinnskatteberg är huvudman för varsin fokusgrupp medan Länsstyrelsen utgör en samlande plattform för hela skogsstrategin. En skogsstrategi har arbetats fram under 2020 och den kommer att skickas på remiss i början av 2021. Skogsstrategin beskriver hur aktörer i Västmanlands län vill jobba med ett gemensamt skogsprogram framöver. I juni hölls ett dialogmöte med länets aktörer för att diskutera lanseringen av fokusgrupperna och få in synpunkter till strategin.

Länsstyrelsen upplever att arbetet med att ta fram en skogsstrategi för länet genomgående har präglats av god dialog, intressanta diskussioner och en vilja från att alla aktörer att samverka i alla frågor som rör länets skogar. En effekt av detta är att Länsstyrelsen ser goda förutsättningar på att det fortsatta arbetet kommer att resultera i att en skogsstrategi kan beslutas under 2021.

Länsstyrelsen anordnar vanligtvis ett stort antal aktiviteter såsom invigningar av naturreservat, landskapsvandringar, guidningar och konferenser/mässor som synliggör Länsstyrelsens naturvårdsarbete och ökar engagemanget samt kunskapsnivån hos allmänheten och andra i syfte att bidra till ökad måluppfyllelse för uppsatta natur- och friluftslivsmål. Under 2020 innebar coronapandemin att sådana aktiviteter i mycket stor utsträckning behövdes ställas in.

Västmanland har en handfull skyddade områden som särskiljer sig från övriga skyddade områden genom att ha stora besöksantal eller komplexa skötselfrågor. I flera av dessa områden finns ett stort engagemang från organisationer, markägare eller personer som på annat sätt är engagerade i förvaltningen eller bedriver verksamhet i områdena. För att ta tillvara det stora intresset och säkerställa den lokala delaktigheten deltar Länsstyrelsen i flera olika lokala skötselråd. Skötselråden bidrar till en effektiv och väl förankrad förvaltning, vilket gynnar såväl brukare som besökare och biologisk mångfald. De skyddade områdena är en resurs för det rörliga friluftslivet och Länsstyrelsen har under de senaste åren särskilt arbetat med frågor som rör tillgänglighet, naturvägledning och information. På grund av pandemin begränsades möjligheten att träffas och ha dialog med skötselråden, enskilda och organisationer, samtidigt som antalet besökare i våra skyddade områden ökade kraftigt.

Artbevarande och åtgärdsprogram för hotade arter

Länsstyrelsen har under året fortsatt med den samverkan som sker tillsammans med Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen i Uppsala län för en mer ensad och effektiv hantering av artskyddsfrågor i skogsbruket. Det innebär att artskyddsfrågorna hanteras lika mellan länen och att skogsägare lättare kan förutse vilka krav som kan ställas på dem.

Länsstyrelsen har under året fortsatt att träffa representanter för de ideella organisationerna Västmanlands ornitologiska förening och Botaniska föreningen i Västmanlands som båda är verksamma inom naturvård. Kontakterna har på grund av coronapandemin fått ske på distans, vilket delvis har varit begränsande. Utgångspunkten för mötena är pågående samverkan inom regional miljöövervakning, men syftet har liksom tidigare år också varit ett bredare ömsesidigt informationsutbyte när det gäller fåglar, kärlväxter och naturvård. Detta har ökat kompetensen både inom Länsstyrelsen och hos de ideella aktörerna om förhållandena i länet samt bidragit till att upprätthålla ett aktivt nätverk på området.

Länsstyrelsen har ett nära samarbete med såväl privata markägare som kommuner och bolag som har marker där det finns sällsynta arter. Samarbetet sker i många olika former och anpassas efter markägarens behov och vilken typ av åtgärder som bäst gynnar den aktuella arten i fråga. Till exempel informationsutbyte, föreläsningar på plats, skötselråd samt samfinansiering av olika åtgärder. Resultatet av detta är bland annat att flera lokaler numera sköts på sätt som långsiktigt kan gynna arterna i fråga.

Friluftsliv och tätortsnära natur

Under 2020 har Länsstyrelsens arbete inom området friluftsliv och tätortsnära natur varit fokuserat på att förbereda Friluftslivets år 2021, stödja Region Västmanland i regionens arbete att bygga en organisation för förvaltning och utveckling av länets vandrings- och cykelleder och ta fram och förankra en intern handlingsplan för friluftsliv. Utöver detta har Länsstyrelsen fortsatt att stödja kommuner och andra aktörer i friluftslivsfrågor i länet så att friluftslivspolitikerna får ett ökat genomslag i Västmanland.

Länsstyrelsen har löpande under året lyft frågan om Friluftslivets år 2021 och i november genomfördes ett uppstartsseminarium. Syftet var att manifesteras Friluftslivets år 2021 och ge projektet en officiell status och skapa engagemang hos alla i länet som arbetar med friluftsliv och naturturism att på valfritt sätt arrangera evenemang för allmänheten under nästa år. På grund av coronarestriktioner fick seminariet med kort varsel ändras till ett digitalt seminarium. Trots detta deltog cirka 70 personer från 36 olika organisationer. Detta är

ett mycket gott resultat. En effekt av arbetet är att många organisationer har anmält event som de avser genomföra under Friluftslivets år 2021.

Länsstyrelsen har under året fortsatt att stödja Region Västmanland i regionens projekt Tematisk utveckling av cykel och vandring 2020. Projektets syfte är att:

- utveckla hållbara leder med tillhörande utbud av produkter och service
- etablera en länsövergripande organisering för utveckling, förvaltning och försäljning av cykel- och vandringsprodukter.

Resultatet har blivit att föreningar, organisationer och kommuner har tagit tag i arbetet med att utveckla ett nätverk av cykel- och vandringsleder i länet. Ett annat resultat av projektet är att Region Västmanland blir framtida samordnare för länets cykel- och vandringsleder. Det medför en framtida försäkran om att projektets syfte kommer att förverkligas. Länsstyrelsen har deltagit och stöttat arbetet och följer kontinuerligt det fortsatta arbetet. En effekt av projektet är att dialog har förts om Bruksleden, en 25 mil lång vandringsled omfattande 27 etapper i Västmanland. Resultatet har blivit de fem kommuner som leden berör kommer att rusta upp och underhålla leden. Det innebär att förutsättningarna att kunna vandra kortare eller längre sträckor i länet ökar väsentligt för allmänheten, något som är positivt för folkhälsan.

För att lyfta friluftslivsfrågorna och arbeta mer strategiskt med dessa frågor inom Länsstyrelsen har myndigheten arbetat med att ta fram en intern handlingsplan för friluftsliv under 2020. Framtagandet sker i ett underifrån perspektiv och dialogmöten har hållits med berörda funktioner inom Länsstyrelsen. Sedan har respektive verksamhetsområde lyft åtgärder som bör genomföras för att förstärka friluftslivsarbetet. Detta har resulterat i en ökad medvetenhet om friluftslivsfrågorna och kommer innebära att dessa kommer lyftas mer frekvent i Länsstyrelsens dialog med olika aktörer i länet.

Som ett led i att stötta länets olika aktörer i friluftslivsfrågor har Länsstyrelsen fört dialog med Västerås kommun och ett företag som vill främja cykling i naturen. Länsstyrelsen har genom mindre ekonomiska bidrag stöttat föreningar med inriktning på friluftsliv att utveckla sin verksamhet på följande sätt:

- Inköp av MTB-cyklar så att pensionärer har möjlighet att pröva på cykling på leder.
- Anpassning av en fågelobservationsplats för personer med funktionshinder.
- Anordning av ett utegym som kan anpassas till olika målgrupper i samhället, inte enbart de mest vältränade.

En effekt av detta är att fler personer kan komma ut och bedriva friluftsliv i olika former.

Lokala naturvårdsprojekt (LONA)

Länsstyrelsen arbetar brett för att uppmuntra kommunerna att söka bidrag för LONA. Informationsinsatser har genomförts vid kommunekologernas höstträff och ett samverkansmöte har hållits med kommunernas LONA-handläggare, vilket var uppskattat. Enligt önskemål från kommunerna kommer det hållas två samverkansmöten per år framöver. På grund av coronapandemin arrangerade tyvärr ingen kommun någon LONA-dag detta år. Ett ansökningsstöd har tagits fram för pollinerings-LONA, vilket mottogs med stort intresse hos kommunerna. Länsstyrelsen upplever att intresset har ökat hos kommuner och ideella organisationer. LONA-projekten i länet bidrar till en ökad samverkan mellan kommuner och dess ideella aktörer. De bidrar också till att uppfylla miljökvalitetsmålen en god byggd miljö, levande skogar och ett rikt växt- och djurliv.

Vilt- och rovdjursförvaltning

Under 2020 har Viltförvaltningsdelegationen (VFD) haft fyra sammanträden. Mellan dessa sammanträden träffas ett arbetsutskott som består av Länsstyrelsens vilthandläggare och ledamöter från aktörer inom naturvård, jakt och viltvård, ägare/brukare av jordbruksmark, skogsnäringen, lokalt näringsliv och turism. VFD är en viktig aktör för att få en lokal förankring i de beslut som tas kopplat till rovdjursförvaltningen. Inom VFD fördes diskussioner inför Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter varg och lodjur. Delegationen har också beslutat om nya riktlinjer för viltskador. De nya riktlinjerna innebär att Länsstyrelsen framöver kan prioritera att ge ersättning för röjningar under rovdjursavvisande stängsel, vilket förväntas medföra att fler stängsel kommer att vara i bättre fungerande skick och därmed ha bättre avvisande funktion mot stora rovdjur. Ersättningen förväntas även ge ökad tolerans mot stora rovdjur då det extra arbete som röjning under stängsel innebär, ersätts med statliga medel. Trots att Västmanlands län har mycket hög täthet av varg och lodjur så skedde inga rovdjursangrepp på tamdjur eller hundar under året, vilket är en indikation på att många fårägare har effektiva rovdjursavvisande stängsel, i kombination med att länet har förhållandevis få fårbesättningar.

Rovdjursförvaltningen följer ett tydligt årshjul där de huvudsakliga arbetsuppgifterna är:

- inventering av lo- och vargföryngringar
- arbete med att förebygga angrepp på tamdjur och hundar
- informera och utbilda enskilda, allmänhet och organisationer kring rovdjursfrågor.

Frågor som är återkommande diskussionsämnen på viltförvaltningsdelegationens (VFD) möten. Här har deltagande ledamöter en viktig roll och är en betydelsefull länk tillbaka till de intressen som de representerar.

Årets inventeringsresultat höll mycket hög kvalitet gällande varg- och loföryngringar, trots en snöfattig vinter. Ett resultat av del den omfattande spillningsinventeringen som genomfördes efter varg, dels av det utvecklade systemet med viltkameror som Länsstyrelsen har byggt upp i länet. Användandet av viltkameror har visat sig vara ett mycket effektivt arbetssätt för dokumentation av lodjursföryngringar. Länsstyrelsen har därmed haft möjlighet att lämna tydlig och kvalitetssäkrad information till VFD och till allmänheten om antal föryngringar av varg och lodjur. Men också var i länet reviren finns för respektive art. Informationen är viktig i dialogen med olika aktörer för att öka acceptansen för stora rovdjur. Inventeringsresultatet utgör även ett viktigt beslutsunderlag inför att Länsstyrelsen fattar beslut om licensjakter.

Länsstyrelsen samverkar med Länsstyrelsen i Uppsala län kring beredskap vid rovdjursangrepp på tamdjur och hundar. Effekten av denna beredskap är att djurhållare enkelt når besiktningsspersonal även under helger och kvällar, vilket leder till snabba besiktningar samt att brukare får snabba och tydliga åtgärdsförslag för att förhindra fortsatta angrepp, exempelvis om rekommendationer att flytta djur eller förbättra stängsel.

Länsstyrelsen upplever en fortsatt stor polarisering i rovdjursfrågan. Något som tydliggörs bland annat genom att licensjaksbeslut överklagas av både de intressen som förespråkar jakt efter fler vargar och lodjur. Men även av intressen som anser att jakt efter stora rovdjur inte är förenligt med gällande lagstiftning. Polariseringen märks även tydligt i media, både lokalt och nationellt.

Ärendebalanser för naturreservat

Länsstyrelsen i Västmanland har historiskt inte tillhört de län som har höga ärendebalanser eller ett större antal ärenden med avslutad markåtkomst som väntar på beslut. Tack vare särskilda satsningar som medfört viss resursförstärkning av personal har Länsstyrelsen sedan ett par år tillbaka haft ett förhållandevis jämnt ärendeflöde. Ungefär lika många områdesskyddsärenden har avslutats som påbörjats och det gäller även för 2020. Årets budgetram för markåtkomst för att ersätta markägare vid bildande av nya skyddade områden var

lägre än på många år. Länsstyrelsen ser en risk i att en fortsatt knapp medelstildelning återigen kommer att leda till ökade ärendebalanser och markägare behöver vänta på ersättning.

För att slutföra ärenden måste det finnas ekonomiska medel för att avsluta markåtkomsten. Brist kan medföra att det kan ta flera år innan en markägare får ersättning, vilket försämrar förtroendet för Länsstyrelsens arbete med områdesskydd.

6 § Länsstyrelsen ska verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling.

Samordning av det regionala mål- och uppföljningsarbetet.

Samordningen av det övergripande regionala miljömålsarbetet har under 2020 till stor del handlat om aktiviteter som genomförs inom ramen för Västmanlands miljö- och klimatråd. Samordning sker även specifikt kring de olika miljö kvalitetsmålen. Under 2020 har arbetet utvecklats bland annat inom Västmanlands luftvårdsförbund (miljö kvalitetsmålet Frisk luft), Miljö och klimatrådet (samtliga miljö kvalitetsmål) och Västmanlands läns museum (God bebyggd miljö).

Länsstyrelsen har dessutom en intern organisation kring miljömålen som inkluderar alla avdelningar. Här samordnas det regionala mål- och uppföljningsarbetet, både övergripande och för respektive miljö kvalitetsmål i enlighet med länsstyrelseinstruktionen. Varje miljö kvalitetsmål har en ansvarig person som samverkar med olika aktörer i länet, antingen i direkt dialog eller genom nätverk.

Miljö- och klimatrådet

För att få till en bättre och mer effektiv regional samordning av frågor kopplade till bland annat miljömålen och Agenda 2030 leder Länsstyrelsen ett miljö- och klimatråd. Rådet är sammansatt av företrädare för länets myndigheter, näringsliv, branschorganisationer och akademi. Det utgör en samordnande och pådrivande kraft i samhället och driver frågor som direkt kopplar till miljömålen. Rådet leds av landshövdingen och visionen är att Västmanlands län ska vara en miljö- och klimatförebild år 2030. Rådets organisation engagerade under 2020 cirka 160 personer från länets olika aktörer. Under 2020 har tre rådsmöten hållits samt många möten i beredningsgruppen, fokusgrupper och inom projekt. Dessa möten upplevs generellt som positiva av deltagarna.

Rådet har en viktig roll i att informera och engagera aktörer i länet om frågor som berör miljömålen. För att stärka detta har webbplatsen www.miljoochklimatradet.se som skapades under 2018, vidareutvecklats under 2020. Här finns en mer detaljerad beskrivning av hela miljö- och klimatrådets verksamhet och projekt. Dessutom har projektmodell vidareutvecklats under 2020 för att få en bättre styrning och enhetlighet i projektstrukturen.

Rådet delade för tredje året i rad ut Västmanlands miljö- och klimatpris under 2020. Företaget Elektriker'n belönades för sitt lilla företags stora bidrag i hållbarhetsarbetet med bland annat elbilsaddning och solcellsinstallationer samt lokala satsningar i Dingtuna. Vinnaren och fyra andra nominerade aktörer uppmärksammades i media.

Länsstyrelsens samordning av åtgärder för miljömålen grundar sig på insatsområden som är beslutade i olika planer och program. Kärnan utgörs av miljö- och klimatrådets projekt samt åtgärder utpekade i andra styrande dokument där externa aktörer utgör en viktig del. Åtgärdsprogrammet för Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt utgör en annan del. Sedan 2019 ingår även åtgärder och prioriteringar som beslutats inom ramen för länets klimatstrategi och handlingsplanen för grön infrastruktur.

Den regionala miljömålsuppföljningen kommer även fortsättningsvis att vara en mycket viktig del av arbetet på regional nivå. Genom den årliga uppföljningen får Länsstyrelsen en bild av inom vilka områden åtgärdsarbetet behöver intensifieras.

Huvuddelen av de aktiviteter som genomförts under 2020 och som direkt berör generationsmålet eller miljö kvalitetsmålen beskrivs i andra avsnitt i årsredovisningen, exempelvis kulturmiljöarbetet (se kapitlet Kulturmiljö), arbetet med att begränsa klimatpåverkan (se kapitlet Energi och klimat), arbetet med Agenda 2030 (se redovisningen av regleringsbrevsuppdrag 1.2 om Agenda 2030) samt miljö- och klimatrådet (se ovan).

Utöver detta har insatser för generationsmålet redovisats i andra sammanhang. Detta gäller bland annat genomförandet av handlingsplanen för grön infrastruktur, länets klimatstrategi, friluftslivsuppdraget samt arbetet med Miljösamverkan Sverige (www.miljosamverkansverige.se).

Under 2020 har Miljö- och klimatrådet drivit 17 projekt som ska bidra till att miljö- och klimattillståndet i länet förbättras med avseende på miljömålen. Av de 17 projekten initierades fyra nya under 2020: Hållbar resepolicy, Fossilfritt Sverige, Hållbara godstransporter på väg samt SPARAton. Två projekt avslutades: Hållbar resepolicy och Energieffektivisering.

Projektet Hållbar resepolicy som genomfördes i sin helhet under 2020 har bidragit till ökad förståelse för hur företagen i Västmanlandsregionen kan arbeta för att underlätta ett hållbart resande i tjänst. Den har belyst de möjligheter och utmaningar som föreligger inom ett sådant arbete. Identifiering av hur företagens resepolicy är utformade och hur väl dessa efterföljs blev genomfört. Ett förslag togs fram på hur dessa kan förbättras utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Projektet Energieffektivisering har bidragit till att rådets medlemmar har ökat kompetensen och erfarenhetsutbytet kring energieffektiviseringsfrågorna samt inlett ett långsiktig och systematiskt energieffektiviseringsarbete. Resultat och goda exempel har spridits utanför gruppen. Syftet var att denna satsning skulle inspirera andra företag till att börja arbeta med sina energifrågor. Projektet har bidragit med en nulägesanalys av hur deltagande organisationer arbetar med energieffektivisering vilket sammanställdes efter ett enkätutskick till rådets samtliga medlemmar.

Stöd till kommunerna i miljömålsarbetet

Stödet till kommunerna med miljömålsarbetet sker i första hand genom etablerade nätverk inom olika sakområden, exempelvis genom kommunekologträffar, tillsynsträffar, klimatanpassningsträffar, luftvårdsförbundet, inom fysisk planering, genom partnerskapet för landsbygdsutveckling och i samband med miljö- och klimatrådets möten. Utöver detta sker även ämnesspecifika träffar med enskilda kommuner. Stödet syftar till att öka kunskapen hos kommunerna och främja samverkan mellan kommunerna och Länsstyrelsen, något som är uppskattat, särskilt i små kommuner med mindre resurser.

Miljö kvalitetsmålen utgör en integrerad del av Länsstyrelsens verksamhet och en särskild arbetsgrupp med representanter från Länsstyrelsens olika verksamheter diskuterar regelbundet övergripande frågor av betydelse för att uppfylla miljömålen. Det finns även en tydlig koppling till arbetet med miljöledning och Agenda 2030. Under 2020 har ett särskilt fokus legat på samhällsplanering och tillväxtarbete kopplat till följande verksamheter:

- Miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö har tydligt uppmärksammats genom att flera insatser gjordes på kommunal och regional nivå inom områden som påverkar miljömålet positivt. Flera kommuner arbetar exempelvis aktivt med gestaltungsfrågor i planarbetet vilket kan ge positiva effekter på hur människor ser på och utnyttjar sin omgivning.

- Utbyggandet av gång- och cykelvägar kan på sikt leda till ett minskat bilanvändande. På flera håll pågår samfinansieringsprojekt med Trafikverket för att separera GC-vägar med vägar avsedda för trafik i länet mellan orter.
- Andra exempel på åtgärder som bidrar till att nå miljömålet god bebyggd miljö är satsningen på ökat kollektivtrafikanvändande. Det finns kommuner i länet som erbjuder fri kollektivtrafik.
- Genom miljö- och klimatrådet pågår projektet klimatsmart samhällsplanering. I två delprojekt har samhällsplaneringsprocessen belysts ur ett climateffektiviseringsperspektiv samt vilka mervärden en klimatsmart planering kan innebära. Projekten har genomförts i samverkan med länsstyrelser, kommuner, energiaktörer, högskola och universitet under perioden 2018–2020.
- Länsstyrelsen deltar också i dialogen med Riksarkitekten som sker nationellt mellan länsstyrelserna och Boverket. I arbetet bidrar Länsstyrelsen med antikvarisk- och planeringskompetens.

15 § länsstyrelseinstruktionen - Vattenmyndigheten

Huvudfokus för Vattenmyndighetens verksamhet under 2020 har varit att ta fram samrådsmaterial för vattendistriktet, i form av förslag till förvaltningsplan, åtgärdsprogram, miljö kvalitetsnormer samt delförvaltningsplan med åtgärder mot vattenbrist.

Vattendelegationen för Norra Östersjöns vattendistrikt har haft fem möten under året, varav ett tillsammans med de andra vattendelegationerna. Fokus på mötena fram till augusti har varit information och diskussion om samrådsmaterialet. På mötet den 14 oktober beslutade vattendelegationen att godkänna framtagna förslag och gå ut på samråd.

Vattenmyndigheterna har i december 2020 slutredovisat sitt uppdrag att utreda behovet av ändringar av indelningen i ytvattenförekomster enligt regeringsbeslut M2019/01426/Nm. I uppdraget ingick att inventera hur beslut om indelningen har gjorts i några andra länder, däribland Norge, Finland och Italien. För vattenförekomster finns det en tydligare rättslig reglering av vilken påverkan som kan godtas än för övrigt vatten, eftersom vattenförekomster omfattas av miljö kvalitetsnormer som har en viss rättsverkan enligt 5 kap. miljöbalken.

Resultaten från uppdraget visar bland annat att efterlevnaden av gällande föreskrifter från Havs- och vattenmyndigheten (HVMFS 2017:20) skiljer sig mellan vattendistriktet och att ytterligare cirka 5000 vatten uppfyller kriterierna för att bli vattenförekomst.

Utifrån resultaten konstaterar Vattenmyndigheterna att vattenförekomstindelningen behöver revideras. Indelningen behöver följa kriterierna i föreskriften bättre, så att den blir mer likartad mellan vattendistriktet och det blir tydligare varför ett vatten är vattenförekomst och ett annat inte. Vattenförekomstindelningen behöver ses över i de fall den har avgörande betydelse för möjligheten att ställa rimliga och ändamålsenliga miljö villkor. Till exempel i fråga om att förklara vattenförekomster som kraftigt modifierade vatten eller besluta om undantag i form av mindre strängt krav. Dessa behov tas med till den regelbundet återkommande översynen av vattenförekomstindelningen som ska göras minst en gång i varje vattenförvaltningscykel.

Resultatbedömning

Den samlade bedömningen för verksamhetsområdet är att Länsstyrelsen genomfört årets verksamhet med ett gott resultat.

Länsstyrelsen bedömer att arbetet med samordning och ledning avseende naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet (50–58) är genomfört med ett gott resultat. Dialogen med länets alla aktörer är god och förtroendet för Länsstyrelsen är högt, vilket har bidragit till det goda resultatet. Coronapandemin har däremot medfört att många av årets inplanerade träffar, tillsynsbesök och samordningsmöten ställts in eller ställts om till digitala möten.

Viktiga prioriteringar under året har varit att säkerställa att bidrag betalats ut för att tredje part inte ska drabbas. Stora resurser har under året lagts för att hantera:

- den ökade ärendemängden som inkommit till Länsstyrelsen
- det ökade besökstrycket inom skyddade områden som uppsvinget i friluftslivsintresse har medfört.

Areella näringar (60–62)

Redovisningen i avsnittet omfattar verksamheterna:

- Lantbruk och landsbygd (60)
- Fiske (62)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
• 3§ p 10–11 • 4§ p 1	• 1A8-1A11 • 1D9	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsens arbete inom areella näringar baseras på nationella mål och strategier, internationella konventioner och andra internationella överenskommelser. Utifrån målen i den sammanhållna landsbygds- och fiskepolitiken har Länsstyrelsen i uppdrag att arbeta genom Landsbygdsprogrammet och den gemensamma jordbruks- och fiskepolitikens genomförande på regional nivå. Ekonomiska stöd finns för att främja utvecklingen av landsbygden, fisket och dess näringsliv, bredbandsutbyggnaden och genomförandet av livsmedelsstrategin.

Hantering av EU-stöd

Länsstyrelsens målsättning vid hantering av EU-stöd är att minska kostnaden per stödkrona för förvaltning och kontroll av EU-fonder, effektivisera, förenkla och underlätta för företag och myndigheter, bidra till så tidiga utbetalningar som möjligt samt minskad andel fel i stödhanteringen.

Livsmedelsstrategin

Länets livsmedelsstrategi har målsättningen att livsmedelsproduktion ska öka fram till år 2030. Det är utgångspunkten för den regionala livsmedelsstrategin som omfattar hela kedjan, från producent till konsument. Produktionsökningen främjar länets sysselsättning, utvecklar landsbygden och minskar sårbarheten vid kriser.

Livsmedelsstrategin i Västmanlands län syftar främst till att:

- Stärka länet som matregion där maten blir en reseanledning både för länets invånare och för besökare. I detta ingår att knyta ihop mat med befintliga resmål.
- Skapa en robust livsmedelskedja. Det är strategiskt viktigt att kunna tillgodose behovet av mat. En säkerställd tillgång till mat för länets invånare vid en eventuell kris.
- Öka tillgången till mat från våra skogar och vatten. Viltmaten är klimatsmart och av hög kvalitet.
- En generationsväxling behöver säkras genom att få nya generationer att satsa på lantbruket. Branschens attraktivitet och lönsamhet behöver stärkas.

Arbetet med landsbygdsutveckling och fiske bidrar även till att uppnå globala hållbarhetsmål för Agenda 2030.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Den gemensamma jordbrukspolitiken CAP

Sedan 2018 finns ett länsrådsuppdrag om en länsstyrelsegemensam och sektorsövergripande arbetsgrupp för att samordna regleringsbrevsuppdraget om att bistå i Sveriges förberedelsearbete för den nya gemensamma jordbrukspolitiken.

Gruppen arbetar i samverkan med Jordbruksverket och Näringsdepartementet. Arbetet har fortlöpt planenligt om än med korta planeringshorisonter. En stor del av arbetet har varit att tillsätta resurser till Jordbruksverkets uppdrag. Länsstyrelserna har resurssatt ett trettiotal arbetsgrupper/uppdrag. Från och med augusti 2020 intensifierades arbetet, då Jordbruksverket fick i uppdrag att föreslå åtgärdstexter till strategisk plan.

En del i arbetet har varit att gemensamt med Jordbruksverket påbörja planeringen av resursbehoven som Jordbruksverket identifierat från länsstyrelserna. En sådan planering påbörjades inom projekt- och företagsstöd och inom verksamhetsstöd för IT.

Arbetsgruppen har informerat om det löpande arbetet, tillhandahållit informationsmaterial, samt producerat åtta interna nyhetsbrev som alla länsstyrelsemedarbetare kan prenumerera på.

Landsbygdsprogrammet

Verksamhetens uppdrag präglas av myndighetsutövning genom tillstånd och prövning samt tillsyn och kontroll av ärenden. En stor del av arbetet inom landsbygdsprogrammet består av handläggning och kontroll av stöden inom Landsbygdsprogrammet och EU:s Jordbruksfond.

Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande aktiviteter utförs inom kompetensutveckling, information och demonstration samt rådgivning inom landsbygdsprogrammet.

Inom landsbygdsprogrammet sker samverkan och samordning med andra län. Länsstyrelserna samverkar för ett effektivt genomförande av jordbruks- och landsbygdsstöden. På chefsnivå sker samverkan inom lantbruksdirektörernas samverkansgrupp, LD21 och inom ett mindre nätverk i närområdet, LD6. Dessa nätverk har regelbundna samverkansmöten med Jordbruksverket och representanter deltar även på möten med Näringsdepartementet. Länsstyrelsen arbetar aktivt tillsammans med andra länsstyrelser och Jordbruksverket för att hitta förenklingar i verksamheten. Regelbundna handläggarmöten sker i Mälardalsregionen för att utveckla och effektivisera arbetet i stödhanteringsarbetet.

Livsmedelsstrategin

Inom livsmedelsstrategin sker arbetet i huvudsak inom processen samverkan, samordning och kunskapsfrämjande. Arbetet med den regionala livsmedelsstrategin sker i samverkan med LRF Mälardalen, Region Västmanland, länets kommuner, andra regionala aktörer och näringslivsaktörer inom livsmedelsområdet och de intilliggande länen och regionerna i Östra Mellan Sverige (ÖMS). För att potentialen om en ökad matproduktion, förädling och konsumtion ska nås krävs det att samtliga parter utifrån sina olika roller och uppdrag arbetar tillsammans.

Fiske

Verksamheten inom fiske karaktäriseras av processen samverkan, samordning och kunskapsfrämjande aktiviteter. Kunskapshöjande insatser görs genom rådgivning och samverkan/deltagande i bland annat vattenärenden och till de som äger och förvaltar fiske i länet. Fiskevårdsprojekt utförts både i egen regi och i samarbete med andra parter. En stor samarbetspartner är Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).

Samverkan sker med länen kring sjöarna Mälaren och Hjälmaren i arbetet med och genom förvaltningsplaner och regionala samverkansdokument. Fisketillsynen är också en betydelsefull del av verksamheten som sker samordnat med länen runt de stora sjöarna. Västmanlands län har samordningsansvaret för Mälaren och Örebro län ansvarar för Hjälmaren.

Verksamhetens resultat

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Areella näringar (60–62)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	4,9	5,3	4,2
Årsarbetskrafter kvinnor	11,4	11,7	11,2
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	5 540	5 642	4 631
Antal beslutade ärenden	5 671	7 641	4 240
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1 054	944	968
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	21 605	23 251	21 885
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	12 628	12 814	12 492
- varav verksamhetskostnad – andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	2 631	2 743	2 050
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	6 346	7 694	7 343
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	789	305	548

Införandet av en ny jordbrukspolitik har dragit ut på tiden. Det har i förhållande till tidigare programperiod medfört kostnadsökningar för den del av verksamhetskostnaderna inom lantbruk och landsbygd som utgörs av administrationen av Landsbygdsprogrammet och direktstöden. Ökad komplexitet i stödsystemet samt behovet av hårda prioriteringar i Jordbruksverkets utveckling av IT-systemen har under innevarande programperiod inneburit en ökad resursåtgång i Länsstyrelsens handläggnings- och kontrollarbete inom både jordbrukarstöd och landsbygdsstöd. Även om länsstyrelserna under 2020 fått ett mer utvecklat IT-system för handläggningen har vissa moment varit tvungna att hanteras manuellt utanför IT-systemet, vilket varit resurskrävande.

Länsstyrelsen i Västmanlands län tog 2020 emot 1516 SAM-ansökningar. En SAM-ansökan består vanligtvis av ansökan om olika stödformer och betalas ut i flera omgångar. Det medför att en enskild SAM-ansökan genererar flera beslut. Inför 2020 kvarstod delar av handläggningen från 2015, 2016, 2017, 2018 och 2019 års jordbrukarstödsansökningar vilket inneburit ökade kostnader. Under 2020 har Länsstyrelsen fattat cirka 6 900 utbetalningsbeslut i Jordbruksverkets IT-system Jorden och cirka 60 utbetalningsbeslut i Jordbruksverkets äldre system Ararat. Alla dessa ärenden och beslut ingår inte i tabellen ovan.

Under senare delen av 2020 har Jordbruksverket öppnat upp funktionalitet i IT-systemet för att göra återkrav för tidigare felaktiga utbetalningar. Detta resurskrävande arbete för stödåren 2015 till 2019 har påbörjats under november. 109 ärenden för direktstöden har utretts under året vilket resulterat i sex återkrav. Dessa återkravsärenden ingår heller inte i tabellen ovan.

OH-kostnaderna är lägre i år på grund av att kostnaderna för den myndighetsövergripande verksamheten har minskat. Detta beror på arbete inom krishantering med pandemin i länet och nationell samordning.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Utbetalt belopp gårdsstöd för respektive stödår (tkr)	Jordbruksverket	140 365	142 454	133 927
Utbetalt belopp (eko + omst) för respektive stödår (tkr)	Jordbruksverket	22 860	23 342	22 132
Utbetalat företagsstöd för ökad konkurrenskraft (tkr) *	BLIS ¹⁾	14 356	11 983	8 258
Antal yrkesfiskare	Licensregister ²⁾	25	25	25
Antal förordnade fisketillsynspersoner.	Fisketillsynspersonregister ³⁾	225	-	-
Beviljad finansiering till externa bidragsmottagare för fiskevårdsåtgärder (tkr)	Agresso ⁴⁾	789	305	548
Beviljad finansiering till egna insatser för fiskevårdsåtgärder (tkr)	Agresso ⁴⁾	35	108	88
Antal vattenbruk/odlingar	Fiskodlingsregister ⁵⁾	1	1	1
Tillsyn och kontroll				
Antal SAM-ansökningar för jordbrukarstöd (samordnad ansökan om jordbruksstöd)	Jorden ⁶⁾	1 516	1 519	1 532
Antalet tillsynstimmar av fisketillsynspersoner	Redovisning från fisketillsynspersoner	552	567	730
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Antal rådgivningar inom Greppa Näringen	Jordbruksverkets statistik	22	30	34

1) Jordbruksverkets system

2) Havs- och vattenmyndighetens register

3) Länsstyrelsens register över fisketillsynspersoner och tidigare tillsynsrapporter

4) Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

5) Jordbruksverkets register

6) Jordbruksverkets system

Skillnader i utbetalt belopp för gårdsstödet beror till största delen på skillnader i eurons växelkurs för respektive stödår.

En möjlig orsak till ökningen av utbetalda företagsstöd kan vara att jordbrukare inte har samma likviditetsproblem som efter torkan 2018.

Indikatorn för antal förordnade fisketillsynspersoner är ny för i år, därför finns ingen sammanställd statistik sparad för de två tidigare åren.

Antalet tillsynstimmar av fisketillsynspersoner gäller för hela Mälaren inom samtliga fyra län. Några rapporter över genomförd tillsyn i övriga vatten tas inte in då staten inte har föreskriftsrätt där. Hjälmaren rapporteras av Länsstyrelsen i Örebro. Även antalet fisketillsynstimmar har minskat sedan 2018. Detta beror

delvis på att färre organisationer sköter tillsynen, men också på att behovet av tillsyn sannolikt varit mindre under året, vilket i sin tur kan bero på ökad kännedom om regelverket och efterlevnaden av detsamma.

Den över dubbelt så höga beviljade finansiering till externa bidragsmottagare för fiskevårdsåtgärder år 2020 jämfört med 2019 beror på uppstart av större projekt.

Färre rådgivningar i Greppa näringen har utförts under året än tidigare år. Minskningen beror på att en del av rådgivningsmodulerna kräver fysiska möten vilket har varit problematiskt att genomföra på grund av coronapandemin.

Prestationer och effekter

Den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP¹⁶)

Det har funnits en samsyn vad gäller förenkling mellan länsstyrelser och Jordbruksverk, där Jordbruksverket till den strategiska planen föreslår minskat antal stöd, färre och enklare villkor, avveckling av stödrätterna kopplade till direktstöden, ökad användning av förenklade kostnadsalternativ och ambitionen om att undvika att införa regler och stödformer som innehåller kopplingar och korskontroller mellan olika jordbrukarstöd.

Det gäller även förslaget om endast ett och ettårigt stöd för ekologisk produktion.

Länsstyrelsen har ett flertal gånger lyft behovet av tidiga och tydliga besked om utformningen av politiken för att undvika att stödsökande skickar in ansökningar utan att regelverk och prioriteringar är på plats. Även detta lyfts i Jordbruksverkets förslag till strategisk plan.

Länsstyrelserna har kritiserat Jordbruksverkets förslag om en schablon på 15 procent för indirekta kostnader i projekt inklusive kompetensutveckling. Eftersom länsstyrelserna ofta driver kompetensutveckling i egen regi med upphandling får detta stor betydelse. Jordbruksverket har efter detta exkluderat kompetensutveckling i förslaget om 15 procent schablon till den strategiska planen.

Det är idag stor skillnad mellan takbelopp för investeringsstöd i olika delar av landet. Frågan är inte löst om uppenbara regionala skillnader som grund för exempelvis olika takbelopp inom framförallt stöd för ökad konkurrenskraft. Det finns även en oro att kvinnors företagande och investeringsambitioner ska missgynnas av ett förhöjt takbelopp inom exempelvis förädlingstöd. Jordbruksverket har föreslagit ett nationellt takbelopp och golvbelopp som förenkling.

Samtidigt har länsstyrelserna lyft jämställdhetsperspektivet som myndigheterna tycker saknades i behovsanalysen. I arbetet med den strategiska planen lyfter Jordbruksverket att hänsyn tagits till de frågor som ryms inom jämställdhetsperspektivet. Förslaget till strategisk plan innehåller en bredd av olika stöd, vilket gynnar diversitet inom jordbruket och på Sveriges landsbygder. Stöden är också utformade för att ge män och kvinnor möjlighet att söka stöd på lika villkor.

Jordbrukarstöd

Jordbrukarstöden är viktiga verktyg för att upprätthålla livskraftiga jordbruk, bidra till matproduktion och bibehålla öppna landskap. En annan positiv effekt av stöden är möjligheten att bevara och utveckla de naturvärden som finns i värdefulla ängs- och betesmarker.

Eftersom handläggningssystemen fortfarande inte är utvecklade fullt ut har ett tidskrävande manuellt arbete skett under året för att kunna betala ut stöd till jordbrukarna så tidigt som möjligt. Den höga utgående

---

¹⁶ CAP står för Common Agricultural Policy.

ärendebalansen för jordbrukarstöden beror till stor del på att Jordbruksverkets IT-system ännu inte är helt färdigbyggda. På grund av coronapandemin sänktes grundkontrollfrekvensen för jordbrukarstöden från 5 till 3 procent, vilket har underlättat arbetet.

Handläggningstider och måluppfyllnad

Alla mål för jordbrukarstöden har uppfyllts i Jordbruksverkets styr- och uppföljningssystem (SUSS-JBR¹⁷). Enligt SUSS-JBR ska 70 procent av ärendena för miljöersättningar i det nya och gamla landsbygdsprogrammet, stöden för ekologisk produktion och kompensationsstödet vara klara för delutbetalning senast vecka 39. I Västmanland var 92 procent av ärendena klara för delutbetalning.

Minst 95 procent av direktstöden och 90 procent av ärendena för miljöersättningar i det nya och gamla landsbygdsprogrammet, stöden för ekologisk produktion och kompensationsstödet ska slututbetalas ut under december månad. Länsstyrelsen beslutade under december om utbetalning för 98 procent av direktstöden och 89 procent av miljöersättningar, stöd för ekologisk produktion och kompensationsstöd. Sammanlagt har 298 434 tkr betalats ut i jordbrukarstöd för stödår 2020.

Länsstyrelsen har även uppfyllt Jordbruksverkets mål i SUSS-JBR om att alla arealbaserade fältkontroller ska vara klara i fält senast den 31 oktober. Myndigheten klarade också målet att de djurbaserade kontrollerna och tvärvillkorskontrollerna skulle vara klara i fält senast den 31 december. Samtliga kontrollfrekvenser som beslutades av Jordbruksverket är uppfyllda.

Landsbygdsutvecklingsstöd

Landsbygdsprogrammet 2014–2020 lider mot sitt slut, men innevarande programperiod har förlängts med två år på grund av att processen med att utforma en ny jordbrukspolitik försenats. Den sjuårsbudget som Länsstyrelsen tilldelats i landsbygdsprogrammet är förbrukad. Endast 846 000 kronor återstår inom åtgärden service och fritid på landsbygden samt investeringsstöd.

Handläggningstider och måluppfyllnad

Målen i styrnings- och uppföljningssystem i samverkan för landsbygdsstöden (SUSS-LB18) har uppnåtts för utbetalningar, men inte för inkomna ansökningar. Det beror på att ansökningarna hanteras i beslutsomgångar. Ansökningar som inte har prioriteras i första beslutsomgången förs vidare till ytterligare två omgångar innan de avslås. Ansökningar har därför nu lagts vilande i avvaktan på en ny beslutsomgång när nya medel finns tillgängliga under 2021. Av denna anledning har länsstyrelsen fortfarande en viss ärendebalans.

Investeringsstöd

12,9 miljoner kronor har betalats ut i investeringsstöd under året. Stödet har huvudsakligen gått till att förbättra konkurrenskraften och öka produktionen hos länets lantbruksföretag och livsmedelsproducerande företag. Stödet har resulterat i en betydande ökning av antalet höns och slaktkycklingar, vilket är i linje med målet i länets handlingsprogram om ökad förädling av länets spannmålsproduktion i animalieproduktionen. Även företag inom besöksnäringen och andra tjänsteföretag har tagit del av stödet. Investeringar i landsbygdsstöden som prioriteras i länet bidrar till ett mer miljö- och klimatanpassat företagande med ökad sysselsättning med och bättre service på landsbygden.

---

¹⁷ SUSS-JBR står för Styr- och uppföljningssystem i samverkan för jordbrukarstöden.

¹⁸ SUSS-LB står för Styr- och uppföljningssystem i samverkan för landsbygdsstöden.

Bredband

Bredbandsstöd inom landsbygdsprogrammet svarar för nästan 46 procent av länets totala budget för landsbygdsutveckling. Två nya bredbandsprojekt har beviljats under året på sammanlagt 15 miljoner kronor. 2,2 miljoner kronor har betalats ut till ett projekt som avslutades under året. Bredband på landsbygden bidrar till en mer attraktiv miljö att bo, leva och driva företag på.

Våtmarker

I Västmanlands län har ett större våtmarksprojekt på 14 hektar påbörjats och fyra mindre våtmarksanläggningar har kunnat slutföras under året. Fem nya projekt har beviljats. Pengarna för våtmarksanläggning inom landsbygdsprogrammet är nu förbrukade. Ett förväntat resultat av dessa projekt är ett minskat näringsläckage och en gynnad biologisk mångfald.

Restaurering av betesmarker

Ersättning till restaurering av värdefulla naturbetesmarker har beviljats till 17 lantbrukare under året. I Västmanland finns det nu över 80 hektar betesmark i åtaganden för restaurering av betesmarker inom landsbygdsprogrammet 2014–2020. Om den värdefulla betesmarken som restaureras hålls hävdad gynnas den biologiska mångfalden och bidrar till miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett öppet odlingslandskap.

Rovdjursavvisande stängsel

I Västmanland finns både varg och lo. Intresset för stödet till rovdjursavvisande stängsel har varit stort. Stöd utgår endast till företag med fårbesättningar, eftersom Länsstyrelsen bedömer att rovdjuren utgör en liten fara för nötkreatur och hästar. Sammanlagt har 10 ansökningar beviljats till 14 750 meter stängsel. För att kunna bibehålla bete med får på betesmarker och ängar i länet är det viktigt att kunna skydda dem från rovdjursangrepp. Stödet är också ett viktigt bidrag för att lösa konflikten mellan målet att bevara de stora rovdjuren och bevara den biologiska mångfalden i betesmarker.

Projekt inom kompetensutveckling, information och demonstration och rådgivning

Länsstyrelsen driver 16 projekt inom landsbygdsprogrammet för kompetensutveckling, information, demonstration och rådgivning. Syftet är att genom riktad upphandling och egen verksamhet främja miljömål och landsbygdsutveckling. Projekten drivs inom områdena Ett rikt odlingslandskap, Ekologisk produktion, Greppa näringen och Nya Jobb. Projekten har lett till ökad kunskap om betydelsen av biologisk mångfald, skötsel av betesmarker och slåtterängar, minskad utlakning av näringsämnen, mer ekologisk produktion och inspirerat till ökat landsbygdsföretagande inom besöksnäringen. Landsbygdsföretagsutveckling sker inom projektet Smakrik och blomstrande besöksnäring med insatser inom lönsamhet och marknadsföring. Exempel på aktiviteter är lokal livsmedelsservering och gårdsbutiker, tillgänglighet, trädgård som höjer platsen och marknadsföring genom storytelling. Aktiviteterna ges till landsbygdsföretag i de fem länen runt Mälaren och Hjälmaren.

Coronapandemin gjorde att flera annonserade kurser fick ställas in under våren. Några kurser kunde genomföras ute i fält senare under säsongen. Länsstyrelsen har utfört 15 rådgivningar inom skötsel av betesmarker och landskapets kulturmiljövården och byggnadsvård i odlingslandskapet. Rådgivningarna är kunskapshöjande och bidrar till miljömålet Ett öppet odlingslandskap.

Inom projektet Smakrik och blomstrande besöksnäring erbjöds 12 digitala kurser i ny form under hösten efter en anpassning till pandemin. Inom projektet har även 24 rådgivningar utförts inom ämnena trädgårdsdesign, inred gårdsbutik och storytelling. Deltagarna har uppskattat den digitala formen av aktiviteter där de har kunnat utveckla sina landsbygdsföretag för framtiden och även för tiden under pandemin.

Livsmedelsstrategin

Under året har en aktörsanalys tagits fram i syftet att få bättre kunskap om vilka insatser som krävs för att öka länets livsmedelsproduktion. Utvärdering av nuvarande handlingsplan har skett och framtagande av ny handlingsplan pågår. Ett arbete har påbörjats för att skapa en arena för livsmedelsstrategin i samverkan med länen i Östra Mellan Sverige (ÖMS). Projektansökningar har sammanställts och skickats för att bedriva förstudier inom investeringskapital och bildande av plattform för samarbetet. Effekterna av årets arbete med livsmedelsstrategin har inneburit att näringslivsaktörerna inom livsmedelskedjan har involverats på ett mer konkret sätt i arbetet. Det är viktigt för att nå målet om en ökad livsmedelsproduktion i länet.

Behörighet för att använda växtskyddsmedel

Under 2020 anordnade Länsstyrelsen flera utbildningar för användare av kemiska växtskyddsmedel i klass 1L och 2L. Länsstyrelsen har tagit ansvar för att det norr om Skåne finns både grundkurs och vidareutbildning för de som vill använda växtskyddsmedel i växthus. Kurserna ökar användarnas kunskap, bland annat om växtskyddsmedlens egenskaper och deras inverkan på miljön samt om bra spridningsteknik. Kunskapen som uppnås genom kravet på behörighet för att få använda växtskyddsmedlen bidrar till miljömålet En giftfri miljö.

Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas

Länsstyrelsen i Västmanlands län omfattas av tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken.

Länsstyrelsen bevakar löpande att dödsbarns ägande av fastigheter, taxerade som lantbruksenhet, avvecklas inom fyra år från dödsfallet. Länsstyrelsen har under året mottagit och handlagt 27 bouppteckningar från Skatteverket där den avlidne var ägare till fastigheter taxerade som lantbruksenhet. Länsstyrelsen har under året inte haft något ärende där åtgärder för att avveckla dödsboet under lagstadgad tid varit nödvändigt.

Fiske

Det yrkesmässiga fisket i länet sker huvudsakligen i Mälaren och Hjälmaren. En person driver yrkesmässigt fiske i Åmänningen.

Länsstyrelsen har under året arbetat utifrån det regionala samverkansdokumentet för Mälaren och Hjälmaren. I detta arbete ingår samordning och ensning av förvaltningen och projekt i de stora sjöarna. Bland annat drivs projektet för att få fram förvaltningsplaner för sjöarna. Förutom detta har ansökningar och många andra frågor diskuterats i samarbete med de övriga länsstyrelserna runt Mälaren och Hjälmaren. Under året har samverkansdokumentet och verksamhetsplanering för Hjälmaren förnyats tillsammans med länsstyrelserna i Södermanlands län och Örebro län.

Under året har länen runt Mälaren och Hjälmaren startat två gemensamma projekt på uppdrag av Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). Det gäller dels en studie av dykarsjuka på gös, dels hur gösen migrerar inom Hjälmaren.

Inom fiskevårdsprojekt har även åtgärder liksom tidigare år utförts för att gynna vandringsfisk i länets vattendrag. Arbetet har skett i nära samverkan med berörda intressenter, till exempel Sportfiskarna och fiskevattenägare. Inom ramen för detta arbete har också en damm som utgjort vandringshinder rivits ut. Det dämnda området har nu återgått till sitt ursprung som strömmande vattendrag. Restaureringsarbete kan möjliggöra att sjöar och vattendrag kan nå sin fulla ekologiska potential.

Länsstyrelsen sköter och stöttar en omfattande fältverksamhet med bland annat nät- och elfisken i ett stort antal sjöar och vattendrag. Resultaten av de omfattande provfiskena redovisas i SLU:s provfiskefiskedatabaser.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens samlade bedömning är att ett utmärkt resultat har uppnåtts inom den areella näringen i länet. Genomförda uppdrag har bidragit till att uppnå målen i den sammanhållna landsbygdspolitiken och den gemensamma jordbruks- och fiskepolitiken.

Coronapandemin har påverkat insatser inom samverkan, samordning och kunskapsfrämjande aktiviteter. Inom kompetensutveckling har planerade kurser fått ställas in. Istället har digitala kurser i ny form erbjudits under hösten. De genomförda aktiviteterna inom rådgivning, information och utbildning har stärkt kompetensen hos länets landsbygdsföretagare.

Vid varje utbetalningstillfälle av jordbrukarstöd och landsbygdsstöd har Länsstyrelsen överträffat de uppsatta målen i Jordbruksverkets styr- och uppföljningssystem. Arbetet med jordbrukarstöden präglas fortfarande av avsaknaden av ett färdigt handläggningssystem hos Jordbruksverket. Det leder till en större andel manuellt arbete. Genom erfarna handläggare har nästan alla jordbrukare fått utbetalning för 2020 års ansökan om stöd före årsskiftet. Även de uppsatta målen i SUSS-LB är uppfyllda eftersom de ärenden som inte är beslutande ligger vilande i väntan på nya medel och en ny beslutsomgång. Länsstyrelsen har lyckats genomföra landsbygdsprogrammet med de medel som tilldelats länet. Det återstår endast medel för service och fritid på landsbygden där söktrycket varit lågt och inom investeringsstöd där det resterande beloppet är för lågt för att räckta till en utbetalning. Länsstyrelsen har också uppfyllt kravet på övrig offentlig finansiering för de stöd som kräver det.

Beviljade stöd inom landsbygdsprogrammet och genomförandet av samarbetsprojekt inom livsmedelsstrategin förväntas bidra till ökad produktion av lokal mat, fler arbetstillfällen och en ökad turism i Västmanlands län. Näringslivet som knyter an till jordbruket och landsbygden har blivit mer involverat i arbetet med livsmedelsstrategin. Att öka livsmedelsproduktionen är ett långsiktigt arbete, det kräver förändring, innovation och strukturomvandling som tar tid.

Inom fiskenäringen har samverkan med angränsande län skapat goda framtida förutsättningar för Mälaren och Hjälmaren där yrkesfiske sker. Insatserna inom förvaltning, fiskevård och tillsyn är av stor vikt för att behålla ett långsiktigt hållbart fiske i länet.

Resultatet av arbetet inom den areella näringen bidrar till ett konkurrenskraftigt och hållbart lantbruk och fiske och en attraktiv landsbygd i länet. Verksamheten inom areella näringen bidrar till att uppfylla ett flertal mål för hållbar utveckling i Agenda 2030.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)

Redovisningen i avsnittet omfattar verksamheterna:

- Folkhälsa (70)
- Jämställdhet (80)
- Nationella minoriteter (81)
- Mänskliga rättigheter (82)
- Integration (85)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
• 3§ p 12–14	• 1A13-1A14 • 3B17	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Folkhälsa - brottsförebyggande arbete

Länsstyrelsen ska enligt förordning (2016:1258) om regional samordning inom det brottsförebyggande området stödja och bidra till verksamhet som syftar till att minska brottsligheten och öka tryggheten i länet.

Jämställdhet

Inom politikområde jämställdhet får Länsstyrelsen sina huvudsakliga uppdrag i regleringsbrevet formulerat som att de jämställdhetspolitiska målen ska få genomslag i länet.

Länsstyrelsen har ett övergripande uppdrag att bidra till att de nationella jämställdhetspolitiska målen uppnås i länet. Det innebär att samordna och stödja arbetet med jämställdhetsintegrering, analysera nationella mål i relation till regionala förhållanden, fördjupa den regionala samverkan och tydliggöra ansvarsfördelningen mellan aktörer. I uppdraget ingår samverkan med statlig, regional och kommunal verksamhet. Detta ska ske genom att kunskapshöja, kartlägga, samverka och ge stöd till länets aktörer. Länsstyrelsens vision avseende jämställdhet lyder: "Västmanland ska vara ett attraktivt län för flickor och pojkar, kvinnor och män, att bo, leva, arbeta och studera i". Regeringen har valt jämställdhetsintegrering som strategi och har givit länsstyrelserna i uppdrag att ta fram länsstrategier för jämställdhetsintegrering.

Länsstyrelserna ska med utgångspunkt i uppdraget om länsstrategier för jämställdhetsintegrering (S2016/07873/JÄM), redovisa hur de arbetar med genomförandet av dessa. Redovisningen ska innefatta beskrivningar av förankringsarbetet såväl internt som regionalt och en analys av hur strategierna bidrar till länsstyrelsernas arbete med andra strategier, uppgifter och uppdrag som har bäring på de jämställdhetspolitiska målen. Länsstyrelserna ska också göra en bedömning av hur arbetet med strategierna främjar jämställdhetsintegrering i länet och bidrar till att uppfylla de jämställdhetspolitiska målen på länsnivå.

Nationella minoriteter

Likt de flesta andra politikområden har Länsstyrelsen ett uppdrag att implementera de politiska målen på en regional nivå genom att bidra med kompetensutveckling inom området, samverka och genom att samla in lägesbilder.

Av tio kommuner i länet är sex finska förvaltningsområden, även Region Västmanland. Det gör Länsstyrelsen till en så kallad förvaltningsmyndighet med större åtagande. Det innebär att Länsstyrelsen ska erbjuda invånarna möjligheter att få information, samt hantera myndighetsärenden på det finska språket. Länsstyrelsen ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt, samråda med minoriteterna i sådana frågor. Samråd ska ske genom en strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande.

Förvaltningsmyndigheter ska särskilt främja barn och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem och anpassa formerna för detta till deras förutsättningar.

Mänskliga rättigheter

Enligt regleringsbrevet ska Länsstyrelsen belysa resultaten av samverka med andra myndigheter och stödet till kommunernas arbete med mänskliga rättigheter. Detta krav på verksamheten bör också tolkas i ljuset av Länsstyrelsens övergripande uppdrag. Länsstyrelsen representerar den statliga helhetssynen och ett sektorsövergripande synsätt i länet. Detta omfattar rollen att främja nationella mål, inklusive målet om att säkerställa full respekt för svenska åtaganden om mänskliga rättigheter.

Barnrätt

Länsstyrelsen har i uppdrag är att samordna och utveckla länsstyrelsernas tillämpning av barns rättigheter och vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna för dem och då ta särskild hänsyn till barns bästa.

Delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Länsstyrelsen ska vid samråd enligt 5§ förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, beslut och andra åtgärder verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Folkhälsa

Länsstyrelsen ska verka för att de av riksdagen fastställda nationella folkhälsomålet beaktas inom länsstyrelsernas arbete med bland annat regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak.

Integration

Målet för integrationspolitiken är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Länsstyrelsen arbetar utifrån gällande lagar och förordningar samt uppdrag i Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende länsstyrelserna. Myndigheten ska arbeta för att skapa beredskap och kapacitet för mottagande av nyanlända och ensamkommande barn i länet, samordna insatser för asylsökande samt fördela utvecklingsmedel som främjar integrationsarbetet.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Länsstyrelsen arbetar i nära samarbete och samverkan med länets kommuner, Region Västmanland och andra regionala aktörer.

Till största del sker arbetet inom processen informations- och kunskapsfrämjande, genom exempelvis insatser med att ta fram metodstöd och informationsmaterial för olika målgrupper. I syfte att sprida kunskap och information anordnar och deltar Länsstyrelsen i olika forum såsom nätverksträffar, informationsmöten, utbildningstillfällen, konferenser och workshops.

Länsstyrelsen bedriver också arbete inom processen tillstånd och prövning då beslut tas om exempelvis statsbidrag och utvecklingsmedel inom integrationsverksamheten.

Myndigheten prövar och beslutar också om kommunal för mottagande av nyanlända i länets kommuner.

Verksamhetens resultat

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	2,0	3,4	3,4
Årsarbetskrafter kvinnor	10,9	8,9	8,0
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	164	131	130
Antal beslutade ärenden	141	97	90
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	1
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	19 502	18 136	17 891
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	4 105	4 156	4 664
- varav verksamhetskostnad – andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	9 410	7 965	7 269
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	5 986	6 015	5 957
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	8 699	4 298	2 707

Årsarbetskrafterna är dels finansierat av externa anslag, dels förvaltningsanslag. Externa medel är verksamhet på regeringsuppdrag men även egeninitierade projekt. Under år 2020 har könsfördelningen förändrats, 2,0 årsarbetskrafter män till skillnad mot tidigare år 3,4. Minskningen beror på personalomsättning.

Ärendemängden har under år 2020 ökat och likaså beslutstakten. Den ökade ärendemängden beror framförallt på ändrade rutiner för diarieföring av ärenden av tillsyn och rådgivning inom alkohol och tobak.

Verksamhetskostnaderna och lämnade bidrag har fördubblats vilket är till följd av Länsstyrelsens ESF-projekt Kvinna In i Sverige.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Antal kommuner, myndigheter och andra aktörer som tagit del länsstyrelsens främjande insatser för jämställdhetsintegrering	Egen dokumentation	81	*	*
Andel av länets kommuner som deltagit i minst två kunskapsspridande event om forskning och konventionsefterlevnad	Egen dokumentation	4	*	*

*Indikatorn saknades för året

Jämställdhet

Resultatindikatorn för VÄS-kod 80 – jämställdhet är ”antal kommuner, myndigheter och andra aktörer som har tagit del av länsstyrelsens stöd inom jämställdhetsintegrering”. Länsstyrelsen har totalt nått 81 olika aktörer som tagit del av stödet. 61 organisationer är kopplade till länets jämställdhetsråd, fokusgrupper och beredningsgrupp. Utöver dessa har 20 andra organisationer nåtts av stöd i olika former.

Mänskliga rättigheter

Resultatindikatorn för mänskliga rättigheter lyder: ”Andel av länets kommuner som deltagit i kunskapsspridande event som aktualiserar forskning och konventionsefterlevnad”

Fyra kommuner deltog på de kunskapsspridande event som anordnades i samband med minnesdagen för förintelsens offer. Dessa var forskningsbaserade och fokuserade på konventionsefterlevnad. Invånardialoger har skett i två kommuner där utsatta grupper har fått komma till tals.

Prestationer och effekter

Brottsförebyggande

Länsstyrelsens verksamhet inom brottsförebyggande arbete har under året främst resulterat i stärkt kunskap, fortsatt stöd i att utveckla kunskapsbaserat arbetssätt och nya metoder inom ramen för arbetet med situationell prevention.

Nätverket LänsBrå främjar kommunöverskridande samarbeten och erfarenhetsutbyten. Träffarna under 2020 genomfördes som planerat och innehöll bland annat information från den regionala staben, situation i respektive kommun utifrån coronapandemin, planering inför skolavslutning och sommaren, ökad problematik med motorburen ungdom och utveckling av lägesbilsarbete.

Planeringen för året görs tillsammans, utifrån de gemensamma behoven och uppmärksammade problem, i länet. Årets arbete har emellertid kommit att präglas mycket av coronapandemin, vilket inneburit att fler och tätare lägesbilsrapporteringar mellan de planerade träffarna har genomförts. I utvärderingen av planeringsdagarna har deltagarna lyft att nätverket bidrar till ökad kunskap inom området, ökad samverkan och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna och lokalpolisområdena.

Ansvariga utredare för Utredningen om kommunernas lagstadgade ansvar för brottsförebyggande arbete har i samråd med Länsstyrelsen genomfört ett dialogmöte med LänsBrå. Fokus för dialogen var det brottsförebyggande arbetet idag, förutsättningar och behov för att skapa ett långsiktigt brottsförebyggande arbetet.

Under 2019 identifierades ett behov av mer kunskap inom situationell brottsprevention och att påbörja och utveckla arbetet med situationell brottsprevention i länet. Inom ramen för detta arbete anordnades en kunskapshöjande konferens avseende stadsplanering, platsutveckling och trygghetsskapande åtgärder. Konferensen vände sig till aktörer inom flera olika sektorer i samhället, såsom politiker som verkar inom byggnadsnämnden och nämnd för brottsförebyggande frågor, kommunala tjänstepersoner inom plan- och bygglov, brottsförebyggande samordnare, representanter från lokala brottsförebyggande råd, Polismyndigheten, säkerhetsansvariga inom näringslivet och större föreningar och representanter för fastighetsägare. Under dagen deltog över 80 personer från Västmanland och ett antal personer från närliggande län. I utvärderingen av konferensen framkom att denna var mycket uppskattad och föredragen bidrog med kunskap och inspiration till det fortsatta arbetet.

I samarbete med Länsstyrelserna i Dalarna, Tryggare Sverige och Svenska Stadskärnor har Länsstyrelsen i Västmanland beviljats medel från Vinnova för att arbeta med sociala innovationer och projektet Trygga Platser. Trygga Platser är ett utvecklingsprojekt som kommer att pågå till och med 2023 och ämnar stödja kommunen i att utveckla arbetet med platssamverkan i syfte att minska brottslighet och öka tryggheten vid ett geografiskt avgränsat område. Platssamverkan handlar om att kommun, fastighetsägare, näringsidkare och civilsamhället genom ett strukturerat samarbete arbetar med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder i ett område eller runt en speciell plats. Från Västmanlands län ingår Hallstahammar och Sala kommuner i Trygga platser. Arbetet i kommunerna påbörjades under sen höst 2020 med en kartläggning och trygghetsanalys av valda platser.

Vidare ansvarar Länsstyrelsen för samordning av det regionala nätverket mot organiserad brottslighet, även kallat *Multibrott*. De myndigheter som deltar i Multibrott är Polismyndigheten, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Skatteverket, Kronofogden, Ekobrottsmyndigheten och Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har samordningsansvaret för nätverket och målsättningen är att utveckla och att stärka ett kunskapsbaserat arbetssätt och stödja myndighetssamverkan. Nätverket har träffats vid fem tillfällen under året.

Deltagande myndigheter bedömer att träffarna är viktiga och att det finns goda förutsättningar att utveckla ett strukturerat kunskapsbaserat arbetssätt.

I samarbete med Malmö universitet har en studiecirkel startats för deltagare från mellanstora städer i Sverige som har så kallade Utsatta områden¹⁹ enligt Polismyndighetens definition. En studiecirkel kommer att avslutas under första kvartal 2021. Studiecirkeln utgår ifrån forskning som har bedrivits i Malmö och fokuserar på utsatta områden och förutsättningar för att arbeta brottsförebyggande i syfte att vända den negativa utvecklingen i de utsatta områdena.

På nationell nivå har länsstyrelsernas brottsförebyggande nätverk inrättat nationella arbetsgrupper som har i uppgift att fokusera på gemensamma områden för utveckling inom uppdraget. Länsstyrelsen i Västmanland har ansvarat för samordningen av den nationella arbetsgruppen för Interna processer som har arbetat med att ta fram ett mentorsprogram för nya brottsförebyggande samordnare på länsstyrelserna. Programmet avser att på ett strukturerat sätt stötta och underlätta tillträdet för nya samordnare. Mentorsprogrammet har godkänts av nätverket och kommer att implementeras under nästkommande år.

Pilotprojektet för Effektiv samverkan för trygghet i Fagersta är ett exempel på ett väl genomfört projekt som har kommit att implementeras i den aktuella kommunens ordinarie verksamhet. I detta har Länsstyrelsen genom hela processen verkat stödjande och bidragit med kunskap och verktyg i arbetet med samverkansmodellen, lägesbilder och orsaksanalys.

Länsstyrelsen har sedan 2019 arbetet med insatser utifrån situationell brottsprevention. Arbetet kommer att stärkas betydligt genom projektet Trygga platser som kommer att pågå till och med 2023 och ska stödja Hallstahammars och Sala kommuner i att utveckla arbetet med platssamverkan.

Med anledning av coronapandemin har dessvärre en del planerade insatser och utbildningar inte varit möjliga att genomföra. Det ska dock poängteras att de flesta planerade insatser har varit möjliga genomföra trots de ändrade förutsättningarna, liksom att det pågående arbetet i länet har fortgått. Detta bedömer Länsstyrelsen som positivt och det brottsförebyggande arbetet anses ha haft en fortsatt god utveckling under det gångna året

Jämställdhet

För att de jämställdhetspolitiska målen ska kunna få genomslag i länet krävs att alla större organisationer samverkar och arbetar gemensamt mot de uppsatta målen. För ökad måluppfyllelse inom jämställdhetspolitiken krävs att kommuner, region, myndigheter, företag och civilsamhälle identifierar samhandlingsområden och prioriterar dessa. Landshövdingen har därför bildat ett jämställdhetsråd som består av de högsta ledarna från berörda organisationer. Under samverkansrådet finns en beredningsgrupp och fyra fokusgrupper som ska täcka in de sex jämställdhetspolitiska målen. Under året har rådet haft tre sammanträden.

Under 2020 har länet tagit ytterligare steg mot ett mer hållbart jämställdhetsarbete genom att implementera viljeinriktningen i Strategi för jämställdhetsintegrering 2018–2020 i de egna organisationernas arbete. Strategin innehåller en rad effektmål som är svåra att utvärdera på kort sikt, men tack vare flera viktiga

---

¹⁹ Ett utsatt område är ett geografiskt avgränsat område som karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället.

beslut i länets jämställdhetsråd har en rad samhandlingsområden ringats in och aktiviteter relaterade till att nå målen har fortsatt under 2020.

Inom ramen för rådets samverkan har Länsstyrelsen fortsatt att koordinera en rad förbättringsprocesser som syftar till att uppfylla de jämställdhetspolitiska delmålen. Under delmål fyra ”En jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet” har en process för jämställt föräldraskap fördjupats. ABB har tagit på sig ägarskapet. Det innebär att teknikföretag i länet uppmuntrar män att ta föräldraledighet. I arbetsgruppen ingår även Region Västmanland, kommuner och civilsamhällesorganisationer såsom MÄN²⁰ (för jämställdhet). På grund av coronapandemin har arbetet tillfälligt avstannat. Under delmål 5 i jämställdhetspolitiken, jämställd hälsa, har en fördjupad samverkan skett med Försäkringskassan under året. Behovet av att göra gemensamma analyser har belysts inte minst under pandemin. Exempelvis hur ofrivilligt hemarbete och vård av barn (VAB) påverkat kvinnors och mäns hälsa och förutsättningar. Det gemensamma analysarbetet har påbörjats och det råder samsyn kring det fortsatta post-corona-arbetet.

Länets jämställdhetsråd delade ut ett jämställdhetspris i samband med årets sista rådsmöte. Under 2020 inkom 14 nomineringar och fem finalister utsågs. Dessa fem organisationer har bidragit till måloppfyllelse av länets jämställdhetsstrategi och representerar de fem olika målområdena i strategin. Länsstyrelsen producerade fem filmer där organisationerna fick visa sitt goda arbete. Filmerna spreds på hemsida och i sociala medier i syfte att uppmuntra jämställdhetsarbete och få spridning på lärande exempel.

På uppdrag av länets jämställdhetsråd startades en processledarutbildning i jämställdhetsintegrering 2018. Den var tvåårig med totalt åtta utbildningsmoduler. Drygt 30 deltagare examinerades under 2020 och länet har gått från att ha tre jämställdhetsstrategier i hela länet till att idag ha cirka 35. Nu finns gedigen kompetens i jämställdhetsintegrering hos regionala myndigheter, samtliga kommuner, företag, Region Västmanland och civilsamhällesorganisationer. Effekterna av detta syns redan i form av förbättrad samverkan och ökat intresse för jämställdhetsfrågorna. Det har även resulterat i att flera organisationer tagit fram nya styrdokument och/eller integrerat jämställdhetsfrågorna i de befintliga strukturerna.

En ny förbättringsprocess som startats under 2020 är ett genuscoachprogram. Länsstyrelsen kommer att erbjuda genuscoachning till drygt 10–12 chefer inom mansdominerade branscher. Utvecklingsarbetet bygger på samma princip som de genuscoachprogram som erbjudits höga chefer inom Försvarsmakten och Polisen på riksnivå. Det syftar till att höga chefer inom berörda myndigheter ska öka sin kompetens i jämställdhetsfrågor.

Länsstyrelsen hann fira internationella kvinnodagen dagarna innan de första restriktionerna med anledning av covid-19 kom. Landshövdingen bjöd in alla samverkansaktörer i länet under temat ”jämställdhet och kultur”. I programmet deltog forskningsminister Matilda Ernkrans, Johanna Lindros, Jämställdhetsmyndigheten, skådespelaren Cecilia Sedvall som läste #metoo-berättelser samt feministtrubaduren Tina Wilhelmsson.

Under året har vissa förväntade verksamhetsmål och aktiviteter inte uppnåtts. Av naturliga skäl har andelen fysiska möten och utbildningar ställts in eller ställts om till digitala plattformar. En positiv effekt som Länsstyrelsen har noterat är att vissa nätverk varit aktivare än tidigare. Som nämnts ovan har även

---

²⁰ Se vidare <https://mfj.se/>

direktsamverkan mellan myndigheter förbättrats (exempelvis Försäkringskassan, Polisen, Region Västmanland och Arbetsförmedlingen) då krisen påbjöd att gemensamma genusanalyser skulle levereras.

I årets verksamhetsplan är ett mål att nå nya grupper i jämställdhetsarbetet. En prioriterad grupp var män. Genom att genuscoachningen riktar sig till mansdominerade arbetsplatser har detta arbete påbörjats.

Vad gäller måluppfyllelse i den regionala strategin för jämställdhetsintegrering som följer de jämställdhetspolitiska målen är det svårt att bedöma resultaten. De har gått knappt tre år sedan den antogs och mätbara kvalitativa effekter av normförändringar tar längre tid än så. Däremot har Länsstyrelsen ett antal kvantitativa indikatorer som visar på positiv utveckling. Som nämnts tidigare har betydligt fler chefer och verksamhetsutvecklare fått utbildning i jämställdhetsintegrering. Det har lett till fler genusanalyser, fler aktiviteter i verksamhetsplaner och jämnare könsfördelning av resurser i länets organisationer.

Ett normalt år får Länsstyrelsen många förfrågningar om att hålla utbildningar och ge stöd och rådgivning, men på grund av rådande pandemi där man har fått ändra på sina prioriteringar har kommuner, myndigheter och andra inte haft jämställdhetsfrågorna högst upp på agendan detta år. Utbildningar har ställts in eller skjutits på framtiden, planer har förlängts och ärenden har hamnat på vänt.

Nationella minoriteter

Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten bidragit till att minoriteters behov, förutsättningar och inkludering i samhället har stärkts under året.

Under 2020 hade länets minoritetsnätverk tre möten varav två ställdes om till det digitala formatet.

Runt årsskiftet bjöd länsrådet in särskilt sakkunnige och Köpings kommuns minoritetssamordnare till länets kommunchefsnätverk i syfte att utbilda och informera några av de högsta ledarna i länet kring kommunernas ansvar enligt minoritetslagstiftningen. Ytterligare syftade mötet till att ge minoritetsfrågorna en mer central plats i den kommunala styrkedjan och slutligen uppmuntrades de fyra kommuner som ännu inte är förvaltningskommuner att överväga detta.

I länets krishantering uppmärksammades det faktum att dödsfallen på grund av covid-19 var påtagligt högre bland utrikesfödda. Personer födda i Finland var allra högst, varpå analyser gjordes. Den primära orsaken tros vara att majoriteten av finlandsfödda personer i länet tillhör riskgrupperna och är födda på 20-, 30- och 40-talet.

I krisledningsarbetet var Länsstyrelsen snabb med att skicka ut den krisinformation som togs fram nationellt på samtliga minoritetsspråk.

I januari firades Minnesdagen av förintelsens offer med deltagande från bland annat Forum för levande historia. Det är viktigt att uppmärksamma historien och minnas förintelsens offer och att förhindra att det händer igen. Ett av konferensens fokus var därför att uppmärksamma den främlingsfientlighet och vardagsrasism som finns runt om oss idag och som särskilt drabbar minoriteter som judar, samer och romer. Röster från minoriteterna och deras utsatthet synliggjordes under konferensen.

Länsstyrelsen sitter med i styrgruppen för projektet Tillsammans för psykisk hälsa senior som genomförs av Studieförbundet Vuxenskolan. De anordnar samtalsgrupper i existentiell hälsa och under året har grupper startat på finska för äldre finstalande personer som är i behov av samtalsstöd.

Internt har Länsstyrelsen hissat respektive flagga för alla de minoriteter som har högtidsdagar, samt fortsatt att inventera myndighetens språkkunskaper.

En positiv sidoeffekt av länets minoritetsnätverk är att det utgör en samverkansyta för kommunerna. På samtliga träffar diskuteras samordningsvinster. Ett exempel kan vara att en kommun kontaktar en barnteater på finska och de fem grannkommunerna gör gemensam sak och teatern åker på turné i länet. På så sätt koordinerar länsstyrelsen indirekt språkaktiviteter för barn.

Länsstyrelsen har ännu inte sett någon effekt av de insatser som riktats mot kommunchefer och politiker, men pandemin har definitivt påverkat i negativ riktning eftersom den ytterligare trängt undan lågprioriterade frågor i kommunerna.

Nivån av invånardialoger med minoriteter har sannolikt sjunkit. Det finns en överrepresentation av äldre bland minoritetsgrupperna och kombinationen av dator-ovana och språkförbistringar är en tänkbar orsak.

Mänskliga rättigheter

I januari arrangerades Minnesdagen för förintelsens offer i Fagersta kommun. Bland annat medverkade Forum för Levande Historia, Uppsala universitet (genom sitt regeringsuppdrag inom mänskliga rättigheter), Brottsförebyggande rådet med flera. Dagen samarrangerades med Länsstyrelsen i Dalarna och det brottsförebyggande uppdraget. Temat för dagen var att uppmärksamma den polarisering och främlingsfientlighet som växt sig allt starkare. I Fagersta har både Nordiska Motståndsrörelsens (NMR) ledare och islamistiska extremister varit närvarande. Seminariet samlade höga chefer, politiker och tjänstemän från flera kommuner och har lett till att belysa frågorna. Invånardialoger och samverkan har resulterat i ökad kunskap om och förmåga att identifiera tidiga tecken på främlingsfientlighet.

Länsstyrelsen har genomfört fyra möten med HBTQ-nätverket varav de tre sista blev digitala. Nätverket består av en majoritet från civilsamhället och det digitala formatet har exkluderat många HBTQI-personer som inte haft tillgång till de plattformar mötena har varit på. Alla tre Pridefestivalerna i länet ställdes in på grund av pandemin och ett annat orostecken som HBTQI-organisationerna rapporterat är bristen på ”komma-ut-platser”. De vittnar om att många HBTQI-personer väljer att komma ut under festivalerna då det också erbjuds trygga mötesplatser. Organisationerna ser en nedgång bland nyrekryterade.

Västmanland hade Sveriges första och enda HBTQ-certifierade asylboende. När detta stängde valde Migrationsverket att kommunplacera ett stort antal nyanlända HBTQ-personer i länet. Idag är de placerade i Arboga, Kungsörs och Skinnskattebergs kommuner och Länsstyrelsen har stöttat RFSL med TIA-medel i projektet Newcomers. Gruppen är extremt utsatt ur ett MR-perspektiv då de är offer för hatbrott, hedersbrott, diskriminering, dålig hälsa, dålig ekonomi, osäkert boende med mera. Länsstyrelsen har genomfört en rad invånardialoger med gruppen genom åren. Under 2020 genomfördes endast en i början av året innan pandemin förändrade förutsättningarna.

En positiv effekt av coronapandemin har varit att direktsamverkan kring de mest utsatta grupperna har intensifierats. Länsstyrelsen har tidigare inte haft så regelbundna möten och så djupa diskussioner om de allra mest sårbara invånarnas utsatthet. I samråd med Stadsmissionen, Polisen, Svenska Kyrkan och andra härbärgen har Länsstyrelsen diskuterat pandemins effekter för bland annat hemlösa, ensamkommande barn, prostituerade, EU-migranter, ensamma pensionärer och/eller våldsutsatta kvinnor och barn.

Länsstyrelsen har påbörjat planeringen inför det så kallade demokratiåret och uppmärksammandet av att allmän och lika rösträtt fyller 100 år. Ambitionen är att få Demokratistugan till länet, göra ett program med samverkansaktörerna i länet och underteckna demokratideklarationen.

Den pågående pandemin och krisläget är en prövning både för medborgare och organisationer. Att de flesta medborgarna i Sverige har hög tillit och tilltro till sina myndigheter har blivit påtagligt, men det gäller inte alla grupper. De mest utsatta har blivit än mer marginaliserade under krisen och ojämlikheterna har ökat.

Av naturliga skäl har många invånardialoger ställts in och de mest utsatta har inte haft samma möjlighet att delta i de digitala mötesplatserna. Många demokratifrågor har skjutits på framtiden. Det har även funnits mönster av att problematisera och skylla smittspridning på de mest utsatta grupperna istället för att problematisera strukturerna. Länsstyrelsen har lyft riskerna av det demokratiska underskottet med alla sina samverkansaktörer under hela krisledningsarbetet och har arbetat hårt för att själva nå de mest utsatta grupperna. Ett kreativt exempel på en sådan insats kom ut från ett krisledningsmöte som Länsstyrelsen arrangerade under våren när smittan spreds som värst bland grupper av utrikesfödda. En kommun tog då beslut att använda alla modersmåls lärare under skolans påsklov för att ge muntlig krisinformation via telefonkedjor på sina hemspråk till alla sina kontakter.

Barnrätt

Utvärderingen av Barnrättsdagen visade att den var väldigt uppskattad. Över 70 procent angav att Barnrättsdagen har gett inspiration till att arbeta med barns rättigheter. 98 procent instämde helt eller delvis i att dagen gav dem verktyg för att arbeta med barns rättigheter och att innehållet i konferensen kommer komma till användning i deras arbete.

Konferensen Inkludera Mera är en av länets största arenor som i normala fall mottar 600 deltagare. I år sändes konferensen i tre digitala sändningar med möjlighet för ett ännu större deltagande. Resultatet av att nå ut till så många har bidragit till en ökad kunskap och medvetenhet om barns rättigheter, livsvillkor och hälsa bland många av länets verksamma personer som möter barn och unga.

Att Länsstyrelsens medarbetare som ingår i krisorganisationen har utbildats i genus- och barnperspektiv i totalförsvarsövning 2020 har resulterat i ökad medvetenhet och kunskap om hur barns rättigheter ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn. Detta leder även till ökad kunskap och förståelse för barnrätt i medarbetarnas ordinarie verksamhetsuppgifter.

Länsstyrelsen har två barnpiloter vilka är utbildade av Västerås Stads Barnpilotverksamhet. Deras uppgift är att beakta att barnperspektivet är närvarande samt att vara ett stöd för kollegor att ta position för utsatta barn, exempelvis vid orosanmälan till socialtjänst. Att Länsstyrelsen har utbildade barnpiloter har rönt intresse hos andra länsstyrelser och det har kommit förfrågningar om information och spridning av metoderna.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

I samband med att Länsstyrelsen besvarar enkätundersökningen Fokus delaktighet och har diskussioner kopplade till svaren blir resultatet förslag till förbättringspotentialer som finns inom Länsstyrelsens verksamhet och lokaler. Dessa förslag ger en bra grund för arbetet inför kommande år med att förbättra och tillgänglighetsanpassa Länsstyrelsens verksamhet och lokaler.

Folkhälsa

Projektet Föräldraskapsstöd till nyanlända har resulterat i att 20 personer i länet får utbildning till gruppleddare i föräldraskapsstödsprogrammet Föräldraskap i Sverige för att sedan kunna erbjuda den kursen inom samhällsorienteringen för nyanlända samt på familjecentraler eller andra familjestödjande verksamheter i länet.

Integration

Inom ramen för Integrationsrådet och beredningsgruppen har två fokusgrupper för samhällsorientering och ensamkommande barn som omfattas av gymnasielagen bildats genom länets Strateginätverk och EKB-nätverk. Fokusgrupperna har arbetat med att utveckla och stärka arbetet med målgruppen genom att erbjuda stöd till ansvariga aktörer.

Integrationsrådet har beslutat att införa en årligt återkommande Fonddag som syftar till att sprida information om olika fonder som aktörer i länet kan söka medel ur för att utveckla och förbättra verksamheter riktade till asylsökande, nyanlända och personer som står långt från arbetsmarknaden. Den första fonddagen som skulle ha ägt rum i mars 2020 fick ställas in på grund av coronapandemin och nästa kommer att äga rum under 2021.

Arbetet med att ta fram en ny Integrationsstrategi för länet har fortsatt, men har blivit försenat på grund av pandemin. En ny tidsplan är framtagen och Integrationsrådet har beslutat att flytta fram tidsperioden för strategin ett år och kommer därmed att gälla för perioden 2021–2026. Tiden för remissförfarandet har därmed flyttats fram till januari 2021. Syftet med strategin är att ena relevanta aktörer i länet för ett gemensamt och samlat arbete med integration.

Kartläggningen Invandrarindex, som genomfördes under 2019 på uppdrag av Integrationsrådet, har presenterats vid ett seminarium för rådet och personer som arbetar med integration i länet. Kartläggningen gav en viktig inblick i de utvecklingsområden som är av särskild vikt från nyanländas perspektiv och kommer att ligga till grund för integrationsarbetet framledes.

Till följd av den pågående coronapandemin har arbetet med vidarebosättning av kvotflyktingar gjort uppehåll under stora delar av året. Länsstyrelsen har noga följt utvecklingen inom området och arbetat aktivt med att tillhandahålla information till länets kommuner. Myndigheten har även anordnat informationsmöten om det ökade behovet att ta fler ensamkommande barn inom ramen för vidarebosättningen samt möjligheterna för kommunerna att ta emot ensamkommande barn som anvisats i enlighet med bosättningslagen och därmed inom det fastställda kommuntalet.

Under året har Länsstyrelsen verkat för att det ska finnas beredskap och kapacitet hos kommunerna att ta emot och möta ett minskat inflöde av nyanlända. Myndigheten har en omfattande samverkan med länets kommuner, statliga myndigheter, civilsamhället, näringslivet i länet och Region Västmanland. Syftet med samverkan har varit att utveckla och förstärka det långsiktiga arbetet med nyanländas möjligheter till etablering och inkludering i samhället. Som en del av det samordnade uppdraget har Länsstyrelsen sammankallat ett strateginätverk med representanter från länets kommuner och regionen. Strateginätverket är ett forum för samverkan, dialog, erfarenhetsutbyte och kompetenshöjande insatser. Länsstyrelsen har även genom nätverket förmedlat information från nationella och regionala nätverk.

Länsstyrelserna har arbetat med förändringarna i den så kallade EBO-lagen²¹ som gäller självbosatta asylsökande i kommuner med socioekonomiskt utsatta områden²². I Västmanlands län omfattades en kommun av lagstiftningen men valde att inte ansöka om områdesbegränsning hos Migrationsverket. Länsstyrelsen har fört kontinuerlig dialog med berörd kommun under processen.

Som en del av det samordnade ansvaret för samhällsorientering har Länsstyrelsen lyft samhällsorienteringen vid nätverksträffat med kommuner, regionen och andra i aktörer i syfte att främja dialog och underlätta en kommun- och sektorsövergripande samverkan. En viktig del av Länsstyrelsens arbete kring samhällsorientering har genomförts i samverkan med länets Fokusgrupp Samhällsorientering. Fokusgruppen har under 2020 presenterat resultaten av en kartläggning över länets behov av

---

²¹ 10 a § lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA).

²² Avser de kommuner som omfattas av förordningen (2018:151) om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden.

samhällsorientering för rådet. Utifrån kartläggningens föreslagna åtgärder har fokusgruppen bjudit in representanter från Viadidakt²³ till länets strateginätverk för att presentera en distanslösning för samhällsorienteringen. Fokusgruppen har även identifierat ytterligare utvecklingsområden som kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet.

En viktig del i Länsstyrelsens arbete med ensamkommande barn och unga är dialogen med länets kommuner för att säkerställa ett gott mottagande av anvisade där Länsstyrelsen har identifierat ett antal utvecklingsområden för att nå långsiktig hållbarhet och kvalitet i mottagandet. Dialogen har förts inom EKB-nätverket där Länsstyrelsen har samordningsansvaret. Nätverket består av länets kommuner, Region Västmanland, Migrationsverket, Polismyndigheter samt representanter från civilsamhället. EKB-nätverket är ett forum för erfarenhetsutbyte och en plattform för att lyfta aktuella frågor och utvecklingsområden. Under året har nätverket lyft frågan om boendesituationen för ensamkommande barn som återförenas med sin familj i Sverige till Integrationsrådet. Länsstyrelsens arbete med målgruppen har även genomförts i samverkan med Fokusgrupp Ensamkommande barn med tillfälliga uppehållstillstånd enligt nya gymnasielagen vilken har arbetat med att lyfta de utmaningar som målgruppen står inför. Ett arbete som resulterade i ett länsövergripande projekt, finansierat med stöd av 37 a §-medel, som syftar till att ge ensamkommande ungdomar som omfattas av den så kallade gymnasielagen stöd att komma ut på arbetsmarknaden och därigenom ges ökade möjligheter till permanent uppehållstillstånd.

Länsstyrelsen har därutöver samordnat två informationsträffar med fokus att öka kunskapen om ensamkommande barn och unga riktat till länets kommuner och andra aktörer. En av dessa handlade om ensamkommande barn med uppehållstillstånd för studier och den andra om ensamkommande barn som kvotflyktingar.

Inom ramen för uppdraget att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter, samverka med berörda aktörer för att motverka att ensamkommande barn och unga utsätt för människohandel och exploatering ingår Länsstyrelsen i en länsövergripande samverkansgrupp kring prostitution och människohandel. Myndigheten har också genomfört en webbsänd konferens med temat ensamkommande barn och unga utsatta för exploatering, prostitution och människohandel med syfte att höja kunskapen om målgruppen och ge verktyg för upptäckt av utsatta barn och unga.

Revideringsarbetet av länets handlingsplan för Ensamkommande barn som försvinner har fortsatt under 2020 och väntas vara klart i början av 2021.

Under 2020 har Länsstyrelsen beviljat ersättning för totalt sex insatser i länet. Insatserna beviljade utifrån 37 § är dels en insats inom ramen för projektet Kvinna in i Sverige, dels att genom utbildningsinsatser stärka personal i tre av länets kommuner i traumamedveten omsorg. De insatser som beviljats utifrån 37 a § syftar till att underlätta språkundervisning och etableringen för föräldralediga där två insatser har särskilt fokus på kvinnor, samt en insats om jobbguider för ensamkommande barn som omfattas av gymnasielagen. De pågående projekten inom Kvinna in i Sverige som bedrivs i Köpings och Sala kommun delfinansieras av Länsstyrelsen med stöd av 37 §.

Flera av de länsövergripande projekt som beviljats medel har under året avslutats. § 37-projektet Nätverk för multigration har gått över till att samordnas av Länsstyrelsen och blivit en del av Länsstyrelsens ordinarie

---

²³ Viadidakt är en gemensam förvaltning för vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser i Katrineholms och Vingåkers kommuner som erbjuder samhällsorientering på distans.

uppdrag. Nätverket är ett samverkansforum bestående av integrationsprojekt i länet som beviljats statliga medel som bidrar till ett meningsfullt utbyte av erfarenheter och stöd mellan projekten.

Länsstyrelsen har uppbyggda och välfungerande samverkansstrukturer för integrationsuppdraget, vilka har nyttjats effektivt vid exempelvis informationsspridning om covid-19.

Länsstyrelsen har uppmärksammat vissa utvecklingsbehov i länet genom de olika samverkansforumen. I synnerhet vad gäller mottagande av nyanlända och ensamkommande barn då det minskande inflödet inneburit svårigheter för kommunerna att vidhålla en fungerande verksamhet, liksom för Länsstyrelsen att driva de nätverk där aktörer som arbetar med mottagande ingår. Även då mottagande minskar är det av vikt att upprätthålla och säkerställa att kunskap och organisatorisk förmåga finns vid ett eventuellt ökat mottagande.

Vad gäller Länsstyrelsens uppdrag att fördela medel för tidiga insatser för asylsökande och utvecklingsmedel för insatser för nyanlända och ensamkommande barn bedöms detta ha bidragit till främjande av integrationsarbetet under året. De projekt som bedrivits under året har i stort inneburit bra resultat och Länsstyrelsen bedömer att majoriteten av projekten har anpassats till situationen och vidhållit verksamhet i den mån det varit möjligt. Detta antingen genom digitala möten/träffar eller genom att förflytta verksamheten utomhus för att fortsatt verka för integrationen i länet.

Övriga projekt

Sedan 2019 driver Länsstyrelsen projektet Kvinna in i Sverige, finansierat av Europeiska socialfonden (ESF) samt delfinansierat med ersättning i enlighet med 37 § förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för ersättning för vissa utläningar (*37 §-medel, se uppdrag 22*). Målgruppen är utrikesfödda kvinnor som står långt från arbetsmarknaden eller studier med deltagare från fem av länets kommuner. Resultaten från projektet visar att under första halvåret 2020 hade 39 kvinnor gått vidare till exempelvis studier eller visstidsanställningar.

Länsstyrelsen har marknadsfört projektet genom att publicera nyheter om projektet på Länsstyrelsens webbplats och Facebook vid åtta tillfällen under året. Projektledaren har blivit intervjuad av Sveriges Radio P4 Västmanland och deltagare och projektmedarbetare har blivit intervjuade av lokala nyhetsmedier.

Till följd av coronapandemin har kommunerna under våren och senhösten organiserat verksamheten genom mindre grupper och aktiviteter som delvis har genomförts via hemuppgifter. Detta resulterade i en tillbakagång i deltagarnas utveckling vad gäller självförtroende, självkänsla, hälsa, egenmakt och språkutveckling. Någoting som kan förklaras med förlust av de positiva effekter som gruppstillhörighet och att befinna sig i ett socialt sammanhang haft för deltagarnas utveckling. Vidare har det varit svårare att hjälpa deltagarna att få praktikplats till följd av pandemin. Deltagande kommuner har arbetat aktivt med information kring covid-19 på deltagarnas modersmål.

Länsstyrelsen har under det gångna året bedrivit projektet Föräldraskapsstöd till nyanlända vars syfte är att genom stöd och information till nyanlända föräldrar, förebygga förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck, barnäktenskap, tvångsäktenskap och kvinnlig könsstympning. Projektet har resulterat i att 20 personer får utbildningen *Föräldraskap i Sverige* för att därefter kunna erbjuda kursen inom kommunernas samhällsorientering för nyanlända. En utbildningsinsats för att öka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck har genomförts i länet med syfte att sprida grundläggande kunskap om frågan så brett som möjligt för att öka chansen att fler personer kan upptäcka och hjälpa barn och unga utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Det regionala projektet Bostadskoordinator, med finansiering genom 37 § i förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar, avslutades under hösten 2020. Projektet syftade till att utveckla beredskap och mottagandekapacitet genom att ta fram arbetssätt och stöd för kommunerna gällande uthyrning av privatpersoners bostäder till nyanlända och ensamkommande barn.

Arbetet i projektet har skett i samråd och samverkan med representanter från länets kommuner, allmännyttor och hyresgästföreningen. I projektet togs konceptet ”Bli en hushjälte” fram som inrymmer samlad information och material till kommun, potentiella hyresvärdar och hyresgäster. Innehållet utgörs exempelvis av information till hyresvärdar om att hyra ut, information om att bli hyresgäst översatt till olika språk, checklistor och stöd till kommunerna i form av bland annat en handbok som beskriver de olika roller kommunen kan inneha i processen samt framtagna marknadsföringsstrategier. Satsningen ämnade att involvera samtliga av länets tio kommuner, dock har endast en kommun aktivt använt sig av konceptet. Under projekttiden genererades ingen faktisk uthyrning av privatbostad till nyanlända eller ensamkommande barn, men möjligheten finns för samtliga kommuner att vid behov tillämpa och vidareutveckla konceptet.

Resultatbedömning

Brottsförebyggande

Länsstyrelsens samlade bedömning av verksamhetens resultat under året är gott. Verksamheten har bidragit till flertal insatser som går i linje med förfarandet i förordningen. Under året har samarbeten utvecklats och förstärkts internt såväl som externt, genom utbildningsinsatser, pågående projekt och samverkansinsatser.

Jämställdhet

Länsstyrelsens samlade bedömning av verksamhetens resultat under året är gott. 2020 är ett svårbedömt år på grund av den pågående pandemin. De mål och ambitioner som sattes upp i början av året grusades redan i mars då stora delar av verksamheten fick läggas åt sidan. Länsstyrelsen ställde om verksamheten väldigt snabbt och för att prioritera hanteringen av krisen. Med andra ord har Länsstyrelsen inte nått upp till alla de mål som stod i de ursprungliga verksamhetsplanerna och strategierna då krishanteringen blev den högsta prioriteringen. Det arbete som gjorts inom ramen för detta har varit utmärkt. Som nämnts tidigare har samverkan inom politikområde jämställdhet fördjupats med såväl kommuner som Region Västmanland, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Polisen. Kriser tvingar organisationer att sluta arbeta i stuprör och istället försöka lösa gemensamma problem vilket blev påtagligt inom exempelvis det våldsförebyggande arbetet för att motverka mäns våld mot kvinnor. Samverkan på detta område har nog aldrig varit så intensivt och bra som under krisen.

Nationella minoriteter

Utifrån rådande omständigheter bedömer Länsstyrelsen att resultaten är gott. Det finns stor okunskap och därför ett visst motstånd till att integrera minoritetsfrågorna hos några av kommunerna i länet. De undanträngningseffekter som pandemin förde med sig har gjort att de frågorna än mer har hamnat i skymundan.

Mänskliga rättigheter

Sammantaget blir bedömningen utmärkt utifrån gällande förutsättningar. Trenden utifrån resultatindikatorn om att andelen analyser om konventionsefterlevnad är positiv. Som nämnts innan har direktsamverkan mellan kommuner och myndigheter ökat markant genom krishanteringen och aldrig tidigare har utsatta gruppers situation varit så mycket i fokus. Den samlade bedömningen är att länet haft en negativ trend med ett demokratiskt underskott på grund av pandemin men att Länsstyrelsen använt alla sina kanaler och vidtagit alla de åtgärder som varit möjliga.

Integration

Det genomförda arbetets resultat under året i förhållande till målen för verksamheten bedömer Länsstyrelsen som gott. Länsstyrelsens arbete har gått i linje med målen för integrationspolitiken och bedöms ha främjat integrationsarbetet lokalt och regionalt. God dialog har förts inom de regionala nätverk som Länsstyrelsen samordnat och i respektive forum har samverkan stärkts och utvecklats ytterligare. Vidare har aktuell och viktig information förmedlats och spridits effektivt genom dessa nätverk, vilket varit av särskild vikt under coronapandemin.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
	3E4	3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag 2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet är framtaget med utgångspunkt i regleringsbrevsuppdrag 3E4 om enhetlig struktur i länsstyrelsernas årsredovisningar.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2018–2020

Belopp angivna i tkr.

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020	2019	2018
20–21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	9 437	7 314	7 924
201	Allmänna val	77	652	1 600
25	Trafikföreskrifter	410	718	749
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	6 772	5 663	5 708
30	Regional tillväxt	269	553	345
34	Infrastrukturplanering	365	383	404
40	Hållbar samhällsplanering och boende	6 546	5 476	3 589
41	Stöd till boende och energiåtgärder	2 795	1 619	1 340
42	Energi och klimat	6 673	7 708	6 078
43	Kulturmiljö	8 588	8 794	8 947
45	Krishantering och skydd mot olyckor	17 544	10 327	8 949
50	Övergripande och gemensam för naturvård och miljöskydd	13 797	13 815	14 603
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	24 758	17 083	21 932
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 479	1 555	1 803
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	20 000	20 409	18 649
54	Mineralfyndigheter	8	17	8
55	Miljöfarlig verksamhet	3 305	4 963	4 280
56	Övrigt miljö-och hälsoskydd	154	161	103
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 907	2 480	2 225
58	Restaurering	1 281	1 462	761
60	Lantbruk och landsbygd	14 257	13 886	12 701
62	Fiske	1 001	1 671	1 841

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020	2019	2018
70	Folkhälsa	2 872	2 408	3 082
80	Jämställdhet	4 719	5 440	5 247
81	Nationella minoriteter	44	58	47
82	Mänskliga rättigheter	1 589	839	868
85	Integration	4 292	3 375	2 690
	SUMMA PRODUKTION	156 941	138 831	136 472
10	Myndighetsövergripande verksamhet	22 157	24 407	26 993
11	Administration och intern service	40 946	39 663	38 729
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	220 043	202 902	202 194
99	Resurssamverkan ²⁾	33 357	28 630	25 909
	TOTALSUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER ENL RESULTATRÄKNINGEN ³⁾	253 401	231 532	228 103

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämställs med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21) fr o m 2018.

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2018–2020

Verksamhetskostnaderna har ökat i förhållande till år 2019 med anledning av ökad medelstildelning både avseende förvaltningsanslaget och med till exempel extra medel för pandemihantering. Därutöver har den bidragsfinansierade verksamheten ökat till följd av tillkommande sakanslag inom natur- och miljöområdet,

Tabell B - Verksamhetskostnader 2020

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20–21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	9 437	4,29%	1 519	2,52%	10 956	5,04%
201	Allmänna val	77	0,04%	44	0,07%	122	0,06%
25	Trafikföreskrifter	410	0,19%	231	0,38%	641	0,29%
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	6 772	3,08%	3 006	4,98%	9 778	4,50%
30	Regional tillväxt	269	0,12%	118	0,20%	387	0,18%
34	Infrastrukturplanering	365	0,17%	210	0,35%	575	0,26%
40	Hållbar samhällsplanering och boende	6 546	2,97%	1 818	3,01%	8 364	3,85%
41	Stöd till boende och energiåtgärder	2 795	1,27%	1 589	2,63%	4 383	2,02%
42	Energi och klimat	6 673	3,03%	2 408	3,99%	9 081	4,18%
43	Kulturmiljö	8 588	3,90%	3 060	5,07%	11 649	5,36%
45	Krishantering och skydd mot olyckor	17 544	7,97%	8 475	14,05%	26 020	11,98%
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	13 797	6,27%	6 408	10,62%	20 205	9,30%
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	24 758	11,25%	5 555	9,21%	30 314	13,95%
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 479	1,13%	1 409	2,33%	3 888	1,79%
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	20 000	9,09%	9 353	15,50%	29 353	13,51%
54	Mineralfyndigheter	8	0,00%	4	0,01%	12	0,01%
55	Miljöfarlig verksamhet	3 305	1,50%	1 283	2,13%	4 588	2,11%
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	154	0,07%	88	0,15%	242	0,11%
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 907	1,32%	960	1,59%	3 867	1,78%
58	Restaurering	1 281	0,58%	459	0,76%	1 740	0,80%
60	Lantbruk och landsbygd	14 257	6,48%	5 771	9,57%	20 028	9,22%
62	Fiske	1 001	0,45%	575	0,95%	1 576	0,73%
70	Folkhälsa	2 872	1,31%	1 308	2,17%	4 180	1,92%
80	Jämställdhet	4 719	2,14%	1 891	3,14%	6 610	3,04%
81	Nationella minoriteter	44	0,02%	25	0,04%	69	0,03%
82	Mänskliga rättigheter	1 589	0,72%	635	1,05%	2 225	1,02%
85	Integration	4 292	1,95%	2 126	3,52%	6 418	2,95%
	SUMMA PRODUKTION	156 941	71,32%	60 331	100,00%	217 271	100,00%
10	Myndighetsövergripande verksamhet	22 157	10,07%				
11	Administration och intern service	40 946	18,61%				
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	220 043	100,00%			217 271	100,00%
99	Resurssamverkan ²⁾	33 357		2 772		36 129	
	Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen³⁾	253 401				253 401	
	Myndighetsövergripande, adm och intern service uppdelat på: ⁴⁾						
	Nivå 1 (113–115)	26 837	25,56%				

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
	Nivå 2 (110–112, 116-119)	14 109	13,44%				
	Nivå 3 (100–109)	22 157	21,10%				
	Personalkostnad produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	105 011					

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

⁴⁾ Summan på nivå 1–3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2018–2020

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020 ÅA totalt	2020 varav ÅA kvinnor	2020 varav ÅA män	2019 ÅA totalt	2018 ÅA totalt
20–21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	3,1	2,0	1,2	2,5	3,0
201 ¹⁾	Allmänna val	0,1	0,0	0,1	0,9	1,7
25	Trafikföreskrifter	0,6	0,5	0,1	0,8	1,0
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	7,1	6,1	1,0	6,7	7,2
30	Regional tillväxt	0,1	0,1	0,0	0,2	0,3
34	Infrastrukturplanering	0,5	0,1	0,4	0,5	0,6
40	Hållbar samhällsplanering och boende	4,0	2,6	1,3	4,6	4,9
41	Stöd till boende och energiåtgärder	4,2	1,2	3,0	2,5	2,1
42	Energi och klimat	5,5	3,2	2,2	7,7	5,9
43	Kulturmiljö	7,6	7,2	0,4	8,0	7,4
45	Krishantering och skydd mot olyckor	17,9	9,4	8,5	10,5	7,0
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	14,6	8,0	6,6	13,6	15,0
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	14,2	3,9	10,4	14,2	15,4
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	3,8	2,7	1,1	2,3	2,7
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	22,5	16,3	6,2	21,1	19,1
54	Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55	Miljöfarlig verksamhet	3,1	2,1	1,1	3,4	3,1
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
57	Förorenade områden, efterbehandling	2,5	2,1	0,4	2,2	2,8
58	Restaurering	1,2	1,0	0,2	1,3	1,1
60	Lantbruk och landsbygd	14,9	11,0	3,9	15,7	14,2
62	Fiske	1,4	0,5	1,0	1,3	1,2
70	Folkhälsa	2,7	2,6	0,1	2,4	3,4
80	Jämställdhet	4,0	3,2	0,9	4,8	3,6

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020 ÅA totalt	2020 varav ÅA kvinnor	2020 varav ÅA män	2019 ÅA totalt	2018 ÅA totalt
81	Nationella minoriteter	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
82	Mänskliga rättigheter	1,2	1,1	0,1	0,8	0,9
85	Integration	4,8	4,0	0,8	4,3	3,5
	SUMMA PRODUKTION	142,1	91,0	51,1	132,6	127,2
10	Myndighetsövergripande verksamhet	9,0	6,7	2,2	13,5	14,4
11	Administration och intern service	21,1	16,8	4,3	18,8	18,6
	SUMMA ÅRSARBETSKRAFTER EXKL RESURSSAMVERKAN	172,1	114,4	57,6	164,9	160,2
99	Resurssamverkan	5,2	3,4	1,8	1,3	0,6
	TOTALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER	177,3	117,9	59,4	166,2	160,7

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20-21) fr o m år 2018.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2018–2020

Antalet årsarbetskrafter och antal anställda har ökat i förhållande till år 2019. Det beror främst på tillkommande medel inom samhällsskydd och beredskap och natur- och miljöområdet.

Tabell D – Årsarbetskrafter per finansieringsform

VÄS-KOD	Sakområden och myndighets - övergripande verksamhet	2020	2020	2019	2019	2018	2018
		ÅA finansierade av förvaltningsanslag	ÅA övrig finansiering ¹⁾	ÅA finansierade av förvaltningsanslag	ÅA övrig finansiering ¹⁾	ÅA finansierade av förvaltningsanslag	ÅA övrig finansiering ¹⁾
20–21 (exkl. 201) ²⁾	Övrig förvaltning	2,5	0,6	1,9	0,6	2,3	0,7
201 ²⁾	Allmänna val	0,1	0,0	0,3	0,7	1,3	0,4
25	Trafikföreskrifter	0,6	0,0	0,8	0,0	1,0	0,0
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	6,9	0,2	6,6	0,1	7,0	0,1
30	Regional tillväxt	0,0	0,1	0,2	0,0	0,3	0,0
34	Infrastrukturplanering	0,1	0,4	0,1	0,4	0,4	0,2
40	Hållbar samhällsplanering och boende	4,0	0,0	4,5	0,0	4,2	0,6
41	Stöd till boende och energiåtgärder	-0,1	4,3	0,0	2,5	0,1	2,0
42	Energi och klimat	0,2	5,2	0,3	7,3	0,5	5,4
43	Kulturmiljö	7,1	0,5	7,9	0,1	7,3	0,1
45	Krishantering och skydd mot olyckor	11,8	6,2	4,4	6,1	3,5	3,5
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	8,6	6,0	8,0	5,6	8,7	6,3
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	4,7	9,5	4,8	9,4	4,9	10,5
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	3,8	0,0	2,3	0,0	2,7	0,0
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	2,5	20,0	2,4	18,8	2,0	17,1
54	Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55	Miljöfarlig verksamhet	2,9	0,2	3,2	0,2	2,9	0,2
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0
57	Förorenade områden, efterbehandling	0,8	1,7	0,7	1,5	0,9	1,9
58	Restaurering	0,5	0,7	0,5	0,8	0,6	0,6
60	Lantbruk och landsbygd	13,2	1,7	13,7	2,0	12,3	1,9
62	Fiske	1,4	0,0	1,2	0,0	1,2	0,0

VÄS-KOD	Sakområden och myndighets - övergripande verksamhet	2020 ÅÅ finansierade av förvaltnings- anslag	2020 ÅÅ övrig finansiering ¹⁾	2019 ÅÅ finansierade av förvaltnings- anslag	2019 ÅÅ övrig finansiering ¹⁾	2018 ÅÅ finansierade av förvaltnings- anslag	2018 ÅÅ övrig finansiering ¹⁾
70	Folkhälsa	0,3	2,4	0,3	2,1	0,7	2,7
80	Jämställdhet	0,9	3,1	2,1	2,7	1,6	2,0
81	Nationella minoriteter	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
82	Mänskliga rättigheter	0,2	1,0	0,1	0,7	0,4	0,5
85	Integration	3,1	1,7	3,2	1,1	3,5	0,0
	SUMMA PRODUKTION	76,4	65,6	69,9	62,6	70,5	56,8
10	Myndighetsövergripande verksamhet	9,0	0,0	13,6	0,0	14,3	0,0
11	Administration och intern service	21,1	0,0	18,8	0,0	18,5	0,0
	SUMMA ÅRSARBETSKRAFTER EXKL RESURSSAMVERKAN	106,4	65,6	102,3	62,6	103,3	56,8
99	Resurssamverkan	0,0	5,2	0,0	1,3	0,0	0,6
	TOTALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER	106,4	70,8	102,3	63,9	103,3	57,4

¹⁾ Med övrig finansiering avses sådan finansieringskälla som inte är förvaltningsanslag såsom sakanslag, bidrag och avgiftsfinansiering.

²⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20-21) fr o m år 2018.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Tabell E – Representation

Kostnader för representation	2020 totalt (tkr)	2020 per ÅA (kr)	2019 totalt (tkr)	2019 per ÅA (kr)	2018 totalt (tkr)	2018 per ÅA (kr)
Intern representation	8	43	81	486	93	579
Extern representation	39	219	161	968	202	1 254

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell E – Representation

Kostnaderna för representation har minskat som en effekt av coronapandemin.

Tabell F – Lokaler

Lokalkostnader ¹⁾	2020	2019	2018
Residens			
Lokalkostnader (tkr) ²⁾	1 352	1 368	1 350
Lokalyta (m ²)	1 326	1 326	1 326
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 019	1 032	1 018
Lokaler³⁾			
Lokalkostnader (tkr)	8 476	8 515	8 280
Lokalyta (m ²)	7 064	6 807	6 502
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 200	1 251	1 273
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	48	51	52
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	40	41	40
Kontorslokaler⁴⁾			
Kontorslokalyta (m ²)	5 115	5 115	4 832
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	29	31	30
SUMMA LOKALKOSTNADER	9 827	9 883	9 630

¹⁾ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

²⁾ Residensets lokalkostnader redovisas under VÅS 103 Servicestöd till ledningen.

³⁾ Med lokaler avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÅS 113 Lokaler.

⁴⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biutor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Tabell G – Redovisning av ärenden 2020

(samtliga ärenden oavsett databas)

Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. upprättade ärenden)	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D-E)	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	60	90	128	209	69	5
Övrig förvaltning (20–21), exkl. 201	46	506	71	580	43	2
Allmänna val (201)	0	77	1	74	4	0
Trafikföreskrifter (25)	8	85	2	88	7	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	76	921	441	1 325	113	0
Regional tillväxt (30)	0	14	3	10	7	0
Infrastrukturplanering (34)	5	26	1	23	9	0
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	42	524	5	510	61	0
Stöd till boende och energiåtgärder (41)	541	765	0	780	526	1
Energi och klimat (42)	4	41	19	55	9	1
Kulturmiljö (43)	123	868	87	959	119	10
Krishantering och skydd mot olyckor (45)	45	143	57	174	71	4
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	94	244	24	258	104	15
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	72	91	163	212	114	21
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	63	555	37	589	66	3
Vattenverksamhet och vattenförvaltning (53)	46	218	85	285	64	0
Mineralfyndigheter (54)	0	0	0	0	0	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	55	311	52	381	37	1
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	1	139	0	130	10	0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	14	32	24	48	22	2
Restaurering (58)	1	15	4	12	8	1
Lantbruk och landsbygd (60) ¹⁾	1 948	5 272	42	5 424	1 838	1 054
Fiske (62)	32	211	15	247	11	0
Folkhälsa (70)	16	22	32	37	33	0
Jämställdhet (80)	8	16	24	40	8	0
Nationella minoriteter (81)	0	1	0	0	1	0
Mänskliga rättigheter (82)	1	9	6	12	4	0
Integration (85)	12	45	9	52	14	0
TOTALT ANTAL ÄRENDEN FÖR SAMTLIGA ÄRENDESLAG	3 313	11 241	1 332	12 514	3 372	1 120
varav Vattenmyndighetens ärenden	6	35	20	52	9	0

¹⁾ Under 2020 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbruksstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är till största delen färdigbyggda men rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbruksstöd (601) är inte

möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd, ekologisk produktion och miljöersättningarna för betesmarker och slätterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skyddszoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej.

För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2020 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar.

Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens eget diarietjäningsystem i tabellen summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina, Jordbruksverket och Boverket

Tabell H – Överklagade beslut

Sakområde och del av sakområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	0	209	0
Övrig förvaltning (20-21), exkl. 201	3	580	0,5
Allmänna val (201)	0	74	0
Trafikföreskrifter (25)	3	88	3,4
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	34	1 325	2,6
Regional tillväxt (30)	0	10	0
Infrastrukturplanering (34)	0	23	0
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	26	510	5,1
Stöd till boende och energiåtgärder (41)	2	780 ⁴⁾	0,3
Energi och klimat (42)	0	55	0
Kulturmiljö (43)	2	959	0,2
Krishantering och skydd mot olyckor (45)	2	174	1,1
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	11	258	4,3
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	0	212	0
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	1	589	0,2
Vattenverksamhet och vattenförvaltning (53)	4	285	1,4
Mineralfyndigheter (54)	0	0	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	1	381	0,3
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	0	130	0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	0	48	0
Restaurering (58)	0	12	0
Lantbruk och landsbygd (60)	5	5 424 ⁵⁾	0,1
Fiske (62)	2	247 ⁵⁾	0,8
Folkhälsa (70)	0	37	0
Jämställdhet (80)	0	40	0
Nationella minoriteter (81)	0	0	0
Mänskliga rättigheter (82)	0	12	0
Integration (85)	0	52	0
TOTALT ANTAL ÄRENDE FÖR SAMTLIGA ÄRENDESLAG	96	12 514	0,8
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	0	52	0

¹⁾ Avser beslut som överklagats till högre instans år 2020, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

²⁾ Avser beslut som fattats av länsstyrelsen under år 2020.

³⁾ Avser antalet överklagade beslut under år 2020 dividerat med antalet beslut under år 2020.

⁴⁾ Källa: Länsstyrelsens ärendehanteringssystem Platina och Boverkets system

⁵⁾ Källa: Länsstyrelsens ärendehanteringssystem Platina och Jordbruksverkets system

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina, Jordbruksverket och Boverket

Tabell I – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

Sakområde och del av sakområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	Varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut ³⁾ (%)
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	0	0	0
Övrig förvaltning (20-21), exkl. 201	2	0	0
Allmänna val (201)	0	0	0
Trafikföreskrifter (25)	3	1	33
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	11	4	36
Regional tillväxt (30)	0	0	0
Infrastrukturplanering (34)	0	0	0
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	24	3	13
Stöd till boende och energiåtgärder (41)	4	1	25
Energi och klimat (42)	0	0	0
Kulturmiljö (43)	2	0	0
Krishantering och skydd mot olyckor (45)	0	0	0
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	9	2	22
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	0	0	0
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	1	0	0
Vattenverksamhet och vattenförvaltning (53)	5	4	80
Mineralfyndigheter (54)	0	0	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	0	0	0
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	0	0	0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	0	0	0
Restaurering (58)	0	0	0
Lantbruk och landsbygd (60)	8	1	13
Fiske (62)	3	1	33
Folkhälsa (70)	0	0	0
Jämställdhet (80)	0	0	0
Nationella minoriteter (81)	0	0	0
Mänskliga rättigheter (82)	0	0	0
Integration (85)	0	0	0
TOTALT ANTAL ÄRENDE FÖR SAMTLIGA ÄRENDESLAG	72	17	24
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	0	0	0

¹⁾ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2020.

²⁾ Avser beslut som ändrats under 2020 på grund av domar/beslut i högre instans.

³⁾ Antal ändrade beslut i högre instans under år 2020 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under år 2020.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Tabell J – Handläggningstider

VÄS	Ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2018–2020	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Utfall (%) 2018	Medel-antal dagar 2020	Medel-antal dagar 2019	Medel-antal dagar 2018
202	Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45						
204	Begravningsfrågor ¹⁾	45						
212	Auktorisation av bevakningsföretag ¹⁾	180						
282	Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen ²⁾	90	95	100	100	32	15	12
282	Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	100	100	100	9	5	8
282	Anmälningsärenden djurskydd	90	98	97	99	18	23	18
403	Överklagade av lov, förhandsbesked	150	100	100	100	53	66	54
403	Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	100	8)	9)	42	8)	9)
403	Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	10)	81	85	10)	115	112
505	Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn	180	95	86	75	73	119	136
525	Samråd enligt 12 kap. 6§ Miljöbalken	42	67	75	77	34	41	38
526	Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	91	91	80	15	12	14
551	Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2,4)}	180						
555	Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	83	11)	12)	64	11)	12)
562	Prövning av avfall och producentansvar	40	98	96	95	8	10	9
566	Tillsyn av avfall och producentansvar	30	96	97	97	8	8	8
602	Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder ^{5,6)}							
	Företagsstöd	180	9	26	7	476	463	555
	Projektstöd	180	58	67	70	219	240	215
	Miljöinvesteringar	180	95	90	100	36	55	39
622	Ansökan om stöd från Fiskerifonden ^{5,6)}							
	Företagsstöd	180	0	100	0	0	173	0
	Projektstöd	180	0	0	0	0	0	0
602	Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder ^{6,7)}							
	Företagsstöd	120	92	100	93	61	56	77
	Projektstöd	120	100	91	97	47	57	43
	Miljöinvesteringar	120	100	100	100	33	31	37
622	Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden ^{6,7)}							
	Företagsstöd	120	13)	0	0	13)	0	0
	Projektstöd	120	0	0	0	0	0	0
623	Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	71	57	58	28	50	36

VÄS	Ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2018–2020	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Utfall (%) 2018	Medel-antal dagar 2020	Medel-antal dagar 2019	Medel-antal dagar 2018
623	Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	73	69	97	28	35	21

¹⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

³⁾ Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

⁴⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁵⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

⁶⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

⁷⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

⁸⁾ Antal beslutade ärenden = 5, Utfall 100%, Medel 51 dagar.

⁹⁾ Antal beslutade ärenden = 6, Utfall 100%, Medel 58 dagar.

¹⁰⁾ Antal beslutade ärenden = 6, Utfall 100%, Medel 66 dagar.

¹¹⁾ Antal beslutade ärenden = 8, Utfall 75%, Medel 77 dagar.

¹²⁾ Antal beslutade ärenden = 2, Utfall 100%, Medel 18 dagar.

¹³⁾ Antal beslutade ärenden = 1, Utfall 100%, Medel 60 dagar.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Övrig rapportering

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
		2 kap. 4§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 2§ i samma förordning.

Information av väsentlig betydelse

Coronapandemin

Den pandemi som pågått under större delen av året har påverkat hela vårt samhälle i grunden och är naturligtvis en händelse som även väsentligt påverkat länsstyrelsernas verksamhet och våra möjligheter att uppfylla våra mål och uppdrag.

Vid årets början var länsstyrelsens samtliga sektorer inriktade på att genomföra aktiviteter inom länet i syfte att fullgöra uppdragen. Den pågående pandemin har förorsakat att länsstyrelsens inriktning på dessa uppdrag förändrats under löpande verksamhetsår. Ökad beredskap och samverkan med regionen i arbetet mot att förhindra smittspridning har påverkat prioriteringarna för myndigheten.

I mars fattade landshövdingarna beslut om uppdraget att etablera ett länsstyrelsegemensamt samordningskansli för hantering av coronapandemin. Utgångspunkten var bland annat erfarenheterna från länsstyrelsernas gemensamma hantering av bränderna 2018.

Samordningskansliet har involverat flertalet personer och kompetenser från olika länsstyrelser. På uppdrag av regeringen har regelbundna redovisningar av läget i länen tagits fram. Samordningskansliet har löpande levererat lägesbilder till länsledningarna, Regeringskansliet och centrala myndigheter. Lägesbilderna har legat till grund för beslutsfattande på flera nivåer och samordning av kommunikationsfrågorna över länsgränser.

Förutom det länsstyrelsegemensamma arbetet har respektive länsstyrelse haft en sammanhållande och samordnande roll inom ramen för sitt geografiska områdesansvar. Samtliga länsstyrelser har arbetat i ett stabsläge i syfte att säkra samordning, informationsutbyte och gemensam inriktning på de åtgärder som behövde vidtas i länet. Länsstyrelsernas dagliga samordning har omfattat kommuner och statliga myndigheter samt dialoger med näringslivet. Dialogerna med berörda aktörer har bland annat syftat till att inhämta, analysera/sammanställa och förmedla kunskap till andra statliga myndigheter och regeringen om läget i kommunerna.

Länsstyrelserna har även fått ett flertal nya uppdrag under pandemin:

- Regelbundet redovisa arbetet i länen kopplat till spridningen av covid-19. Underlaget ska dels redogöra för länsstyrelsernas arbete och bedömningar kopplade till utvecklingen av covid-19 i samtliga län och länsstyrelser, dels för respektive län och länsstyrelse.
- Bistå Socialstyrelsen i arbetet med att samordna kommunernas behov av skyddsutrustning och sjukvårdsmaterial till följd av spridningen av covid-19.
- Följa kommunernas verksamhet och biträda kommunerna med information och råd enligt ny lag om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.
- Bistå regionerna i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19.
- Följa efterlevnaden av rekommendationer, riktlinjer och råd för inrikesresor och sommaraktiviteter.
- Samordna lägesbilder av kommunernas bedömningar och åtgärder för att förebygga social problematik och utsatthet.
- Sprida information och goda exempel på åtgärder vid en identifierad bristfällig efterlevnad av rekommendationer, riktlinjer och råd vid inrikesresor och sommaraktiviteter.
- Handlägga stöd till hyresvärdar som har gett rabatt på fasta lokalhyreskostnader till hyresgäster i utsatta branscher.
- Handlägga stöd som riktar sig specifikt till enskilda näringsidkare som har fått ett större omsättningstapp.

När samverkan och samarbete varit viktigare än någonsin har länsstyrelserna tagit en aktiv roll i att samordna krishanteringen på regional nivå. Tillsammans med regioner och kommuner har länsstyrelserna hanterat konsekvenserna av coronapandemin och byggt motståndskraft för framtida prövningar. Länsstyrelsernas samordningskansli har analyserat och bedömt utmaningar inom säkerhetsområdet och det som är skyddsvärt, samt bidragit till samsyn. Samordningen under coronapandemin har bidragit till korta ledtider och snabb spridning av aktuell information. Samordningen har även bidragit till en gemensam kontaktyta gentemot andra myndigheter och Regeringskansliet. Länsstyrelserna har fått flera nya regeringsuppdrag under pandemin och bedömningen är att de gemensamma insatserna har stärkt länsstyrelsernas anseende och förtroende.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningen är gjord enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga uppgifter	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram i Riksgälden					
Beviljad	3 300	3 300	2 800	3 000	3 000
Utnyttjad ³⁾	792	974	1 686	2 386	1 921
Räntekontokredit i Riksgälden					
Beviljad	5 000	4 900	4 900	4 900	4 900
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto					
Ränteutgifter	0	4	11	9	8
Räntekostnader	0	-1	0	0	0
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget	20 410	20 295	20 236	20 356	4 700
Utfall enligt resultaträkningen	47 456	34 418	33 049	25 459	12 462
Avgiftsintäkter som inte disponeras					
Budget	8 070	5 920	4 660	3 880	3 880
Utfall	7 879	7 899	6 144	6 024	4 701
Anslagskredit					
<i>Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 015 Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>					
Beviljad	3 713	3 698	3 648	4 580	4 377
Utnyttjad	0	0	0	0	0
<i>Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 015 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>					
Beviljad	55	170	170	170	3 406
Utnyttjad	0	0	0	0	2 940
Anslagssparande					
<i>Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 015 Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>					
Summa anslagssparande	2 639	1 166	3 062	3 295	1 946
<i>Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 015 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>					
Summa anslagssparande	773	187	0	1 191	0
Bemyndiganden					
<i>Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 015 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>					
Tilldelat	1 500	3 000	3 000	3 000	43 000
Åtaganden	1 012	1 252	189	1 894	39 472
Personal					
Antal årsarbetskrafter ²⁾	177	166	161	147	151
Medeltal anställda ¹⁾	192	185	176	161	163
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 426	1 388	1 412	1 373	1 242

Sammanställning väsentliga uppgifter	2020	2019	2018	2017	2016
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	4 889	-993	-1 101	190	-188
Balanserad kapitalförändring	-4 831	-3 485	-2 384	-2 574	-2 386

¹ Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

² Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelse genomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar.

³ Av beviljad låneram har 0 tkr ianspråktagits för anläggningstillgångar som inte var lånefinansierade per den 31 december 2020.

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Verksamhet	2018	2019			2020						2020
	Akkumulerat utfall	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Nettoutfall	Budget intäkter	Utfall intäkter	Budget kostnader	Utfall kostnader	Netto budget	Nettoutfall	Akkumulerat utfall
Offentligrättslig verksamhet											
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-2 609	113	111	2	200	232	300	163	-100	68	-2 539
Delgivning	-82	81	81	0	40	75	50	100	-10	-25	-107
Registreringsavgift för jaktområden	7	12	0	12	0	9	0	1	0	8	26
Övrig offentligrättslig verksamhet	35	0	0	0	10	0	0	0	10	0	35
Uppdragsverksamhet											
Resurssamordning	-941	27 396	28 846	-1450	20 000	39 352	20 000	34 951	0	4 401	2 010
Övrig uppdragsverksamhet	104	160	69	91	160	160	200	111	-40	49	244
Summa totalt	-3 485	27 761	29 108	-1 346	20 410	39 828	20 550	35 327	-140	4 501	-330
- fördelat på											
Summa offentligrättsligt	-2 649	205	192	13	250	316	350	264	-100	51	-2 584
Summa uppdragsverksamhet	-836	27 556	28 916	-1 359	20 160	39 512	20 200	35 063	-40	4 449	2 254

Tabellen visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till tabellen avgiftsbelagd verksamhet

Intäkterna för verksamheten Djur och lantbruk är högre än i kostnaderna. Detta är delvis orsakat viss eftersläpning av fakturering. Kostnaderna har ökat på grund av fler genomförda kontroller. Intäkter och kostnader avseende resurssamordning har ökat till följd av fler genomförda projekt inom förvaltning och utveckling i förhållande till föregående år. Utfall intäkter 2019 gällande resurssamordning har justerats med -353 tkr avseende felaktigt redovisade intäkter från en annan länsstyrelse.

Finansiell redovisning

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
•	•	• 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	2020	2019	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	119 839	117 906	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	47 456	34 418	2
Intäkter av bidrag	90 993	78 210	3
Finansiella intäkter	2	6	4
Summa	258 290	230 539	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-132 958	-122 907	5
Kostnader för lokaler	-10 085	-10 027	6
Övriga driftskostnader	-109 808	-97 804	7
Finansiella kostnader	-4	-95	8
Avskrivningar och nedskrivningar	-546	-700	9
Summa	-253 401	-231 532	
Verksamhetsutfall	4 889	-993	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	7 879	7 899	10
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-7 879	-7 899	11
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	5 091	6 177	12
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	42 035	33 393	13
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	23 018	-59	14
Finansiella intäkter	0	-2	15
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	21	61	16
Lämnade bidrag	-70 164	-39 570	17
Saldo	0	0	
Årets kapitalförändring	4 889	-993	18

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2020	2019	Not
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	39	67	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	796	932	
Summa	835	999	19
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	1 209	391	20
Fordringar hos andra myndigheter	8 490	2 927	21
Övriga kortfristiga fordringar	1 111	36	22
Summa	10 810	3 354	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	2 394	2 656	
Upplupna bidragsintäkter	5 462	13 195	
Övriga upplupna intäkter	591	579	
Summa	8 447	16 430	23
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	37 024	36 514	
Summa	37 024	36 514	24
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	42 064	25 882	25
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	303	257	26
Kassa och bank	751	751	27
Summa	43 118	26 891	
Summa tillgångar	100 234	84 188	

Kapital och skulder (tkr)	2020	2019	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	43	43	
Balanserad kapitalförändring	-4 831	-3 485	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	4 889	-993	
Summa	101	-4 435	28
Fonder			
Fonder	1 618	1 639	
Summa	1 618	1 639	16
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	0	11	29
Övriga avsättningar	1 069	897	30
Summa	1 069	908	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	792	974	31
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	7 963	6 498	32
Leverantörsskulder	5 340	6 776	33
Övriga kortfristiga skulder	2 080	1 938	34
Depositioner	303	258	35
Summa	16 477	16 444	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	26 552	20 800	
Oförbrukade bidrag	51 763	48 832	
Övriga förutbetalda intäkter	2 655	0	
Summa	80 969	69 632	36
Summa kapital och skulder	100 234	84 188	

Anslagsredovisning

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	NOT
Utgiftsområde 1								
Rikets styrelse								
01 05 001 015 Länsstyrelsen i Västmanlands län (ram)	1 166	124 491	1 692		127 349	-124 710	2 639	37
Utgiftsområde 19								
Regional tillväxt								
19 01 001 015 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Västmanlands län (ram)	187	1 113		-187	1 113	-340	773	38
Summa	1 353	125 604	1 692	-187	128 462	-125 050	3 411	

Redovisning mot inkomstitel

Belopp i tkr

Inkomstitel	Beräknat belopp	Inkomster	NOT
2511 019 Expeditions- och ansökningsavgifter	350	463	
2537 119 Miljöskyddsavgift Täckavgift	5 900	5 803	
2552 317 Avgifter enligt avfallsförordningen	120	125	
2714 117 Sanktionsavgifter	1 700	1 489	
Summa	8 070	7 879	10

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Belopp i tkr

Anslag / Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden 2020	Utestående åtaganden 2020	Utestående åtagandenas fördelning per år				NOT
				2021	2022	2023	2024	
19 01 001 015 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Västmanlands län (ram)	1 500	1 252	1 012	691	321	0	0	38

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2021.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2020 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”
”Länsstyrelserna undantas enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras.”

Resultatredovisningens indelning är förändrad

I ekonomistyrningsverkets allmänna råd till 3 kap 2§, förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, framgår att skälen till förändringar i indelning ska anges.

Inför årsredovisning 2020 har länsstyrelserna gemensamt genomfört ett arbete att förenkla och förtydliga årsredovisningen. Det har bland annat inneburit att indelningen i verksamhetsområden i resultatredovisningen delvis har förändrats genom att verksamhetsområden har slagits samman. Praktiskt innebär det att koder på tvåsiffernivå, i länsstyrelsernas verksamhets- och ärendestruktur, har slagits samman. Syftet med det är att skapa mer likvärdiga och balanserade redovisningar av verksamhetsområdena som både ger en översikt och visar på bredden i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag. År 2019 ingick 19 verksamhetsområden i resultatredovisningen och 2020 ingår tio verksamhetsområden.

Resultatindikatorer

Inför årsredovisning 2020 har länsstyrelsernas nätverk för respektive verksamhetsområden fått i uppdrag att ta fram länsstyrelsegemensamma resultatindikatorer i enlighet med regleringsbrevsuppdrag 3E4. Meningen är att indikatorerna ska vara en hjälp i att redovisa verksamhetens resultat, göra resultatbedömningar samt att bedöma utvecklingen, exempelvis trend och riktning. Resultatindikatorerna kan också vara ett komplement i att beskriva verksamhetens omfattning och innehåll.

Tabell D

I Länsstyrelsernas regleringsbrev 2020 3.E.4 efterfrågas uppgifter om antalet årsarbetskrafter utifrån finansieringskälla. På grund utav detta redovisas ”Tabell D - Årsarbetskrafter per finansieringsform”. Denna statistik har tidigare årsredovisningar inte redovisats men i likhet med ”Tabell C – Årsarbetskrafter” redovisas den enligt verksamhets- och ärendestruktur (VÅS) på nivå två för år 2018, 2019 och 2020.

Tabell H och I

I årsredovisningen för 2019 utgick en tabell som innehållit statistik om överklagade ärenden och överklagade ärende som ändrats i högre instans. Detta då det framkommit vissa kvalitetsbrister i framtagna data. Till årsredovisning 2020 har den grunddata som statistiken baseras på delvis omarbetats. Numera fokuserar statistiken på antalet överklagade beslut istället för antalet överklagade ärenden, vilket av registreringstekniska skäl bedöms ge en mer rättvisande bild. Statistiken finns nu tillgänglig i följande två tabeller:

- Tabell H – överklagande beslut
- Tabell I – överklagade beslut som ändrats i högre instans

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror m.m. för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och regleras med värdeförändring till följd av ändrade löner m.m.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 100 tkr och för förbättringsutgifter på annans fastighet på minst 50 tkr.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer då de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Materiella anläggningstillgångar	
<i>Förbättringsutgift på annans fastighet</i>	Högst 7 år
<i>Maskiner, inventarier m.m.</i>	
Maskiner	5 år
IT-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
<i>Pågående nyanläggningar</i>	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetskostnaderna har ökat i förhållande till år 2019 med anledning av ökad medelstildelning både avseende förvaltningsanslaget med till exempel extra medel för pandemihantering. Därutöver har den bidragsfinansierade verksamheten ökat till följd av tillkommande sakanslag inom natur- och miljöområdet.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2§ förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning kronor	Andra uppdrag
Landshövding		
Akhtarzand, Minoo	1 525 180	Södertörns högskola
Länsråd/Länsöverdirektör		
Gradin, Ulrica	1 034 476	
Insynsråd		
Coenraaads, Åsa	5 800	
Haddad, Roger	5800	Insynsrådet vid Statens skolinspektion
Nordström, Denise	4350	Socialstyrelsens Screeningråd
Olsson, Tomas	5800	LRF Mälardalen Lammköttproducenter, ordförande
Lagerholm, Suzanne	4350	Suzanne Lagerholm Consulting AB
Pettersson, Paul	2900	Insynsrådet för Länsstyrelsen Södermanland Insynsrådet för Myndigheten för yrkeshögskolan UP4all International AB, styrelseordförande MainlyAI AB, styrelseledamot
Sundqvist, Mikael	2900	Länsförsäkringar Fondliv AB, styrelseledamot Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB, styrelseledamot
Wallén, Robert	5800	

Noter till resultaträkning

Not 1 Intäkter av anslag	2020	2019
01 05 001 015 Förvaltningsanslag	119 839	117 906

Skillnaden mellan summan av intäkter av anslag samt medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen beror på anslagsavräknad semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 enligt övergångsbestämmelsen till 16 § anslagsförordningen. I förvaltningsanslaget ingår 30 mkr som avser Länsstyrelsegemensam utveckling och därtill hörande utvecklingsnära förvaltning av projekt.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2020	2019
Offentligrättsliga avgifter	872	750
Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	46 277	33 189
Intäkter av andra ersättningar	306	479
Summa	47 456	34 418

Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av

Intäkter uthyrning	707	808
Intäkter utbildning/konferenser	822	1 034
Intäkter konsultuppdrag	44 673	31 267
Intäkter övriga 4 § avgifter	75	81
	<u>46 277</u>	<u>33 189</u>

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bl.a. i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter. Ökning av intäkter för konsultuppdrag beror på ökade intäkter avseende den gemensamma Länsstyrelse förvaltningen. Underskottet från 2019 har täckts under 2020 varför intäkterna har ökat.

Not 3 Intäkter av bidrag	2020	2019
Bidrag från statliga myndigheter	86 323	74 944
varav		
Länsstyrelsen i Örebro län	37 125	20 255
Naturvårdsverket	18 219	16 072
Havs- och vattenmyndigheten	5 539	14 384
Statens jordbruksverk	4 981	3 564
Statens energimyndighet	3 706	2 051
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	3 432	4 949
Rikssantikvarieämbetet	3 159	2 837
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	2 438	1 467
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	11	1 089
Övriga myndigheter	7 712	8 276
Bidrag från övriga	4 670	3 266
varav bidrag från EU:s fonder		
Life - program för miljö- och klimatpolitik	5 036	2 039
Summa	90 993	78 210

Länsstyrelserna. Tilldelningen till Länsstyrelsen i Västmanland har år 2020 har ökat mot föregående år, bland annat vad gäller dispositionsrätter för utgiftsområde 20 anslag 1:3 för t ex invasiva arter, pollinatörer, grön infrastruktur och naturnära jobb. Tilldelning har också ökat inom utgiftsområde 20 anslagspost 1:11, medel som tidigare fördelades från Havs- och vattenmyndigheten till Länsstyrelsen. Detta förklarar också minskningen från Havs- och vatten myndigheten. I intäkterna finansierade av Länsstyrelsen i Örebro ingår medel för corona hanteringen.

"Naturvårdsverket": Bidrag från Naturvårdsverket har ökat under år 2020 i förhållande till föregående år.

"Havs- och vattenmyndigheten": Bidrag från Havs- och vattenmyndigheten har minskat på grund av att fördelningen sker genom dispositionsrätt till Länsstyrelsen i Örebro.

"Myndigheten för samhällsskydd och beredskap": Ökningen mellan åren förklaras delvis av medel för totalförsvarsövning 2020.

"Statens jordbruksverk": TA-medel har ökat under år 2020

"Statens energimyndighet": Två nya större projekt startades år 2019 kopplade till klimatsmart samhällsplanering vilka har genomförts under 2020.

"Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige": Ett nytt projekt "Kvinna in i Sverige" har startats år 2019 och har under 2020 full verksamhet.

Not 4 Finansiella intäkter	2020	2019
Räntekonto i Riksgälden	0	4
Övriga finansiella intäkter	2	2
Summa	2	6

Not 5 Kostnader för personal	2020	2019
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-88 994	-82 050
<i>varav</i>		
<i>Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)</i>	<i>-360</i>	<i>-350</i>
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-43 964	-40 857
Summa	-132 958	-122 907

Ökningen av personalkostnaderna har flera förklaringar. Det beror dels på att flera rekryteringar har genomförts, totala antalet årsarbetskrafter har ökat från 166 år 2019 till 177 ÅA år 2020. Rekryteringarna har skett inom alla delar av Länsstyrelsens verksamhet.

Not 6 Kostnader för lokaler	2020	2019
Kostnader för lokaler	-10 085	-10 027

I juni 2019 utökade Länsstyrelsen kontorslokalytan i samband med att ett nytt hyresavtal tecknades.

Not 7 Övriga driftkostnader	2020	2019
Övriga driftkostnader	-109 808	-97 804

Inom natur och miljö har större underhållsarbeten utförts på flera naturreservat jämfört med 2019. Kostnader för resurssamverkan avseende gemensamma kansliet har ökat 2020 jämfört med 2019 avseende konsultkostnader.

Not 8 Finansiella kostnader	2020	2019
Räntekostnader i Riksgälden	-1	-92
Övriga finansiella kostnader	-2	-3
Summa	-4	-95

Not 9 Avskrivningar och nedskrivningar	2020	2019
Avskrivningar och nedskrivningar	-546	-700

Inga större investeringar har ägt rum under 2020.

Not	10 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2018	2019	2020	2020
		utfall intäkter	utfall intäkter	budget intäkter	utfall intäkter

Avgifter med bestämt ekonomiskt mål

Enligt 2020 års regleringsbrev undantas länsstyrelserna enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras. Som en följd av det ändras notens uppställning till att endast omfatta intäkter för 2018, 2019 och 2020.

2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	283	362	350	463
2537 Miljöskyddsavgift	5 490	5 912	5 900	5 803
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	105	126	120	125
<i>varav</i>				
- Avgifter enligt avfallsförordningen	105	126	120	125

Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål

2714 Sanktionsavgifter	265	1 499	1 700	1 489

Summa avgifter redovisade mot inkomstitel

6 144	7 899	8 070	7 879

Kommentar: Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende länsstyrelserna. Noten är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål.

Avgifterna är generellt sätt svåra att bedömma i förväg då det beror på faktorer i omvärlden och andras verksamhet.

Not 11 Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	2020	2019
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-7 879	-7 899
Ovanstående belopp avser intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av Länsstyrelsen och redovisas mot inkomsttitel.		

Not 12 Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2020	2019
01 05 001 015 Förvaltningsanslag	4 751	4 659
19 01 001 015 Regionala tillväxtåtgärder	340	1 518
Summa	5 091	6 177

Avseende anslag 19 01 001 015 Regionala tillväxtåtgärder har inga nya åttaganden beslutats då anslaget helt kommer att föras över till regionen. Beloppen gällande 01 05 001 015 Förvaltningsanslag avser finansiering av utbetalningar till Region Västmanland enligt regleringsbrev.

Not 13 Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2020	2019
Från myndighet		
Havs- och vattenmyndigheten	13 179	10 983
Naturvårdsverket	9 328	7 927
Riksantikvarieämbetet	8 919	6 644
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	5 539	1 655
Socialstyrelsen	3 624	2 702
Tillväxtverket	736	1 450
Länsstyrelsen i Örebro län	344	1 331
Övriga myndigheter	367	701
Summa	42 035	33 393

"Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige": ökningen avser det nya projektet "Kvinna in i Sverige". Ökningen avseende "Riksantikvarieämbetet" avser ändrad hantering av kulturmiljöanslaget, där länsstyrelsen fr o m 2019 har övertagit ansvaret för utbetalning av bidragsmedel och får full effekt 2020. Lämnade bidrag avseende övergödning finansierade av Havs- och vattenmyndigheten har ökat, ca 3 000 tkr.

Not 14 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2020	2019
Flerfinansierade projekt 42* (SCR)	259	0
Älgvårdsfonden	-21	-119
Bygdemedel	0	60
Life - program för miljö- och klimatpolitik	22 779	0
Summa	23 018	-59

Ökningen gäller bidragsutbetalningar till partners i projektet Life IP Rich Waters.

Not 15 Finansiella intäkter	2020	2019
Finansiella intäkter i transfereringsverksamhet	0	-2

Not 16	Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringsändamål	2020	2019
	Ingående balans	1 639	1 700
	Årets förändring	-21	-61
	Utgående balans	1 618	1 639
	Uppdelat på		
	Älgårdsfonden		
	Ingående balans	888	1 006
	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	-21	-119
	Utgående balans	867	888
	Bygdemedel		
	Ingående balans	751	693
	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	0	60
	Finansiella intäkter	0	-2
	Utgående balans	751	751

Not 17	Lämnade bidrag	2020	2019
	Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-48 541	-26 963
	Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-21 624	-12 608
	Summa Lämnade bidrag	-70 164	-39 570
	inom verksamhetsområden		
	Övriga ärenden inom vattenverksamhet	-22 779	0
	Miljömål	-9 226	-3 475
	Byggnadsvård	-7 063	-5 185
	Efterbehandling av förorenade områden	-5 497	-6 873
	Integrationsfrågor	-5 075	-1 596
	Allmänt och övergripande inom regional tillväxt	-4 754	-4 659
	Frågor inom mänskliga rättigheter	-3 624	-2 702
	Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön	-2 996	-4 277
	Energi- och klimatstrategiskt arbete	-1 675	-2 061
	Miljöövervakning	-1 654	-1 712
	Kalkning av försurade vatten	-1 135	-1 058
	Fornminnes- och kulturlandskapsvård	-1 011	-641
	Övriga verksamhetsområden	-3 674	-5 331
		-70 164	-39 570
	varav finansiering genom EU-fonder		
	Life - program för miljö- och klimatpolitik	-22 779	0

"Övriga ärenden inom vattenverksamheten": År 2020 innefattar lämnade bidrag till samarbetspartners inom Life-programmen. "Integrationsfrågor": Ökningen avser till största delen lämnade bidrag till deltagande kommuner i projektet "Kvinna in i Sverige". "Miljömål": Bidragen för de lokala naturvårdsprojekten fått extra medel att fördela inom områdena våtmarker och pollinering med ca 2 000 tkr.

Not 18 Årets kapitalförändring	2020	2019
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	4 501	-993
Avslutade externa medel RTA	388	0
Semesterlöne- och löneskuld	120	173
Årets minskning av semesterlöneskulden från 2008 som finansieras av anslag	-120	-173
Summa verksamhetsutfall	4 889	-993
Uppbörd	<i>0</i>	<i>0</i>
Transfereringar	<i>0</i>	<i>0</i>
Summa årets kapitalförändring	4 889	-993

Överskottet avseende den avgiftsfinansierade verksamheten gäller resurssamverken mellan länsstyrelserna för den gemensamma utvecklings- och förvaltningsverksamheten. På grund av pandemin har inte verksamhet och projekt kunnat utföras som planerat. Intäkterna är beräknade efter prognosen efter tertial 2.

Noter till balansräkning

Not	19 Materiella anläggningstillgångar	2020-12-31	2019-12-31
	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	947	947
	Utgående anskaffningsvärde	947	947
	Ingående avskrivningar	-880	-851
	Årets avskrivningar	-28	-29
	Utgående avskrivningar	-908	-880
	Bokfört värde	39	67
	Maskiner, inventarier, installationer mm.		
	Ingående anskaffningsvärde	7 373	7 313
	Årets anskaffning	382	60
	Utgående anskaffningsvärde	7 755	7 373
	Ingående avskrivningar	-6 441	-5 770
	Årets avskrivningar	-518	-671
	Utgående avskrivningar	-6 959	-6 441
	Bokfört värde	796	932
	Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	835	999

Not 20 Kundfordringar	2020-12-31	2019-12-31
Kundfordringar - utomstatliga	1 209	391

Vattenmyndigheten fakturerar Vattenvårdsförbundet för gemensamma kostnader. Vid bokslutsdatum 2020-12-31 låg ett högre fordringsbelopp avseende dessa fakturor som fordran jämfört med 2019.

Not 21 Fordringar hos andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
Diverse fordringar hos andra myndigheter	6 181	907
Mervärdesskatt	2 309	2 020
Summa	8 490	2 927

Vattenmyndigheten fakturerar övriga länsstyrelser för gemensamma kostnader. År 2020 fakturerades ett högre belopp än år 2019 vilket bidrog till den högre balansen på fordringar.

Not 22 Övriga kortfristiga fordringar	2020-12-31	2019-12-31
Uppbördsfordringar	1 111	36

Det högre fordringsbeloppet vid bokslutsdatum 2020-12-31 jämfört med 2019-12-31 avser fordringar gällande miljöskyddsavgifter.

Not 23 Periodavgränsningsposter	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	2 264	2 291
Övriga förutbetalda kostnader	130	364
Summa förutbetalda kostnader	2 394	2 656
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter <i>varav</i>	2 811	7 799
<i>Statens jordbruksverk</i>	1 980	3 200
<i>Naturvårdsverket</i>	11	2 136
<i>Tillväxtverket</i>	221	1 091
<i>Övriga myndigheter</i>	599	1 371
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner <i>varav finansiering genom EU-fonder</i>	2 651	5 397
<i>Life - program för miljö- och klimatpolitik</i>	2 285	2 855
Totala upplupna bidragsintäkter	5 462	13 195
Övriga upplupna intäkter	591	579
Summa periodavgränsningsposter	8 447	16 430

"Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner": De ökade bidragsintäkterna avser till största delen projektet "Fossilfritt 2030". Minskningen avseende Naturvårdsverket avser främst rättning av tidigare års finansiering inom Life-programmet.

Not 24 Avräkning med statsverket	2020-12-31	2019-12-31
Uppbörd		
<i>Ingående balans</i>	-36	-326
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-7 879	-7 899
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	6 804	8 190
Skulder avseende uppbörd	-1 111	-36
Anslag i icke räntebärande flöde		
Redovisat mot anslag (+)	340	1 518
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-340	-1 518
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
<i>Ingående balans</i>	-1 166	-3 062
Redovisat mot anslag (+)	124 710	122 738
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-126 183	-120 841
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-2 639	-1 166
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
<i>Ingående balans</i>	446	619
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-120	-173
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	326	446
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
<i>Ingående balans</i>	37 270	33 497
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	154 339	113 428
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-144 698	-102 983
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar (+/-)	-6 464	-6 672
Övriga fordringar på statens centralkonto	40 447	37 270
Summa utgående balans avräkning med statsverket	37 024	36 514

Not 25 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
Räntekonto i Riksgälden	42 064	25 882
Beviljad kreditram	5 000	4 900
Ökningen beror främst på ökningen av posten Oförbrukade bidrag och minskning av posten Upplupna bidragsintäkter.		

Not 26 Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
Övriga tillgodohavanden i Riksgälden avseende deponeringar	303	257

Not 27 Kassa och bank	2020-12-31	2019-12-31
Bygdemedel	751	751
Inbetalning gällande bygdemedel avseende 2020 har erhållits 2021.		

Not 28 Myndighetskapital

	Statskapital	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2019	43	0	0	-3 485	0	-993	-4 435
<i>varav</i>							
Statskapital	43	0	0	0	0	0	43
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan inkl. rättelse -353 tkr	0	0	0	-3 838	0	-993	-4 831
Semesterlöne- och löneskuld	0	0	0	0	0	0	0
Övriga periodiserade kostnader RTA	0	0	0	0	0	0	0
Ingående balans 2020	43	0	0	-3 838	0	-993	-4 788
Föregående års kapitalförändring	0	0	0	-993	0	993	0
<i>Årets förändring</i>							
<i>varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	0	0	4 501	4 501
Avslutade externa medel RTA	0	0	0	0	0	388	388
Summa årets förändring	0	0	0	0	0	4 889	4 889
Utgående balans 2020	43	0	0	-4 831	0	4 889	101

Kapitalförändringen avser främst resurssamordning inom de länsstyrelsegemensamma förvaltningsmedlen. Under 2019 utfördes verksamhet i större utsträckning än planerat och underskottet har hanterats 2020 och påverkar utgående balansen. Balanserad kapitalförändring har justerats med 353 tkr gällande avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan avseende ett utvecklingsprojekt som finansieras av centrala utvecklingsmedel som 2019 redovisades som kapitalförändring i stället för upplupna intäkter.

Avsättningar för pensioner och liknande		
Not 29 förpliktelser	2020-12-31	2019-12-31
Ingående avsättningar	11	0
Årets pensionskostnader	-1	33
Årets pensionsutbetalningar	-11	-21
Utgående avsättning	0	11

Not 30 Övriga avsättningar	2020-12-31	2019-12-31
Lokalt omställningsarbete		
Årets förändring	261	245
Utgående balans	1 069	897
Summa övriga avsättningar	1 069	897

En årlig plan för aktiviteter tas fram.

Länsstyrelsen har under året inte nyttjat hela avsättningen. Aktiviteterna beslutas i samverkan och inriktningen är att de ska användas till kompetensutvecklingsinsatser. Arbetsgivare och fackliga representanter ska vara överens om vad medlen ska användas till.

För år 2021 kommer en ny plan tas fram hur omställningsmedlen ska nyttjas för att främja verksamheten. Bedömningen är att avsättningen inte kommer att användas fullt ut under 2021.

Not 31 Lån i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
Ingående balans	974	1 686
Under året upptagna lån	417	0
Årets amorteringar	-599	-711
Utgående balans	792	974
Beviljad låneram	3 300	3 300

Not 32 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	5 116	4 033
Lagstadgade arbetsgivaravgifter	2 365	2 225
Mervärdesskatt	482	239
Summa	7 963	6 498

Not 33 Leverantörsskulder	2020-12-31	2019-12-31
Leverantörsskulder	5 340	6 776

Minskningen av leverantörsskulder per 2020-12-31 jämfört med 2019-12-31 beror främst på minskade leverantörsskulder avseende övriga driftskostnader.

Not 34 Övriga kortfristiga skulder	2020-12-31	2019-12-31
Personalens källskatt	2 078	1 936
Övriga kortfristiga skulder	1	1
<i>Bestående av</i>		
Övrigt	1	1
Summa	2 080	1 938

Not 35 Depositioner	2020-12-31	2019-12-31
Depositioner	303	258

Vid deponering gäller att den som deponerat har rätt att få tillbaka pengarna efter tre månader, om intehyresvärden innan dess inkommit till Länsstyrelsen med uppgift om att tvist pågår. Utbetalning sker dock endast på begäran av den som deponerat, vilket innebär att Länsstyrelsen inte kan styra över när återbetalning sker. Om Länsstyrelsen inom tremånadersperioden får underrättelse från hyresvärden om att tvist pågår, får Länsstyrelsen inte betala ut pengar till någon förrän tvisten är löst, antingen i domstol eller efter överenskommelse mellan parterna. Inte heller detta är något som Länsstyrelsen kan påverka. Detta innebär sammantaget att det är mycket svårt att bedöma hur stor del av de deponerade medlen som kommer att regleras inom 12 månader.

Not 36 Periodavgränsningsposter	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna kostnader		
Upplupna löner, arvoden inkl social avg	1 261	559
Upplupna semesterlöner inkl social avg	10 062	8 094
Övriga upplupna kostnader	15 229	12 147
Summa upplupna kostnader	26 552	20 800
Semesterlöneskulden har ökat p.g.a. minskat semesteruttag med anledning av Corona-pandemin. Ökningen av övriga upplupna kostnader beror främst på periodiserade IT-relaterade kostnader.		
Oförbrukade bidrag från annan myndighet	48 711	42 536
<i>varav</i>		
<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	21 808	16 471
<i>Naturvårdsverket</i>	11 296	10 438
<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	4 051	4 563
<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	2 084	429
<i>Statens jordbruksverk</i>	1 569	1 315
<i>Statens energimyndighet</i>	1 550	3 349
<i>Trafikverket</i>	1 278	288
<i>Skogsstyrelsen</i>	1 229	779
<i>Riksantikvarieämbetet</i>	1 179	164
<i>Övriga myndigheter</i>	2 669	4 739
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
- Inom tre månader	13 676	11 073
- mer än tre månader till ett år	16 397	18 106
- mer än ett år till tre år	7 986	1 810
- mer än tre år	10 652	11 548
Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	3 052	6 296
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
<i>Life - program för miljö- och klimatpolitik</i>	1 752	3 784
Summa oförbrukade bidrag	51 763	48 832
Ökningen av oförbrukade bidrag från HaV avser främst senarelagd verksamhet och Corona-pandemin. MSB medel från 2:4 anslaget har ej nyttjats p.g.a. Corona-pandemin. Ökningen av oförbrukade bidrag från Riksantikvarieämbetet avser senarelagd verksamhet.		
Övriga förutbetalda intäkter		
Övriga förutbetalda intäkter, inomstatliga	2 655	0
Förutbetalda intäkter avseende förvaltning av systemet Primör.		
Summa periodavgränsningsposter	80 969	69 632

Noter till anslagsredovisning

Anslag/Benämning Villkor			Tilldelat Belopp	Utfall
NOT 37	01 05 001 015	Anslagskredit	3 713	0
	Länsstyrelsen i	Anslagsbehållning från 2019 som disponeras 2020, 3 %	3 625	1 166
	Västmanlands län	Kredit på räntekonto	5 000	0
		Låneram för anläggningstillgångar	3 300	792
		Utbetalning till Region Västmanland	4 754	4 754
		I utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 015 Länsstyrelsen i Västmanlands län ingår 30 mkr som avser länsstyrelsegemensam utveckling och därtill hörande utvecklingsnära förvaltning av projekt.	30 000	29 150
		Enligt regeringsbeslut Fi2020/04694(delvis) 2020-12-03 tilldelades Länsstyrelsen i Västmanland ytterligare 1 692 tkr med anledning av coronapandemin.		
NOT 38	19 01 001 015 Regionala	Anslagskredit	55	0
	tillväxtåtgärder,	Anslagsbehållning som disponeras	inget	
	Länsstyrelsen i	Uppföljning och utvärdering	100	100
	Västmanlands län	Beställningsbemyndigande	1 500	1 012
		19 01 001 015 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Västmanlands län: Utestående åtaganden är mindre än 75% av tilldelat bemyndigande och anslagssparandet är större än 10% av årets tilldelning. Inga nya beslut fattas inom detta anslag som går över till Regionen.		

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Beslut om årsredovisning 2020

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Västerås den 22 februari 2021.

Mino Akhtarzand
Landshövding i Västmanlands län

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
2§ p3	Följa tillståndet i länet	Läget i länet
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltnings och trafikföreskrifter
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Krishantering och skydd mot olyckor
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar
3§ p11	Fiske	Areella näringar
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet
7§	Geografiskt områdesansvar enligt förordningen	Krishantering och skydd mot olyckor

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
	(2015:1052)	
15§	Vattendelegation	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet
18§	Viltförvaltningsdelegation	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller åiterrapporteringar och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsernas regleringsbrev 2020.

Uppdrag i regleringsbrev 2020	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
Kap 1 A1	Agenda 2030	Om Länsstyrelsen – strategisk styrning och planering/Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
Kap 1 A2	Förorenade områden för bostadsbyggande	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A3	Åtgärdssamordning mot övergödning	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län som får bidrag från HaV för åtgärdssamordning och alla län som är vattenmyndigheter
Kap 1 A4	Förebygga introduktion och spridning av invasiva arter	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A5	Regionala handlingsplaner för grön infrastruktur	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A6	Bevarandeplaner för Natura 2000-områden, omprövning av vattenkraft	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A7	Nationella planen för vattenkraft genomförs	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla Län
Kap 1 A8	Hantering av EU-stöd, genomförande av Landsbygdsprogrammet och Havs- och fiskeriprogrammet.	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A9	EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A10	Nationella livsmedelsstrategin	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A11	Sammanhållen landsbygdpolitik	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A12	Nationella mål för kulturmiljöarbete	Kulturmiljö	Alla län
Kap 1 A13	Länsstrategier för jämställdhetsintegrering internt och i länet redovisning av integrering på myndigheten	Om Länsstyrelsen – Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
	Länsstrategier för jämställdhetsintegrering internt och i länet – redovisning av externt riktad verksamhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
Kap 1 A14	Mänskliga rättigheter redovisning av integrering på myndigheten	Om Länsstyrelsen – Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
	Mänskliga rättigheter – redovisning av externt riktad verksamhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
Kap 1 B1	Redovisning av 218 jakt och viltvård	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
	Regionalt arbete, naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv, hotade arter mm. - redovisas inkl 5118 rovdjursförvaltning, men exkl. vht 218* jakt och viltvård	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 C1	Regionala strukturfondsprogrammen 2014–2020, samverkande insatser	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
Kap 1 C2	Tilldelning av medel från anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
Kap 1 C4	Förenklingsarbete - underlätta för	Om Länsstyrelsen – Integrering av	Alla län

Uppdrag i regleringsbrev 2020	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
	företag	sektorsövergripande områden	
Kap 1 D2	Måluppfyllelse - kontrollplan livsmedelkedjan, kommunernas livsmedelskontroll	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
Kap 1 D3	Livsmedels- och foderkontrollen i primärproduktion	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län, samordnas av Norrbottens län
Kap 1 D9	Skada på fisk och fiskeredskap - ersättning	Areella näringar	Alla län till HaV
Kap 1 D10	Skada av vilt och ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
Kap 3 B7	Civilt försvar (eller i särskild ordning)	Krishantering och skydd mot olyckor	Alla län
Kap 3 B9	Stödja kommunernas beredskapsplanering av det civila försvaret (eller i särskild ordning)	Krishantering och skydd mot olyckor	Alla län
Kap 3 B17	Anvisningsmodell för ensamkommande barn - nyanlända	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm	Alla län
Kap 3 E4	ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÄS m.m.	Året i siffror	Alla län

Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar m.m. som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig rapportering
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig rapportering
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Om Länsstyrelsen/Organisation och medarbetare
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Om Länsstyrelsen/Organisation och medarbetare
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18	Utveckling av hållbara städer	Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2020 som redovisas i särskild ordning. Förteckningen är kompletterad med uppdrag från tidigare regleringsbrev, som redovisas i särskild ordning under 2020.

Uppdrag ur 2020 års regleringsbrev			
Uppdrag i regleringsbrev	Rapporteringsdatum	Rapporterat till	Länsstyrelsens diarienummer
1 D1 Utvecklingsarbete tillsyn	2021-06-01	Finansdepartementet	Lst Västernorrland
1 D5 Alkohol/livsmedelskontroll - digital inhämtning av uppgifter från företag	2021-06-01	Näringsdepartementet	Redovisning 2021
3 A1 Energi- och klimatstrategier	2021-01-31	Länsstyrelsen Dalarna	420-591-2021
3 A2 Integriering av klimat och energimål	2021-01-31	Länsstyrelsen Dalarna	420-591-2021
3 A3 Skydd av dricksvatten	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Miljödepartementet	530-7364-2020
3 A4 Åtgärder havs- och vattenmiljö	2021-02-15	Länsstyrelsen i Västernorrlands län redovisar samlat till HaV med kopia till Miljödepartementet	537-1007-2020 535-1876-2020 m. fl.
3 A5 Restaurering o anläggning våtmark	2021-02-15	Länsstyrelsen i Gotlands län redovisar samlat till Miljödepartementet	500-5972-2020
3 A6 Skydd av tätortsnära natur	2020-09-30	Länsstyrelserna i Stockholm, Skåne och Västra Götaland redovisar till Miljödepartementet	Berör inte Västmanland
3 A7 Friluftslivspolitiken	2021-02-15	Naturvårdsverket med kopia till Miljödepartementet	500-689-2020
3 A8 Skydd, skötsel och förvaltning av värdefulla naturområden, arter mm	2021-02-15	Naturvårdsverket och HaV med kopia till Miljödepartementet	500-689-2020
3 A9 Strandskyddsärenden, statistik	2021-02-15	Naturvårdsverket med kopia till Miljödepartementet	526-175-2021
3 A10 Kostnader EU-stöd	2020-02-01	Jordbruksverket med kopia till Näringsdepartementet	600-19-2021
3 A11 Vilda pollinatörer i landskapet	2021-02-15	Naturvårdsverket med kopia till Miljödepartementet	500-689-2020
3 B1 Kartläggning av statlig närvaro och service	2020-12-31	Finansdepartementet	Lst Örebro
3 B2 Handläggningstider överklagade beslut om lov	2021-02-26	Boverket kopia till Finansdepartementet	403-7408-2020
3 B3 Motverka vräkning av barnfamiljer	2021-06-15	Boverket kopia till Finansdepartementet	Redovisning 2021
3 B4 Utveckling av handläggningstider förprovning djurstallar, samråd, och provning miljöfarlig verksamhet	2021-03-31	Näringsdepartementet	Lst Kronoberg
3 B6 Främja kulturmiljöstrategier	2021-06-30	Kulturdepartementet	Redovisning 2021
3 B8 Krisberedskap och höjd beredskap	2020-10-31	MSB med kopia till Justitiedepartementet	450-3477-2020
3 B10 Granbarkborrar	2020-12-01	Näringsdepartementet	512-3305-2020
3 B11 Förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld	2021-03-26	Länsstyrelsen i Östergötlands län redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet	Lst Östergötland
3 B12 Föräldraskapsstöd		Redovisas till Socialdepartementet enligt anvisningar i uppdrag Fi 2018/03219/SFÖ m fl	Lst Örebro
3 B13 Praktisk tillämpning av barns rättigheter i kommuner och	2021-07-01	Länsstyrelsen i Dalarnas län redovisar samlad slutredovisning till Arbetsmarknadsdepartementet	821-262-2021

Uppdrag ur 2020 års regleringsbrev			
regioner		Delredovisning	
	2020-03-01		
3 B14 Spelmissbruk	2021-03-31	Socialdepartementet	706-608-2021
3 B15 Utsatta EU-medborgare	2021-01-31	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Socialdepartementet	820-7308-2020
3 B16 Lägesbild nyanlända och asylsökande	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-6379-2020
3 B18 Beredskap och mottagningskapacitet nyanlända	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-7372-2020
3 B19 Beredskap och mottagningskapacitet ensamkommande barn och unga	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-7166-2020
3 B20 Insatser för asylsökande	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-7371-2020
3 B21 Utbildningsmaterial Västra Götaland	2021-03-01	Länsstyrelsen i Västra Götalands län rapporterar till Arbetsmarknadsdepartementet	Lst Västra Götaland
3 B22 Ersättning enligt §§ 37 o 37a (2010:1122)	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-7505-2020
3 B23 Redovisning enligt förordning (2010:1138) om samhällsorientering	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-7507-2020
3 B24 Redovisning om portalen informationsverige.se	2021-03-01	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet	851-7508-2020
3 B25 Nationella minoriteter och minoritetsspråk	2020-11-13	Lst Stockholms län och Sametinget med kopia till Kulturdepartementet	811-5935-2020
3 B26 Minoritetspolitikens mål	2021-04-06	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Kulturdepartementet	Lst Stockholm
3 B27 Informationssäkerhetsarbete	2020-09-15	Finansdepartementet	Lst Stockholm
3 B28 Aktiviteter på demokratiområdet	2021-03-01	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Kulturdepartementet	820-6954-2020
3 C1 Bredband	2021-01-29	Länsstyrelsen Dalarna redovisar samlat till PTS med kopia Infrastrukturdepartementet	341-104-2021
3 C2 Grundläggande betaltjänster	2020-12-01	Infrastrukturdepartementet	341-6522-2020
3 C3 Prognoser Tillväxtverket användning 19 1:1		Redovisas till Tillväxtverket enligt anvisningar	300-6135-2020
3 C4 Fisketillsyn	2021-02-01	HaV med kopia Näringsdepartementet	623-2378-2020
3 C5 Mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld m.m.	2021-03-12	Arbetsmarknadsdepartementet	801-179-2021
3 C6 Territoriella program Nord 2014–2020, medfinansieringen	2020-04-02	Tillväxtverket kopia Näringsdepartementet	Berör inte Västmanland
3 C7 Territoriella program Nord 2014–2020, beslutade och betalade EU-medel	2020-04-02	Tillväxtverket kopia Näringsdepartementet	Berör inte Västmanland
3 D1 Goda exempel samordning kommunal tillsyn	2021-09-01	Boverket kopia till Finansdepartementet	Redovisning 2021
3 D2 Hinder för digital detaljplaneprocess	2021-09-01	Boverket kopia till Finansdepartementet	Redovisning 2021
3 D3 Tillsynsvägledning enskilda avlopp	2021-02-15	HaV med kopia Miljödepartementet	500-7342-2020 500-710-2020
3 D4 Kommunal samverkan kontroll enligt Livsmedelslagen m.m.	2020-12-31	Miljödepartementet och Näringsdepartementet	281-6351-2020
3 D5 Utvärdering Sevesotillsyn	2020-10-01	MSB med kopia Justitiedepartementet	Lst Dalarna
3 D6 Utveckling tillsyn enligt MB	2021-02-15	Naturvårdsverket kopia Miljödepartementet.	500-7342-2020
3 D7 Stöd vatten- och avloppsplaner	2021-02-15	HaV kopia Miljödepartementet	500-7342-2020
3 E1 Prognoser Hermes -	2020-02-10	ESV (HERMES)	111-1363-2020

Uppdrag ur 2020 års regleringsbrev			
förvaltningsanslag	2020-05-04 2020-07-27 2020-10-23		
3 E2 Prognoser Hermes - Utgiftsområde 19 anslag 1:1	2020-02-10 2020-05-04 2020-07-27 2020-10-23	ESV (HERMES)	111-1363-2020
3 E3 Indelning avgiftsbelagd verksamhet	2020-10-07	Finansdepartementet	Lst Örebro
3 E4 Redovisa statistik inom naturvård samt miljö- och hälsoskydd	2020-03-15	Miljödepartementet	Lst Örebro
3 E5 Resultatredovisningens tabeller till Örebro	2021-02-22	Redovisning Länsstyrelsen i Örebro län enligt anvisningar	111-7172-2020

Uppdrag ur 2019 års regleringsbrev som rapporterats 2020			
Uppdrag i regleringsbrev	Rapporterings- datum	Rapporterat till	Länsstyrelsens diarienummer
3.3.a Projekt för datainsamling	2020-10-30	Länsstyrelsen i Södermanlands län redovisar till Finansdepartementet	Lst Södermanland
3.6 Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar – vidtagna åtgärder och övningar	2020-05-31	Justitiedepartementet	450-4145-2020
3.7 Kulturmiljö och kulturmiljövården i lokala plan-, bygg- och bostadsprocesser	2020-01-31	Kulturdepartementet	430-6543-2019
3.9 Minoritetspolitik	2020-04-06	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Kulturdepartementet	811-5593-2019
3.10 Regionalt arbete inom energiomställning och minskad klimatpåverkan	2020-01-31 2020-02-22	Länsstyrelsen Dalarnas län Länsstyrelsen i dalarnas län redovisar samlat till Naturvårdsverket	420-657-2020
3.11 Tillsyn enligt Miljöbalken	2020-02-15	Naturvårdsverket	500-319-2020
3.12 Tillsynsvägledning av enskilda avlopp	2020-02-15	Havs- och vattenmyndigheten	500-723-2019
3.13 Efterbehandling av förorenade områden	2020-02-15	Naturvårdsverket	575-6798-2019
3.14 Strategiskt VA-arbete	2020-02-22	Havs- och vattenmyndigheten	500-723-2019
3.15 Vattenskydd	2020-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Miljö- och energidepartementet	539-65-2020
3.19 Havs- och vattenmiljö	2020-02-15	Havs- och vattenmyndigheten	537-940-2019
3.20 Översyn av vattenförekomster	2020-02-28	Miljö- och energidepartementet	-
3.21 Strandskydd	2020-02-15	Naturvårdsverket	526-184-2020
3.22 Friluftslivspolitiken	2020-02-15	Naturvårdsverket	500-736-2019
3.24 Effektivare administration av jordbruks- och landsbygdsstöd	2020-02-28	Länsstyrelsen i Örebro län redovisar till Näringsdepartementet	Lst Örebro
3.25 Tillsyn över djurhälsopersonal	2020-02-01	Statens jordbruksverk	284-6891-2019
3.26 Övertagande av uppgifter på djurområdet	2020-02-01	Länsstyrelsen i Norrbottens län redovisar samlat till Näringsdepartementet	Lst Norrbotten
3.28 Infrastrukturplanering	2020-01-31	Post- och telestyrelsen	-
3.36 Förenkla för företag	2020-03-31	Länsstyrelsen i Kronobergs län redovisar samlat	Lst Kronoberg

Uppdrag ur 2019 års regleringsbrev som rapporterats 2020			
		till Näringsdepartementet	
3.37 Plan- och byggverksamhet	2020-01-31	Boverket	400-6753-2019
3.39 Överklagande enligt plan- och bygglagstiftningen	2020-02-28	Boverket	403-6754-2019 403-772-2020
3.42 Samordning av tidiga insatser för asylsökande	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-6902-2019
3.43 Statsbidrag till verksamheter för asylsökande m. fl.	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-6901-2019
3.44 kommunernas beredskap och mottagningskapacitet	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-45-2020
3.45 Fördelning av medel för kommunersättningar och etableringsåtgärder	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-43-2020
3.46 Samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-6898-2019
3.47 Portalen www.informationssverige.se	2020-02-28	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet	851-6900-2019
3.48 Ensamkommande asylsökande barn	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-42-2020
3.49 ANDT-samordning	2020-01-31	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar samlat till Folkhälsomyndigheten	Lst Västra Götaland
3.50 Förstärkt alkohol- och tobakstillsyn		Länsstyrelserna ska lämna samlad redovisning till Folkhälsomyndigheten enligt anvisningar i uppdrag (S2016/01458/FS)	Lst Örebro
3.51 Spelmissbruk	2020-02-15	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar samlat till Socialdepartementet	Lst Västra Götaland
3.54 Mäns våld mot kvinnor	2020-03-31	Arbetsmarknadsdepartementet	801-6643-2019
3.55 Hedersrelaterat våld och förtryck	2020-03-31	Länsstyrelsen i Östergötlands län redovisar till Socialdepartementet	Lst Östergötland
3.56 Utsatta EU-medborgare	2020-01-31	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Socialdepartementet	829-6246-2019

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Har du frågor eller önskar fler exemplar, kontakta
Länsstyrelsen i Västmanlands län, 721 Västerås

Tfn 010-224 90 00 | Fax 010-224 91 10 | E-post: vastmanland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vastmanland